

MOTTO: „Má-li se člověk stát člověkem, musí se vzdělat.“

J. A. Komenský

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Obsah

Obsah

1	Identifikační údaje.....	7
2	Charakteristika školy.....	8
	Úplnost a velikost školy	8
	Umístění školy.....	8
	Charakteristika pedagogického sboru.....	8
	Dlouhodobé projekty	8
	Charakteristika žáků	8
	Podmínky školy	9
	Mezinárodní spolupráce	9
	Vlastní hodnocení školy	10
	Oblasti autoevaluace	10
	Cíle a kritéria autoevaluace	10
	Nástroje autoevaluace	11
	Časové rozvržení autoevaluačních činností	11
	Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery	11
3	Charakteristika ŠVP	12

Zaměření školy	12
Výchovné a vzdělávací strategie	13
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	15
Začlenění průřezových témat do předmětů	18
4 Učební plán.....	24
Učební plán 1. stupeň 1. - 5. ročník.....	24
4.1 Učební plán 2. stupeň 6. – 9. ročník	25
Zkratky předmětů	27
Volitelné předměty 2. stupeň 7. - 9. ročník	28
5 Učební osnovy.....	29
5.1 Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace.....	29
5.1.1 Český jazyk a Český jazyk a literatura	29
5.1.2 Anglický jazyk	64
5.1.3 Německý jazyk.....	80
5.2 Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	89
5.2.1 Matematika	89
5.3 Vzdělávací oblast: Informatika	120
5.3.1 Informatika.....	120
5.4 Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	144
5.4.1 Prvouka	144

5.4.2	Přírodověda	159
5.4.3	Vlastivěda	169
5.5	Vzdělávací oblast: Člověk a společnost.....	179
5.5.1	Dějepis	179
5.5.2	Výchova k občanství.....	190
5.6	Vzdělávací oblast: Člověk a příroda	209
5.6.1	Fyzika.....	209
5.6.2	Chemie	219
5.6.3	Přírodopis.....	229
5.6.4	Předmět: Zeměpis	248
5.7	Vzdělávací oblast: Umění a kultura.....	262
5.7.1	Hudební výchova	262
5.7.1	Výtvarná výchova	276
5.8	Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví.....	295
5.8.1	Tělesná výchova.....	295
5.8.2	Pohybové aktivity	316
5.9	Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce.....	324
5.9.1	Pracovní výchova	324
5.10	Volitelné předměty.....	348
5.10.1	Konverzace v anglickém jazyce	348
5.10.2	Dramatická výchova.....	353
5.10.3	Seminář z matematiky	359

5.10.4	Výtvarné činnosti.....	366
5.10.5	Sportovní aktivity	371
5.10.6	Přírodovědný seminář	378
5.10.7	Sborový zpěv	387
5.10.8	Mediální výchova.....	392
5.10.9	Čeština krok za krokem.....	397
6	Hodnocení výsledků vzdělávání.....	405
6.1	Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou.....	405
6.2	Způsob získávání podkladů pro hodnocení.....	407
6.3	Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků	407
6.4	Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií.....	408
6.4.1	Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání žáků.....	408
6.4.2	Kritéria pro hodnocení výsledků.....	409
6.4.3	Kritéria pro klasifikaci chování	414
6.4.4	Výchovná opatření	415
6.4.5	Celkové hodnocení žáka	416
6.5	Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s §15 odst. 2, vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, včetně předem stanovených kritérií.....	418
6.6	Zásady pro celkové hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace.....	419
6.6.1	Prospěch.....	419

6.6.2	Chování	421
6.7	Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách	422
6.7.1	Postup při konání komisionálních zkoušek.....	422
6.7.2	Postup při konání opravných zkoušek	422
6.8	Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	423
6.9	Hodnocení nadaných a mimořádně nadaných žáků	425

1 Identifikační údaje

Název programu:

„ŠKOLA TOLERANCE A VZÁJEMNÉHO POROZUMĚNÍ“

Údaje o škole:

1.1.1.1 Název školy: **Základní škola a mateřská škola, Stráž pod Ralskem, příspěvková organizace**

Adresa školy:

Pionýrů 141, 471 27 Stráž pod Ralskem

Ředitel:

Mgr. Bedřiška Rychtaříková

Kontakty: Telefon

+420 727 876 270 (I. stupeň)

+420 487 851 504 (II. stupeň)

E-mail:

info@zsstraz.org

Web:

<http://www.zsstraz.org>

Zařazení do sítě škol:

IZO 102 005 621

REDIZO 600 074 465

IČO 467 500 088

Zřizovatel: Název:

Město Stráž pod Ralskem

Adresa:

Revoluční 164, 471 27 Stráž pod Ralskem

Kontakty:

Telefon: +420 487 829 911

Fax: +420 487 829 988

E-mail: sekretarka@strazpr.cz

Web: <http://www.strazpr.cz>

Platnost dokumentu od:

1. 9. 2021

II. vydání č. j. 539/2021

Razítko školy

Mgr. Bedřiška Rychtaříková

Ředitelka školy

2 Charakteristika školy

Úplnost a velikost školy

ZŠ a MŠ Stráž pod Ralskem, příspěvková organizace je škola plně organizovaná, poskytuje vzdělání žákům od 1. – 9. ročníku. Součástí školy je školní hřiště pro atletiku a kolektivní sporty, a také odloučené pracoviště mateřské školy. V jednom z pavilonů školy se nachází detašované pracoviště Základní a umělecké školy V. Snítily v Mimoně. Od 1. 9. 1993 je příspěvkovou organizací s právní subjektivitou. Zřizovatelem je město Stráž pod Ralskem.

Umístění školy

Škola je umístěna v centru města.

Charakteristika pedagogického sboru

Velikost pedagogického sboru se řídí počtem žáků na škole a jejich zařazením do tříd. Pedagogický sbor tvoří ředitel, 2 zástupci ředitele pro I. a II. stupeň, učitelé I. a II. stupně, vychovatelky školní družiny. Většina pedagogů na I. stupni má odpovídající kvalifikaci. Na II. stupni je nutné řešit dílčí problémy v aprobaci pedagogů doplněním jejich vzdělání. Ve škole pracuje výchovný poradce, kariérový poradce, koordinátor environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, koordinátor v oblasti informačních a komunikačních technologií a metodik prevence sociálně patologických jevů. Při výuce žáků se speciálně vzdělávacími potřebami pomáhají asistenti pedagoga, popř. školní asistenti.

Dlouhodobé projekty

V činnosti školy se zaměřujeme na tyto pravidelné aktivity:

- Vánoční a velikonoční výstava – vystoupení pěveckého sboru a příprava drobných dárků.
- Tematicky zaměřená kulturní vystoupení žáků a sportovní soutěže během školního roku.
- Pravidelné návštěvy divadel a muzeí ve větších městech.
- Memoriál A. Sochora – sportovní akce (spolupráce s Čs. obcí legionářskou a zřizovatelem).

Charakteristika žáků

Školu navštěvují převážně žáci ze Stráže pod Ralskem. Jelikož jsme spádovou školou, dojíždějí k nám i žáci z přilehlých obcí – Brniště, Dubnice, Hamru na Jezeře, Novin pod Ralskem, Mimoně, Jablonného v Podještědí. Ve škole se vzdělávají také žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří jsou integrováni do běžných tříd. Škola má vypracovaný systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných. V naší škole se vzdělávají také žáci - cizinci, kteří bydlí ve Stráži pod Ralskem. Do kmenových tříd jsou zařazováni dle věku a znalosti českého jazyka.

Přesto, že nemáme sportovně zaměřené třídy, žáci dosahují dlouhodobě velmi dobrých výsledků ve sportu na okresní, krajské, ale i republikové úrovni. Žáci se pravidelně účastní nejrůznějších soutěží a olympiád, na které jsou připravováni svými pedagogy.

Pro žáky jsou také organizovány dle jejich zájmu kroužky. Jedná se hlavně o kroužky se sportovním zaměřením.

Žáci se podílejí na činnosti školy prostřednictvím žákovského parlamentu, ve kterém podávají podněty a návrhy na vlastní aktivity pro veřejnost a žáky školy.

Podmínky školy

Stávající školní areál byl otevřen 1. 9. 1974 s kapacitou 850 žáků. Škola se skládá z budov I. stupně, budovy II. stupně, budovy tělocvičny s bazénem a budovy ZUŠ. K budově školy patří i budova školní družiny a jídelny, která zajišťuje jídlo žákům, zaměstnancům školy, cizím strážníkům i dětem v mateřské škole.

Škola disponuje 18 kmenovými učebnami, cvičnou kuchyňkou, odbornými učebnami fyziky, chemie, hudební výchovy, žákovskými knihovnami na I. a II. stupni, kabinety pro učebnice, kabinetem na pomůcky pro výtvarnou a pracovní výchovu, kabinety na didaktický materiál k výuce. Pro výuku informatiky, jazyků ale i dalších předmětů jsou určeny počítačové učebny. Pedagogům a asistentům pedagoga jsou k dispozici kabinety na I. a II. stupni, kabinet pro asistenty a sborovna na II. stupni.

Žáci školy mohou využívat tělocvičnu, bazén, víceúčelový sportovní areál se zázeminami a šatnami, vše je součástí školy.

Uprostřed školního areálu je upravené atrium, které žáci využívají v době přestávek a žáci školní družiny při odpoledních činnostech. Atrium slouží také jako venkovní učebna.

Ve vestibulu školy se nachází šatny a skříňky pro žáky. Hygienické vybavení školy je v souladu s příslušnými normami. Třídy jsou vybaveny moderním, většinou výškově nastavitelným nábytkem. Ve všech třídách jsou učitelům k dispozici počítače, v některých třídách jsou interaktivní tabule. Ve všech třídách jsou v oknech rolety.

Technický stav budovy se postupně modernizuje a vylepšuje ve spolupráci se zřizovatelem.

Mezinárodní spolupráce

V budoucnu bychom rádi navázali spolupráci s německou nebo polskou školou.

Vlastní hodnocení školy

Oblasti autoevaluace

Hodnocené oblasti:

- podmínky ke vzdělávání
- obsah a průběh vzdělávání
- podpora školy žákům, spolupráce se zákonnými zástupci
- výsledky vzdělávání žáků
- vedení a řízení školy
- kvalita personální práce
- kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům
- prezentace školy

Cíle a kritéria autoevaluace

Podmínky ke vzdělávání – demografické, personální, bezpečnostní a hygienické, ekonomické a materiální.

Obsah a průběh vzdělávání – školní vzdělávací program, plánování výuky, podpůrné výukové materiály, realizace výuky, zohlednění individuálních potřeb žáků, hodnocení výuky a mimovýukové aktivity.

Podpora školy žákům, spolupráce se zákonnými zástupci – klima školy, systém podpory žáků, spolupráce se zákonnými zástupci, spolupráce s odbornými institucemi.

Výsledky vzdělávání žáků – klíčové kompetence, znalosti, dovednosti a postoje.

Nástroje autoevaluace

- analýza školní dokumentace
- anketa pro zákonné zástupce, anketa pro učitele, anketa pro žáky
- hospitace vedením školy (ředitel, zástupce ředitele)
- vzájemná hospitace pedagogů
- zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků

Časové rozvržení autoevaluačních činností

Autoevaluační činnosti jsou prováděny dle potřeby.

Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Spolupráce školy se zákonnými zástupci žáků se neustále rozvíjí. Nejdůležitější komunikační prostředek mezi zákonnými zástupci žáků a pedagogy je informační systém Bakaláři. Další komunikace probíhá v rámci třídních schůzek a individuálních konzultací, případně osobně, telefonicky, emailem.

Škola má aktivní účet ve službě Google Workspace. Každý učitel i žák má pracovní e-mailovou adresu přiřazenou k doméně školy. Tu mohou všichni využívat k výuce, domácím úkolům i komunikaci jednotnou platformou služeb Google.

Informace o činnosti školy jsou zákonným zástupcům žáků předávány prostřednictvím webových stránek školy, které jsou průběžně aktualizovány a prostřednictvím školní vývěsky.

Své náměty a připomínky mohou zákonní zástupci také sdělovat prostřednictvím třídních učitelů, vedení školy i prostřednictvím Školské rady, jejíž třetinu tvoří zákonní zástupci žáků nebo zástupců SRPŠ, kde má každá třída svého člena. V průběhu školního roku probíhají také neformální setkání žáků a zákonných zástupců na celoškolských akcích jako je vánoční a velikonoční výstava, předávání vysvědčení žákům 9. ročníku na městském úřadě, divadelní představení apod.

Žáci se účastní akcí pořádaných pod záštitou města nebo akcí pořádaných místními spolky – rozsvícení vánočního stromku, slavnosti města, výstavy drobného zvířectva, zasiláme příspěvky do místního časopisu Varta. Velmi úzká je spolupráce školy s Městskou knihovnou Stráž pod Ralskem, kde pravidelně probíhá pasování prvních ročníků na čtenáře. Škola spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou v České Lípě, Městskou policií ve Stráži pod Ralskem apod. Při kariérovém poradenství (volba povolání) spolupracujeme s Úřadem práce v České Lípě.

3 Charakteristika ŠVP

Školní vzdělávací program vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem našeho ŠVP je vytvořit ze školy příjemné a bezpečné místo, kde učitel, žák a rodič jsou partnery, kde každé dítě má právo se vzdělávat dle svých individuálních možností, schopností a potřeb.

Zaměření školy

Naše škola je zaměřena na:

- multikulturní výchovu (vzdělávání cizinců)
- rozvoj pohybových dovedností ve školních a mimoškolních aktivitách
- práci s výpočetní a komunikační technikou
- podporu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty

Naše škola chce:

- poskytnout základ všeobecného vzdělání orientovaného na situace blízké životu
- motivovat žáky k celoživotnímu vzdělávání
- vést žáky k samostatnému řešení problémů, k tvořivému myšlení a logickému uvažování
- vést žáky ke zdravému životnímu stylu
- připravovat žáky na život v multikulturní společnosti
- žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (dále ŠVP) poskytnout k naplnění jejich vzdělávacích možností podpůrná opatření, která budou odpovídat jejich zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám
- vést žáky k zodpovědnosti za dodržování dohodnutých pravidel, zejména školního řádu
- vést žáky ke spolupráci a vzájemné toleranci
- pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení i ve volném čase

Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Kompetence k učení – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.

- Vedeme žáky, aby dokázali syntetizovat a aplikovat získané poznatky z různých oborů (předmětů) v praxi, využívali znalostí, vyhledávali a třídili informace, užívali termínů a symbolů, osvojili si základy komunikace v cizím jazyce.
- Učíme žáky, jak a kde vyhledávat informace, pracovat s textem, orientovat se v základních pravidlech českého jazyka a v literatuře.
- Vedeme žáky k tomu, aby si uměli vybrat způsob, metodu vlastního učení, poznali smysl a cíl učení, odhadli své možnosti.
- Vhodnými metodami učíme žáky sebehodnocení a tvorbě vlastního portfolia.
- Podporujeme v samostatném vyhledávání informací a plnění zadaných úkolů.
- Vhodnou motivací podporujeme tvořivost, ochotu přicházet s vlastními nápady.
- Snažíme se vytvářet pozitivní vztah k učení.
- Podněcujeme účast žáků v soutěžích a olympiádách (v rámci školy i mezi školami).

Kompetence k řešení problémů – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.

- Snažíme se vést žáky k tomu, aby si na základě získaných vědomostí a dovedností věděli rady v každé situaci.
- Podporujeme schopnost žáků řešit problémy nejvhodnějšími způsoby.
- Vedeme žáky k tomu, aby uměli obhájit svůj názor a činy.
- Zadáváme problémové úkoly v návaznosti na praktický život (brainstorming – diskuse, na niž navazuje reálný výstup).
- Zařazujeme do výuky úlohy, ve kterých se žáci učí vyhledat podklady, varianty řešení, logické postupy, ověřují je a vyhodnocují je, sledují vlastní pokrok.
- Vedeme žáky k vyhledávání informací na internetu, jejich třídění a využití.

Kompetence komunikativní – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci.

- Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu.
- Učíme žáky souvislým projevem představit sám sebe, zformulovat a vyjádřit své myšlenky.
- Učíme žáky obhajovat vhodnou formou svůj vlastní názor, zároveň poslouchat názor jiných a vhodně reagovat na podněty k diskusi.
- Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci ve vyučování.
- Snažíme se, aby žáci uměli přijímat kritiku a jiný názor.

Kompetence sociální a personální – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých.

- Vedeme žáky ke kooperaci a týmové spolupráci.
- Vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí.
- Podporujeme odmítavý postoj k chování narušujícímu dobré vztahy mezi dětmi.
- Vedeme žáky k tomu, aby se snažili ovládat své chování a jednání ve vztahu k ostatním, vycházeli s vrstevníky a pomáhali slabším, měli v úctě starší.
- Vytváříme příjemnou atmosféru, která ovlivňuje společnou práci.

Kompetence občanské – připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti.

- Vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů a přesvědčení jiných lidí (menšiny, národy).
- Učíme žáky znát jejich práva a povinnosti.
- Dbáme, aby žáci dodržovali pravidla školního řádu, pravidla třídních kolektivů a plnili povinnosti ve škole i mimo školu.
- Respektuje přesvědčení druhých lidí.
- Vychováváme k evropanství.
- Klademe důraz na environmentální výchovu (sběr, třídění odpadů, ...).
- Vedeme žáky k tomu, aby ctili kulturní tradice, znali svou vlast, kraj, obec.
- Učíme žáky chránit zdraví své i zdraví ostatních.
- Pomáháme žákům orientovat se v pojmech demokracie, občanská společnost...

Kompetence pracovní – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet jejich schopnosti i reálné možnosti uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci.

- Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení svých reálných možností vzhledem k uplatnění na trhu práce.
- Pomáháme žákům orientovat se při volbě budoucího povolání.
- Důsledně vedeme k šetrnému zacházení se školním majetkem.
- Výuku doplňujeme o praktické exkurze.
- V rámci výuky se zapojujeme do akcí, jimiž přispíváme k čistotě obce, školy, domova a jeho okolí.
- Vedeme žáky k dodržování psychohygienických zásad.

Kompetence digitální

- Snažíme se, aby žáci ovládali běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívali je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně se rozhodovali, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít.
- Učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

- Vedeme žáky k vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků.
- Pomáháme žákům využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce.
- Učíme žáky pochopit význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamovat se s novými technologiemi, kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání.
- Důsledně vedeme žáky k předcházení situací ohrožujících bezpečnost zařízení i dat, situací s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) se řídí novelou školského zákona č. 82/ 2015 Sb. 16, vyhláškou č. 27/2016 a RVP ZV 2016. Za žáky se SVP jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských zařízeních (školní družina) odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Rozdělují se do pěti stupňů podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti.

Při vzdělávání žáků s potřebou podpůrných opatření spolupracuje škola s jejich zákonnými zástupci a se školským poradenským zařízením (dále ŠPZ). Komunikaci a spolupráci s nimi zajišťuje zpravidla výchovný poradce. Školní poradenské pracoviště naší školy tvoří ředitelka školy, výchovný poradce, metodik prevence a speciální pedagog.

Vzdělávání žáků s potřebou podpůrných opatření je na naší škole realizováno formou individuální integrace. Těmto žákům je na základě pedagogické diagnostiky v I. stupni podpůrného opatření vypracován plán pedagogické podpory (dále PLPP). Na základě doporučení ŠPZ a se souhlasem zákonného zástupce od II. stupně podpůrného opatření je vypracován žákovi individuálně vzdělávací plán (dále IVP) popř. individuálně výchovný plán (dále IVYP). Všechny tyto dokumenty se v průběhu roku vyhodnocují a mohou se upravovat podle potřeb žáka.

Výchovný poradce koordinuje práci třídního učitele s ostatními vyučujícími při sestavování i vyhodnocování PLPP, IVP, IVYP, dále koordinuje schůzky všech zainteresovaných osob (žák, zákonný zástupce, vedení školy, metodik prevence, vyučující, do jejichž předmětů se podpůrná opatření promítají, zástupci ŠPZ, pracovníci OSPOD).

S PLPP, IVP, IVYP jsou seznámeni všichni, kteří se na vzdělávání žáka podílejí (vyučující, asistent pedagoga). Jestliže žák s potřebou podpůrných opatření navštěvuje ŠD, jsou tato poskytována i zde. Vychovatelka je seznámena s příslušnou dokumentací. Její druh a rozsah se řídí podpůrnými opatřeními, která má žák k dispozici ve škole a která jsou nezbytná pro jeho činnost v ŠD. Za vypracování PLPP, IVP, IVYP zodpovídá na I. a II. stupni třídní učitel, vždy ve spolupráci s vyučujícími těch předmětů, v nichž žák selhává a v nichž jsou realizována podpůrná opatření. Vyučující spolupracují při realizaci podpůrných opatření s výchovným poradcem, metodikem prevence a vedením školy.

Při vzdělávání žáků s SVP spolupracuje naše škola především s PPP v České Lípě a s SPC v Liberci.

Vzdělávání žáků s přiznaným podpůrným opatřením I. stupně

Podpůrná opatření I. stupně jsou vypracována na základě pedagogické diagnostiky, slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání žáka formou mírných úprav v režimu školní výuky (změna metod a výukových postupů) a domácí přípravy s cílem navržení intervenčních opatření. Pro žáka je vypracován PLPP, který sestavuje třídní učitel (je za něj zodpovědný) ve spolupráci s ostatními vyučujícími. PLPP má písemnou podobu, je s ním seznámen žák, jeho zákonný zástupce a ostatní vyučující. Před jeho zpracováním proběhnou konzultace s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení forem, metod a organizace výuky žáka, způsobu kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termíny přípravy PLPP a termíny společných schůzek všech účastníků (učitel, zákonný zástupce, žák, vedení školy). S PLPP škola seznámí zákonného zástupce žáka, vyučující žáka a další pedagogické pracovníky. Dokument všichni zainteresovaní podepíší.

Nejdéle po třech měsících pedagogové společně s žákem a zákonným zástupcem vyhodnotí efektivitu zvolených úprav. Pokud zvolená podpora žákovi pomáhá, je mu poskytována po nezbytně nutnou dobu. V případě, že se ani s dostatečnou podporou pedagogů vzdělávání žáka nezlepší, je doporučeno zákonným zástupcům šetření v ŠPZ, kam je žák poslán s podepsaným informovaným souhlasem zákonného zástupce. Tomuto zařízení je také předán PLPP.

Vzdělávání žáků s přiznaným podpůrným opatřením II. – V. stupně

Podpůrná opatření II. – V. stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Podmínkou poskytování podpůrného opatření II. – V. stupně je písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, který zajistí výchovný poradce. Od III. stupně podpůrného opatření pracuje žák s pomocí asistenta pedagoga. V případě podpůrného opatření, které doporučí úpravu očekávaných výstupů u žáků s lehkou mentální poruchou (dále LMP) od III. stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovených v RVP ZV platného od 1. 9. 2016. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory ŠPZ.

Na základě doporučení ŠPZ a žádosti zákonného zástupce je žákovi vypracován IVP popř. IVYP (úpravy v organizaci, obsahu výuky, hodnocení, forem a metod vzdělávání, použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek, speciálně pedagogická a pedagogická intervence). Oba tyto dokumenty vypracovává třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími, s výchovným poradcem, metodikem prevence. Jsou s nimi seznámeni všichni pedagogové, kteří se na vzdělávání žáka podílejí, dále zákonní zástupci žáka i žák samotný. IVP je zpracován nejpozději do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce. IVP může být v průběhu roku doplňován, upravován. Vyhodnocení IVP zodpovídajícím pedagogem probíhá 1x ročně, kontrola IVP v ŠPZ 1x ročně.

Jako podpůrná opatření pro žáky se SVP mohou být zařazovány dle doporučení ŠPZ a přiznaného stupně podpory předměty speciálně pedagogické péče.

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Za nadaného žáka se považuje žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí ŠPZ ve spolupráci se školou.

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných - PLPP

Podpůrná opatření I. stupně PLPP jsou vypracována na základě pedagogické diagnostiky a slouží k rozvoji rozumových, pohybových, manuálních a sociálních schopností a nadání formou mírných úprav v režimu školní výuky a domácí přípravy s cílem navržení intervenčních opatření. PLPP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími. PLPP má písemnou podobu, je s ním seznámen zákonný zástupce, ostatní vyučující a samotný žák. Před jeho zpracováním probíhají konzultace s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení forem, metod a organizace výuky žáka a jeho přímé podpory ve výuce, ve způsobu kontroly a podpory rozvoje schopností a dovedností. Cílem je podpořit a rozvíjet nadání žáka. Po třech měsících pedagogové společně s žákem a zákonným zástupcem vyhodnotí efektivitu zvolených podpůrných opatření. V případě, že PLPP nepodporuje dostatečně rozvoj schopností a nadání žáka je doporučeno zákonným zástupcům šetření v ŠPZ, kam je žák poslán s podepsaným informovaným souhlasem zákonného zástupce. Tomuto zařízení je také předán PLPP.

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných - IVP

Na základě pedagogické diagnostiky a se souhlasem zákonného zástupce je žák poslán na šetření do ŠPZ. Na základě závěrů ŠPZ a žádosti zákonného zástupce je žákovi zpracován IVP (úprava organizace vzdělávání, úpravy v obsahu vzdělávání žáka, časové a obsahové rozvržení učiva, způsob zadávání a plnění úkolů, způsob hodnocení, účast žáka na výuce ve vyšším ročníku, nebo ve skupině vytvořené pro žáky s obdobným nadáním, rozšíření obsahu vzdělávání nad rámec stanovený příslušným vzdělávacím programem, zadávání specifických úkolů, projektů, příprava a účast na soutěžích, nabídka volitelných předmětů a zájmových aktivit). Nadání žáci se mohou se souhlasem ředitelů příslušných škol současně vzdělávat formou stáží v jiné škole stejného nebo jiného druhu. Na základě doporučení ŠPZ a žádosti zákonného zástupce umožní škola nadaným a mimořádně nadaným žákům mateřské školy předčasný nástup ke školní docházce.

IVP vypracovává třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem, ŠPZ a s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka. IVP je zpracován nejpozději do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdrží doporučení a žádost zákonného zástupce. IVP může být v průběhu roku doplňován a upravován. S IVP jsou seznámeni všichni vyučující (vychovatelka ŠD, asistent pedagoga), kteří se na vzdělávání žáka podílejí, dále

zákonní zástupci žáka i samotný žák. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce, bez kterého nemůže být IVP realizován. Hodnocení IVP zodpovídajícím pedagogem probíhá 1x ročně, kontrola IVP v ŠPZ 1x ročně.

Začlenění průřezových témat do předmětů

1 Osobnostní a sociální rozvoj										
Tematické okruhy	Zkratka	1. stupeň					2. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Osobnostní rozvoj										
Rozvoj schopností poznávání	OSV1	ČJ, M, HV, VV, TV, PV	M, PRV HV, VV, TV, PV	ČJ, M, HV, VV, TV, PV	ČJ, M, PŘ, VL, HV, VV, TV, INF	ČJ, M, PŘ, VL, HV, INF VV, TV, PV	M, ČJL, Z, F, VO, AJ, P, HV, PV, TV, PA, INF	ČJL, M, F, Z, HV, ČKK, PV, TV, KAJ, DV, VČ, SA, PS, SZ, MV, INF	ČJL, M, F, VO, Z, CH, NJ, P, HV, VV, PV, TV, KAJ, DV, SM, VČ, SA, ČKK, PS, SZ, MV	ČJL, M, F, P, Z, CH, NJ, HV, VV, TV, KAJ, DV, SM, VČ, SA, PS, SZ, MV
Sebepoznání a sebepojetí	OSV2	PRV, HV, VV, TV, PV	PRV, HV, VV, TV, PV	PRV, AJ, HV, VV, TV, PV	PŘ, HV, VV, TV, PV	PŘ, VV, TV, PV	AJ, M, HV, VV, TV, PA,	M, VO, P, VV, TV, PV, KAJ, VČ, SA, SZ, MV, ČKK	M, VO, P, VV, TV, KAJ, VČ, SA, SZ, MV	P, NJ, M, VV, TV, KAJ, VČ, SA, SZ, MV
Seberegulace a sebeorganizace	OSV3	ČJ, M, PRV, VV, TV, PV	PRV, VV, TV, PV	ČJ, AJ, PRV, VV, TV, PV	ČJ, M, PŘ, TV, PV, INF	ČJ, M, PŘ, TV, PV, INF	ČJL, AJ, M, INF, F, TV, PA	VO, ČJL, F, TV, PV, KAJ, DV, SA, MV, INF	ČJL, NJ, VO, P, F, TV, PV, KAJ, DV, SM, SA, DS, MV	ČJL, NJ, CH, F, P, TV, KAJ, DV, SM, SA, MV, ČKK, INF
Psychohygienu	OSV4	ČJ, PRV, HV, TV	ČJ, HV, TV	ČJ, PRV, HV, TV	ČJ, PŘ, HV, TV, PV	ČJ, AJ, PŘ, HV, TV, PV	VO, HV, PV, TV, PA	VO, TV, PV, DV, SA	VO, PV, TV, DV, SA, P	AJ, TV, DV, SA

Kreativita	OSV5	ČJ, HV, PV	HV, PV	ČJ, HV, VV, PV	ČJ, PŘÍ, M, VL, HV, VV, PV, INF	ČJ, VL, HV, VV, PV, INF	ČJL, AJ, M, HV, VV, INF	ČJL, AJ, HV, VV, DV, VČ, PS, SZ, MV, INF	ČJL, HV, VV, PV, DV, VČ, PS, SZ, MV, INF	ČJL, HV, VV, DV, VČ, PS, SZ, MV, INF
Sociální rozvoj										
Poznávání lidí	OSV6	ČJ, PRV, HV	ČJ, PRV, HV, M	PRV, HV, M	ČJ, M, PŘ, VL, TV	M, PŘ, VL, TV, PV	AJ, M, VO, TV, PA	AJ, VO, TV, KAJ, DV, SA, PS, ČKK	AJ, NJ, TV, ČZ, KAJ, DV, SA, PS	ČJL, NJ, TV, PV, KAJ, DV, SA, PS
Mezilidské vztahy	OSV7	ČJ, HV	ČJ, PRV, HV	ČJ, PRV, HV	ČJ, PŘ, VL, HV	ČJ, PŘ, VL, HV	ČJL, AJ, VO, HV, PV	ČJL, VO, DV, PS	VO, ČJL, AJ, P, DV, PS	ČJL, VO, CH, P, DV, PS
Komunikace	OSV8	ČJ, HV, VV, PV	ČJ, PRV, HV, TV, VV	ČJ, PRV, HV, TV, VV	ČJ, PŘ, TV, VV, HV	ČJ, M, PŘ, TV, VV, HV	ČJL, AJ, VO, INF, Z, HV, VV, TV, PA	ČJL, VO, Z, HV, VV, TV, KAJ, DV, VČ, SA, PS, SZ, MV	ČJL, NJ, VO, Z, HV, VV, TV, KAJ, DV, VČ, SA, PS, SZ, MV, ČKK, P	ČJL, NJ, Z, VV, TV, KAJ, DV, VČ, SA, PS, SZ, MV
Kooperace a kompetice	OSV9	ČJ, M	M, PRV	M	ČJ, M, PŘ, VL, HV, VV	ČJ, PŘ, VL, HV, VV, PV	ČJL, M, Z, F, VO, HV, TV, PV, INF	ČJL, VO, F, Z, PV, HV, KAJ, DV, VČ, PS, SZ, MV, INF	ČJL, VO, HV, F, Z, VV, PV, KAJ, DV, VČ, PS, SZ, MV, INF, P	ČJL, NJ, F, CH, Z, HV, VV, KAJ, DV, VČ, PS, SZ, MV, ČKK, INF
Morální rozvoj										
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	OSV10	ČJ	ČJ, PRV	ČJ, PRV	ČJ, M, PŘ, VL, TV	ČJ, M, PŘ, VL, TV	ČJL, AJ, M, VO, F, Z, TV, PA, INF	ČJL, M, F, Z, TV, DV, SA, PS, INF	CH, Z, F, P, M, ČJL, TV, DV, ČKK, SM, SA, INF, PS	ČJL, NJ, M, F, INF, Z, CH, P, TV, DV, SM, SA, PS
Hodnoty, postoje, praktická etika	OSV11	ČJ, PRV	ČJ, PRV	ČJ, PRV	PŘÍ, VV		VO, PŘ, TV	HV, VO, DV, PS, MV	CH, P, HV, VV, DV, PS, MV	CH, P, HV, VV, DV, PS, MV

2 Výchova demokratického občana										
Tematické okruhy	Zkratka	1. stupeň					2. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	VDO1	TV	TV	TV	TV, PŘ	TV	VO, TV, PA	TV, SA	Z, TV, SA	VO, TV, SA
Občan, občanská společnost a stát	VDO2	PRV	PRV	PRV	VL	PŘ, VL	VO, PV	PS, PV, MV	Z, D, PV, PS, MV	D, VO, PS, PV, MV
Formy participace občanů v politickém životě	VDO3								D	VO
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	VDO4						D, VO		D	D, VO

3 Výchova k myšlení v evropských souvislostech										
Tematické okruhy	Zkratka	1. stupeň					2. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá	VEGS1				HV, AJ	HV, AJ, VL	D, VO	AJ, HV, ČKK	HV, D, AJ, NJ, KAJ	HV, AJ, NJ, D, KAJ
Objevujeme Evropu a svět	VEGS2					AJ	VO, PV	D, PV, KAJ	Z, D, VO, AJ, NJ, PV, KAJ	D, VO, AJ, NJ, ČKK
Jsme Evropané	VEGS3						D, VV	HV, D, VV, VČ, SZ	Z, HV, D, VV, VČ, SZ	HV, D, VO, VV, VČ, SZ

4 Multikulturní výchova

Tematické okruhy	Zkratka	1. stupeň					2. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní diference	MKV1			PRV,	ČJ, AJ, VV	ČJ, VV	ČJL, VO, VV, HV	Z, HV, VO, VV, ČJL, AJ, KAJ, DV, VČ, SZ	HV, VV, ČJL, NJ, KAJ, DV, VČ, SZ	HV, VO, VV, ČJL, KAJ, DV, VČ, SZ
Lidské vztahy	MKV2	PRV	PRV	AJ, NJ	ČJ, AJ, VL	VL	HV, D, VO, VV, ČJL	HV, D, VV, ČJL, NJ, KAJ, DV, VČ, SZ	HV, ČJL, KAJ, DV, VČ, SZ	HV, D, ČJL, NJ, KAJ, DV, VČ, SZ
Etnický původ	MKV3						D, VO	Z, D		Z, D, VO
Multikulturalita	MKV4						INF, ČJ	Z, ČJL, AJ, KAJ, DV	VO, ČJL, AJ, NJ, ČKK	Z, D, ČJL, AJ, NJ
Princip sociálního smíru a solidarity	MKV5						VO			D, VO

5 Environmentální výchova

Tematické okruhy	Zkratka	1. stupeň					2. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy	EV1	PV	PRV, PV	PV	PŘ, VL	PŘ, VL	Z, D, P	Z, P, PS	Z, PS	P, PS
Základní podmínky života	EV2	PV	PRV, PV	PRV, PV	PŘ, VL	PŘ, VL	Z, AJ, PV, P	PV, PS	CH, F, PV, PS	CH, F, VO, PS
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	EV3	PRV, PV	PRV, PV	PRV, PV	PŘ, VL	M, PŘ, VL	D, VO, P, PV	D, F, P, PV, PS	CH, D, P, PV, PS	P, VO, D, Z, CH, PS
Vztah člověka k prostředí	EV4	PRV, PV, M	PRV, PV, M	PRV, PV, M	PŘ, VL	PŘ, VL, HV	M, Z, VO, P	P, PS, SA	CH, VO, SM, PS, SA, P	CH, VO, Z, D, F, M, SM, PS, SA

6 Mediální výchova

Tematické okruhy	Zkratka	1. stupeň					2. stupeň			
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	MV1	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ, TV, VL	ČJ, TV, VL	VO, VV, ČJL, TV, PV, INF	VV, ČJL, AJ, PV, PS, MV, ČKK, INF	CH, VV, ČJL, AJ, NJ, TV, PV, MV, PS, INF	CH, VV, ČJL, AJ, NJ, TV, PS, MV, INF
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	MV2		ČJ, PRV	ČJ, PRV	ČJ, PŘ, VV	ČJ, VV	VO, VV, ČJL, INF	VV, ČJL, PS, MV, INF	VV, ČJL, PS, MV, INF	VV, ČJL, PS, MV, INF
Stavba mediálních sdělení	MV3						ČJL	ČJL, MV	D, ČJL, MV	ČJL, MV
Vnímání autora mediálních sdělení	MV4						ČJL	ČJL, DV, MV	D, VV, ČJL, AJ, NJ, DV, MV	VV, ČJL, AJ, NJ, DV, MV, ČKK
Fungování a vliv médií ve společnosti	MV5	ČJ	ČJ	ČJ	HV, ČJ, PŘ, INF	HV, ČJ, INF	VO, ČJL, INF	ČJL, DV, MV, INF	VO, VV, ČJL, DV, MV, INF	D, VV, ČJL, DV, MV, INF
Tvorba mediálního sdělení	MV6				ČJ, INF	ČJ, INF	VV, ČJL, INF	ČJL, VV, KAJ, MV, INF	ČJL, KAJ, MV, INF	ČJL, KAJ, MV, INF
Práce v realizačním týmu	MV7				ČJ	ČJ	ČJL, INF	ČJL, VČ, SZ, MV, INF	ČJL, VČ, SZ, MV, INF	ČJL, VČ, SZ, MV, INF

4 Učební plán

Učební plán 1. stupeň 1. - 5. ročník

Vzdělávací oblast	Předmět	Zkratka	1.	2.	3.	4.	5.	Hodin celkem	Min. časová dotace	Disponibilní hodiny
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	ČJ	9	10	8	8	8	43	33	10
	Anglický jazyk	AJ	0	0	3	3	3	9	9	0
Matematika a její aplikace	Matematika	M	4	5	5	5	5	24	20	4
Informatika	Informatika	INF	0	0	0	1	1	2	2	0
Člověk a jeho svět	Prvouka	PRV	2	2	3	0	0	7	11	2
	Přírodověda	PŘ	0	0	0	1	1	2		
	Vlastivěda	VL	0	0	0	2	2	4		
Umění a kultura	Hudební výchova	HV	1	1	1	1	1	5	12	0
	Výtvarná výchova	VV	1	1	1	2	2	7		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	TV	2	2	2	2	2	10	10	0
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	PV	1	1	1	1	1	5	5	0
Průřezová témata	integrována do vzdělávacího obsahu vyučovacích předmětů								P	
Celková časová dotace			20	22	24	26	26	118	102	16

Povinná výuka plavání je zařazena do 2. a 3. ročníku. 40 hodin výuky splní žáci ve 3. ročníku. Do výuky žáků na 1. stupni mohou učitelé zařadit školy v přírodě, lyžařský výcvik pro žáky 4. a 5. tříd, harmonizační aktivity tříd a projektové dny, tematicky zaměřené exkurze a školní výlety, které budou naplňovat zejména průřezové téma osobnostní a sociální výchova a případně další průřezová témata.

Vzdělávací oblast Informatika je vyučována ve 4. a 5. ročníku, využití dovedností z této vzdělávací oblasti bude postupně aplikována do ostatních předmětů.

Disponibilní časová dotace na 1. stupni je použita na posílení Vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v předmětu Český jazyk o 10 hodin, ve vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace o 4 hodiny a ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět o 2 hodiny. Ve čtvrtém i v pátém ročníku je ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět celková hodinová dotace předmětů Přírodověda a Vlastivěda 3 hodiny. Přírodověda je dotována jednou hodinou a Vlastivěda dvěma hodinami. Průřezová témata jsou integrována do vzdělávacího obsahu vyučovacích předmětů.

4.1 Učební plán 2. stupeň 6. – 9. ročník

Vzdělávací oblast	Předmět	Zkratka	6.	7.	8.	9.	Hodin celkem	Min. časová dotace	Disponibilní hodiny
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	ČJ	4	4	4	4	16	15	1
	Anglický jazyk	AJ	3	3	3	3	12	12	0
	Německý jazyk	NJ	0	0	3	3	6	6	0
Matematika a její aplikace	Matematika	M	4	4	4	5	17	15	2
Informatika	Informatika	INF	1	1	1	1	4	4	0
Člověk a společnost	Dějepis	D	1	2	2	2	7	10	1
	Výchova k občanství	VO	1	1	1	1	4		
Člověk a příroda	Fyzika	F	2	2	1	2	7	20	4
	Chemie	CH	0	0	2	2	4		
	Přírodopis	P	2	2	1	1	6		
	Zeměpis	Z	2	2	2	1	7		
Umění a kultura	Hudební výchova	HV	1	1	1	1	4	9	1
	Výtvarná výchova	VV	2	2	1	1	6		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	VZ	0	0	1	0	2	10	0
	Tělesná výchova	TV	2	2	2	2	8		
	Pohybové aktivity	PA	1	0	0	0	1		
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	PV	2	2	1	1	6	3	3
Volitelné předměty			0	2	2	2	6	0	6
Průřezová témata		integrována do vzdělávacího obsahu vyučovacích předmětů						P	
Celková časová dotace			28	30	32	32	122	104	18

Výuka na 2. stupni je doplňována projektovými dny ve všech ročnících. Harmonizační aktivity jsou zařazovány zejména v 6. ročníku k realizaci průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova. Pro žáky 6. – 9. ročníku (společně s žáky 4. a 5. tříd) nabízí škola realizaci lyžařského výcviku. Výuka v jednotlivých ročnících je doplňována tematicky zaměřenými exkurzemi a školními výlety.

Na 2. stupni je disponibilní časová dotace využita k posílení vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v předmětu Český jazyk a literatura o 1 hodinu. Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je posílena o 2 hodiny, do vzdělávací oblasti jsou zařazena některá témata finanční gramotnosti. Vzdělávací oblast Člověk a společnost je posílena o 1 disponibilní hodinu. Do předmětu Výchova k občanství pro 6. ročník jsou zařazeny výstupy a učivo „Vztahy mezi lidmi a formy soužití.“ Vzdělávací oblast Člověk a příroda je posílena o 4 disponibilní hodiny. Výstupy z předmětu Výchova ke zdraví ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví jsou integrovány do předmětu Přírodopis v 8. ročníku v celkové dotaci 2 hodiny týdně.

Vzdělávací oblast Informatika je vyučována od 6. do 9. ročníku, využití dovedností z této vzdělávací oblasti bude postupně aplikována do ostatních předmětů.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je posílen o 3 disponibilní hodiny a vzdělávací oblast Umění a kultura o 1 hodinu. 6 hodin z disponibilní časové dotace je použito na volitelné předměty, které jsou vyučovány od sedmého do devátého ročníku. Nabídka volitelných předmětů se řídí možnostmi školy zajistit aprobovanou výuku a zájmem žáků. Průřezová témata jsou integrována do jednotlivých vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů. U žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními mohou být disponibilní hodiny využity k zařazení předmětů speciální pedagogické péče.

Zkratky předmětů

1. stupeň	
Předmět	Zkratka
Český jazyk	ČJ
Anglický jazyk	AJ
Matematika	M
Informatika	INF
Prvouka	PRV
Přírodověda	PŘ
Vlastivěda	VL
Hudební výchova	HV
Výtvarná výchova	VV
Tělesná výchova	TV
Pracovní výchova	PV

2. stupeň	
Předmět	Zkratka
Český jazyk a literatura	ČJ
Anglický jazyk	AJ
Německý jazyk	NJ
Matematika	M
Informatika	INF
Dějepis	D
Občanská výchova	VO
Fyzika	F
Chemie	CH
Přírodopis	P
Hudební výchova	HV
Výtvarná výchova	VV
Tělesná výchova	TV
Pohybové aktivity	PA
Pracovní výchova	PV

Volitelné předměty 7. - 9. ročník	
Předmět	Zkratka
Konverzace v anglickém jazyce	KAJ
Dramatická výchova	DV
Seminář matematiky	SM
Výtvarné činnosti	VČ
Sportovní aktivity	SA
Přírodovědný seminář	PS
Sborový zpěv	SZ
Mediální výchova	MV
Čeština krok za krokem	ČKK

Volitelné předměty 2. stupeň 7. - 9. ročník

Název předmětu	Zkratka	6.	7.	8.	9.
Konverzace v anglickém jazyce	KAJ	0		2	
Dramatická výchova	DV	0		2	
Seminář z matematiky	SM	0	0		2
Výtvarné činnosti	VČ	0		2	
Sportovní aktivity	SA	0		2	
Přírodovědný seminář	PS	0		2	
Sborový zpěv	SZ	0		2	
Mediální výchova	MV	0		2	
Čeština krok za krokem	ČKK	0		2	

5 Učební osnovy

Vzdělávací obsah základního vzdělání je rozdělen do devíti **vzdělávacích oblastí**. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořeny jedním nebo více obsahově blízkými vyučovacími předměty.

5.1 Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace

Český jazyk a Český jazyk a literatura

Anglický jazyk

Německý jazyk

5.1.1 Český jazyk a Český jazyk a literatura

Charakteristika předmětu

V předmětech Český jazyk a Český jazyk a literatura je realizován obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Jazyková výuka podporuje rozvoj komunikačních kompetencí a vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat, účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Předmět je rozdělen do tří okruhů: Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova. Ve výuce se obsah jednotlivých okruhů vzájemně prolíná. V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit, analyzovat a kriticky posoudit obsah textu. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat formální stránku textu a jeho výstavbu. V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k srozumitelnému vyjadřování. V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé percepce, interpretace a produkce literárního textu. Na 1. stupni je vzdělávání v předmětu Český jazyk zaměřeno na čtení s porozuměním, kultivované psaní, mluvení a rozhodování se na základě přečteného nebo slyšeného textu, na získávání vědomostí a dovedností potřebných k osvojování spisovné podoby českého jazyka, na přehledné a srozumitelné vyjadřování, na poznávání literatury, na rozvoj základních čtenářských návyků. Na 2. stupni je vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura zaměřeno na rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu, na pochopení role v různých komunikačních situacích, na porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, na vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků, na využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, bibliografie, internet).

Nedílnou součástí předmětu Český jazyk a Český jazyk a literatura je kultivace a využívání jazykových dovedností.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka předmětů Český jazyk a Český jazyk a literatura přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá a využívá pro učení efektivní způsoby, plánuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- uvádí věci do souvislostí, propojuje je do širších celků s různými vzdělávacími oblastmi
- poznává smysl učení, má k němu pozitivní vztah, plánuje si, jak by mohl učení zdokonalit, kriticky zhodnotí své výsledky

Kompetence k řešení problému

Žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o příčinách, hledá způsob řešení problému a využívá k tomu vlastní úsudek a zkušenosti
- vyhledává vhodné řešení problému, nenechá se odradit případným neúspěchem
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky umí zhodnotit

Kompetence komunikační

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i mluveném projevu
- naslouchá promluvám druhých, porozumí jim, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor
- rozumí různým typům textu, tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení do společenského dění
- využívá získané komunikační dovednosti ke spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině i s pedagogy
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry ve skupině na základě ohleduplnosti, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, poskytne pomoc
- přispívá k diskusi ve skupině i ve třídě, oceňuje zkušenosti druhých lidí
- podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých
- respektuje a chrání naše tradice a kulturní a historické dědictví, projevuje pozitivní vztah k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Žák:

- využívá znalosti a zkušenosti získané ve vzdělávacích oblastech v zájmu rozvoje i své přípravy na budoucnost

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětů

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- OSV1 Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium
- OSV3 Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání; regulace vlastního jednání a prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia
- OSV4 Psychohygiena – dobrá organizace času, dovednosti zvládnání stresových situací (uvolnění – relaxace); hledání pomoci při potížích
- OSV5 Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity

Sociální rozvoj

- OSV6 Poznávání lidí – vzájemné poznávání ve skupině/třídě; chyby při poznávání lidí.
- OSV7 Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc
- OSV8 Komunikace – cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; řeč těla, zvuků, slov; specifické komunikační dovednosti - komunikace v různých situacích; dialog; dovednosti pro verbální sdělování; otevřená pozitivní komunikace
- OSV9 Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci; rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci; rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence

Morální rozvoj

- OSV10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí – problémy v mezilidských vztazích, zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětu, problémy v seberegulaci
- OSV11 Hodnoty, postoje, praktická etika – dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

Multikulturní výchova

- MKV1 Kulturní diferenciaci – poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik
- MKV2 Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; uplatňování principu slušného chování
- MKV4 Multikulturalita – multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; vstřícný postoj k odlišnostem

Mediální výchova

- MV1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení; hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků textu
- MV2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi faktickým a fiktivním obsahem; vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti, identifikace společensky významných hodnot v textu; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení
- MV3 Stavba mediálních sdělení – příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství; principy sestavování zpravodajství; příklady stavby a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení
- MV4 Vnímání autora a mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu
- MV5 Fungování a vliv médií ve společnosti – role médií v každodenním životě jednotlivců; vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)
- MV6 Tvorba mediálního sdělení – tvorba sdělení pro školní časopis, využití technologických prostředků při tvorbě mediálních sdělení
- MV7 Práce v realizačním týmu – komunikace a spolupráce v týmu, stanovování cílů, časového harmonogramu, delegování úkolů, zpětná vazba

ČESKÝ JAZYK – 1. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Komunikační a slohová výchova	
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ČJL-3-1-02 snaží se porozumět písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ČJL-3-1-04 dokáže pečlivě vyslovovat, opravit svou	<ul style="list-style-type: none"> • praktické čtení (čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu), věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací a klíčová slova • zadávání úkolů pomocí jednoduchých vět • vyjadřování závislé na komunikační situaci – pozdrav, oslovení, omluva a prosba

<p>nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech dokáže dýchat a volí vhodné tempo řeči ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky k řeči v běžných školních i mimoškolních situacích ČJL-3-1-07 interpretuje texty přiměřeného rozsahu v mluvené podobě ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním ČJL-3-1-09 dokáže napsat správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky, opravuje a kontroluje vlastní písemný projev ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</p>	<ul style="list-style-type: none"> • praktické čtení, technika čtení, pozorné čtení, správná výslovnost • základy techniky mluveného projevu – dýchání, tvoření hlasu, výslovnost • základy správného mluveného projevu a vhodné gestikulace v daných situacích • popis a vyprávění podle vlastních zážitků • základní hygienické návyky sezení, držení tužky, umístění sešitu a jeho sklon, zacházení s grafickým materiálem • přípravné cviky na uvolňování ruky, kresebné cviky velkých tvarů • popis a vyprávění podle obrázků
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání ČJL-3-1-08p zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ČJ-3-1-09p píše písmena a číslice, dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, slon a správné tvary písmen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí krátkému čtenému textu a dokáže ho jednoduše reprodukovat • dokáže reagovat na pokyny učitele • zarecituje básničku se správnou výslovností ve správném tempu • základní hygienické návyky sezení, držení tužky, umístění sešitu a jeho sklon, zacházení s grafickým materiálem • dokáže psát číslice do 0-9 a správný tvar písmen • píše přiměřeně čitelně a úhledně
Jazyková výchova	
<p>ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky, používá interpunkční znaménka, píše správně slova, slabiky, věty, velká písmena na začátku věty ČJL-3-2-02 poznává významy slov opačných ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných a přídavných jmen a sloves</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hláska, slabika na začátku a na konci slova, rozklad slov na slabiky, slabikotvorná slova, sluchová a zraková analýza slov, psaní hlásek, slov, vět, na začátku vět velká písmena • slova a pojmy, význam slov v textu • správné tvary slov v mluveném projevu

<p>ČJL-3-2-06 dokáže spojit věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami</p>	<ul style="list-style-type: none"> • spojování slov do vět, stavba věty, pořádek slov ve větě
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy</p> <p>ČJL-3-2-01p tvoří slabiky</p> <p>ČJL-3-2-01p rozlišuje hranice slabik, slov, vět</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, sklon, a správné tvary písmen • dokáže spojit písmena do slabik • dokáže spojit slabiky do slov a slova do vět
Literární výchova	
<p>ČJL-3-3-01 dokáže číst literární texty přiměřené věku, interpretuje z paměti krátké básně</p> <p>ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu</p> <p>ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, určí pohádku od ostatních textů</p> <p>ČJL-3-3-04 dokáže tvořivě pracovat s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</p>	<ul style="list-style-type: none"> • přednes říkadel a krátkých básní, tvořivé činnosti s literárním textem • vyprávění textu, dramatizace pohádek, hodnocení pohádek, vyjadřování pocitů z četby • rozdíl mezi pohádkou, říkankou, hádankou, rozpočítadlem, vlastní tvorba pohádky • hlavní postava pohádky, poslech, literární tvorba pro mládež, pojmy básník, rým, kniha, čtenář, divadelní představení, herec
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně</p> <p>ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací, při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost</p>	<ul style="list-style-type: none"> • práce s hlasem, recitace, práce s říkadlem, rozpočítadlem, básní. • na základě návodných otázek umí reprodukovat psaný nebo mluvený text
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce s interaktivní tabulí a v interaktivních aplikacích – seřazení děje, přetažení obrázků, poslech krátkého textu či pohádky.

ČESKÝ JAZYK – 2. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Komunikační a slohová výchova	
<p>ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</p> <p>ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</p> <p>ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</p> <p>ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním</p> <p>ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné a plynulé, znalost orientačních prvků v textu) • naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem), věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami), mluvený projev – základy techniky mluveného projevu, vyjadřování závislé na komunikační situaci, komunikační žánry: Pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu • základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) • písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem), technika psaní • žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, jednoduché tiskopisy, vypravování
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty</p> <p>ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti</p> <p>ČJL-3-1-04p, ČJL -3-1-05p, ČJL -3-1 -06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání</p> <p>ČJL-3-1-08p zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním</p> <p>ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty</p>	<ul style="list-style-type: none"> • přečte s porozuměním jednoduchý text a umí s ním dále pracovat rozumí psanému zadání jednoduchých úkolů • vypráví o svých zážitcích, naučí se několik říkadel, zarecituje básničku • dodržují základní návyky při psaní (správný úchop tužky, správný posed a sklon sešitu) • dokáže opsat a přepsat krátkou větu bez pravopisných chyb

Jazyková výchova

<p>ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova</p> <p>ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná</p> <p>ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost</p> <p>ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru</p> <p>ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves</p> <p>ČJL-3-2-06 dokáže spojovat věty do jednodušších souvětí shodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy</p> <p>ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové a zvukové prostředky</p> <p>ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně i, y po tvrdých a měkkých souhláskách; dě, tě, ně, ú, ů, bě, pě, vě, mě, velká písmena na začátku věty a vlastní jména osob, zvířat a místních pojmenování</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dělení slov na slabiky, hláska a slabika na začátku a na konci slova, určování počtu slabik ve slově, pořádek slov ve větě, věta, pořadí vět v mluveném i psaném projevu, samohlásky dlouhé a krátké – psaní a výslovnost, párové souhlásky uprostřed a na konci slova a jejich psaní, abeceda • slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, homonyma, stavba slova • seznámení s podstatnými jmény – obecná, vlastní, slovesy a předložkami, pravopis vlastních podstatných jmen • dokáže rozpoznat podstatná jména, slovesa a předložky • umí používat v mluveném projevu správné tvary podstatných jmen, sloves a přídavných jmen • použití spojek ve větách, souvětí • práce s větou jako jednotkou projevu, pravopis věty – velké začáteční písmeno, interpunkční znaménka na konci věty, intonace při čtení • souhlásky tvrdé a měkké – psaní a výslovnost, slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě – výslovnost a psaní, psaní ú/ů, pravopis vlastních podstatných jmen
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy</p> <p>ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky, (odlišuje jejich délky) a souhlásky, slabiky, slova a věty</p> <p>ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>správně píše velká a malá písmena abecedy</i> • <i>slyší, vyslovuje a správně zapíše hlásky/písmena, slabiky a slova</i> • <i>věty zvládá pomocí opisu nebo přepisu</i> • <i>zvládá psaní velkého písmena na začátku věty</i>

Literární výchova	
<p>ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu básně, literární texty přiměřené věku</p> <p>ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu</p> <p>ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</p> <p>ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</p>	<ul style="list-style-type: none"> • plynulé čtení slov s předložkami, jednoduchých vět, užívání správného slovního přízvuku, uplatnění přirozené intonace, hlasité i tiché čtení s porozuměním • dramatizace pohádky, vlastnosti hlavních hrdinů, vztahy mezi lidmi, vztah lidí ke zvířatům a k přírodě • poezie- báseň, verš, rým, rytmus, přízvuk, recitace, próza – vyprávění, vypravěč, příběh, divadlo – jeviště, herec, divák, maňasci, loutky • práce s literárním textem - poslech četby poezie, prózy, spojování obsahu textu s ilustrací, vyprávění pohádek, přednes básní, řešení hádanek, slovních hříček
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČJL-3-3-01p <i>pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně</i></p> <p>ČJL-3-3-02p <i>reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací při poslechu pohádek a krátkých příběhů, udržuje pozornost</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>zapamatuje si říkadlo, rozpočítadlo a zarecituje jednoduchou báseň</i> • <i>umí převyprávět příběh podle obrázkové osnovy či jednoduchých návodných otázek</i>
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce s interaktivní tabulí a v interaktivních aplikacích -řazení slov dle abecedy, seskupení či rozeskupení předmětů, zápis velkých a malých písmen na klávesnici

ČESKÝ JAZYK – 3. ročník

RVP výstupy

Učivo

Komunikační a slohová výchova

ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti

ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti

ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru

ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost

ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči

ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích

ČJL-3-1-07 tvoří krátký mluvený projev (na základě vlastních zážitků)

ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním

ČJL-3-1-09 kontroluje vlastní písemný projev

ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení

ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

- praktické čtení (čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu), věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací a klíčová slova)
- praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu) a věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)
- vyjadřování závislé na komunikační situaci
- komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, atd.)
- základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, ...)
- základy techniky mluveného projevu (výslovnost, intonace)

- základy techniky mluveného projevu (dýchání, tempo řeči)

- mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)

- komunikační žánry (vypravování, rozhovor, telefonování, vyprávění zážitků)
- správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem

- technika psaní (úhledný, čitelný, přehledný a upravený písemný projev)
- sebekontrola, odstraňování individuálních nedostatků v kvalitativních i kvantitativních znacích písma
- adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, pozvánka, dopis, popis
- vypravování, sestavování osnovy a vyprávění dle obrázkové osnovy

<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČJL3-1-09p spojuje písmena a slabiky ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>spojuje písmena ve slabiky a slabiky ve slova</i> • <i>převádí písmena, slabiky a slova z mluvené podoby do psané, diktát písmen, slabik a slov</i> • <i>vytváří si návyk sebekontroly napsaného</i> • <i>dokáže opsat psací písmo, přepsat slabiky, slova a krátká větná spojení</i>
Jazyková výchova	
<p>ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, rozděluje slova na hlásky, rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky</p> <p>ČJL-3-2-02 rozeznává slova opačného významu, slova souřadná, nadřazená a podřazená</p> <p>ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle obecného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost</p> <p>ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru</p> <p>ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves</p> <p>ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí pomocí spojek a spojovacích výrazů</p> <p>ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a tvoří je pomocí vhodných jazykových i zvukových prostředků</p> <p>ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně (i/y po tvrdých, měkkých a obojetných souhláskách, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, ú/ů, psaní velkých písmen)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>sluchové i zrakové rozlišení hlásek, výslovnost hlásek a souhláskových skupin</i> • <i>párové souhlásky uvnitř a na konci slov</i> • <i>tempo, intonace, přízvuk</i> • <i>abeceda</i> • <i>antonyma, synonyma, homonyma</i> • <i>význam slov (slova jednoznačná a mnohoznačná)</i> • <i>pamětná znalost všech slovních druhů, rozlišení slovních druhů ohebných</i> • <i>podstatná jména (obecná/vlastní, určování mluvnických kategorií – rod, číslo, pád), slovesa (určování mluvnických kategorií- osoba, číslo, čas)</i> • <i>věta jednoduchá a souvětí</i> • <i>druhy vět, intonace</i> • <i>pravopis tvrdých a měkkých souhlásek, vyjmenovaná slova (pamětné zvládnutí), výslovnost a psaní slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, pravopis psaní ú/ů</i>

<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé i velké abecedy</p> <p>ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky</p> <p>ČJL-3-2-01p tvoří slabiky</p> <p>ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky</p> <p>ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší hlásku, slabiku, slovo • dokáže rozeznat samohlásku a souhlásku v psaném textu a dokáže rozlišit jejich délku • spojuje hlásky do slabik, tvoří víceslabičná slova • tvoří samostatně krátké věty • věta - dokáže poznat začátek věty - (velké písmeno a konec věty)
Literární výchova	
<p>ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti literární texty přiměřené věku</p> <p>ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu</p> <p>ČJL-3-3-03 rozlišuje prózu a poezii, odlišuje pohádku od ostatního vyprávění</p> <p>ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</p>	<ul style="list-style-type: none"> • plynulé čtení s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků, členění textu • hlasité čtení a předčítání • přednes básně • vyjadřování postoje ke knize, úryvku • hledání podstaty příběhu • charakteristika literárních postav • poslech literárních textů, seznámení se základy literatury – poezie/próza • literární pojmy báseň, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, verš, rým, přirovnání) • volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, výtvarný doprovod
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně</p> <p>ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací, při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže reprodukovat rozpočítadla, přednese říkanku a básničku, vyřeší hádanky • reprodukce přečteného textu, pohádky (samostatně, podle obrázkové osnovy nebo návodných otázek), dramatizace pohádky, ilustrace

	Zapojení ICT do výuky <ul style="list-style-type: none"> • práce s interaktivní tabulí a v interaktivních aplikacích - doplní i, í, y, ý do připraveného textu, přiřazuje slova k obrázkům, přetáhne předmět
--	---

ČESKÝ JAZYK – 4. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Komunikační a slohová výchova	
<p>ČJL-5-1-01 dokáže přečíst s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu a nahlas</p> <p>ČJL-5-1-02 odlišuje podstatné a okrajové informace v textu, podstatné informace zaznamenává</p> <p>ČJL-5-1-03 pozná úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení</p> <p>ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení, zapamatuje si z něj podstatná fakta</p> <p>ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechává vzkaz na záznamníku</p> <p>ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě</p> <p>ČJL-5-1-07 vybírá náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo</p> <p>ČJL-5-1-08 pozná spisovnou a nespisovnou výslovnost, vhodně ji využívá podle komunikační situace</p> <p>ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální, jednoduché komunikační žánry</p> <p>ČJL-5-1-10 vytváří osnovu vyprávění a vytváří krátký mluvený či písemný projev</p>	<ul style="list-style-type: none"> • čtení – technika čtení, věcné čtení, čtení jako zdroj informací • naslouchání, schopnost ptát se otázkami • čtení s porozuměním • základy techniky čtení, dýchání, výslovnost • projev, komunikační žánry – prosba, pozdrav, oslovení, omluva, oznámení, vyprávění, dialog • rozpozná pravou podstatu reklamy • základní komunikační pravidla – oslovení, zahájení a ukončení dialogu • zdvořilé vystupování, mimojazyčné prostředky řeči (mimika, gesta) • základní hygienické návyky písemného projevu, správné sezení, držení psacího náčiní, technika psaní • adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, pozvánka, vzkaz, dopis, popis

<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích</p> <p>ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování</p> <p>ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči</p> <p>ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo</p> <p>ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy</p> <p>ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení</p> <p>ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti osnovy • vhodně používá slova, slovní spojení a svou slovní zásobu ze spisovné a nespisovné češtiny podle komunikační situace • ovládá základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost, intonaci, přízvuk, pauzy, tempo) během různých situací • píše jednoduché věty správně po obsahové i formální stránce
Jazyková výchova	
<p>ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová</p> <p>ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku</p> <p>ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu</p> <p>ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary</p> <p>ČJL-5-2-05 pozná základní skladební dvojici</p> <p>ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává a aktivně používá slova jednoznačná a mnohoznačná, protikladná (antonyma), souznačná (synonyma), souzvučná (homonyma), • slova příbuzná, tvoření slov • definuje a určuje slovní druhy v textu • u podstatných jmen určuje mluvnické kategorie (pád, číslo, rod + životnost, vzory), skloňuje pod. jména podle vzorů, u určitých sloves určuje mluvnické kategorie (osoba, číslo, čas), časuje slovesa ve všech časech k infinitivu utvoří určité sloveso • tvarosloví, slovní druhy, tvary slov • věta jednoduchá, souvětí, základní skladební dvojice • u souvětí vyhledává určitá slovesa, spojovací výrazy a určuje podle toho počet vět v souvětí

<p>ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje</p> <p>ČJL-5-2-08 píše správně y/i ve slovech po obojetných souhláskách</p> <p>ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • naznačí stavbu souvětí pomocí větného vzorce • vyjmenovaná slova • rozliší podmět a přísudek - vyhledává základní skladební dvojice ve větě
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa</p> <p>ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího</p> <p>ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik</p> <ul style="list-style-type: none"> – určuje samohlásky a souhlásky – seřadí slova podle abecedy – správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek: dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě – správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky 	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá v textu podstatná jména a slovesa • rozezná druhy vět a jejich správnou intonaci • píše pravopisně správné i, í, y, ý po daných hláskách • orientuje se v abecedě • ovládá skupiny hlásek • vyslovuje správně všechny hlásky
Literární výchova	
<p>ČJL-5-3-01 reprodukuje své dojmy z četby a zaznamenává je</p> <p>ČJL-5-3-02 volně interpretuje text podle svých zkušeností, tvoří vlastní literární text na dané téma</p> <p>ČJL-5-3-03 rozlišuje typy uměleckých a neuměleckých textů</p> <p>ČJL-5-3-04 jednoduchý rozbor vede k používání elementárních literárních pojmů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poslech literárních textů • tvořivé činnosti s vhodnými literárními texty • základní literární pojmy, druhy, žánry • hádanka, báseň, pohádka, bajka, povídka
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh</p>	<ul style="list-style-type: none"> • předvede vlastní uměleckou tvorbu

<p>ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle zadaných otázek</p>	<ul style="list-style-type: none"> • reprodukuje zhlédnuté představení podle návodných otázek
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce s interaktivní tabulí a v interaktivních aplikacích - rozčleňování do skupin, tvorba jednoduchých textů v textovém editoru, základy typografie, tvorba jednoduchých prezentací

<p style="text-align: center;">ČESKÝ JAZYK – 5. ročník</p>	
<p style="text-align: center;">RVP výstupy</p>	<p style="text-align: center;">Učivo</p>
<p style="text-align: center;">Komunikační a slohová výchova</p>	
<p>ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas, zdokonaluje techniku čtení, snaží se číst s přednesem</p> <p>ČJL-5-1-02 dokáže rozlišit podstatné a okrajové informace v textu, podstatné informace je schopen zaznamenat</p> <p>ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení</p> <p>ČJL-5-1-04 dokáže reprodukovat obsah sdělení, zapamatuje si z něj podstatná fakta</p> <p>ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zaznamenává vzkaz na záznamníku, dokáže ústně podat zprávu, oznámení, umí vypravovat, dodržuje základní komunikační pravidla</p> <p>ČJL-5-1-06 učí se rozpoznávat manipulativní komunikaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> • plynulé čtení s porozuměním přiměřeně náročných textů • tiché čtení s porozuměním rozšiřování slovní zásoby • čtení jako zdroj informací orientace v textu, práce se slovníky a encyklopediemi • pozorné a soustředěné naslouchání přehledný písemný projev • reprodukce obsahu slyšeného souvislé vyjadřování zážitkové naslouchání • základní komunikační pravidla dialogu • reklama • základy techniky mluveného projevu, mimojazykové prostředky řeči

<p>v reklamě ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, tempo podle svého komunikačního záměru</p> <p>ČJL-5-1-08 umí rozlišit spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</p> <p>ČJL-5-1-10 dokáže sestavit osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký, mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • spisovná a nespisovná výslovnost a pravopis, hovorová a nespisovná řeč • úhledný, čitelný a přehledný písemný projev slohové útvary (zpráva, oznámení, dopis, vypravování, popis, inzerát, pozvánka) vyplňování tiskopisů • osnova vyprávění, vyprávění (mluvený i písemný projev), dodržování následnosti děje
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování</p> <p>ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči</p> <p>ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo, tvoří otázky a odpovídá na ně ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje ČJL-5-1-09p opíše a přepíše jednoduché texty</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti osnovy • vhodně používá slova, slovní spojení a svou slovní zásobu ze spisovné a nespisovné češtiny podle komunikační situace • ovládá základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost, intonaci, přízvuk, pauzy, tempo) během různých situací • píše jednoduché věty správně po obsahové i formální stránce, odpovídá správně na jednoduché otázky k přečtenému textu
Jazyková výchova	
<p>ČJL-5-2-01 dokáže porovnat významy slov stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová ČJL-5-2-02 umí ve slově rozlišit kořen, část předponovou, příponovou a koncovku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma • stavba slova (kořen, předpona, přípona, koncovka)

<p>ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a používá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu</p> <p>ČJL-5-2-04 dokáže rozlišit slova spisovná a jejich nespisovné tvary</p> <p>ČJL-5-2-05 určí základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty</p> <p>ČJL-5-2-06 určí větu jednoduchou a souvětí, dokáže vhodně změnit větu jednoduchou v souvětí</p> <p>ČJL-5-2-07 vybírá vhodné spojovací výrazy, podle potřeby projevu je obměňuje</p> <p>ČJL-5-2-08 dokáže psát správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách</p> <p>ČJL-5-2-09 zvládá základní pravidla syntaktického pravopisu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • slovní druhy ohebné i neohebné, koncovky podstatných a přídavných jmen • slova spisovná a nespisovná, slova citově zbarvená • základní skladební dvojice • věta jednoduchá a souvětí • slovní druhy, tvary slov • vyjmenovaná slova a slova příbuzná • shoda přísudku s holým podmětem
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa</p> <p>ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího</p> <p>ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik</p> <ul style="list-style-type: none"> – určuje samohlásky a souhlásky – seřadí slova podle abecedy – správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek: dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě 	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá v textu podstatná jména a slovesa • rozezná druhy vět a jejich správnou intonaci • píše pravopisně správné i, í, y, ý po daných hláskách • orientuje se v abecedě • ovládá skupiny hlásek • vyslovuje správně všechny hlásky

<p><i>správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky</i></p>	
<p>Literární výchova</p>	
<p>ČJL-5-3-01 je schopný vyjádřit a zaznamenat své dojmy z četby</p> <p>ČJL-5-3-02 dokáže volně reprodukovat text a podle svých schopností tvoří na dané téma vlastní text</p> <p>ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých i neuměleckých textů</p> <p>ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá základní literární pojmy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zážitkové čtení, naslouchání hodnocení postav literárního díla • reprodukce obsahu textu rozlišování podstatného od nepodstatného • vyhledávání informací • literární referáty • dramatizace • všímá si rozdílů zpracování textu krásné literatury a literatury uměleckonaučné • využívání školní a místní knihovny pro vlastní četbu • orientace v nabídce dětské literatury • literární pojmy a žánry (báseň – verš, sloka, rým, pohádka, bajka, povídka, pověst, báje, rozpočítadlo, hádanka, říkanka) spisovatel, básník, ilustrátor verš, sloka, rým, přirovnání, přísloví, lidová rčení
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh</p> <p>ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle zadaných otázek</p> <p>ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy</p> <p>ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti</p> <p>ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje pohádkové prostředí od reálného – ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu 	<ul style="list-style-type: none"> • předvede vlastní uměleckou tvorbu • reprodukuje zhlédnuté představení podle návodných otázek • vypráví příběh podle zadané osnovy • rozezná hlavní hrdiny a jejich vlastnosti • rozliší v básních verše • rozliší prózu od poezie • čte s porozuměním

	Zapojení ICT do výuky <ul style="list-style-type: none"> • práce s interaktivní tabulí a v interaktivních aplikacích - vytvoří základní tabulku v tabulkovém editoru, tvorba jednoduchých textů v textovém editoru, tvorba jednoduchých citací, tvorba jednoduchých prezentací
--	---

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 6. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Komunikační a slohová výchova	
<p>ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji</p> <p>ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</p> <p>ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</p> <p>ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</p> <p>ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</p> <p>ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči</p> <p>ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vyplňování jednoduchých tiskopisů (poštovní poukázky, podací lístek) • Jednoduché komunikační žánry (inzerát, zpráva, oznámení, SMS, objednávka) • Dopis (osobní, úřední) • Popis (místnost, osoba, pracovní postup) • Výtah a výpisky

<p>ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</p> <p>ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vypravování (dějová posloupnost, osnova, dokončení příběhu)
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p>Učivo</p>
<p>ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text</p> <p>ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk</p> <p>ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; popíše děje, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Jednoduché tiskopisy</i> • <i>Jednoduché komunikační žánry</i> • <i>Dopis</i> • <i>Popis</i> • <i>Vyprávění</i>
<p>Jazyková výchova</p>	
<p>ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova</p> <p>ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh</p> <p>ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami</p> <p>ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</p> <p>ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</p> <p>ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí</p> <p>ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfológický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Opakování slovních druhů • Mluvnické kategorie ohebných slovních druhů (časování, skloňování, druhy) • Rozlišování jmen obecných a vlastních • Práce se Slovníkem spisovné češtiny • Úvod do skladby • Základní skladební dvojice • Rozvíjející větné členy (přívlastek, předmět, příslovečná určení místa, času a způsobu) • Rozlišení vět jednoduchých a souvětí • Zvuková stránka jazyka

ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvrstvení národního jazyka
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu</p> <p>ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa</p> <p>ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk</p> <p>ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí</p> <p>ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami</p> <p>ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov</p> <p>ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Opakování slovních druhů • Mluvnické kategorie ohebných slovních druhů (časování, skloňování, druhy) • Práce se Slovníkem spisovné češtiny • Pravopis • Základní skladební dvojice • Rozvíjející větné členy (přívlastek, předmět, příslovečná určení místa, času a způsobu) • Rozlišení vět jednoduchých a souvětí • Spisovný a nespisovný jazyk
Literární výchova	
<p>ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p> <p>ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p> <p>ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p> <p>ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p> <p>ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování</p> <p>ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Literární druhy a žánry • Mýty a báje • Pohádky • Pověsti • Dobrodružné příběhy • Příběhy o mezilidských vztazích • Vztah člověka a přírody
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní	<ul style="list-style-type: none"> • Literární druhy a žánry

<p><i>myšlenku</i> ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Mýty a báje</i> • <i>Pohádky</i> • <i>Pověsti</i> • <i>Dobrodružné příběhy</i> • <i>Příběhy o mezilidských vztazích</i> • <i>Vztah člověka a přírody</i>
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří tabulky v tabulkovém editoru, z tabulek a grafů vyčte potřebné údaje • vytváří myšlenkové mapy v programech, aplikacích a na virtuálních nástěnkách, využívá je k uchopení, zapamatování a opakování vztahů • vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost (text i obr.) • vytváří digitální prezentace • pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje • pořizuje fotografie a dokáže je podle zadaných pokynů upravit a použít v dokumentu • spustí video, vhodně ho komentuje • pracuje s audiozáznamy • pořídí a zpracuje krátký audiozáznam (komentář k prezentaci či interview) • využívá slovní mraky pro uvození či opakování učiva, brainstorming • virtuální nástěnky využívá pro prezentace (nejen pro myšlenkové mapy)

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 7. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Komunikační a slohová výchova	
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta	<ul style="list-style-type: none"> • Vypravování

<p>od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Popis (krajiny, věci a pracovního postupu) • Životopis • Líčení • Charakteristika • Žádost a stížnost • Výtah • Osobní dotazník • Mluvený projev
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vypravování • Popis • Charakteristika • Žádost a stížnost

<p><i>sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Výtah</i> • <i>Mluvený projev</i>
<p>Jazyková výchova</p>	
<p>ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Opakování slovních druhů • Nauka o významu slov • Rozšíření slovesných kategorií o rod a vid • Úvod do obohacování slovní zásoby • Práce se Slovníkem spisovné češtiny • Skladba • Rozvíjející větné členy (druhy příslovečných určení, doplněk) • Souvětí podřadné • Určování druhu vedlejších vět • Opakování pravopisu
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Opakování slovních druhů</i> • <i>Mluvnické kategorie ohebných slovních druhů</i> • <i>Úvod do obohacování slovní zásoby</i> • <i>Práce se Slovníkem spisovné češtiny</i> • <i>Skladba</i> • <i>Souvětí</i>

<p>ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Opakování pravopisu</i> • <i>Podmět a přísudek</i>
<p>Literární výchova</p>	
<p>ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Balady</i> • <i>Fantasy příběhy</i> • <i>Sci-fi</i> • <i>Příběhy slavných</i> • <i>Příběhy z historie</i> • <i>Detektivní příběhy</i> • <i>Dobrodružná literatura</i> • <i>Bajky</i> • <i>Moderní pohádky</i>
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Balady</i> • <i>Fantasy příběhy</i> • <i>Sci-fi</i> • <i>Příběhy slavných</i> • <i>Příběhy z historie</i> • <i>Detektivní příběhy</i> • <i>Dobrodružná literatura</i> • <i>Bajky</i> • <i>Moderní pohádky</i>
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří tabulky v tabulkovém editoru, z tabulek a grafů vyčte potřebné

	<p>údaje</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří myšlenkové mapy v programech, aplikacích a na virtuálních nástěnkách, využívá je k uchopení, zapamatování a opakování vztahů • vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost (text i obr.) • vytváří digitální prezentace • pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje • pořizuje fotografie a dokáže je podle zadaných pokynů upravit a použít v dokumentu • pracuje na interaktivní tabuli, popř. v interaktivních programech a aplikacích (procvičování látky, testování znalostí) – zde také sám jednoduché aktivity do výuky vytváří. • spustí video, vhodně ho komentuje • pořídí a zpracuje krátký videozáznam, který dokáže prezentovat • pořídí a zpracuje krátký audiozáznam (komentář k prezentaci či interview) • využívá slovní mraky pro uvození či opakování učiva, brainstorming • virtuální nástěnky využívá pro prezentace (nejen pro myšlenkové mapy)
--	---

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 8. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Komunikační a slohová výchova	
<p>ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Výtah

<p>ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</p> <p>ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</p> <p>ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči</p> <p>ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu</p> <p>ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát</p> <p>ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</p> <p>ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Charakteristika • Výklad • Líčení • Úvaha • Vypravování • Mluvený projev
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text</p> <p>ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk</p> <p>ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; popíše osoby; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Výtah • Charakteristika • Úvaha • Vypravování • Mluvený projev
<p>Jazyková výchova</p>	

<p>ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Obohacování slovní zásoby • Slova přejatá • Skloňování obecných jmen přejatých • Skloňování a užití vlastních jmen • Slovesný vid • Pravopis • Skladba • Věta jednoduchá a souvětí • Druhy vedlejších vět • Významové poměry mezi souřadnými hlavními větami • Významové poměry mezi větnými členy a vedlejšími větami • Spojovací výrazy v souvětí • Interpunkce v souvětí • Jazykové rozbory • Slovanské jazyky • Útvary českého jazyka
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Obohacování slovní zásoby • Skloňování obecných jmen přejatých • Skloňování a užití vlastních jmen • Mluvnické kategorie ohebných slovních druhů • Pravopis • Věta jednoduchá a souvětí • Interpunkce v souvětí • Spisovný a nespisovný jazyk
<i>Literární výchova</i>	
<p>ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Básnické prostředky • Antická literatura • Starší česká literatura

<p>stylu autora ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Starší světová literatura • Renesanční literatura • Barokní literatura • Románská literatura • Literatura 19.století
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Antická literatura • Starší česká literatura • Starší světová literatura • Renesanční literatura • Barokní literatura • Románská literatura • Literatura 19.století
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří tabulky v tabulkovém editoru, z tabulek a grafů vyčte potřebné údaje • vytváří myšlenkové mapy v programech, aplikacích a na virtuálních nástěnkách, využívá je k uchopení, zapamatování a opakování vztahů • vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost (text i obr.) • vytváří digitální prezentace • pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje • pořizuje fotografie a dokáže je podle zadaných pokynů upravit a použít v dokumentu

	<ul style="list-style-type: none"> • pracuje na interaktivní tabuli, popř. v interaktivních programech a aplikacích (procvičování látky, testování znalostí) – zde také sám jednoduché aktivity do výuky vytváří. • pořídí a zpracuje krátký videozáznam, který dokáže prezentovat • pracuje s audiozáznamy • pořídí a zpracuje krátký audiozáznam (komentář k prezentaci či interview) • využívá slovní mraky pro uvození či opakování učiva, brainstorming • virtuální nástěnky využívá pro prezentace (nejen pro myšlenkové mapy)
--	--

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 9. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Komunikační a slohová výchova	
<p>ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji</p> <p>ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</p> <p>ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</p> <p>ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</p> <p>ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</p> <p>ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Funkční styly • Výklad • Popis pracovního postupu • Popis uměleckého díla • Subjektivně zbarvený popis • Charakteristika • Vypravování

<p>ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu</p> <p>ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát</p> <p>ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</p> <p>ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Úvaha • Proslov • Diskuse • Fejeton
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text</p> <p>ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk</p> <p>ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy; popíše děje, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Funkční styly • Popis pracovního postupu • Popis uměleckého díla • Charakteristika • Vypravování • Úvaha • Proslov
<p>Jazyková výchova</p>	
<p>ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova</p> <p>ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh</p> <p>ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</p> <p>ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</p> <p>ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Opakování učiva • Slovní zásoba a význam slova • Tvoření slov • Opakování slovních druhů • Skladba • Složitá souvětí • Souvětí souřadná a podřadná • Druhy vedlejších vět

<p>ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Populární literatura
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Opakování od renesance po klasicismus</i> • <i>Realismus</i> • <i>Moderna</i> • <i>Avantgarda</i> • <i>První světová válka v literatuře</i> • <i>Druhá světová válka v literatuře</i> • <i>Holocaust v literatuře</i> • <i>Česká poválečná literatura</i> • <i>Populární literatura</i>
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří tabulky v tabulkovém editoru, z tabulek a grafů vyčte potřebné údaje, • vytváří myšlenkové mapy v programech, aplikacích a na virtuálních nástěnkách, využívá je k uchopení, zapamatování a opakování vztahů • vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost (text i obr.) • vytváří digitální prezentace • pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje • pořizuje fotografie a dokáže je podle zadaných pokynů upravit a použít v dokumentu • pracuje na interaktivní tabuli, popř. v interaktivních programech a aplikacích – zde také sám jednoduché aktivity do výuky vytváří. • spustí video, vhodně ho komentuje • pořídí a zpracuje krátký videozáznam, který dokáže prezentovat • pořídí a zpracuje krátký audiozáznam (komentář k prezentaci či interview) • využívá slovní mraky pro uvození či opakování učiva, brainstorming • virtuální nástěnky využívá pro prezentace (nejen pro myšlenkové mapy)

5.1.2 Anglický jazyk

Charakteristika předmětu

V předmětu Anglický jazyk je realizován obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Důraz v tomto předmětu je kladen na rozvoj komunikačních kompetencí žáků, na poznávání reálií. Výuka směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se v běžných situacích a hovořit o jednoduchých tématech, rozumět čtenému textu na příslušné jazykové úrovni a poslechovým cvičením. Na 1. stupni je vzdělávání v předmětu zaměřeno na nácvik porozumění mluvenému i psanému slovu, na osvojení zvukové i psané podoby jazyka, na gramatiku, na napodobování správné výslovnosti, na nacvičování písní, říkanek, dialogu, na konverzaci, na dovednost komunikovat a vhodně reagovat. Na 2. stupni je vzdělávání zaměřeno na získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu, na osvojení potřebných znalostí a dovedností, na aktivní využití účinné komunikace v cizím jazyce, na získávání schopností číst s porozuměním přiměřené texty, na porozumění ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí, na vyhledávání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka, na pochopení významu znalostí cizích jazyků pro osobní život, na respekt a toleranci k odlišným kulturním hodnotám jiných národů. Osvojování cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry.

Ve všech tematických okruzích uvedených v učivu Anglického jazyka si žáci osvojují výslovnost, zvukovou a grafickou podobou slov, základní mluvnické učivo a slovní zásobu.

Vzdělávání v Anglickém jazyce předpokládá dosažení úrovně A2 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky tzn., že žák – rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm a jeho rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání), komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech, jednoduchým způsobem popíše svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnáléhavějších potřeb.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebevědomí při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka předmětu „Anglický jazyk“ přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení způsoby, plánuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- uvádí věci do souvislostí, propojuje je do širších celků s různými vzdělávacími oblastmi
- poznává smysl učení, má k němu pozitivní vztah, plánuje si, jak by mohl učení zdokonalit, kriticky zhodnotí své výsledky

Kompetence k řešení problému

Žák:

- vyhledává vhodné řešení problému, nenechá se odradit případným neúspěchem

Kompetence komunikační

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky v písemném i mluveném projevu
- naslouchá promluvám druhých, porozumí jim, zapojuje se do diskuse, obhajuje svůj názor
- rozumí různým typům textu
- využívá získané komunikační dovednosti ke spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině i s pedagogy
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry ve skupině na základě ohleduplnosti, přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, poskytně pomoc
- přispívá k diskusi ve skupině i ve třídě, oceňuje zkušenosti druhých lidí
- podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence pracovní

Žák:

- využívá znalosti a zkušenosti získané ve vzdělávacích oblastech v zájmu rozvoje i své přípravy na budoucnost

Kompetence digitální

- Žák: ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

5.1.2.1 Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- OSV1 Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium
- OSV2 Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě
- OSV3 Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání - regulace vlastního jednání a prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení
- OSV4 Psychohygienu – dobrá organizace času, dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění – relaxace); hledání pomoci při potížích

Sociální rozvoj

- OSV6 Poznávání lidí – vzájemné poznávání ve skupině/třídě; chyby při poznávání lidí

Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech

- VEGS 1 Evropa a svět nás zajímá – zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; naši sousedé v Evropě; lidová slovesnost, zvyky a tradice anglicky mluvících zemí
- VEGS 2 Objevujeme Evropu a svět – mezinárodní setkávání; styl života v anglických rodinách; vzdělávání mladých Evropanů

Multikulturní výchova

- MKV1 Kulturní diferenciaci – poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik

- MKV2 Lidské vztahy – udržovat tolerantní vztahy s jinými lidmi; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; uplatňování principu slušného chování
- MKV4 Multikulturalita – význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

Mediální výchova

- MV1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – identifikování základních orientačních prvků textu

ANGLICKÝ JAZYK – 3. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Řečové dovednosti	
<p>CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, reaguje na ně verbálně i neverbálně</p> <p>CJ-3-1-02 zopakuje a použije slov slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal</p> <p>CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení</p> <p>CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy</p>	<p>Slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● pozdravy, pokyny, představení se ● nácvik výslovnosti ● vyjádření souhlasu, nesouhlasu ● škola, školní potřeby (What's this? It is...) ● barvy (What is your favourite...?) ● rodina (Who is this? He is... She is...) ● zvířata ● lidské tělo ● hračky ● domov ● oblečení (I am wearing...) ● jídlo, nápoje (I like, I don't like) ● svátky – Halloween, Vánoce, Velikonoce <p>Gramatika:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● číslovky 0 – 12 (How many...? How old are you?) ● neurčitý člen a/an ● přivlastňovací zájmena (my, your, his, her) ● pravidelné množné číslo podstatných jmen ● předložky (on, in, under; Where is...?)

<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>reaguje neverbálně na pokyny týkající se výuky</i> ● <i>dokáže reprodukovat dětské říkanky, básně a písně</i> ● <i>slovní zásoba k tematickým okruhům</i> ● <i>jednoduchá sdělení, neformální i formální pozdravy, setkání a loučení, poděkování</i>
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>v interaktivním programu či aplikaci roztřídí, seřadí, pojmy, (práce s interaktivní tabulí)</i> ● <i>práce v jazykové laboratoři (Robotel)</i>

ANGLICKÝ JAZYK – 4. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Poslech s porozuměním	Slovní zásoba: <ul style="list-style-type: none"> • pozdravy a pokyny, představení sebe, rodiny, kamaráda • abeceda, hláskování, výslovnost, fonetické znaky (pasivně) • rodina • sporty • škola, školní potřeby (<i>What is this/that? Is it...? Yes/No</i>) • barvy • zvířata • domov (<i>Where is/are ...?</i>) • státy, národnosti (<i>Where are you from? What nationality are you?</i>) • zájmy, záliby • hračky • Velká Británie – základní informace, svátky Gramatika: <ul style="list-style-type: none"> • osobní a přivlastňovací zájmena – sg., pl. • sloveso <i>be, have</i> • určitý, neurčitý člen • přídavná jména • předložky <i>on, in, under, next to</i> • číslovky 0 – 100 • množné číslo podstatných jmen • <i>some, any</i> • přivlastňovací pád
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	
Mluvení	
CJ-5-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	
Čtení s porozuměním	
CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	
Psaní	
CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře	

<i>RVP minimální výstupy - Poslech s porozuměním</i>	<i>Učivo</i>
CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	<ul style="list-style-type: none"> • reaguje neverbálně na pokyny týkající se výuky
<i>RVP minimální výstupy - Mluvení</i>	<i>Učivo</i>
CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)	<ul style="list-style-type: none"> • zahájí komunikaci pozdravem, ukončí komunikaci pozdravem poděkuje v situaci, ve které se poděkování očekává • představí se uvedením svého jména, příjmení a věku • reaguje slovy „ano“ nebo „ne“ na jednoduché zjišťovací otázky, které se týkají jeho osoby nebo osvojeného tematického okruhu
<i>RVP minimální výstupy – Čtení s porozuměním</i>	<i>Učivo</i>
CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	<ul style="list-style-type: none"> • identifikuje význam vymezeného okruhu slov i bez vizuální opory (např. s pomocí učitele nakreslí význam slova „stůl“ nebo „zvíře“)
<i>RVP minimální výstupy – Psaní</i>	<i>Učivo</i>
- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka	<ul style="list-style-type: none"> • opíše krátká slova týkající se tematických okruhů opíše krátká slovní spojení a velmi krátké věty týkající se tematických okruhů
	Zapojení ICT do výuky <ul style="list-style-type: none"> • využívá vytvořené aktivity v interaktivním programu či aplikaci • vyhledává reálie na internetu • práce s webovým prohlížečem, online slovníky

ANGLICKÝ JAZYK – 5. ročník

<i>RVP výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<i>Poslech s porozuměním</i>	<i>Slovní zásoba:</i>
CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	<ul style="list-style-type: none"> • představení sebe, svého kamaráda, rodiny • číslovky 0 – 100 • řadové číslovky • datum – dny v týdnu, měsíce

<p>CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • škola – školní předměty, místnosti ve škole • zájmy – sporty, hry, koníčky – rozšiřující slovní zásoba • země a národnosti – rozšiřující slovní zásoba • rodina – rozšiřující slovní zásoba • popis osoby • dům, nábytek, místnosti • denní program • čas • Spojené Království Velké Británie a Severního Irska, Londýn <p>Gramatika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • užití členů – určitý, neurčitý člen • rozkazovací způsob • předložky • přítomný prostý čas • frekvenční příslovce • vyjádření libosti, nelibost • vyjádření času • využívá vytvořené aktivity a sám je vytváří v interaktivním programu či aplikaci vyhledává reálie na internetu • práce s webovým prohlížečem, online slovníky • vytvoří prezentaci na zadané téma, v textovém či tabulkovém editoru • vytvoří jednoduchou úlohu pro spolužáky • A_j a C_z klávesnice
<p>Mluvení</p>	
<p>CJ-5-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</p>	
<p>Čtení s porozuměním</p>	
<p>CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p>	
<p>Psaní</p>	
<p>CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře</p>	
<p><i>RVP minimální výstupy - Poslech s porozuměním</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování</p>	<ul style="list-style-type: none"> • reaguje neverbálně na pokyny týkající se výuky
<p><i>RVP minimální výstupy - Mluvení</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zahájí komunikaci pozdravem ukončí komunikaci pozdravem poděkuje v situaci, ve které se poděkování očekává

CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)	<ul style="list-style-type: none"> • představí se uvedením svého jména, příjmení a věku • reaguje slovy „ano“ nebo „ne“ na jednoduché zjišťovací otázky, které se týkají jeho osoby nebo osvojeného tematického okruhu
<i>RVP minimální výstupy – Čtení s porozuměním</i>	<i>Učivo</i>
CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	<ul style="list-style-type: none"> • identifikuje význam vymezeného okruhu slov i bez vizuální opory (např. s pomocí učitele nakreslí význam slova „stůl“ nebo „zvíře“)
<i>RVP minimální výstupy – Psaní</i>	<i>Učivo</i>
<ul style="list-style-type: none"> • je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka 	<ul style="list-style-type: none"> • opíše krátká slova týkající se tematických okruhů opíše krátká slovní spojení a velmi krátké věty týkající se tematických okruhů
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá vytvořené aktivity a sám je vytváří v interaktivním programu či aplikaci • vyhledává reálie na internetu • práce s webovým prohlížečem, online slovníky • vytvoří prezentaci na zadané téma • v textovém či tabulkovém editoru vytvoří jednoduchou úlohu pro spolužáky, • Aj a Cz klávesnice

ANGLICKÝ JAZYK – 6. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Poslech s porozuměním	Typy textů: <ul style="list-style-type: none"> • leták • pozvánka • článek • autobiografie Tematické okruhy: <ul style="list-style-type: none"> • škola
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	

Mluvení	<ul style="list-style-type: none"> ● volný čas, záliby ● sport ● místa ve městě ● jídlo ● reálie anglicky mluvících zemí <p>Gramatika:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● přídavná jména – stupňování ● počitatelná, nepočitatelná podstatná jména ● sloveso Can ● slovesa s <i>-ing</i> / předložkou <i>to</i> ● přítomný čas průběhový ● minulý čas slovesa být ● pravopis (velká a malá písmena, základy interpunkce) ● základní fonetická pravidla
<p>CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</p> <p>CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</p> <p>CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p>	
Čtení s porozuměním	
<p>CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</p> <p>CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p>	
Psaní	
<p>CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	
<i>RVP minimální výstupy - Poslech s porozuměním</i>	<i>Učivo</i>
<p>CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů</p> <p>CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby</p>	<p>Typy textů:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● pozvánka ● autobiografie <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● škola ● volný čas, záliby, sport ● místa ve městě ● jídlo ● reálie anglicky mluvících zemí <p>Gramatika:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● přídavná jména – stupňování ● počitatelná, nepočitatelná podstatná jména ● sloveso Can
<i>RVP minimální výstupy - Mluvení</i>	
CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby	
<i>RVP minimální výstupy – Čtení s porozuměním</i>	
CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	

<i>RVP minimální výstupy – Psaní</i>	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>přítomný čas průběhový</i> ● <i>minulý čas slovesa být</i> ● <i>pravopis (velká a malá písmena, základy interpunkce)</i>
CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> ● vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost (text i obr.) ● vytváří digitální prezentace na zadané téma ● pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje ● pracuje na interaktivní tabuli, popř. v interaktivních programech a aplikacích (procvičování látky, testování znalostí) ● používá online slovníky ● pracuje v jazykové laboratoři (Robotel)

ANGLICKÝ JAZYK – 7. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Poslech s porozuměním	<p>Typy textů:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● biografie ● inzerát ● příběh ● neformální e-mail <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● datum ● domácí práce ● tělo – popis postavy ● záliby ● cestování ● reálie anglicky mluvících zemí
<p>CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</p> <p>CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</p>	
Mluvení	
<p>CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</p> <p>CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</p> <p>CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p>	

Čtení s porozuměním	Gramatika: <ul style="list-style-type: none"> ● minulý prostý čas ● minulý průběhový čas ● pravidelná, nepravidelná slovesa ● plánovaná budoucnost – přítomný průběhový čas ● should, shouldn't
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	
Psaní	
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	
<i>RVP minimální výstupy - Poslech s porozuměním</i>	<i>Učivo</i>
CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	Typy textů: <ul style="list-style-type: none"> ● příběh ● neformální e-mail Tematické okruhy: <ul style="list-style-type: none"> ● datum ● tělo ● záliby ● realie anglicky mluvících zemí Gramatika: <ul style="list-style-type: none"> ● minulý prostý čas ● minulý průběhový čas ● pravidelná, nepravidelná slovesa ● plánovaná budoucnost – přítomný průběhový čas
<i>RVP minimální výstupy - Mluvení</i>	
CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby	
<i>RVP minimální výstupy – Čtení s porozuměním</i>	
CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	
<i>RVP minimální výstupy – Psaní</i>	
CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	
	Zapojení ICT do výuky <ul style="list-style-type: none"> ● vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost (text i obr.) ● vytváří digitální prezentace na zadané téma

	<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje • pracuje na interaktivní tabuli, popř. v interaktivních programech a aplikacích (procvičování látky, testování znalostí) • používá online slovníky • pracuje v jazykové laboratoři (Robotel)
--	--

ANGLICKÝ JAZYK – 8. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Poslech s porozuměním	Typy textů: <ul style="list-style-type: none"> • článek • jednoduchá esej • popis kamaráda Tematické okruhy: <ul style="list-style-type: none"> • místa ve městě • životní prostředí • počasí • emoce, pocity • popis osoby • zkušenosti, problémy • zdraví • realie anglicky mluvících zemí Gramatika: <ul style="list-style-type: none"> • will (budoucnost, rozhodnutí) x be going to • předpřítomný čas – ever, never, just • kondicionál • trpný rod • would
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	
Mluvení	
CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	
Čtení s porozuměním	
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	
Psaní	
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	

CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	
<i>RVP minimální výstupy - Poslech s porozuměním</i>	<i>Učivo</i>
CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	<p>Typy textů:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● popis kamaráda <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● místa ve městě ● počasí ● emoce, pocity ● popis osoby ● zdraví ● realie anglicky mluvících zemí <p>Gramatika:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● will (budoucnost, rozhodnutí) x be going to ● předpřítomný čas – ever, never, just ● kondicionál ● trpný rod
<i>RVP minimální výstupy - Mluvení</i>	
CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby	
<i>RVP minimální výstupy – Čtení s porozuměním</i>	
CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	
<i>RVP minimální výstupy – Psaní</i>	
CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> ● vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost (text i obr.) ● vytváří digitální prezentace na zadané téma ● pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje ● pracuje na interaktivní tabuli, popř. v interaktivních programech a aplikacích (procvičování látky, testování znalostí) ● používá online slovníky ● pracuje v jazykové laboratoři (Robotel)

ANGLICKÝ JAZYK – 9. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Poslech s porozuměním	Typy textů: <ul style="list-style-type: none"> ● Curriculum Vitae ● jednoduchá esej ● popis kamaráda ● biografie ● inzerát ● příběh ● neformální e-mail Tematické okruhy: <ul style="list-style-type: none"> ● tělo – zdraví, nemoc ● povolání ● volný čas, záliby, sport ● reálie anglicky mluvících zemí Gramatika: <ul style="list-style-type: none"> ● přítomný čas ● minulý čas ● budoucí čas ● předpřítomný čas ● kondicionál ● trpný rod ● pravopis (velká a malá písmena, základy interpunkce) ● základní fonetická pravidla, transkripce
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	
Mluvení	
CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	
Čtení s porozuměním	
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	
Psaní	
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	
<i>RVP minimální výstupy - Poslech s porozuměním</i>	<i>Učivo</i>
CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	Typy textů: <ul style="list-style-type: none"> ● Curriculum Vitae ● popis kamaráda ● biografie ● příběh ● neformální e-mail

<i>RVP minimální výstupy - Mluvení</i>	<p><i>Tematické okruhy:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>tělo – zdraví, nemoc</i> ● <i>povolání</i> ● <i>volný čas, záliby, sport</i> ● <i>realie anglicky mluvících zemí</i> <p><i>Gramatika:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>počitatelná, nepočitatelná podstatná jména</i> ● <i>přítomný čas</i> ● <i>minulý čas</i> ● <i>budoucí čas</i> ● <i>předpřítomný čas</i> ● <i>kondicionál</i> ● <i>trpný rod</i> ● <i>pravopis (velká a malá písmena, základy interpunkce)</i> ● <i>základní fonetická pravidla, transkripce</i>
CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby	
<i>RVP minimální výstupy – Čtení s porozuměním</i>	
CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	
<i>RVP minimální výstupy – Psaní</i>	
CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	
	<p><i>Zapojení ICT do výuky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost (text i obr.) ● vytváří digitální prezentace na zadané téma ● pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje ● pracuje na interaktivní tabuli, popř. v interaktivních programech a aplikacích (procvičování látky, testování znalostí) ● používá online slovníky ● pracuje v jazykové laboratoři (Robotel)

5.1.3 Německý jazyk

Charakteristika předmětu

V předmětu Německý jazyk je realizován obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Cílem výuky předmětu je podpora rozvoje komunikačních kompetencí, tzn. vybavit žáky takovými znalostmi a dovednostmi, které jim umožní vnímat různá sdělení v cizím jazyce, porozumět jim a účinně na ně reagovat. Vyučovací předmět obsahuje tematické okruhy vycházející z každodenních situací. Žáci mají získat základy německého jazyka, vytvořit si předpoklady pro jeho další studium. Seznamují se se základními reáliemi německy mluvících zemí. Osvojování cizího jazyka napomáhá snižovat jazykové bariéry, umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Ve všech tematických okruzích uvedených v učivu Německého jazyka si žáci osvojují výslovnost, zvukovou a grafickou podobou slov, základní mluvnické učivo a slovní zásobu.

Vzdělávání v předmětu Německý jazyk jako Další cizí jazyk předpokládá dosažení úrovně A1 Společného evropského referenčního rámce tzn., že žák rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná a věcech, které vlastní a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka předmětu „Německý jazyk“ přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá a využívá pro učení efektivní způsoby, plánuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- uvádí věci do souvislostí, propojuje je do širších celků s různými vzdělávacími oblastmi
- poznává smysl učení, má k němu pozitivní vztah, plánuje si, jak by mohl učení zdokonalit, kriticky zhodnotí své výsledky

Kompetence k řešení problému

Žák:

- vyhledává vhodné řešení problému, nenechá se odradit případným neúspěchem

Kompetence komunikační

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky v písemném i mluveném projevu
- naslouchá promluvám druhých, porozumí jim, zapojuje se do diskuse, obhajuje svůj názor
- rozumí různým typům textu
- využívá získané komunikační dovednosti ke spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině i s pedagogy
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry ve skupině na základě ohleduplnosti, přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, poskytne pomoc
- přispívá k diskusi ve skupině i ve třídě, oceňuje zkušenosti druhých lidí
- podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence pracovní

Žák:

- využívá znalosti a zkušenosti získané ve vzdělávacích oblastech v zájmu rozvoje i své přípravy na budoucnost

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- OSV1 Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium
- OSV2 Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mně, co o sobě víme a co ne, moje vztahy k druhým lidem
- OSV3 Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání a prožívání, plánování učení a studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení

Sociální rozvoj

- OSV6 Poznávání lidí – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech, vzájemné poznávání se ve skupině
- OSV8 Komunikace – dovednosti pro verbální a neverbální sdělování, specifické komunikační dovednosti - monolog, dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení), komunikace v různých situacích, cvičení pozorování, empatického a aktivního naslouchání
- OSV9 Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci

Morální rozvoj

- OSV10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu, dovednosti pro řešení problémů

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- VEGS1 Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů Evropy
- VEGS2 Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa, život Evropanů a styl života v evropských rodinách, životní styl a vzdělávání mladých Evropanů

Multikulturní výchova

- MKV4 Multikulturalita – naslouchání druhým, vstřícný postoj k odlišnostem, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění

a celoživotního vzdělávání

Mediální výchova

- MV1 Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, hodnotící prvky ve sdělení
- MV4 Vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení

NĚMECKÝ JAZYK - 8. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Poslech s porozuměním	<p>Slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> • abeceda: hláskování, výslovnost • seznamování: pozdravy, představení sebe a druhých • škola: pojmenování školních potřeb a předmětů v rozvrhu hodin • kalendářní rok: pojmenování dnů v týdnu a měsíců v roce, jmenování svátků a ročních období • rodina: pojmenování členů rodiny, číslovky 0-100 • přátelé: popis vlastností přátel • oblékání: pojmenování oblečení, popis vzhledu člověka, barvy • volný čas: popis volnočasových aktivit • všední den: popis denních aktivit, program týdne • hodiny: vyjádření časových údajů • schůzka s přáteli: pojmenování místa a cíle setkání, datum • kavárna a restaurace: formulace objednávky, pojmenování potravin • pozvánka: formulace návrhu, přijmutí a odmítnutí pozvání, popis událostí v časovém sledu • povolání: pojmenování jednotlivých povolání • zvířata: pojmenování a charakteristika zvířat • reálie německy mluvících zemí <p>Gramatika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • určitý, neurčitý člen • osobní zájmena v jednotném a množném čísle • časování sloves v přítomném čase (pravidelná a nepravidelná)
<p>DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně</p> <p>DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</p>	
Mluvení	
<p>DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů</p> <p>CJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</p>	
Čtení s porozuměním	
<p>DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům</p> <p>DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</p>	

<p>DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tázací zájmena • zápor nicht a kein/keine/kein • vykání • přivlastňovací zájmena v jednotném čísle • slovesa s odlučitelnou předponou v přítomném čase • 1. a 4.pád podstatných jmen • předložky s časovými údaji • řadové číslovky • způsobová slovesa – časování, postavení ve větě • osobní zájmena a tázací zájmena ve 4.pádě • rozkazovací způsob
<p style="text-align: center;">Psaní</p>	
<p>DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	
<p style="text-align: center;"><i>RVP minimální výstupy - Poslech s porozuměním</i></p>	<p style="text-align: center;"><i>Učivo</i></p>
<p>DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) DCJ-9-1-03p rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým pokynům učitele</p>	<p><i>Slovní zásoba:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>abeceda: hláskování, výslovnost</i> • <i>seznamování: pozdravy, představení sebe a druhých</i> • <i>škola: pojmenování školních potřeb a předmětů v rozvrhu hodin</i> • <i>kalendářní rok: pojmenování dnů v týdnu a měsíců v roce, jmenování svátků a ročních období</i> • <i>rodina: pojmenování členů rodiny, číslovky 0-100</i> • <i>přátelé: popis vlastností přátel</i> • <i>oblékání: pojmenování oblečení, popis vzhledu člověka, barvy</i> • <i>volný čas: popis volnočasových aktivit</i> • <i>všední den: popis denních aktivit, program týdne</i> • <i>hodiny: vyjádření časových údajů</i> • <i>schůzka s přáteli: pojmenování místa a cíle setkání, datum</i> • <i>kavárna a restaurace: formulace objednávky, pojmenování potravin</i> • <i>pozvánka: formulace návrhu, přijmutí a odmítnutí pozvání, popis události v časovém sledu</i> • <i>povolání: pojmenování jednotlivých povolání</i> • <i>zvířata: pojmenování a charakteristika zvířat</i> • <i>realie německy mluvících zemí</i>
<p style="text-align: center;"><i>RVP minimální výstupy – Mluvení</i></p>	
<p>DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk</p>	
<p style="text-align: center;"><i>RVP minimální výstupy – Čtení s porozuměním</i></p>	
<p>DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</p>	

<p><i>RVP minimální výstupy – Psaní</i></p>	<p><i>Gramatika:</i></p>
<p>DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>určitý, neurčitý člen</i> • <i>osobní zájmena v jednotném a množném čísle</i> • <i>časování sloves v přítomném čase (pravidelná a nepravidelná)</i> • <i>tázací zájmena</i> • <i>zápor nicht a kein/keine/kein</i> • <i>vykání</i> • <i>přivlastňovací zájmena v jednotném čísle</i> • <i>slovesa s odlučitelnou předponou v přítomném čase</i> • <i>1. a 4.pád podstatných jmen</i> • <i>předložky s časovými údaji</i> • <i>řadové číslovky</i> • <i>způsobová slovesa – časování, postavení ve větě</i> • <i>osobní zájmena a tázací zájmena ve 4.pádě</i> • <i>rozkazovací způsob</i>
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí a ověří jejich pravdivost (text i obrázek)</i> • <i>vytváří digitální prezentace na zadané téma</i> • <i>pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje</i> • <i>vytváří myšlenkové mapy v programech, aplikacích a na virtuálních nástěnkách, využívá je k uchopení, zapamatování a opakování vztahů</i> • <i>pořizuje fotografie a dokáže je podle zadaných pokynů upravit a použít v dokumentu</i> • <i>pracuje na interaktivní tabuli, popř. v interaktivních programech a aplikacích (procvičování látky, testování znalostí) – zde sám vytváří také jednoduché aktivity do výuky</i> • <i>používá online slovníky</i> • <i>pracuje v jazykové laboratoři (Robotel)</i> • <i>využívá slovní mraky pro uvození či opakování učiva, brainstorming</i>

NĚMECKÝ JAZYK - 9. ročník

RVP výstupy	Učivo
Poslech s porozuměním	<p>Slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opakování slovní zásoby probraných témat z 8. ročníku • jídlo: recept - popis postupu při vaření, pojmenování potravin a jejich množství • nakupování: udání ceny, popis zboží, orientace v nákupním centru, vyjádření spokojenosti • domov: popis místa, kde žijeme a jeho okolí, popis vlastního bydlení a jeho zařízení, uvedení adresy • příroda a obec: město a vesnice - uvedení rozdílů, výhod a nevýhod • počasí: popis počasí • vysněný pokoj: popis lokality a zařízení • cestování: popis regionu, popis výletu a aktivit, psaní pohlednice • zdraví a lidské tělo: popis částí těla a pocitů, pojmenování schopností, udělení rady pro zdravý životní styl • charakteristika: popis vlastností osob, zájmů a vlastností, vyjádření vlastního názoru • reálie německy mluvících zemí <p>Gramatika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opakování učiva z 8. ročníku • ukazovací zájmena • přímý a nepřímý pořádek slov ve větě • slovesa s neodlučitelnými předponami • příslovce místa • vazba „es gibt“ • spojky • předložky se 3.a 4.pádem
<p>DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně</p> <p>DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</p>	
Mluvení	
<p>DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů</p> <p>DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</p>	
Čtení s porozuměním	
<p>DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům</p> <p>DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</p> <p>DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm</p>	

požadovanou informaci	<ul style="list-style-type: none"> • předložky pouze se 3.pádem • předložky pouze se 4.pádem • přivlastňovací zájmena v množném čísle • perfektum • préteritum • zvratná slovesa • vedlejší věty s „weil“ • osobní zájmena ve 3. pádě
Psaní	
<p>DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	
<i>RVP minimální výstupy - Poslech s porozuměním</i>	<i>Učivo</i>
<p>DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka</p> <p>DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování</p> <p>DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</p> <p>DCJ-9-1-03p rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)</p> <p>DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým pokynům učitele</p>	<p><i>Slovní zásoba:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • opakování slovní zásoby probraných témat z 8. ročníku • jídlo: recept - popis postupu při vaření, pojmenování potravin a jejich množství • nakupování: udání ceny, popis zboží, orientace v nákupním centru, vyjádření spokojenosti • domov: popis místa, kde žijeme a jeho okolí, popis vlastního bydlení a jeho zařízení, uvedení adresy • příroda a obec: město a vesnice - uvedení rozdílů, výhod a nevýhod • počasí: popis počasí • vysněný pokoj: popis lokality a zařízení • cestování: popis regionu, popis výletu a aktivit, psaní pohlednice • zdraví a lidské tělo: popis částí těla a pocitů, pojmenování schopností, udělení rady pro zdravý životní styl • charakteristika: popis vlastností osob, zájmů a vlastností, vyjádření vlastního názoru • realie německy mluvících zemí <p><i>Gramatika:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • opakování učiva z 8. ročníku • ukazovací zájmena • přímý a nepřímý pořádek slov ve větě • slovesa s neodlučitelnými předponami • příslovce místa
<i>RVP minimální výstupy – Mluvení</i>	
<p>DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas</p> <p>DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk</p>	
<i>RVP minimální výstupy – Čtení s porozuměním</i>	
<p>DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</p>	
<i>RVP minimální výstupy – Psaní</i>	
<p>DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • vazba „es gibt“ • spojky • předložky se 3.a 4.pádem • předložky pouze se 3.pádem • předložky pouze se 4.pádem • přivlastňovací zájmena v množném čísle • perfektum • préteritum • zvrtná slovesa • vedlejší věty s „weil“ • osobní zájmena ve 3. pádě
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí a ověří jejich pravdivost (text i obrázek) • vytváří digitální prezentace na zadané téma • pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje • v textovém či tabulkovém editoru vytvoří jednoduchou úlohu pro spolužáky • vytváří myšlenkové mapy v programech, aplikacích a na virtuálních nástěnkách, využívá je k uchopení, zapamatování a opakování vztahů • pořizuje fotografie a dokáže je podle zadaných pokynů upravit a použít v dokumentu • pracuje na interaktivní tabuli, popř. v interaktivních programech a aplikacích (procvičování látky, testování znalostí) – zde sám vytváří také jednoduché aktivity do výuky • používá online slovníky • pracuje v jazykové laboratoři (Robotel)

5.2 Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Matematika

5.2.1 Matematika

Charakteristika předmětu

V předmětu Matematika je realizován obsah vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Předmět je založen především na aktivních činnostech a užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Vzdělávání klade důraz na porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Předmět Matematika je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Číslo a početní operace na 1. stupni, na který navazuje na 2. stupni tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace (dovednost provádět operaci, algoritmičké porozumění, významové porozumění). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. V dalším tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti analyzují z tabulek, diagramů a grafů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce. V tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině, učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah, zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací. Součástí matematiky je řešení nestandardních aplikačních úloh a problémů, při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje, provádět náčrty, učí se využívat prostředky výpočetní techniky (kalkulátory, počítače, výukové programy).

Na 1. stupni je vzdělávání předmětu Matematika zaměřeno na užití matematiky v reálných situacích, na osvojení pojmů, matematických postupů, na rozvoj logického a kritického usuzování, na vytváření matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení slovních úloh), na přesné a stručné vyjadřování. Na 2. stupni je předmět zaměřen na užití matematiky v reálných situacích, na osvojení pojmů matematických postupů, na rozvoj abstraktního a exaktního myšlení, na rozvoj logického a kritického usuzování, na vytváření a ověřování hypotéz, na osvojení základních matematických pojmů a odborné terminologie, na vytváření kritického myšlení a logického uvažování.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka předmětu Matematika přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Žák:

- si vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody, plánuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje je do širších celků a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, vyvozuje z nich závěry pro použití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok, určí překážky či problémy bránící mu v učení, naplánuje si, jakým způsobem by se mohl zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení, diskutuje o nich

Kompetence k řešení problému

Žák:

- vnímá problémové situace, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o příčinách, hledá způsob řešení problému, využívá vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledává informace k řešení problémů, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých řešení, nenechá se odradit neúspěchem
- samostatně řeší problémy, volí vhodně způsoby řešení, využívá logické myšlení, matematické postupy
- ověřuje správnost řešení a osvědčené postupy, aplikuje je při podobných nebo nových situacích, sleduje vlastní pokrok
- kriticky myslí, je schopen se obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuje a vyjadřuje své myšlenky, vyjadřuje se výstižně, souvisle obhajuje svůj názor
- využívá prostředky pro účinnou komunikaci s okolním světem
- rozvíjí komunikační prostředky na dané věkové úrovni

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje ve skupině, s pedagogy
- podílí se na příjemné atmosféře, je ohleduplný při jednání s druhými, upevňuje dobré mezilidské vztahy, poskytne pomoc
- přispívá k diskusi, ke spolupráci s druhými při řešení daného úkolu, respektuje poučení od druhých
- jedná a chová se tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence pracovní

Žák:

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- OSV1 Rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium
- OSV2. Sebepoznání a sebepojetí – moje učení a vztah k druhým lidem
- OSV3 Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání; organizace vlastního času, plánování učení a studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.

- OSV5 Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak, dotahovat nápady do konce)

Sociální rozvoj

- OSV6 Poznávání lidí – vzájemné poznávání ve skupině/třídě; chyby při poznávání lidí.
- OSV8 Komunikace – cvičení aktivního naslouchání, komunikace v různých situacích (vysvětlování, žádost, vyjednávání)
- OSV9 Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci; rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci; rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence

Morální rozvoj

- OSV10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí – problémy v mezilidských vztazích, zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu, problémy v seberegulaci

Environmentální výchova

- EV3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí – doprava životního prostředí, odpady a hospodaření s odpady, sběr druhotných surovin
- EV4 Vztah člověka k prostředí – náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady)

MATEMATIKA – 1. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Číslo a početní operace	
<p>M-3-1-01 používá přirozená čísla do 20 v reálných situacích, dokáže počítat předměty v daném souboru, uspořádává soubory s daným počtem prvků</p> <p>M-3-1-02 dokáže číst, zapisovat a porovnávat přirozená čísla do 20, dokáže zapsat vztah nerovnosti a rovnosti, dokáže vysvětlit pojmy „zmenšujeme“, „zvětšujeme“</p> <p>M-3-1-03 používá číselnou osu, zobrazuje čísla na číselné ose, užívá lineární uspořádání</p>	<ul style="list-style-type: none"> • přirozená čísla do 20 (1 – 5, 0, 6 – 10, 10 – 20), vytváření představ o číslech pomocí názoru, pojmy řada, sloupec, počítání daných předmětů a obrázků • rovnost a nerovnost čísel do 20 • hned před, hned za, za, před, nad, pod, vlevo, vpravo, vpřed, vzad, vyvození znaků $<$, $>$, $=$ • psaní čísel 0 – 20, znázornění čísel na číselné ose, porovnávání čísel

<p>M-3-1-04 vypočítá z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly, dokáže počítat se záměnou sčítanců</p> <p>M-3-1-05 řeší slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace, formuluje správné odpověď na otázku</p>	<p>pomocí číselné osy, používání znaků $<$, $>$, $=$</p> <ul style="list-style-type: none"> vyvození znamének „+“, „-“, sčítání a odčítání do 5, 10, 20 bez přechodu přes desítku, rozklad čísel, záměna sčítanců, počítání číselných řetězců řešení slovních úloh, tvoření odpovědí, tvoření slovních úloh, využívání početních situací v praxi
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20</p> <p>M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20</p> <p>M-3-1-02p zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat</p> <p>M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20</p> <p>M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20, rozklad čísel v oboru do 20</p>	<ul style="list-style-type: none"> porovná přirozená čísla do 20 přečte a zapíše přirozená čísla do 20 čtení a zápis vztahů větší, menší a rovno, znaménka $>$, $<$, $=$ rozklad čísel, záměna sčítanců řeší slovní úlohy a modeluje jednoduché reálné situace, kde používá sčítání a odčítání v oboru 0-20
<p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p>	
<p>M-3-2-01 orientuje se v čase</p> <p>M-3-2-02 pojmenuje jednoduché závislosti z praktického života</p> <p>M-3-2-03 doplňuje posloupnosti čísel, tabulky, schémata</p>	<ul style="list-style-type: none"> určení časových jednotek – hodina, den, týden, měsíc, rok čtení s porozuměním, řešení slovních úloh z praktického života číselné řady, vztahy o několik více, méně, uspořádání (první, poslední,...), umí vyčíst informace z tabulky
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek</p> <p>M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20, zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu, uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi</p>	<ul style="list-style-type: none"> řeší jednoduché závislosti z praktického života orientuje se v prostoru pojmy vlevo, vpravo, dole, nahoře, za, před, nad, první, poslední

Geometrie v rovině a v prostoru	
<p>M-3-3-01 dokáže rozeznat, pojmenovat a modelovat základní geometrické útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci</p> <p>M-3-3-02 umí uspořádat rovinné útvary podle velikosti</p> <p>M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině</p>	<ul style="list-style-type: none"> • geometrické tvary – obdélník, čtverec, trojúhelník, kruh • pomocí stavebnice rozezná krychli, kvádr, jehlan • pojmy menší, větší, stejný • dokáže vymodelovat jednoduché rovinné útvary
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit	<ul style="list-style-type: none"> • rozezná základní geometrické tvary a modely tělesa
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce s interaktivní tabulí a v interaktivních aplikacích - přetáhne rovinný útvar, změní jeho barvu a velikost, otočí rovinný útvar, porovnává prvky, pracuje s jednoduchými množinami – přetažení, roztřídění

MATEMATIKA – 2. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Číslo a početní operace	
<p>M-3-1-01 používá přirozená čísla v reálných situacích, dokáže počítat předměty v daném souboru, uspořádává soubory s daným počtem prvků)</p> <p>M-3-1-02 dokáže číst, zapisovat a porovnávat přirozená čísla do 100, dokáže zapsat vztah nerovnosti a rovnosti, dokáže vysvětlit pojmy „zmenšujeme“, „zvětšujeme“</p> <p>M-3-1-03 používá číselnou osu, zobrazuje čísla na číselné ose,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduché slovní úlohy spojené s názorem, • vytváření představ čísel, znázornění ve čtvercové síti, na počítadle, penězi • numerace do 100, čtení a zápis čísel do 100, postavení čísel v číselné řadě • porovnávání čísel s využitím znaků $<$, $>$, $=$ • orientace na číselné ose, vyznačení čísel na číselné ose,

<p>užívá lineární uspořádání</p> <p>M-3-1-04 vypočítá z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly, dokáže počítat se záměnou sčítanců</p> <p>M-3-1-05 řeší slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace, formuluje správné odpovědi na otázku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozklad čísel • sčítání, odčítání v oboru čísel do 100 bez přechodu desítky ($20 + 30$; $20 + 47$; $50 - 20$; $66 - 40$) • sčítání, odčítání v oboru čísel do 100 s přechodem desítky ($65 + 8$; $64 - 9$) • řešení příkladů se závorkami • písemné sčítání, odčítání • úvod do násobení a dělení 2, 3, 4, 5 • tvoření a řešení slovních úloh, využívání početních situací v praktických činnostech • řešení slovních úloh s užitím vztahů o x více, o x méně, x krát více, x krát méně
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20</p> <p>M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100</p> <p>M-3-1-02p zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat</p> <p>M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20</p> <p>M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20, rozklad čísel v oboru do 20</p>	<ul style="list-style-type: none"> • porovná přirozená čísla do 20 • přečte a zapíše přirozená čísla do 100 • čtení a zápis vztahů větší, menší a rovno, znaménka $>$, $<$, $=$ • rozklad čísel, záměna sčítanců • řeší slovní úlohy a modeluje jednoduché reálné situace, kde používá sčítání a odčítání v oboru 0-20
Závislosti, vztahy a práce s daty	
<p>M-3-2-01 orientuje se v čase</p> <p>M-3-2-02 pojmenuje jednoduché závislosti z praktického života</p> <p>M-3-2-03 doplňuje posloupnosti čísel, tabulky, schémata</p>	<ul style="list-style-type: none"> • určování času na hodinách (ručičkové a digitální hodiny) • jednoduché slovní úlohy, zápis, výpočet, odpověď • řešení slovních úloh s užitím vztahů o x více, o x méně, x krát více, x krát méně • jednoduché posloupnosti čísel • zjišťování údajů z tabulky

<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek</p> <p>M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20, zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu, uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • řeší jednoduché závislosti z praktického života • orientuje se v prostor, řádek, sloupec • pojmy vlevo, vpravo, dole, nahoře, za, před, nad, první, poslední
Geometrie v rovině a v prostoru	
<p>M-3-3-01 dokáže rozeznat, pojmenovat a modelovat základní geometrické útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci</p> <p>M-3-3-02 umí uspořádat rovinné útvary podle velikosti, odhaduje délku úsečky</p> <p>M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pozná lomenou čáru, přímku, vyhledá, vymodeluje čtverec, obdélník, trojúhelník, pozná krychli, kvádr • rýsování úseček, měření úseček s přesností na cm, porovnávání délek úseček • vymodeluje a znázorní bod, úsečku, přímku podle pravítka
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit</p> <p>M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují</p> <p>M-3-3-02p používá pravítko</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozezná základní geometrické tvary a modely tělesa • rýsování přímky a úsečky podle pravítka • umí manipulovat s pravítkem, narýsuje přímou čáru
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce s interaktivní tabulí a v interaktivních aplikacích - pracuje s jednoduchými množinami – přetažení, rozřídění

MATEMATIKA – 3. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Číslo a početní operace	
<p>M-3-1-01 používá přirozená čísla v reálných situacích, dokáže počítat předměty v daném souboru, uspořádává soubory s daným počtem prvků</p> <p>M-3-1-02 dokáže číst, zapisovat a porovnávat přirozená čísla do 1000, dokáže zapsat vztah nerovnosti a rovnosti, dokáže vysvětlit pojmy „zmenšujeme“, „zvětšujeme“</p> <p>M-3-1-03 používá číselnou osu, zobrazuje čísla na číselné ose, užívá lineární uspořádání</p> <p>M-3-1-04 vypočítá z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly, dokáže počítat se záměnou sčítanců</p> <p>M-3-1-05 řeší slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace, formuluje správné odpověď na otázku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti početních operací s přirozenými čísly • porovnávání čísel, rozklad čísel na stovky, desítky, jednotky • zápis čísel a orientace na číselné ose, určování čísel v řadě po 10, 100; určování čísel hned za, hned před, za, před • sčítání, odčítání z paměti • sčítání, odčítání s přechodem desítky a stovky v oboru čísel do 1000 • řešení příkladů se závorkami, roznásobení závorek • písemné sčítání, odčítání do 1000 • úvod do násobení a dělení 6, 7, 8, 9, 10, tabulka násobků • vlastnosti početních operací s přirozenými čísly • dělení se zbytkem (neúplný podíl, zbytek, zkouška) • násobení a dělení mimo obor násobílek (násobení a dělení čísly 10, 100, dělení násobků deseti jednocifernými čísly, pamětné i písemné násobení dvojciferných čísel jednociferným činitelem) • algoritmy početních operací • řešení jednoduchých slovních úloh řešení úloh se dvěma početními výkony

<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20</p> <p>M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100</p> <p>M-3-1-02p zná matematické operátory +, −, =, <, > a umí je zapsat</p> <p>M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20</p> <p>M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20, rozklad čísel v oboru do 20</p>	<ul style="list-style-type: none"> • porovná přirozená čísla do 20 • přečte a zapíše přirozená čísla do 100 • čtení a zápis vztahů větší, menší a rovno, znaménka >, <, = • rozklad čísel, záměna sčítanců • řeší slovní úlohy a modeluje jednoduché reálné situace, kde používá sčítání a odčítání v oboru 0-20
<i>Závislosti, vztahy a práce s daty</i>	
<p>M-3-2-01 orientuje se v čase</p> <p>M-3-2-02 pojmenuje jednoduché závislosti z praktického života</p> <p>M-3-2-03 doplňuje posloupnosti čísel, tabulky, schémata</p>	<ul style="list-style-type: none"> • jednotky času, měření času, jednoduché převody jednotek času (1 h = 60 min, půl hodiny = 30 min, ...) • slovní úlohy, matematizace konkrétních situací • úlohy s užitím vztahů o x více, o x méně, x krát více, x krát méně, sestavení tabulky, zjištění údajů z tabulky
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek</p> <p>M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20, zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu, uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • řeší jednoduché závislosti z praktického života • orientuje se v prostor, řádek, sloupec • pojmy vlevo, vpravo, dole, nahoře, za, před, nad, první, poslední

Geometrie v rovině a v prostoru	
<p>M-3-3-01 dokáže rozeznat, pojmenovat a modelovat základní geometrické útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci</p> <p>M-3-3-02 umí uspořádat rovinné útvary podle velikosti, odhaduje délku úsečky</p> <p>M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pojmy bod, přímka, úsečka • vzájemná poloha dvou přímek v rovině (rovnoběžnost, různoběžnost) • rovinné obrazce (trojúhelník, čtverec, obdélník, čtyřúhelník, kružnice, kruh) a jejich jednoduchý popis • tělesa (krychle, kvádr, kužel, válec) • pojmy větší, menší, shodnost úseček, měření úseček, rýsování úseček v různých polohách, délka úsečky (cm) • osová souměrnost, čtvercová síť
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit</p> <p>M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují</p> <p>M-3-3-02p používá pravítko</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozezná základní geometrické tvary a modely tělesa • rýsování přímky a úsečky podle pravítka • umí manipulovat s pravítkem, narýsuje přímou čáru
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce s interaktivní tabulí a v interaktivních aplikacích - přetáhne rovinný útvar, změní jeho barvu a velikost, otočí rovinný útvar

MATEMATIKA – 4. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Číslo a početní operace	
<p>M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pamětné sčítání, záměna sčítanců, pamětné odčítání, záměna činitelů, násobení 10, 100, 1000

<p>M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel</p> <p>M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady, kontroluje výsledky početních operací</p> <p>M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</p> <p>M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • písemné sčítání, odčítání, písemné dělení jednociferným číslem, písemné násobení jednociferným i dvojciferným činitelem • zaokrouhluje na 10, 100, 1 000, 10 000, odhaduje výsledky, zobrazí číslo na číselné ose • složené příklady se závorkami, slovní úlohy • čtení, znázornění a zápis zlomku • slovní úlohy na určení $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$, atd.
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000</p> <p>M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvojciferná čísla</p> <p>M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100</p> <p>M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách</p> <p>M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • provádí početní operace v oboru přirozených čísel do 100, orientuje se na číselné ose do 1000 • provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel • ovládá násobení a dělení (malá násobilka) • umí zaokrouhlit čísla na desítky a stovky • řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky
<i>Závislosti, vztahy a práce s daty</i>	
<p>M-5-2-01 vyhledává, sbírá, třídí data</p> <p>M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • číselná osa, orientace, zobrazení čísel • přímá úměrnost
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>M-5-2-01p vyhledává a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává, sbírá a třídí data

<p>M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce - určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích - provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy (diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády) • orientuje se v čase a pracuje se získanými daty • dokáže manipulovat s penězi v běžných situacích a v rámci slovních úloh
<p>Geometrie v rovině a v prostoru</p>	
<p>M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce</p> <p>M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry</p> <p>M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice</p> <p>M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru</p>	<ul style="list-style-type: none"> • přímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice, mnohoúhelník • grafický součet a rozdíl úseček • lomená čára • jednotky délky mm, cm, dm, m, km a jejich převody • vzájemná poloha dvou přímek v rovině • osově souměrné útvary
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky M-5-3-03p sestrojí rovnoběžky a kolmice</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sestrojí rovnoběžky a kolmice • dokáže porovnat a změřit délku úsečky podle pravítka • narýsuje rovnoběžku a kolmici
<p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p>	
<p>M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • slovní úlohy a představivost

<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech	<ul style="list-style-type: none"> • slovní úlohy s netradičními postupy
	Zapojení ICT do výuky <ul style="list-style-type: none"> • práce s tabulkovým editorem - vytvoří a vyplní jednoduchou tabulku, přečte a rozumí údajům z tabulky a grafu • editor malování - tvorba a počítání se zlomky (tvorba koláčů)

MATEMATIKA – 5. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Číslo a početní operace	
<p>M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení</p> <p>M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel</p> <p>M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady, kontroluje výsledky početních operací</p> <p>M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sčítání a násobení čísel z paměti, záměna a sdružování sčítanců a činitelů • násobení a dělení 10, 100, 1 000 • písemné sčítání, odčítání • písemné násobení (dvoj a trojčiferným činitelem) • písemné dělení (jedno a dvojciferným dělitelem) • zaokrouhlování čísel na desítky, stovky,.... • odhady výsledků • řešení rovnic • řešení nerovnic graficky a částečným výčtem prvků • kontrola výsledků výpočtů (zkouška, pomocí kalkulačky) • matematizace reálných situací • matematické operace sčítání, odčítání, násobení, dělení • řešení příkladů se závorkami a bez závorek • zápis, řešení, odpověď slovní úlohy

<p>M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku</p> <p>M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel</p> <p>M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty</p> <p>M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose</p>	<ul style="list-style-type: none"> • celek, část celku, vyznačení $\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{1}{4}, \frac{1}{8}$ • pojmy čitatel, jmenovatel, zlomková čára a co představují • znázornění zlomků • čtení a zápis zlomků • porovnávání zlomků se stejným jmenovatelem, zlomek menší, větší a rovný celku • sčítání, odčítání zlomků se stejným jmenovatelem • desetinný zlomek • rozdělení celku na desetiny, setiny, znázornění desetinného zlomku • převod desetinného zlomku na desetinné číslo a naopak • čtení a zápis desetinných čísel • orientace na číselné ose, znázornění desetinných čísel • porovnávání desetinných čísel pomocí znázornění na číselné ose • znázornění záporného čísla na číselné ose, určování teploty a zápis teploty do grafu
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000</p> <p>M-5-1-02p sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvojčíferná čísla</p> <p>M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100</p> <p>M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách</p>	<ul style="list-style-type: none"> • provádí početní operace v oboru přirozených čísel do 100, orientuje se na číselné ose do 1000 • provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel • ovládá násobení a dělení (malá násobilka) • umí zaokrouhlit čísla na desítky a stovky

<p>M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100</p> <p>M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy</p> <p>M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla, používá kalkulátor</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vytváří a zapisuje příklady na násobení a dělení do 100 • řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky • ovládá práci na kalkulátoru, pozná sudé a liché číslo
<p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p>	
<p>M-5-2-01 vyhledává, sbírá, třídí data</p> <p>M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • přímá úměrnost (cena výrobku, průměrná rychlost), • číselné řady, vyhledávání údajů podle daných kritérií • zjišťování údajů, zápis údajů z pozorování do tabulky nebo grafu • konstrukce jednoduchého grafu, počítání se zjištěnými údaji
<p>RVP minimální výstupy</p>	<p>Učivo</p>
<p>M-5-2-01p vyhledává a roztrídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu</p> <p>M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích • provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času • uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi 	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává, sbírá a třídí data • čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy (diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády) • seznámení s jednotkami času (vztah den, hodina, minuta, sekunda) • orientuje se v čase a pracuje se získanými daty • dokáže manipulovat s penězi v běžných situacích a v rámci slovních úloh
<p>Geometrie v rovině a v prostoru</p>	
<p>M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce</p>	<ul style="list-style-type: none"> • konstrukce čtverce a obdélníku s využitím konstrukce kolmic a rovnoběžek • konstrukce Δ se zadanými stranami, Δ nerovnost, jednoduchý popis konstrukce • rýsování kružnice daného poloměru nebo průměru

<p>M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</p> <p>M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice</p> <p>M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</p> <p>M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru</p>	<ul style="list-style-type: none"> • měření délek stran rovinných obrazců s přesností na mm • jednotky délky mm, cm, dm, m, km a jejich převody • určení délky lomené čáry graficky a měřením • výpočet obvodu čtverce a obdélníku ($o = 4 * a$; $o = 2 * (a + b)$) • konstrukce kolmic a rovnoběžek • jednotky obsahu cm^2, m^2, km^2 • porovnání obsahu rovinných útvarů pomocí čtvercové sítě • rozdíl mezi obvodem a obsahem rovinných útvarů • výpočet obvodu a obsahu čtverce a obdélníku ($S = a * a$, $S = a * b$) • výpočet obvodu a obsahu složitějších rovinných útvarů pomocí čtvercové sítě vytváření osově souměrných útvarů ve čtvercové síti • osa souměrnosti - konstrukce osy souměrnosti úsečky, střed úsečky
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary</p> <p>M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky</p> <p>M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</p> <p>M-5-3-03p sestrojí rovnoběžky a kolmice</p> <p>M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru, pozná základní tělesa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sestrojí rovnoběžky a kolmice • dokáže porovnat a změřit délku úsečky podle pravítka • měření délek stran rovinných obrazců • narýsuje rovnoběžku a kolmici • rozezná osově souměrné útvary
<i>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</i>	
<p>M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledávání vztahů v úlohách, hledání vhodného postupu k řešení úlohy, odhad výsledků úlohy

<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech	<ul style="list-style-type: none"> • slovní úlohy s netradičními postupy • číselné a obrázkové řady • prostorová představivost
	Zapojení ICT do výuky <ul style="list-style-type: none"> • práce s tabulkovým editorem - vytvoří a vyplní jednoduchou tabulku, přečte a rozumí údajům z tabulky a grafu

MATEMATIKA – 6. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Číslo a proměnná	
<p>M-9-1-01(část) provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu</p> <p>M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor</p> <p>M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel</p> <p>M-9-1-04 (část) užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • přirozená čísla – zápis, znázornění, porovnávání, zaokrouhlování, operace • zápis, znázornění, zaokrouhlování desetinných čísel na dané řady • porovnávání desetinných čísel, číselná ose • sčítání a odčítání desetinných čísel • násobení a dělení desetinných čísel přirozeným číslem • násobení a dělení desetinných čísel 10, 100, 1000, převody jednotek • vlastnosti početních výkonů s desetinnými čísly • násobek, dělitel • znaky dělitelnosti čísla 2, 3, 5, 10 • prvočísla a složená čísla • rozklad čísla na prvočísla • největší společný dělitel • nejmenší společný násobek • slovní úlohy z oblasti přirozených a desetinných čísel, nestandardní úlohy

<i>RVP Minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí viceciferná čísla, dělí se zbytkem</p> <p>M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace</p> <p>M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla</p> <p>M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000</p>	<ul style="list-style-type: none"> • přirozená čísla – zápis, znázornění, porovnávání, zaokrouhlování, operace • zápis, znázornění, zaokrouhlování desetinných čísel na dané řády • porovnávání desetinných čísel, číselná ose • sčítání a odčítání desetinných čísel • násobení a dělení desetinných čísel přirozeným číslem • násobení a dělení desetinných čísel 10, 100, 1000, převody jednotek • vlastnosti početních výkonů s desetinnými čísly • slovní úlohy z oblasti přirozených a desetinných čísel
Geometrie v rovině a v prostoru	
<p>M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku</p> <p>M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</p> <p>M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem</p> <p>M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů</p> <p>M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary</p> <p>M-9-3-08 (část) načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar</p> <p>M-9-3-09 (část) určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti</p> <p>M-9-3-10 (část) odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</p> <p>M-9-3-11 (část) načrtne a sestrojí síť základních těles</p>	<ul style="list-style-type: none"> • úhel, osa úhlu • velikost úhlu, stupeň, minuta, úhломěr • úhel přímý, pravý, ostrý, tupý • úhel vedlejší a vrcholový • sčítání a odčítání úhlů a jejich velikostí • shodnost geometrických útvarů • osová souměrnost • osa souměrnosti • osově souměrné útvary • trojúhelník rovnoramenný, rovnostranný • trojúhelníková nerovnost • výšky trojúhelníku • těžnice a těžiště trojúhelníku • vnitřní a vnější úhly trojúhelníku • kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku • kvádr, krychle – zobrazení, povrch, objem, síť
<i>RVP Minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché	<ul style="list-style-type: none"> • úhel, osa úhlu

<p><i>konstrukce</i> M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary M-9-3-08p (část) sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti M-9-3-10p (část) vypočítá povrch a objem kvádrů, krychle a válce M-9-3-11p (část) sestrojí síť základních těles M-9-3-12p (část) načrtne základní tělesa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • velikost úhlu, stupeň, minuta, úhломěr • úhel přímý, pravý, ostrý, tupý • osová souměrnost • osa souměrnosti • osově souměrné útvary • kvádr, krychle – zobrazení, povrch, objem, síť • konstrukce rovinných útvarů – čtverec, obdélník, trojúhelník
<p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p>	
<p>M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • číselné a logické řady, obrázkové analogie • využití tabulkových editorů, různých zdrojů informací (webový prohlížeč), digitální prezentace • problémové úlohy ze všech oblastí učiva 6. ročníku
<p><i>RVP Minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí – využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh</p>	<ul style="list-style-type: none"> • problémové úlohy ze všech oblastí učiva 6. ročníku • využití tabulkových editorů, různých zdrojů informací (webový prohlížeč), digitální prezentace
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří tabulky v tabulkovém editoru, z tabulek a grafů vyčte potřebné údaje • v textovém či tabulkovém editoru vytvoří jednoduchou úlohu pro spolužáky • pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje • vytváří myšlenkové mapy v programech, aplikacích a na virtuálních nástěnkách, využívá je k uchopení, zapamatování a opakování vztahů

	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost (text i obr.) • pracuje na interaktivní tabuli, popř. v interaktivních programech a aplikacích (procvičování látky, testování znalostí) – zde také sám jednoduché aktivity do výuky vytváří
--	---

MATEMATIKA – 7. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Číslo a proměnná	
<p>M-9-1-01 (část) provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu</p> <p>M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor</p> <p>M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)</p> <p>M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů</p> <p>M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zlomky – zápis, zobrazení na číselné ose, krácení, rozšiřování, převrácený zlomek • převod zlomku na smíšené číslo a naopak, složený zlomek • převod zlomku na desetinné číslo a naopak • operace se zlomky – sčítání, odčítání, násobení, dělení • celá čísla – znázornění na číselné ose, absolutní hodnota • porovnávání celých čísel, opačná čísla • operace s celými čísly – sčítání, odčítání, násobení, dělení • racionální čísla – znázornění, porovnávání • porovnávání racionálních čísel • operace s racionálními čísly • slovní úlohy z oblasti zlomků, celých a racionálních čísel • procenta – základ, procentová část, počet procent
<i>RVP Minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento)</p> <p>M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla</p> <p>M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zlomky – zápis, zobrazení na číselné ose, krácení, rozšiřování, převrácený zlomek • převod zlomku na smíšené číslo a naopak, složený zlomek • převod zlomku na desetinné číslo a naopak

<p>M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta – zvládá orientaci na číselné ose</p>	<ul style="list-style-type: none"> • operace se zlomky – sčítání, odčítání, násobení, dělení • celá čísla – znázornění na číselné ose, absolutní hodnota, porovnávání • operace s celými čísly – sčítání, odčítání, násobení, dělení • slovní úlohy z oblasti zlomků, celých čísel • procenta – základ, procentová část, počet procent
<p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p>	
<p>M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti M-9-2-04 (část) vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poměr – rozšiřování, krácení, dělení v poměru, postupný poměr • měřítko plánu a mapy – slovní úlohy • přímá a nepřímá úměrnost – slovní úlohy, graf • procento – základ, část, počet procent – různé způsoby řešení
<p><i>RVP Minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>M-9-2-01p vyhledává a třídí data M-9-2-02p porovnává data M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poměr – rozšiřování, krácení, dělení v poměru • měřítko plánu a mapy • přímá a nepřímá úměrnost – slovní úlohy • procento – základ, část, počet procent
<p>Geometrie v rovině a v prostoru</p>	
<p>M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar M-9-3-09 (část) určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti M-9-3-10 (část) odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</p>	<ul style="list-style-type: none"> • shodnost geometrických útvarů • shodnost trojúhelníků – věta sss, sus, usu • středová souměrnost • rovnoběžníky • vlastnosti kosodélníku, kosočtverce – konstrukce, obvod, obsah • trojúhelník – obsah • lichoběžník – vlastnosti, náčrt, konstrukce, obsah, obvod • hranoly – vlastnosti, druhy, náčrt, síť, povrch, objem

<p>M-9-3-11 (část) načrtne a sestrojí síť základních těles M-9-3-12 (část) načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině</p>	
<p><i>RVP Minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>M-9-3-04p (část) vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce M-9-3-06p (část) rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti M-9-3-11p (část) sestrojí síť základních těles M-9-3-12p (část) načrtne základní tělesa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>středová souměrnost</i> • <i>trojúhelník – obsah</i> • <i>hranoly – vlastnosti, druhy, náčrt, síť, povrch, objem</i> • <i>konstrukční úlohy – rovinné útvary</i>
<p style="text-align: center;">Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p>	
<p>M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>číselné a logické řady, obrázkové analogie, logické a netradiční početní i geometrické úlohy</i> • <i>využití tabulkových editorů, různých zdrojů informací (webový prohlížeč), digitální prezentace, práce v interaktivních programech a aplikacích, práce s převodníky v digitálním prostředí</i> • <i>diagramy, databáze</i> • <i>problémové úlohy ze všech oblastí učiva 7. ročníku</i>
<p><i>RVP Minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí – využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>logické a netradiční početní i geometrické úlohy</i> • <i>využití tabulkových editorů, různých zdrojů informací (webový prohlížeč), digitální prezentace, práce v interaktivních programech a aplikacích</i> • <i>problémové úlohy ze všech oblastí učiva 7. ročníku</i>

	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří tabulky v tabulkovém editoru, z tabulek a grafů vyčte potřebné údaje • v textovém či tabulkovém editoru vytvoří jednoduchou úlohu pro spolužáky • pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje • vytváří myšlenkové mapy v programech, aplikacích a na virtuálních nástěnkách, využívá je k uchopení, zapamatování a opakování vztahů • vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost (text i obr.) • pořizuje fotografie a dokáže je podle zadaných pokynů upravit a použít v dokumentu • pracuje na interaktivní tabuli, popř. v interaktivních programech a aplikacích (procvičování látky, testování znalostí) – zde také sám jednoduché aktivity do výuky vytváří
--	---

MATEMATIKA – 8. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Číslo a proměnná	
<p>M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu</p> <p>M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor</p> <p>M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel</p> <p>M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím</p>	<ul style="list-style-type: none"> • druhá mocnina – zápis, odhad, výpočet, čtvercová čísla • druhé mocniny zlomků, desetinných čísel • určování druhé mocniny pomocí tabulek • druhá odmocnina – zápis, odhad, výpočet, práce s tabulkami • mocnina s přirozeným mocnitelem • zápis čísla v desítkové soustavě • číselné výrazy – zápis, hodnota výrazu

<p>proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním</p> <p>M-9-1-08 (část) formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav</p> <p>M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</p>	<ul style="list-style-type: none"> • výrazy s proměnnými • mnohočleny – operace s mnohočleny – sčítání a odčítání mnohočlenů • násobení mnohočlenů – rozklad na součin, vzorce usnadňující úpravy • lineární rovnice s jednou neznámou – výpočet, slovní úlohy • výpočet neznámé ze vzorce
<i>RVP Minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem</p> <p>M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento)</p> <p>M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace</p> <p>M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla</p> <p>M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000</p>	<ul style="list-style-type: none"> • druhá mocnina – zápis, odhad, výpočet • druhá odmocnina – zápis, odhad, výpočet, práce s tabulkami • mocnina s přirozeným mocnitelem • zápis čísla v desítkové soustavě • číselné výrazy – zápis, hodnota výrazu • výrazy s proměnnými • mnohočleny – operace s mnohočleny – sčítání a odčítání mnohočlenů • lineární rovnice s jednou neznámou
Závislosti, vztahy a práce s daty	
<p>M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data</p> <p>M-9-2-02 porovnává soubory dat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • statistika – statistický soubor, aritmetický průměr, četnost, modus, medián • diagramy, tabulky
<i>RVP Minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>M-9-2-01p vyhledává a třídí data</p> <p>M-9-2-02p porovnává data</p> <p>M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • statistika – statistický soubor, aritmetický průměr • diagramy, tabulky
Geometrie v rovině a v prostoru	
<p>M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pythagorova věta – výpočet přepony, odvěsny

<p>praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku</p> <p>M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</p> <p>M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů</p> <p>M-9-3-09 (část) určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti</p> <p>M-9-3-10 (část) odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</p> <p>M-9-3-11 (část) načrtne a sestrojí síť základních těles</p> <p>M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pythagorova věta v rovině a v prostoru • kruh, kružnice – vlastnosti, obvod, obsah, konstrukční úlohy • vzájemná poloha kružnice a přímky, vzájemná poloha dvou kružnic • Thaletova kružnice – konstrukční úlohy • válec – vlastnosti, síť, povrch, objem
<p><i>RVP Minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu</p> <p>M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce</p> <p>M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce</p> <p>M-9-3-11p (část) sestrojí síť základních těles</p> <p>M-9-3-12p načrtne základní tělesa</p> <p>M-9-3-06p (část) rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pythagorova věta – výpočet přepony, odvěsny</i> • <i>kruh, kružnice – vlastnosti, obvod, obsah, konstrukční úlohy</i> • <i>válec – vlastnosti, síť, povrch, objem</i>
<p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p>	
<p>M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</p> <p>M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • číselné a logické řady, obrázkové analogie, logické a netradiční početní i geometrické úlohy • využití tabulkových editorů, různých zdrojů informací (webový prohlížeč), digitální prezentace, práce v interaktivních programech a aplikacích, práce s převodníky a grafy v digitálním prostředí • myšlenkové mapy v programech a aplikacích, diagramy, databáze, logické úlohy a hádanky, editory rovnic • problémové úlohy z oblastí učiva 8. ročníku

<i>RVP Minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí – využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh</p>	<ul style="list-style-type: none"> využití tabulkových editorů, různých zdrojů informací (webový prohlížeč), digitální prezentace, práce v interaktivních programech a aplikacích diagramy, databáze, editory rovnic problémové úlohy z oblastí učiva 8. ročníku
	<ul style="list-style-type: none"> Zapojení ICT do výuky vytváří tabulky v tabulkovém editoru, z tabulek a grafů vyčte potřebné údaje v textovém či tabulkovém editoru vytvoří jednoduchou úlohu pro spolužáky pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje vytváří myšlenkové mapy v programech, aplikacích a na virtuálních nástěnkách, využívá je k uchopení, zapamatování a opakování vztahů vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost (text i obr.) vytváří digitální prezentace pracuje na interaktivní tabuli, popř. v interaktivních programech a aplikacích (procvičování látky, testování znalostí) – zde také sám jednoduché aktivity do výuky vytváří. využívá slovní mraky pro uvození či opakování učiva, brainstorming

MATEMATIKA – 9. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Číslo a proměnná	
<p>M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu</p>	<ul style="list-style-type: none"> rovnice s neznámou ve jmenovateli lineární rovnice – slovní úlohy – základní typy

<p>M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním</p> <p>M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav</p> <p>M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</p>	<ul style="list-style-type: none"> • soustavy rovnic o dvou neznámých – výpočet různými metodami, grafické řešení • slovní úlohy řešené soustavou rovnic
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)</p> <p>M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace</p> <p>M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla</p>	<ul style="list-style-type: none"> • lineární rovnice – slovní úlohy – základní typy • soustavy rovnic o dvou neznámých – výpočet různými metodami
<i>Závislosti, vztahy a práce s daty</i>	
<p>M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data</p> <p>M-9-2-02 porovnává soubory dat</p> <p>M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem</p> <p>M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • funkce – vlastnosti, druhy • přímá úměrnost, lineární funkce – graf, rostoucí, klesající • konstantní funkce • nepřímá úměrnost, kvadratická funkce • grafy funkcí v určitém intervalu • vyhodnocování statistických údajů • finanční matematika
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>M-9-2-01p vyhledává a třídí data</p> <p>M-9-2-02p porovnává data</p> <p>M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • funkce – vlastnosti, druhy • přímá úměrnost, lineární funkce – tabulka, graf - rostoucí, klesající • grafy funkcí v určitém intervalu • finanční matematika (základ)

Geometrie v rovině a v prostoru	
<p>M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku</p> <p>M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh</p> <p>M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary</p> <p>M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků</p> <p>M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti</p> <p>M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</p> <p>M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles</p> <p>M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině</p> <p>M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • konstrukční úlohy – trojúhelník, tečny ke kružnici, čtyřúhelníky (kosočtverec, kosodélník, lichoběžník) • podobnost – podobnost útvarů, věty o podobnosti, využití • jehlan – vlastnosti, síť, povrch, objem • kužel – vlastnosti, síť, povrch, objem • koule – vlastnosti, povrch, objem
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce</p> <p>M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary</p> <p>M-9-3-11p sestrojí síť základních těles</p> <p>M-9-3-12p načrtne základní tělesa</p> <p>M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • konstrukční úlohy – trojúhelník, tečny ke kružnici, čtyřúhelníky • jehlan, kužel, koule – vlastnosti, síť, povrch, objem
Nestandardní aplikační úlohy a problémy	
<p>M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</p> <p>M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • číselné a logické řady, obrázkové analogie, logické a netradiční početní i geometrické úlohy • využití tabulkových editorů, různých zdrojů informací (webový prohlížeč), digitální prezentace, práce v interaktivních programech a aplikacích, práce s převodníky, grafy v digitálním prostředí

	<ul style="list-style-type: none"> • myšlenkové mapy v programech a aplikacích, diagramy, databáze, logické úlohy a hádanky, editory rovnic, algoritmy výpočtů • problémové úlohy z oblastí učiva 9. ročníku
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací</p> <p>M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí – využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh</p>	<ul style="list-style-type: none"> • využití tabulkových editorů, různých zdrojů informací (webový prohlížeč), digitální prezentace, práce v interaktivních programech a aplikacích, grafy v digitálním prostředí • databáze, editory rovnic • problémové úlohy z oblastí učiva 6. - 9. ročníku
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří tabulky v tabulkovém editoru, z tabulek a grafů vyčte potřebné údaje • v textovém či tabulkovém editoru vytvoří jednoduchou úlohu pro spolužáky • pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje • vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost (text i obr.) • pracuje na interaktivní tabuli, popř. v interaktivních programech a aplikacích (procvičování látky, testování znalostí) – zde také sám jednoduché aktivity do výuky vytváří.

5.3 Vzdělávací oblast: Informatika

Informatika

5.3.1 Informatika

Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Informatika se vyučuje jako samostatný předmět ve čtvrtém a pátém ročníku základní školy 1 hodinu týdně a má komplexní charakter. Hlavním cílem je praktické zvládnutí výpočetní techniky, seznámení se s počítačem a jeho základními částmi, umět využít internet k vyhledávání potřebných zdrojů a naučit se pracovat v základních programech.

Žáci se učí třídit informace, posuzovat je a aplikovat v praktickém životě v souladu se zákony o duševním vlastnictví. Osvojují si základy elektronické komunikace a její zásady. Výuka je zaměřována na obsluhu PC (hardware a software), práce s internetem (email, využití internetu, komunikační techniky), kancelářskou práci (MS Office, Open Office a Google dokumenty, prezentační techniky) a grafické práce.

Výuka probíhá stylem zadání úkolu, řešení a vyhodnocením úkolu. Žákům je nastolen problém a ti vyhledávají nejlepší řešení. Pomocí tohoto způsobu výuky, je podporováno myšlení a tvůrčí přístup k řešení problémů. Vyhodnocení nejlepšího řešení probíhá porovnáním s ostatními způsoby řešení.

Na 2. stupni se předmět Informatika vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících základní školy (6. – 9. ročník) s časovou dotací 1 hodiny týdně a má komplexní charakter. Hlavním cílem je praktické zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“. Informatika také doplňuje (na obou stupních) všechny ostatní vyučovací předměty, čímž vznikají velmi úzké mezipředmětové vztahy. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu pomáhá žákovi poznat možnosti jeho využití, zacházet s počítačem a jeho přídatnými zařízeními, pracovat s hotovými didaktickými programy, osvojit si základy práce s grafikou a e-learningovým vzděláváním. Žáci se učí třídit informace, posuzovat je a aplikovat v praktickém životě v souladu se zákony o duševním vlastnictví. Osvojují si základy elektronické komunikace a její zásady. Výuka je zaměřována na obsluhu PC (hardware a software), práce s internetem (email, využití internetu, komunikační techniky), kancelářskou práci (MS Office, Open Office a Google dokumenty, prezentační techniky) a grafické práce. Vše v osvojení a opakování (1. stupeň) a rozšíření učiva (jednotlivé ročníky 2. stupně). Dále se žáci učí algoritmizaci a jednoduchému programování a práci s roboty.

Výuka probíhá stylem zadání úkolu, řešení a vyhodnocením úkolu. Žákům je nastolen problém a ti vyhledávají nejlepší řešení. Pomocí tohoto způsobu výuky, je podporováno myšlení a tvůrčí přístup k řešení problémů. Vyhodnocení nejlepšího řešení probíhá porovnáním s ostatními způsoby řešení. Důraz je kladen na rozvíjení abstraktního myšlení, algoritmizace a dalších dovedností, tedy v celku informatického myšlení.

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. V určitých blocích se pracuje s malými roboty. Některá témata probíhají bez počítače. V řadě činností je preferována práce žáků ve dvojicích či trojicích, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák, dvojice nebo trojice pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládnání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka předmětu „Informatika“ přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává a třídí informaci a propojuje je do širších významových celků
- tyto informace využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech i praktickém životě
- osvojuje si a užívá odbornou terminologii
- kombinuje vhodné metody a strategie učení
- rozvíjí schopnost vnímat jevy v souvislostech, v mezipředmětových vztazích
- kriticky hodnotí výsledky svého učení
- je motivován k dalšímu vzdělávání a celoživotnímu učení

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vyhledává informace a na základě jejich pochopení a propojení vybere vhodné řešení problému
- samostatně řeší problémy, objevuje různé varianty řešení

- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problému

Kompetence komunikativní

Žák:

- využívá informačních a komunikačních prostředků a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- vyjádří a obhájí svůj názor, vhodně argumentuje

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině
- je schopen v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- efektivně se zapojuje s druhými žáky při řešení problému
- respektuje odlišných názor

Kompetence pracovní

Žák:

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje
- bezpečně používá vybavení, dodržuje vymezená pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví
- dokončuje zadanou práci

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- OSV1 Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium
- OSV3 Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání; regulace vlastního jednání a prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia
- OSV5 Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity

Sociální rozvoj

- OSV9 Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci; rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci; rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence

Morální rozvoj

- OSV10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí – problémy v mezilidských vztazích, zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu, problémy v seberegulaci

Mediální výchova

- MV1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení; hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků textu
- MV2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi faktickým a fiktivním obsahem; vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti, identifikace společensky významných hodnot v textu; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení
- MV5 Fungování a vliv médií ve společnosti – vliv médií na každodenní život
- MV6 Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení, technologické možnosti a jejich omezení
- MV7 Práce v realizačním týmu – komunikace a spolupráce v týmu, stanovování cílů

INFORMATIKA – 4. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Data, informace, modelování	
<p>I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat</p> <p>I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji</p> <p>I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • řád učebny INF, bezpečnost práce se zařízením • zásady bezpečné práce v digitálním světě – ve školní učebně i v běžném životě • školní webové stránky a orientace v nich • komunikace přes informační portál školy – systém Bakaláři • školní email, zásady komunikace přes email • data, informace – sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum), záznam dat jednoduchým způsobem, hodnocení získaných dat a vyvozování závěrů • piktogramy, emodži (emoji), jednoduchá šifra
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat</p> <p>I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví</p>	<ul style="list-style-type: none"> • řád učebny INF, bezpečnost práce se zařízením • zásady bezpečné práce v digitálním světě – ve školní učebně i v běžném životě • školní webové stránky a orientace v nich • komunikace přes informační portál školy – systém Bakaláři • školní email, zásady komunikace přes email • data, informace – sběr (pozorování, průzkum), záznam dat jednoduchým způsobem, hodnocení získaných dat • piktogramy, emodži (emoji)
Algoritmizace a programování	
<p>I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů</p> <p>I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení</p> <p>I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • příklady jednoduchých situací využívajících opakovaně použitelné postupy • úprava kroků v postupu, algoritmu • jednoduché úkoly v blokově orientovaném programovacím prostředí, události, opakování

<p>I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kontrola řešení – porovnání postupu s jinými žáky či skupinami, diskuse o nich, ověřování funkčnosti algoritmu či programu, nalezení chyby a oprava kódu • jednoduché kódování a šifrování dat a informací – kódování obrázkem, textem, číslem, šifrování textu
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • příklady jednoduchých situací využívajících opakovaně použitelné postupy • úprava kroků v postupu • kontrola řešení – porovnání postupu s jinými žáky či skupinami, diskuse o nich • jednoduché kódování a šifrování dat a informací – kódování obrázkem, textem, číslem
<p>Informační systémy</p>	
<p>I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data</p>	<ul style="list-style-type: none"> • skupiny objektů a vztahů mezi nimi • příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka • části systémů a vztahy mezi nimi • shodné a odlišné vlastnosti objektů, řazení prvků do řad • jednoduchá tabulka, její struktura, záznam a doplnění záznamu
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data</p>	<ul style="list-style-type: none"> • skupiny objektů a vztahů mezi nimi • příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka • jednoduchá tabulka, její struktura, záznam a doplnění záznamu
<p>Digitální technologie</p>	
<p>I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hardware a software – seznámení, digitální zařízení • zapnutí počítače, spuštění, ovládání a ukončení jednoduchých programů • práce s myší • práce s klávesnicí • základní editace textu, obrázků

	<ul style="list-style-type: none"> • spouštění, přepínání a ovládání aplikací • uložení dat, otevírání a přejmenování souborů • internet - seznámení • přehrávání zvuku • práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat • pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením, uživatelské účty, hesla • jednoduché citace zdrojů (autor, název díla, rok vydání, popř. nakladatelství nebo URL link)
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu</p> <p>I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • práce s myší • práce s klávesnicí • zapnutí počítače, spuštění, ovládání a ukončení jednoduchých programů • základní editace textu, obrázků • spouštění, přepínání a ovládání aplikací • uložení dat, otevírání a přejmenování souborů • pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením, uživatelské účty, hesla • jednoduché citace zdrojů (autor, název díla, rok vydání, popř. nakladatelství nebo URL link)

INFORMATIKA – 5. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Data, informace, modelování	
<p>I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat</p> <p>I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji</p> <p>I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • řád učebny INF, bezpečnost práce se zařízením • zásady bezpečné práce v digitálním světě – ve školní učebně i v běžném životě • využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace • model jako zjednodušené znázornění skutečnosti

	<ul style="list-style-type: none"> • data, informace – sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum), záznam dat jednoduchým způsobem, hodnocení získaných dat a vyvozování závěrů • evidence, kontrola, filtrování, porovnávání dat
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat</p> <p>I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví</p>	<ul style="list-style-type: none"> • řád učebny INF, bezpečnost práce se zařízením • zásady bezpečné práce v digitálním světě – ve školní učebně i v běžném životě • využití značek, piktogramů, symbolů • model jako zjednodušené znázornění skutečnosti • evidence, kontrola, filtrování, porovnávání dat
Algoritmizace a programování	
<p>I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů</p> <p>I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení</p> <p>I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy</p> <p>I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy a výstupy a různé formy zápisu (text, obrázek, symbol) • přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu • příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy • úprava kroků v postupu, algoritmu • sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní situaci • jednoduché úkoly v blokově orientovaném programovacím prostředí, události, sekvence, opakování, podprogramy, sestavení programu • experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí • kontrola řešení – porovnání postupu s jinými žáky či skupinami, diskuse o nich, ověřování funkčnosti algoritmu či programu, nalezení chyby a oprava kódu, nahrazení opakujícího se vzoru cyklem • základy programování – blokově orientované programy • příkazy a opakující se vzory, vlastní bloky a náhoda, postavy a události • přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů	<ul style="list-style-type: none"> • postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy a výstupy a různé formy zápisu (text, obrázek, symbol)

<p>I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení</p> <p>I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu • příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy • sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní situaci
Informační systémy	
<p>I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi</p> <p>I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data</p>	<ul style="list-style-type: none"> • skupiny objektů a vztahů mezi nimi, vzájemné působení • příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka • části systémů a vztahy mezi nimi • shodné a odlišné vlastnosti objektů, řazení prvků do řad • tabulka, její struktura, záznam a doplnění záznamu
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky</p> <p>I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data</p>	<ul style="list-style-type: none"> • skupiny objektů a vztahů mezi nimi, vzájemné působení • příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka • shodné a odlišné vlastnosti objektů, řazení prvků do řad • tabulka, její struktura, záznam a doplnění záznamu
Digitální technologie	
<p>I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu</p> <p>I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí</p> <p>I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hardware a software – druhy, účel • textový editor • základy typografie • malování – bitmapový a vektorový grafický program • prvky v uživatelském rozhraní • spouštění, přepínání a ovládání aplikací • internet • práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat • pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením, uživatelské účty, hesla • zjednodušené citace zdrojů (autor, název díla, rok vydání, vč. nakladatelství nebo URL link) • prezentace – tvorba a jejich pravidla

<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu</p> <p>I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hardware a software – druhy, účel • textový editor • základy typografie • malování – bitmapový a vektorový grafický program • spouštění, přepínání a ovládání aplikací • internet • pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením, uživatelské účty, hesla • zjednodušené citace zdrojů (autor, název díla, rok vydání, vč. nakladatelství nebo URL link) • prezentace – tvorba a jejich pravidla

INFORMATIKA – 6. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Data, informace, modelování	
<p>I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat</p> <p>I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu</p> <p>I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní</p> <p>I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji</p>	<ul style="list-style-type: none"> • řád učebny INF, bezpečnost práce se zařízením • zásady bezpečné práce v digitálním světě – ve školní učebně i v běžném životě • data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači • proces komunikace • kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat • kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti • využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace – rozvíjíme učivo • model jako zjednodušené znázornění skutečnosti, využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka

	<ul style="list-style-type: none"> • data, informace – sběr (pozorování, dotazník, průzkum), záznam dat jednoduchým způsobem, hodnocení získaných dat a vyvozování závěrů • standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky • tabulkový editor
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>I-9-1-01p získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti</p> <p>I-9-1-02p zakóduje a dekáduje jednoduchý text a obrázek</p> <p>I-9-1-03p popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění</p> <p>I-9-1-04p stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • řád učebny INF, bezpečnost práce se zařízením • zásady bezpečné práce v digitálním světě – ve školní učebně i v běžném životě • data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači • proces komunikace • kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat • kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti • využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace • model jako zjednodušené znázornění skutečnosti, využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka • data, informace – sběr (pozorování, dotazník, průzkum), záznam dat jednoduchým způsobem, hodnocení získaných dat a vyvozování závěrů • tabulkový editor
Algoritmizace a programování	
<p>I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen</p> <p>I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení</p> <p>I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému</p>	<ul style="list-style-type: none"> • přečtení, algoritmizace úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu • programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné • kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním) • úprava algoritmu a programu

<p>I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné</p> <p>I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti) • potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti</p> <p>I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení</p> <p>I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal</p>	<ul style="list-style-type: none"> • přečtení, algoritmizace: dekompozice úlohy • kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním) • tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti)
<p>Informační systémy</p>	
<p>I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů</p> <p>I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat</p> <p>I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat</p> <p>I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • informační systémy: informační systém ve škole • uživatelé, činnosti, práva, struktura dat • ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti • návrh a tvorba evidence dat • formulace požadavků • struktura tabulky, typy dat • práce se záznamy • pravidla a omezení • úprava požadavků, tabulky či pravidel • kontrola hodnot v tabulce
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>I-9-3-01p popíše účel informačních systémů, které používá</p> <p>I-9-3-02p nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce</p>	<ul style="list-style-type: none"> • informační systémy: informační systém ve škole • uživatelé, činnosti, práva, struktura dat

<p>I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti • návrh a tvorba evidence dat • formulace požadavků • kontrola hodnot v tabulce
<p>Digitální technologie</p>	
<p>I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hardware a software – pojmy, součásti počítače a principy jejich společného fungování • úpravy dokumentů, typografická pravidla • plné citace zdrojů, autorský zákon • fungování a služby internetu • prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací • bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy • zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly • digitální identita
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>I-9-4-01p rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělé osobu I-9-4-05p dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hardware a software – pojmy, součásti počítače a principy jejich společného fungování • úpravy dokumentů, typografická pravidla • plné citace zdrojů, autorský zákon • fungování a služby internetu • prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač • bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy • zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly • digitální identita

INFORMATIKA – 7. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Data, informace, modelování	
<p>I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat</p> <p>I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu</p> <p>I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní</p> <p>I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji</p>	<ul style="list-style-type: none"> • data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači • proces komunikace • kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat • kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti – rozvíjíme učivo • modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, graf - tvorba • standardizovaná schémata a modely • základní grafové úlohy
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>I-9-1-01p získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti</p> <p>I-9-1-02p zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek</p> <p>I-9-1-03p popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění</p> <p>I-9-1-04p stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači • proces komunikace • kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat • kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti • modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, graf - tvorba • standardizovaná schémata a modely
Algoritmizace a programování	
<p>I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen</p> <p>I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • přečtení, algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu • programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné – další úroveň úloh

<p>I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému</p> <p>I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné</p> <p>I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním) • úprava algoritmu a programu • tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti) • vytvoření programu, opakování, podprogramy • objekty a komunikace mezi nimi • souřadnice • proměnné • komprese, binární čísla
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti</p> <p>I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení</p> <p>I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>přečtení, algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu</i> • <i>programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk</i> • <i>kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním)</i> • <i>úprava algoritmu a programu</i> • <i>tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti)</i> • <i>objekty a komunikace mezi nimi</i>
<p>Informační systémy</p>	
<p>I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů</p> <p>I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • návrh a tvorba evidence dat • formulace požadavků • struktura tabulky, typy dat • práce se záznamy • pravidla a omezení • kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel

<p>I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat</p> <p>I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • úprava požadavků, tabulky či pravidel
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>I-9-3-01p popíše účel informačních systémů, které používá</p> <p>I-9-3-02p nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce</p> <p>I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • návrh a tvorba evidence dat • formulace požadavků • struktura tabulky, typy dat • práce se záznamy • pravidla a omezení
<p>Digitální technologie</p>	
<p>I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě</p> <p>I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos</p> <p>I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky</p> <p>I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače</p> <p>I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • operační systémy – funkce, typy, typické využití • struktura a principy internetu • web – fungování webu, webová stránka, webový server, • prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva • bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy • zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat • řešení technických problémů, postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení • sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí • přístup k datům – metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) • virtuální nástěnky

<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>I-9-4-01p rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému</p> <p>I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu</p> <p>I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí</p> <p>I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu</p> <p>I-9-4-05p dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • operační systémy – typy, typické využití • struktura a principy internetu • web – fungování webu, webová stránka, webový server, • prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva • bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy • zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat • sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí • přístup k datům – metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) • virtuální nástěnky

INFORMATIKA – 8. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Data, informace, modelování	
<p>I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat</p> <p>I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu</p> <p>I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní</p>	<ul style="list-style-type: none"> • data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači • proces komunikace • kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat • kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti • modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf – vlastní tvorba ve vybraných programech a aplikacích • grafové úlohy

<p>I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji</p>	
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>I-9-1-01p získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti I-9-1-02p zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek I-9-1-03p popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění I-9-1-04p stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači • proces komunikace • kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat • kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti • modelování: schéma, myšlenková mapa – vlastní tvorba ve vybraných programech a aplikacích
<p style="text-align: center;">Algoritmizace a programování</p>	
<p>I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • přečtení, algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu • programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, proměnné – prohloubení učiva • kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním) • úprava algoritmu a programu • tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti) • potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora • programování - větvení programu (rozhodování) • souřadnice (grafický výstup) • tabulkový procesor
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad</p>	<ul style="list-style-type: none"> • přečtení, algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu

<p><i>takové činnosti</i> I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, proměnné – prohloubení učiva</i> • <i>kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním)</i> • <i>úprava algoritmu a programu</i> • <i>tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti)</i> • <i>potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora</i> • <i>tabulkový procesor</i>
<p>Informační systémy</p>	
<p>I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>úprava požadavků, tabulky či pravidel</i> • <i>hromadné zpracování dat</i> • <i>velké soubory dat</i> • <i>funkce a vzorce, práce s řetězcí</i> • <i>řazení, filtrování, vizualizace dat</i> • <i>odhad závislostí</i> • <i>funkce s textovými vstupy</i> • <i>funkce s číselnými vstupy</i> • <i>zpracování výstupů z velkých souborů dat</i>
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>I-9-3-01p popíše účel informačních systémů, které používá I-9-3-02p nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>úprava požadavků, tabulky či pravidel</i> • <i>hromadné zpracování dat</i> • <i>velké soubory dat</i> • <i>řazení, filtrování, vizualizace dat</i> • <i>funkce s textovými vstupy</i> • <i>funkce s číselnými vstupy</i> • <i>zpracování výstupů z velkých souborů dat</i>

Digitální technologie	
<p>I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě</p> <p>I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos</p> <p>I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky</p> <p>I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače</p> <p>I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • datové a programové soubory v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací • počítačové sítě • řešení technických problémů, postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení • bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy • zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat • sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí • pořizování, stahování, úprava a ukládání fotografií a videozáznamů
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>I-9-4-01p rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému</p> <p>I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu</p> <p>I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí</p> <p>I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu</p> <p>I-9-4-05p dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>datové a programové soubory v operačním systému, správa souborů, instalace aplikací</i> • <i>počítačové sítě</i> • <i>řešení technických problémů, postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení</i> • <i>bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy</i> • <i>zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat</i> • <i>sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí</i> • <i>pořizování, stahování, úprava a ukládání fotografií a videozáznamů</i>

INFORMATIKA – 9. ročník

RVP výstupy	Učivo
Data, informace, modelování	
<p>I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat</p> <p>I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu</p> <p>I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní</p> <p>I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji</p>	<ul style="list-style-type: none"> • data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači • proces komunikace • kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat • kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti – prohloubení učiva • modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf – náročnější úlohy • grafové úlohy
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>I-9-1-01p získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti</p> <p>I-9-1-02p zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek</p> <p>I-9-1-03p popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění</p> <p>I-9-1-04p stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači • proces komunikace • kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat • kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti • modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf
Algoritmizace a programování	
<p>I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen</p> <p>I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení</p> <p>I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému</p>	<ul style="list-style-type: none"> • programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné – složitější úlohy • kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním) • úprava algoritmu a programu

<p>I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné</p> <p>I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti) • testování, odladění, odstranění chyb • tvorba hry s ovládním, příkazy hudby, proměnné
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti</p> <p>I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení</p> <p>I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné – složitější úlohy</i> • <i>kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním)</i> • <i>úprava algoritmu a programu</i> • <i>tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti)</i> • <i>testování, odladění, odstranění chyb</i>
<p>Informační systémy</p>	
<p>I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů</p> <p>I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat</p> <p>I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat</p> <p>I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hromadné zpracování dat • velké soubory dat • funkce a vzorce, práce s řetězci • řazení, filtrování, vizualizace dat • odhad závislostí
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>I-9-3-01p popíše účel informačních systémů, které používá</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>hromadné zpracování dat</i>

<p>I-9-3-02p nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • velké soubory dat • řazení, filtrování, vizualizace dat
<p>Digitální technologie</p>	
<p>I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítě a popíše jejich charakteristické znaky I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch • IP adresa • digitální identita • digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru • sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí • web, webová stránka • smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence
<p>RVP minimální výstupy</p>	<p>Učivo</p>
<p>I-9-4-01p rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu I-9-4-05p dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch • IP adresa • digitální identita • digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru • sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí • web, webová stránka

5.4 Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Prvouka

Přírodověda

Vlastivěda

5.4.1 Prvouka

Charakteristika předmětu

V předmětu Prvouka je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Předmět je členěn do pěti tematických okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost živé a neživé přírody, Člověk a jeho zdraví. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, pochopit jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, pozorovat je, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě praktického poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí chápe organizaci života v rodině, ve škole, obci a ve společnosti, učí se porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení). Rozmanité činnosti rozvíjejí kladný vztah k místu, kde bydlí a také kladný vztah k naší zemi a k evropanství. Žáci se seznamují s problémy, které provázejí soužití lidí a celé společnosti a poznávají, jak se život a věci vyvíjejí, učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Poznávají historii a současnost České republiky. Podmínkou úspěšného vzdělávání v této oblasti je vlastní prožitek. Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd. Propojením této oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností pomáhá žákovi zvládat nové životní situace, upevňovat pracovní a režimové návyky.

Cílové za měření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů

- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka předmětu Prvouka přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problému

Žák:

- vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému

Kompetence komunikační

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

5.4.1.1 Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- OSV1 Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problému
- OSV2 Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, co osobě vím a co ne, moje vztahy k druhým
- OSV3 Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času, plánování učení
- OSV4 Psychohygiena – dobrá organizace času, dovednosti zvládnání stresových situací, hledání pomoci při potížích

Sociální rozvoj

- OSV6 Poznávání lidí – vzájemné poznávání ve třídě

- OSV7 Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc
- OSV8 Komunikace – řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, pravda, lež a předstírání v komunikaci, komunikace v různých situacích
- OSV9 Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci

Morální rozvoj

- OSV10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětu
- OSV11 Hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost

Výchova demokratického občana

- VDO2 Občan, občanská společnost a stát – přijímat odpovědnost za své postoje a činy (zejména v ochraně životního prostředí)

Multikulturní výchova

- MKV1 Kulturní difference – jedinečnost každého člověka, respektování zvláštností různých lidí
- MKV2 Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, uplatňování principu slušného chování

Environmentální výchova

- EV1 Ekosystémy – les, pole, vodní zdroje, lidské sídlo, kulturní krajina
- EV2 Základní podmínky života – voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, energie a přírodní zdroje
- EV3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí – doprava a životní prostředí, vliv průmyslu na prostředí, odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody, změny v krajině
- EV4 Vztah člověka k prostředí – naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví

Mediální výchova

- MV2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti, identifikace společensky významných hodnot

PRVOUKA – 1. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Místo, kde žijeme	
<p>ČJS-3-1-01 dokáže vyznačit v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v budově školy a jejím bezprostředním okolí • zná bezpečnou cestu z domova do školy a zpět, dokáže se vyvarovat rizikovým místům a situacím na této cestě • orientuje se v místě bydliště, zná svou adresu
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy</p> <p>ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v prostředí domova a orientace v blízkosti svého bydliště • zvládne popsat svou cestu do školy
Lidé kolem nás	
<p>ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků</p> <p>ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje nejbližší rodinné příslušníky • chápe vztahy v rodině a role jednotlivých členů nejbližší rodiny • zná základní pravidla slušného chování, respektuje lidi okolo sebe s jejich odlišnostmi • rámcově se orientuje v profesi rodičů, dospělých
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy</p> <p>ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování</p> <p>ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zná své postavení v rodině a role členů rodiny a příbuzenské vztahy • ovládá pravidla slušného chování • orientuje se ve vztazích mezi lidmi, osvojuje si vhodné chování

ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	<ul style="list-style-type: none"> • předchází konfliktům, vztahy mezi lidmi, osvojování vhodného chování
Lidé a čas	
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje dny v týdnu, měsíce v roce • určí celé hodiny a denní doby, rozpozná den a noc • rozlišuje čas práce a odpočinku • vypráví o významných událostech v rodině • sleduje významná data v kalendáři
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v denním režimu, zná roční období a dny v týdnu
Rozmanitost přírody	
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná roční období • popisuje proměny přírody • dodržuje pravidla správného chování v přírodě • porovná chování živočichů vzhledem ke změnám ročních období • rozliší živočichy domácí a volně žijící • pozná některé zástupce rostlin a živočichů • rozpozná základní ovoce a zeleninu •
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny	<ul style="list-style-type: none"> • popisuje proměny přírody v ročních obdobích • rozlišuje živočichy a určí jejich zařazení • určí podle obrázků základní druhy ovoce a zeleniny

Člověk a jeho zdraví

<p>ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p> <p>ČJS-3-5-02 rozpozná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrozil zdraví své i zdraví jiných</p> <p>ČJS -3-5-03 chová se bezpečně při setkání s neznámými jedinci, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p> <p>ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<ul style="list-style-type: none"> • učí se dodržovat základní hygienické návyky a zařadit je do denního režimu • rozpozná základní části lidského těla • seznamuje se s důležitostí spánku a aktivního pohybu v souvislosti se zdravím člověka • učí se pečovat o své zdraví (správná výživa, pitný režim) • dokáže ošetřit drobná poranění, rozpozná obvyklé příznaky běžných nemocí, informuje o nich rodiče • pozná bezpečná místa pro svou hru • zná zásady bezpečného chování v dopravě na chodníku, na silnici) • dokáže reagovat v nouzové situaci a požádat o pomoc dospělé • dokáže v případě nouze zavolat na tísňovou linku • chová se opatrně při setkání s cizími lidmi • respektuje pokyny dospělých při mimořádných událostech
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění</p> <p>ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části těla</p> <p>ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>respektuje hygienická pravidla, umí informovat o svých zdravotních potížích, rozpozná drobná poranění</i> • <i>dokáže popsat jednotlivé části těla</i> • <i>vyhodnotí situaci a v případě nutnosti požádá o pomoc pro sebe či jiné dítě</i>

<p>ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p> <p>ČJS-3-5-04p reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vyhodnotí situaci a v případě nutnosti požádá o pomoc pro sebe či jiné dítě, v případě nutnosti umí použít čísla tísňového volání • respektuje pokyny dospělých při mimořádných událostech
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • v interaktivním programu či aplikaci roztřídí přetažením určité skupiny dle zadání.

PRVOUKA – 2. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Místo, kde žijeme	
<p>ČJS-3-1-01 dokáže vyznačit v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</p> <p>ČJS-3-1-02 začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci</p>	<ul style="list-style-type: none"> • domov • škola • obec • kraj, obec
RVP minimální výstupy	Učivo
<p>ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy</p> <p>ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v prostředí domova a orientace v blízkosti svého bydliště, školy • zvládne popsat svou cestu do školy podle plánu obce

Lidé kolem nás	
<p>ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků</p> <p>ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</p> <p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • rodina • soužití lidí • chování lidí • právo a spravedlnost • práce a zábava
<i>Učivo</i>	
<p>ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy</p> <p>ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zná své postavení v rodině a role členů rodiny a příbuzenské vztahy širší rodiny • odvodí význam různých povolání a pracovních činností
Lidé a čas	
<p>ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p> <p>ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v regionu</p> <p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v čase, režim dne, současnost • minulost, významné události v regionu
<i>Učivo</i>	
<p>ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase</p> <p>ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v čase podle hodin a kalendáře, režim dne • odvodí význam různých povolání a pracovních činností
Rozmanitost přírody	
<p>ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p> <p>ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • proměny přírody v ročních obdobích • rostliny, živočichové, ochrana přírody

<p>ve známé lokalitě</p> <p>ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • látky a jejich vlastnosti
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p> <p>ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami</p>	<ul style="list-style-type: none"> • popisuje proměny přírody v ročních obdobích • určí podle obrázků základní druhy ovoce a zeleniny • ovládá základní dělení rostlin
<p>Člověk a jeho zdraví</p>	
<p>ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p> <p>ČJS-3-5-02 rozpozná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrozil zdraví své i zdraví jiných</p> <p>ČJS-3-5-03 chová se bezpečně při setkání s neznámými jedinci, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p> <p>ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<ul style="list-style-type: none"> • péče o zdraví • zdravá výživa • lidské tělo • zdraví a nemoc • bezpečné chování • tísňová linka IZS • chová se opatrně při setkání s cizími lidmi • ochrana člověka za mimořádných situací

<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění</p> <p>ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části těla</p> <p>ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných</p> <p>ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu</p> <p>ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p> <p>ČJS-3-5-04p reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>respektuje hygienická pravidla, umí informovat o svých zdravotních potížích, rozpozná drobná poranění</i> • <i>dokáže popsat jednotlivé části těla</i> • <i>vyhodnotí situaci a v případě nutnosti požádá o pomoc pro sebe či jiné dítě</i> • <i>předchází rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích</i> • <i>vyhodnotí situaci a v případě nutnosti požádá o pomoc pro sebe či jiné dítě, v případě nutnosti umí použít čísla tísňového volání</i> • <i>respektuje pokyny dospělých při mimořádných událostech</i>
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>práce s interaktivní tabulí a v interaktivních aplikacích - v interaktivním programu či aplikaci třídí, seskupí, rozeskupí předměty dle zadání</i>

PRVOUKA – 3. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Místo, kde žijeme	
<p>ČJS-3-1-01 dokáže vyznačit v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</p> <p>ČJS-3-1-02 začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>práce s mapou</i> • <i>škola (prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy)</i> • <i>riziková místa a situace, bezpečná cesta do školy</i> • <i>naše vlast (domov, krajina v okolí domova, státní symboly, Praha)</i>

centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci	<ul style="list-style-type: none"> • obec (město), místní krajina (její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce) • okolní krajina (zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozmanitost krajiny, působení lidí na krajinu a životní prostředí, vliv krajiny na život lidí, světové strany)
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se na mapě obce
Lidé kolem nás	
<p>ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků</p> <p>ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rodina (postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny) • soužití lidí, mezilidské vztahy, komunikace • chování lidí (vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, zvládání vlastní emocionalita) • kultura • právo a spravedlnost (práva a povinnosti žáků školy) • rozlišuje práci fyzickou a duševní, zaměstnání • práce a volný čas
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy</p> <p>ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zná své postavení v rodině a role členů rodiny a příbuzenské vztahy širší rodiny • odvodí význam různých povolání a pracovních činností
Lidé a čas	
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v čase a časovém řádu (určování času, čas jako fyzikální veličina, kalendáře, generace, denní režim, roční období)

<p>ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v regionu</p> <p>ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost</p>	<ul style="list-style-type: none"> • regionální památky (péče o památky) • současnost a minulost (proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny)
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase</p> <p>ČJS-3-3-02p; ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p> <p>ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v čase podle hodin a kalendáře, režim dne • určování času - minulost, přítomnost, budoucnost • odvodí význam různých povolání a pracovních činností
<p>Rozmanitost přírody</p>	
<p>ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p> <p>ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p> <p>ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • voda (výskyt, vlastnosti, formy vody, koloběh vody v přírodě, význam pro život) • vzduch (vlastnosti, složení, význam pro život) • půda (vznik půdy a její význam) • Vesmír a Země (sluneční soustava, den a noc, roční období) • rostliny • houby • živočichové • ochrana přírody (třídění a likvidace odpadů) • vlastnosti látek (třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek – jednotky délky, hmotnosti, o objemu a času)

<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p> <p>ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami</p> <p>ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • popisuje proměny přírody v ročních obdobích • určí podle obrázků základní druhy ovoce a zeleniny • ovládá základní dělení rostlin • dokáže provést jednoduchý pokus
Člověk a jeho zdraví	
<p>ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p> <p>ČJS-3-5-02 rozpozná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrozil zdraví své i zdraví jiných</p> <p>ČJS -3-5-03 chová se bezpečně při setkání s neznámými jedinci, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p> <p>ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo (stavba, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, vývoj jedince) • péče o zdraví (zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsob uchování potravy, vhodná skladba stravy, pitný režim, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, hygiena) • návykové látky, zdraví • osobní bezpečí, krizové situace (vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích – bezpečnostní prvky) • přivolání pomoci v případě fyzického a duševního zdraví (služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku) • mimořádné události a rizika (postupy)
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části těla</p> <p>ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže popsat jednotlivé části těla • vyhodnotí situaci a v případě nutnosti požádá o pomoc pro sebe či jinou

<p><i>chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných</i></p> <p>ČJS-3-5-02p <i>uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu</i></p> <p>ČJS-3-5-03p <i>chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</i></p> <p>ČJS-3-5-04p <i>reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</i></p>	<p><i>osobu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>předchází rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích, chová se bezpečně jako účastník silničního provozu</i> • <i>vyhodnotí situaci a v případě nutnosti požádá o pomoc pro sebe či jiné dítě, v případě nutnosti umí použít čísla tísňového volání</i> • <i>respektuje pokyny dospělých při mimořádných událostech</i>
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>v interaktivním programu či aplikaci přiřazuje určité názvy podle zadání, vytvoří jednoduchou prezentaci na dané téma</i>

5.4.2 Přírodověda

Charakteristika předmětu

V předmětu Přírodověda jsou realizovány tematické okruhy Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Cílem výuky v tomto předmětu je učit žáky poznávat Zemi jako planetu sluneční soustavy, objevovat vztahy mezi živou a neživou přírodou, chápat souvislosti rovnováhy v přírodě a sledovat vzhled přírody v souvislosti s činností člověka, sledovat změny v přírodě, pozorovat základní projevy přírodnin a podle nich vyvozovat třídění do systémů, objevovat přírodní a základní fyzikální jevy na základě pozorování a pokusů, sledovat živé přírodniny v existujících společenstvech, chápat jejich vzájemné souvislosti a začlenění do prostředí. Na základě praktického poznávání okolní krajiny se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, sledují vliv lidské činnosti na přírodu, hledají možnosti, jak přispět k ochraně přírody a zlepšit životní prostředí. V předmětu Přírodověda se žáci učí pozorovat vlastní tělo a na základě poznatků chápat funkce a činnosti jednotlivých soustav. Seznamují se s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny a výživy. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka předmětu Přírodověda přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a organizuje a řídí vlastní učení
- vyhledává informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívá v procesu učení a v praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny znaky, symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztahy k učení, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, využívá k tomu vlastního úsudku a zkušenosti
- vyhledává informace k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- ověřuje prakticky správnost řešení problému
- je schopen obhájit svá rozhodnutí, uvědomuje si zodpovědnost za své rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Žák:

- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně reaguje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky ke komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti ke kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi ve skupině, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektuje různá hlediska druhých lidí
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých, je schopen se vcítit do situace ostatních
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní a historické dědictví
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní

Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, adaptuje se změněné nebo nové pracovní podmínky
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředím jedná eticky

Tematické okruhy průřezových témat zařazených do předmětu

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- OSV1 Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; cvičení řešení problémů
- OSV2 Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem
- OSV3 Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času, plánování učení
- OSV4 Psychohygienu – dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací; hledání pomoci při potížích
- OSV5 Kreativita – nápady, originalita, tvořivost

Sociální rozvoj

- OSV6 Poznávání lidí – vzájemné poznávání ve třídě
- OSV7 Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc.
- OSV8 Komunikace – řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem; komunikace v různých situacích; pravda, lež a předstírání v komunikaci
- OSV9 Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci

Morální rozvoj

- OSV10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu
- OSV11 Hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování; pomáhající chování

Výchova demokratického občana

- VDO1 Občanská společnost a škola – uplatňování demokratických principů a hodnot v životě školy, spolupráce školy s institucemi v obci
- VDO2 Občan, občanská společnost a stát – přijímat odpovědnost za své postoje a činy (zejména v ochraně životního prostředí)

Environmentální výchova

- EV1 Ekosystémy – les; pole; vodní zdroje; lidské sídlo; kulturní krajina
- EV2 Základní podmínky života – voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, energie a přírodní zdroje
- EV3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství, doprava a životní prostředí, průmysl a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady; ochrana přírody; změny v krajině
- EV4 Vztah člověka k prostředí – naše obec, náš životní styl; prostředí a zdraví

Mediální výchova

- MV2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti; identifikace společensky významných hodnot v textu
- MV5 Fungování a vliv médií ve společnosti – vliv médií na každodenní život člověka

PŘÍRODOVĚDA – 4. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Rozmanitost přírody	
<p>ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi vzhledem přírody a činností člověka</p> <p>ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementární poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období</p> <p>ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy</p> <p>ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí je do skupin,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podmínky života na Zemi a jejich rozmanitost, vliv člověka • rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, podnebí a počasí • přírodní společenstva, vzájemné vztahy a závislosti mezi organismy, potravní řetězec • rostliny a jejich orgány, živočichové–jejich členění, rozmanitost podmínek života na Zemi

<p>využívá k tomu i jednoduché klíče, atlasy</p> <p>ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat</p> <p>ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • chování člověka v přírodě, ochrana přírody • jednoduché pokusy (proudění vzduchu, vliv světla, vody, rozpustnost jednotlivých látek, řízkování, sázení)
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>ČJS-5-4-01p <i>na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody</i></p> <p>ČJS-5-4-02p <i>popíše střídání ročních období</i></p> <p>ČJS-5-4-03p <i>zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismu prostředí</i></p> <p>ČJS-5-4-05p <i>zvládá péči o pokojové rostliny</i></p> <p>ČJS-5-4-05p <i>chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí</i></p> <p>ČJS-5-4-05p <i>popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují</i></p> <p>ČJS-5-4-06p <i>provádí jednoduché pokusy se známými látkami</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>nerosty a horniny, půda, voda a vzduch</i> • <i>roční období</i> • <i>vzájemné vztahy a závislosti mezi organismy</i> • <i>péče o pokojové rostliny</i> • <i>ochrana přírody, ohleduplné chování k přírodě</i> • <i>odpovědnost lidí, ochrana rostlin a živočichů</i> • <i>provádí jednoduché pokusy</i>
<p>Člověk a jeho zdraví</p>	
<p>ČJS-5-5-01 využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života</p>	<ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo, základní stavba, funkce

<p>ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození</p> <p>ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</p> <p>ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista</p> <p>ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vývojové etapy jedince po narození • denní režim, pitný režim, zdravá strava • nemoc, úraz, první pomoc, intimní a duševní hygiena • dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích • bezpečnostní prvky • vhodná a nevhodná místa pro hru • čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku, ošetří drobné poranění
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti, návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu</p> <p>ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života</p> <p>ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události</p> <p>ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc</p>	<ul style="list-style-type: none"> • péče o tělo • pitný režim, pestrá strava • vývojová stádia člověka • čísla tísňového volání • ošetří drobné poranění • pomůže blízké osobě
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytvoří jednoduchou prezentaci v programu • informace ověří z min. dvou zdrojů

PŘÍRODOVĚDA – 5. ročník

RVP výstupy	Učivo
Rozmanitost přírody	
<p>ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi vzhledem přírody a činností člověka</p> <p>ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období</p> <p>ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy</p> <p>ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí je do skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče, atlasy</p> <p>ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • třídění organismů (sinice, řasy, výtrusné a semenné rostliny, houby, lišejníky, živočichové– obratlovci, bezobratlí) • stavba těla, význam v přírodě a pro člověka • vesmír a Země (sluneční soustava, den a noc, roční období), vegetační pásy • rozmanitost podmínek života na Zemi (podnebí, počasí, vodstvo, půdy, vegetační pásy) • ochrana přírody, botanické a zoologické zahrady (odpovědnost lidí, likvidace odpadků, ekologické katastrofy, živelní pohromy) • ochrana a tvorba životního prostředí, ohleduplné chování k přírodě
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody</p> <p>ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období</p> <p>ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismu prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>nerosty a horniny, půda, voda a vzduch</i> • <i>roční období</i> • <i>vzájemné vztahy a závislosti mezi organismy</i> • <i>péče o pokojové rostliny</i>

<p>ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny</p> <p>ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí</p> <p>ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ochrana přírody, ohleduplné chování k přírodě • odpovědnost lidí, ochrana rostlin a živočichů
<p>Člověk a jeho zdraví</p>	
<p>ČJS-5-5-01 využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života</p> <p>ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození</p> <p>ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</p> <p>ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</p> <p>ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</p> <p>ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</p>	<ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo (stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou) • základy lidské reprodukce, vývoj jedince • péče o zdraví a zdravý životní styl, denní režim, správná výživa; ochrana před infekcemi, nemoci přenosné a nepřenositelné • drobné úrazy a poranění, prevence úrazů a nemocí, první pomoc při • návykové látky a zdraví • prevence a zdraví • čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku, ošetří drobné poranění
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti, návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • péče o tělo • pitný režim, pestrá strava

<p>ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života</p> <p>ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události</p> <p>ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky</p> <p>ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vývojová stádia člověka • čísla tísňového volání • prevence škodlivosti návykových látek • ošetří drobné poranění • pomůže blízké osobě
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytvoří prezentaci v programu • používá jednoduché citace

5.4.3 Vlastivěda

Charakteristika předmětu

V předmětu Vlastivěda je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět z tematických okruhů Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás a Lidé a čas.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme si žáci na základě znalostí nejbližšího okolí, praktického poznání místních a regionálních zkušeností vytvářejí kladný vztah k místu bydliště. Postupně si rozvíjejí vztah k zemi, národní cítění. Těžištěm výuky je schopnost orientace na vlastivědné mapě České republiky a Evropy. Žáci vyhledávají oblasti České republiky, evropské státy a významná evropská města. Stručně posuzují přírodní podmínky, hospodářskou a společenskou vyspělost České republiky a evropských států.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak události postupují a utvářejí historii věcí a dějů, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Žáci se seznamují s nejdůležitějšími okamžiky v historii naší země a s důležitými událostmi v obci a regionu. Obsahem učiva je přiblížení vybraných významných osobností a událostí českých dějin a hlavních etap vývoje společnosti. Jsou vedeni k samostatnému vyhledávání informací z dostupných zdrojů a k jejich následné prezentaci.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka předmětu Vlastivěda přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a organizuje a řídí vlastní učení
- vyhledává informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívá v procesu učení a v praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny znaky, symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztahy k učení, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, využívá k tomu vlastního úsudku a zkušenosti
- vyhledává informace k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- ověřuje prakticky správnost řešení problému
- je schopen obhájit svá rozhodnutí, uvědomuje si zodpovědnost za své rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Žák:

- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně reaguje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky ke komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti ke kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi ve skupině, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektuje různá hlediska druhých lidí
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých, je schopen se vcítit do situace ostatních
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní a historické dědictví
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní

Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, adaptuje se změněné nebo nové pracovní podmínky
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředím jedná eticky

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- OSV1 Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problému
- OSV5 Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality)

Sociální rozvoj

- OSV6 Poznávání lidí – vzájemné poznávání ve třídě
- OSV7 Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc
- OSV9 Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci

Morální rozvoj

- OSV10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu

Výchova demokratického občana

- VDO1 Občanská společnost a škola – formování demokratických vztahů v kolektivu, činnost žákovské samosprávy
- VDO2 Občan, občanská společnost a stát – přijímat odpovědnost za své postoje a činy (zejména v ochraně životního prostředí)
- VDO4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – spravedlnost, řád, právo

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- VEGS1 Evropa a svět nás zajímá – naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích

Multikulturní výchova

- MKV2 Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; uplatňování principu slušného chování; osobní příspěví k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

Environmentální výchova

- EV1 Ekosystémy – les, pole, vodní zdroje, lidské sídlo, kulturní krajina
- EV2 Základní podmínky života – voda, ovzduší, půda, energie a přírodní zdroje

- EV3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství, průmysl, doprava a životní prostředí, ekologické zemědělství, odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody, změny v krajině
- EV4 Vztah člověka k prostředí – naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví, nerovnoměrnost života na Zemi

Mediální výchova

- MV1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – hledání rozdílu mezi různými druhy sdělení; chápání podstaty mediálního sdělení

VLASTIVĚDA – 4. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Místo, kde žijeme	
<p>ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu</p> <p>ČJS-5-1-02 dokáže určit světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</p> <p>ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy</p> <p>ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam</p> <p>ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích</p>	<ul style="list-style-type: none"> • domov – prostředí domova, škola – prostředí školy, cesta do školy, riziková místa a situace, bezpečnost při cestě do školy, obec (město), místní krajina a její části • práce s mapou – poloha ČR, sousední státy, státní hranice, druhy map, orientace na mapě, vysvětlivky map, nadmořská výška, barvy na mapě, značky • mapa, plány, památná místa ČR, mapy – obsah a grafika • regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, a regionální zvláštnosti, posoudí jejich význam ochrana přírody - CHKO, NP • naše vlast – domov, krajina, národ, vznik ČR

<p>ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam</p>	<ul style="list-style-type: none"> • státní správa, samospráva, státní symboly • základy státního zřízení, politický systém ČR – prezident, vláda
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje</p> <p>ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany</p> <p>ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</p> <p>ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí</p> <p>ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest</p> <p>ČJS-5-1-06p pozná státní symboly ČR</p>	<ul style="list-style-type: none"> • práce s mapou • práce s mapou ČR, světové strany • vhodná a bezpečná místa pro pohyb a pobyt v přírodě • současná i minulá podoba obcí a měst • pamětihodnosti, poznávání památek • státní symboly
<p>Lidé kolem nás</p>	
<p>ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, ve městě, v obci</p> <p>ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rodina – postavení v rodině, život a funkce rodiny • pravidla slušného chování
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>ČJS-5-2-01p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla chování

<p>ČJS-5-2-02p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých ČJS-5-2-02p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rizikové situace a rizikové chování • základní lidská práva a povinnost
<p>Lidé a čas</p>	
<p>ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</p> <p>ČJS-5-3-02 využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdroj pro pochopení minulosti</p> <p>ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</p>	<ul style="list-style-type: none"> • měření dějinného času – časová přímka (letopočet, desetiletí, staletí, tisíciletí, před n. l., starověk, středověk, novověk) • regionální památky – péče o ně, báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků • nejstarší osídlení naší vlasti (doba kamenná, pravěk, pračlověk, doba bronzová – Keltové, Germáni, Slované), Slované (hradiště, kníže, pohané), staré pověsti české • první státní útvary na našem území • počátky českého království • doba husitská
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>ČJS-5-3-03p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách ČJS-5-3-03 uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji ČJS-5-3-03p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště</p>	<ul style="list-style-type: none"> • proměny způsobu života, předměty denní potřeby • památná místa • památky v obci
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytvoří jednoduchou prezentaci v programu • informace ověří z min. dvou zdrojů • pracuje s webovým vyhledávačem

VLASTIVĚDA – 5. ročník

RVP výstupy	Učivo
Místo, kde žijeme	
<p>ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu</p> <p>ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</p> <p>ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy</p> <p>ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam</p> <p>ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích</p> <p>ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam</p>	<ul style="list-style-type: none"> • domov – prostředí domova, škola – prostředí školy, cesta do školy, riziková místa a situace, bezpečnost při cestě do školy, obec (město), místní krajina a její části • práce s mapou – poloha ČR, sousední státy, státní hranice, druhy map, orientace na mapě, vysvětlivky map, nadmořská výška, barvy na mapě, značky • mapa, plány, památná místa ČR, mapy – obsah a grafika • oblasti ČR, evropské státy (hospodářství, surovinové zdroje, • podnebí, povrch, vodstvo, fauna, flora • cestování a život lidí v různých zemích • státní správa, samospráva, státní symboly • základy státního zřízení, politický systém ČR – prezident, vláda • armáda ČR • EU
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje</p>	<ul style="list-style-type: none"> • práce s mapou

<p>ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</p> <p>ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě</p> <p>ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí</p> <p>ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest</p> <p>ČJS-5-1-06p pozná státní symboly ČR</p>	<ul style="list-style-type: none"> • práce s mapou ČR, světové strany • vhodná a bezpečná místa pro pohyb a pobyt v přírodě • sousední státy ČR, mapa Evropy • současná i minulá podoba obcí a měst • pamětihodnosti, poznávání památek • státní symboly
Lidé kolem nás	
<p>ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, ve městě, v obci</p> <p>ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou</p> <p>ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rodina – postavení v rodině, život a funkce rodiny • pravidla slušného chování • vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné • rozpočet – příjmy a výdaje domácnosti, způsoby placení, úspory, půjčky • hotovostní a bezhotovostní forma peněz
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČJS-5-2-01p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla chování

<p>ČJS-5-2-02p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých ČJS-5-2-02p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy ČJS-5-2-03p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze ČJS-5-2-03p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz ČJS-5-2-03p sestaví jednoduchý osobní /rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rizikové situace a rizikové chování • základní lidská práva a povinnost • platba jednoduchého nákupu • rozpoznat své finanční možnosti, riziko půjčky • rozpočet – příjmy a výdaje
Lidé a čas	
<p>ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-02 využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</p>	<ul style="list-style-type: none"> • měření dějinného času – časová přímka (letopočet, desetiletí, staletí, tisíciletí, před n. l., starověk, středověk, novověk) • regionální památky – péče o ně, báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků • doba pobělohorská • osvícenství, obrození, 1. světová válka • Novodobé dějiny
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČJS-5-3-03p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách ČJS-5-3-03 uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji ČJS-5-3-03p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště</p>	<ul style="list-style-type: none"> • proměny způsobu života, předměty denní potřeby • památná místa • památky v obci
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytvoří jednoduchou prezentaci v programu • informace ověří z min. dvou zdrojů • pracuje s webovým vyhledávačem

5.5 Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Dějepis

Výchova k občanství

5.5.1 Dějepis

Charakteristika předmětu

V předmětu Dějepis je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k tomu, aby si žáci osvojili historické, sociální a kulturně-historické souvislosti o vývoji společnosti a důležitých společenských jevech. Hlavní poslání předmětu Dějepis spočívá v kultivaci historického vědomí kontinuity historické paměti a to především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Znalost různých historických etap napomáhá k celkové orientaci v mnohotvárnosti kulturních, politických, sociálních a ekonomických faktů tvořících rámeček každodenního života. K specifickým úkolům výuky dějepisu patří i vytváření pocitu hrdosti a úcty k duchovním a materiálním výtvarům minulosti, smyslu pro pochopení a respektování odlišných kultur. Důležité je poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti. Důraz je kladen především na hlubší poznání dějin národa v kontextu s evropským a světovým vývojem. Výuka v tomto předmětu směřuje k pochopení významu historie pro orientaci v současném světě, k pochopení, že vývoj a stav společnosti závisí na řadě vnitřních a vnějších vlivů, k uvědomění si, že historie náleží k duchovnímu, kulturnímu a materiálnímu bohatství naší společnosti. Důraz je kladen na práci s informačními zdroji.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etnických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámeček každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních

- úctě k vlastnímu národu i jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka předmětu Dějepis vede žáka k samostatnému pozorování, třídění faktů, kladení otázek a hledání odpovědí.

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá vhodné metody, způsoby a strategie
- vyhledává a třídí informace na základě jejich pochopení
- samostatně pozoruje, kriticky posuzuje a vyvozuje závěry

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby
- aplikuje znalosti při řešení obdobných situací
- je schopen obhájit každé své tvrzení

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně
- diskutuje

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje naše tradice, kulturní i historické dědictví
- má pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence sociální a personální

Žák:

- na základě ohleduplnosti účinně spolupracuje s týmem
- podporuje a upevňuje dobré mezilidské vztahy
- respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí

Kompetence pracovní

Žák:

- dodržuje vymezená pravidla
- využívá získaných znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- kriticky posuzuje informace
- vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby zjednodušil své pracovní postupy

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

Výchova demokratického občana

- VDO2 Občan, občanská společnost a stát – úloha občana v demokratické společnosti, základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciací, různorodost), občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, přijímat odpovědnost za své postoje a činy)
- VDO4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – principy demokracie, demokracie jako protiváha diktatury a anarchie, základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka), význam Ústavy jako základního zákona země

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- VEGS1 Evropa a svět nás zajímá – místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu, naši sousedé v Evropě
- VEGS2 Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa, evropské krajiny, Evropa a svět
- VEGS3 Jsmo Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace, klíčové mezníky evropské historie, Evropská integrace, instituce Evropské unie a jejich fungování, mezinárodní organizace

Multikulturní výchova

- MKV2 Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti), právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
- MKV3 Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur, postavení národnostních menšin, základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti, projevy rasové nesnášenlivosti (důvody vzniku, jejich rozpoznávání)
- MKV4 Multikulturalita – multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování, multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti, multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování
- MKV5 Princip sociálního smíru a solidarity – odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám

Enviromentální výchova

- EV1 Ekosystémy – kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)
- EV3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody a kulturních památek a její význam, změny v krajině (krajina dříve, vliv lidských aktivit), průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí), doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace), odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsob hospodaření s odpady, druhotné suroviny)
- EV4 Vztah člověka k prostředí – nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování u nás i ve světě)

Mediální výchova

- MV5 Fungování a vliv médií ve společnosti – role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na každodenní život, na postoje a chování, role médií v politickém životě a v politických změnách, postavení médií ve společnosti

DĚJEPIS – 6. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Člověk v dějinách	
<p>D-9-1-01 Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků</p> <p>D-9-1-02 Uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány</p> <p>D-9-1-03 Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Úvod do dějepisu (historie, získání informací, prameny, historické instituce) • Čas (časová osa, periodizace dějin)
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
D-9-1-01p <i>Chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Časová osa</i>
Počátky lidské společnosti	
<p>D-9-2-01 Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu</p> <p>D-9-2-02 Objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravěk – úvod a dělení pravěku • Doba kamenná (lovci a sběrači) • Neolitická revoluce • Doba železná a bronzová • Keltové, Germáni a Slované
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>D-9-2-01p <i>Rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí</i></p> <p>D-9-2-01p <i>Podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pravěk – typické znaky pravěkých období</i> • <i>Neolit a počátky zemědělství</i>

Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury	
<p>D-9-3-01 Rozpozná souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací</p> <p>D-9-3-02 Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví</p> <p>D-9-3-03 Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství</p> <p>D-9-3-04 Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nejstarší starověké civilizace (Mezopotámie, Sumer, Asýrie, Babylon, Egypt, Persie) • Antické Řecko – Kréta a první Řekové, Řecko-perské války, Peloponéská válka, Řecké státy Athény a Sparta, Vláda Alexandra Makedonského, Řecká kultura (písmo, umění, mytologie, vzdělanost) • Antický Řím – Etruskové, Řím jako republika, Císařství, Rozpad římské říše, Římská kultura (umění, náboženství a mytologie, vzdělanost) • Starověká Čína a Indie
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>D-9-3-01p <i>Uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států</i></p> <p>D-9-3-03p, D-9-3-04p <i>Popíše život v době nejstarších civilizací</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Starověké civilizace a jejich znaky</i> • <i>Významné starověké osobnosti</i> • <i>Základní údaje o antickém Řecku a Římu</i>
	<p>Zapojení ICT do výuky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost • spustí video a vhodně ho okomentuje

DĚJEPIS – 7. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Křesťanství a středověká Evropa	
<p>D-9-4-01 Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států</p> <p>D-9-4-02 Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech</p> <p>D-9-4-03 Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí</p> <p>D-9-4-04 Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Stěhování národů a vznik prvních států v Evropě • Francká říše, Svatá říše římská, Kyjevská Rus, Byzantská říše, Anglie • Sámova říše a Velká Morava • První Přemyslovci na Českém trůně • Vznik a šíření křesťanství a postavení církve ve společnosti • Islám • Křížové výpravy • Každodennost ve středověku – vznik měst, trojpolní zemědělský systém apod. • Stoletá válka • Přemyslovci • Románský sloh a Gotika
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>D-9-4-01p Uvede první státní útvary na našem území</p> <p>D-9-4-02p Uvede základní informace z období počátků českého státu</p> <p>D-9-4-03p Popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti</p> <p>D-9-4-03p Charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí</p> <p>D-9-4-04p Rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Státní útvary na českém území</i> • <i>Významní čeští panovníci</i> • <i>Církev ve středověku</i> • <i>Husitství</i>

<p>D-9-4-04p Uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu</p>	
<p>Objevy a dobývání. Počátky nové doby</p>	
<p>D-9-5-01 Vysvětlí nové myšlenky žádající reformu církve</p> <p>D-9-5-02 Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život</p> <p>D-9-5-03 Popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky</p> <p>D-9-5-04 Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie</p> <p>D-9-5-05 Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky</p> <p>D-9-5-06 Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lucemburkové a vláda Karla IV. • Pokus o reformu církve – Jan Hus • Husitství a husitské války • Čechy po husitských válkách a vláda Jiřího z Poděbrad • Jagellonci • Zámořské objevy • Renesance a humanismus • Reformace a Martin Luther • Nástup Habsburků na český trůn • Západní Evropa v 15. - 16. století • České stavovské povstání a bitva na Bílé hoře • Třicetiletá válka
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>D-9-5-03p Popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu</p> <p>D-9-5-04p, D-9-5-05p Uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období</p> <p>D-9-5-04p, D-9-5-05p Pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Významné cíle objevných cest a jejich prospěch pro Evropu • Umění ve středověku • Habsburkové a Třicetiletá válka

	Zapojení ICT do výuky: <ul style="list-style-type: none"> • vytváří digitální prezentace na zadané téma • pracuje s textovým editorem vč. Formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje • vytváří tabulky v tabulkovém editoru a z tabulek vyčte potřebné údaje
--	--

DĚJEPIS – 8. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Modernizace společnosti	
<p>D-9-6-01 Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti</p> <p>D-9-6-02 Objasní souvislosti mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských a rozbití starých společenských struktur v Evropě</p> <p>D-9-6-03 Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů</p> <p>D-9-6-04 Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezi význam kolonií</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Významné evropské státy během 17. - 18. století – Anglie, Francie, Rusko • České země po Třicetileté válce • Vláda Marie Terezie a Josefa II. • Baroko, Rokoko a Klasicismus • Velká Francouzská revoluce • Vláda Napoleona Bonaparta a Napoleonské války • Vznik Spojených států • Průmyslová revoluce • Revoluce ve 30. letech 19. století • Metternichovský absolutismus • Národní obrození • Romantismus a Biedermeier • Evropské státy během revoluce roku 1848 • Anglie a Francie během 19. století • Sjednocení Itálie a Německa • Vláda Františka Josefa I. a vznik Rakouska-Uherska • Kultura přelomu 19. a 20. století • První světová válka a její důsledky pro společnost

<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>D-9-6-03p Uvede základní historické události v naší zemi v 19. století</p> <p>D-9-6-03p Vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Významné české a evropské osobnosti 19. století • Konflikty 19. století • První světová válka
	<p>Zapojení ICT do výuky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří myšlenkové mapy v programech a aplikacích • pracuje na interaktivní tabuli, popř. v interaktivních programech a aplikacích • pořizuje fotografie a podle pokynů je dokáže upravit a použít v dokumentu

DĚJEPIS – 9. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Moderní doba	
<p>D-9-7-01 Na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky</p> <p>D-9-7-02 Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů</p> <p>D-9-7-03 Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu</p> <p>D-9-7-04 Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv</p> <p>D-9-7-05 Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vznik Československa a jeho politický vývoj • Velká říjnová revoluce • Evropa a svět ve 20. a 30. letech • Vzestup totalitních režimů – komunismus, fašismus a nacismus • Německo a vláda Adolfa Hitlera • Československo ve 30. letech • Rok 1938 a Mnichovská dohoda • Druhá republika a vyhlášení Protektorátu Čechy a Morava • Život v Protektorátu a atentát na Heydricha • Druhá světová válka Holokaust

<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p Uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války</p> <p>D-9-7-01p, D-9-7-05p Uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Vznik Československa</i> • <i>Základní totalitní režimy v Evropě a jejich projevy</i> • <i>Druhá světová válka</i>
Rozdělený a integrující se svět	
<p>D-9-8-01 Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků</p> <p>D-9-8-02 Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce</p> <p>D-9-8-03 Posoudí postavení rozvojových zemí</p> <p>D-9-8-04 Prokáže základní orientaci v problémech současného světa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Důsledky druhé světové války</i> • <i>Poválečný vývoj v Československu a odsun Němců</i> • <i>Únor 1948</i> • <i>Padesátá léta v Československu a vláda KSČ</i> • <i>Šedesátá léta a Pražské jaro</i> • <i>Okupace 1968, normalizace a disent</i> • <i>Sametová revoluce 1989, rozdělení Československa</i> • <i>Studená válka (Rozdělení na Východ a Západ, Karibská krize, Suezská krize apod.)</i> • <i>Uspořádání světa po druhé světové válce</i> • <i>Válka v Koreji, válka ve Vietnamu, další lokální konflikty ve světě</i> • <i>Dekolonizace a situace v Africe v 2. polovině 20. století</i> • <i>Situace ve Východním bloku a následný rozpad</i> • <i>Arabsko-izraelské konflikty, válka v Jugoslávii</i>
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>D-9-8-01p, D-9-8-02p Popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě</p> <p>D-9-8-04p Chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Situace po druhé světové válce</i> • <i>Svět během studené války</i> • <i>Významné události a osobnosti 20. století</i>
	<p>Zapojení ICT do výuky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>pořídí a zpracuje krátký videozáznam, který dokáže prezentovat</i> • <i>využívá myšlenkové mapy a virtuální nástěnky pro své prezentace</i> • <i>vyhledá a spustí virtuální prohlídku známých míst</i>

5.5.2 Výchova k občanství

Charakteristika předmětu

V předmětu Výchova k občanství je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k tomu, aby byli žáci připraveni pro život v moderní demokratické společnosti, a vybavuje je znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jejich aktivní zapojení do života. Prostřednictvím rozumového poznání jsou vychováváni k občanským postojům. Systematické výchovné působení a zajišťování dostatečného množství informací je předpokladem pozitivního ovlivňování vztahů mezi mladými lidmi, formování jejich postojů k hodnotám. Důležitou součástí je prevence rasistických, xenofobiích a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen, výchova k úctě k přírodnímu kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, vyvozovat závěry a aplikovat je v reálných životních situacích. Výuka předmětu Občanská výchova směřuje k odpovědnosti za své vlastní chování, k respektování práv a svobod každého člověka, k získání poznatků z oblasti sebepoznávání, k rozhodování a plánování vlastní budoucnosti, která se týká vhodné volby povolání. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činnosti armády a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Vede žáky k orientaci v základních principech parlamentních a komunálních voleb a k orientaci v základních principech Ústavy České republiky, Listiny základních práv a svobod a k seznámení s důležitými mezinárodními organizacemi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etnických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany

státu

- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka předmětu Výchova k občanství přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá a umí využívat vhodné způsoby a metody pro organizaci vlastní činnosti
- vyhledává a třídí informace, dokáže je pochopit a využívat v procesu učení, v tvůrčích činnostech i praktickém životě, dokáže je objasnit i vysvětlit při diskuzi v kolektivu
- využívá termíny, znaky a symboly, rozumí jim v daných souvislostech a propojuje je se všemi svými poznatky z různých oblastí učení ze života
- utváří si komplexní pohled na danou problematiku ve všech souvislostech
- určí si cíl učení, možné překážky a naplánuje si, jak je překonat a jak se zdokonalit v učení

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- rozpoznává a chápe problémy, vnímá problémové situace, přemýšlí o nich, dokáže o nich mluvit, poradit se a naplánuje si, jak by se daly alespoň částečně řešit i na základě vlastních zkušeností
- používá různé metody řešení
- na základě získaných vědomostí a dovedností objevuje různé způsoby řešení a snaží se najít konečné řešení
- správnost řešení problémů aplikuje při řešení obdobných situací
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- je schopen obhájit svá rozhodnutí a cítí se zodpovědný za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Žák:

- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně
- obhájí své názory, vhodně argumentuje a nebojí se své myšlenky obhajovat v kolektivu
- naslouchá druhým, snaží se jim porozumět, respektuje názory jiných a vhodně na ně reaguje
- rozumí různým typům informačních a komunikačních prostředků, tvořivě je využívá ke svému rozvoji a aktivnímu zapojení se do společnosti
- využívá získané dovednosti v komunikaci a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině a aktivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry a upevňování dobrých mezilidských vztahů
- má úctu k názoru druhých a respektuje je
- chápe potřebu efektivně spolupracovat
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém
- chce se samostatně rozvíjet
- ovládá a řídí svoje jednání a chování, aby dosáhl pocitu sebeúcty a sebeuspokojení

Kompetence občanské

Žák:

- je schopen vcítit se do situace ostatních, váží si jejich vnitřních hodnot
- uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí
- umí se chovat i v krizových situacích
- chápe základní principy a společenské normy
- je si vědom svých práv a povinností
- chová se zodpovědně, respektuje kulturní i historické tradice
- aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovní činnosti
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- chrání zdraví své i ostatní

Kompetence pracovní

Žák:

- dodržuje vymezená pravidla, plní si své povinnosti, adaptuje se na změny podmínek
- chrání zdraví své i druhých, životní prostředí i kulturní a společenské hodnoty
- dodržuje bezpečnostní předpisy
- využívá znalosti a dovednosti v zájmu vlastního rozvoje, přípravy na budoucnost
- chápe cíle i rizika podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešení problémů použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- OSV1 Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium
- OSV2 Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mně, moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty) co o sobě vím a co ne, jak se promítá mé já v mém chování, můj vztah ke mně samému, moje učení, moje vztahy k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí
- OSV3 Seberegulace a sebeorganizace – sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení, organizování vlastního času, plánování učení a studia
- OSV4 Psychohygiena – sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, dovednosti zvládání stresových situací, hledání pomoci při potížích, dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému

Sociální rozvoj

- OSV6 Poznávání lidí – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech, chyby při poznávání lidí, vzájemné poznávání ve skupině/třídě
- OSV7 Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, lidská práva jako regulativ vztahů, vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)
- OSV8 Komunikace – efektivní strategie, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, řeč těla, cvičení pozorování, empatického a aktivního naslouchání, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbální sdělování)
- OSV9 Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu, dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení), rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)

Morální rozvoj

- OSV10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – problémy v mezilidských vztazích
- OSV11 Hodnoty, postoje, praktická etika – pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu, analýza vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí)

Výchova demokratického občana

- VDO1 Občanská společnost a škola – demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole, způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovského parlamentu), spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci
- VDO2 Občan, občanská společnost a stát – principy soužití s minoritami, vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů, občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresován na zájmu celku), Listina základních práv svobod, práva a povinnosti občana, úloha občana v demokratické společnosti, základní principy a hodnoty demokratického politického systému
- VDO3 Formy participace občanů v politickém životě – volební systémy, demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby), obec jako základní jednotka samosprávy státu
- VDO4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka), demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti, demokracie jako protiváha diktatury a anarchie, principy demokracie, základní kategorie fungování demokracie, význam Ústavy jako základního zákona země, demokratické způsoby řešení konfliktů a problémy v osobním životě i ve společnosti

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- VEGS1 Evropa a svět nás zajímá – život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
- VEGS2 Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa, státní a evropské symboly
- VEGS3 Jsme Evropané – evropská integrace, instituce Evropské unie a jejich fungování, co Evropu spojuje a co ji rozděluje, mezinárodní organizace a jejich příspěvi k řešení problémů dětí a mládeže

Multikulturní výchova

- MKV1 Kulturní diference – respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)
- MKV2 Lidské vztahy – udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost, vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti), uplatňování principu slušného chování (základní morální normy), význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti, tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého, lidská solidarita, osobní příspěvi k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
- MKV3 Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a národnostních menšin žijících v české a evropské společnosti
- MKV4 Multikulturalita – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti, multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání
- MKV5 Princip sociálního smíru a solidarity – odpovědnost a příspěvi každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám, nekonfliktní život v multikulturní společnosti

Environmentální výchova

- EV2 Základní podmínky života – voda (ochrana její čistoty), ovzduší (ohrožování ovzduší a klimatické změny), půda (ohrožení půdy), energie (možnosti a způsoby šetření, přírodní zdroje (jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí)
- EV3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí – doprava a životní prostředí, doprava a globalizace, dlouhodobé programy a akce zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti
- EV4 Vztah člověka k prostředí – nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky a společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje

Mediální výchova

- MV1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě
- MV2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce, rozdíl mezi reklamou a zprávou

- MV5 Fungování a vliv médií ve společnosti – vliv médií na každodenní život, společnost, kulturu, role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ – 6. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Člověk ve společnosti	
<p>VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání</p> <p>VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu</p> <p>VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích</p> <p>VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p> <p>VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy • naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice • ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku • naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti • státní symboly, státní svátky, významné dny • kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice • lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen • lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti • vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti • zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>VO-9-1-04p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití VO-9-1-04p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>naše škola a život ve škole</i> • <i>naše obec, region a kraj – nejdůležitější instituce a místa</i> • <i>naše vlast – zajímavá a památná místa</i>

<p><i>nepřiměřeného chování a porušování společenských norem</i> VO-9-1-05p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům</p> <p>VO-9-1-06p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie</p> <p>VO-9-1-05p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • státní symboly a státní svátky • komunikace a způsoby chování • přátelství a vztahy mezi lidmi • zásady lidského soužití, rasismus a xenofobie
<p>Člověk, stát a hospodářství</p>	
<p>VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti</p> <p>VO-9-3-02p stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků</p>	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduchý rozpočet domácnosti • sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života • postavení a role rodinných příslušníků
<p>Člověk, stát a právo</p>	
<p>VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu</p> <p>VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu • státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly • lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, poškozování lidských práv, šikana, diskriminace

<p>VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod</p> <p>VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů</p> <p>VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady</p>	
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti</p> <p>VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy</p> <p>VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání</p> <p>VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>právní základy státu – základní prvky demokratické společnosti</i> • <i>státoprávní uspořádání ČR</i> • <i>státní symboly</i> • <i>základní práva a povinnosti občanů</i>
	<p>Zapojení ICT do předmětu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost (text i obrázek) • pracuje s textovým editorem, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje • spustí video a vhodně ho komentuje • vytváří tabulky v tabulkovém editoru, z tabulek a grafů vyčte potřebné údaje • pořizuje fotografie a dokáže je podle zadaných pokynů upravit a použít v dokumentu • vytváří myšlenkové mapy v programech, aplikacích a na virtuálních nástěnkách, využívá je k uchopení, zapamatování a opakování vztahů • vytváří digitální prezentace • pracuje s interaktivní tabulí, popř. v interaktivních programech a aplikacích

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ – 7. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Člověk ve společnosti	
<p>VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu</p> <p>VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí</p> <p>VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích</p> <p>VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p> <p>VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi • kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní tradice, kulturní instituce, masová kultura, prostředky komunikace
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>VO-9-1-06p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie</p> <p>VO-9-1-05p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy menšinových skupin ve společnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kulturní odlišnosti lidí • rasismus a xenofobie
Člověk, stát a hospodářství	
<p>VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady</p> <p>VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení</p> <p>VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz</p>	<ul style="list-style-type: none"> • majetek, vlastnictví – formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana, hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví • peníze – formy placení

<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>VO-9-3-02p stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků</p> <p>VO-9-3-03p ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • peníze – formy placení
Člověk, stát a právo	
<p>VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky</p> <p>VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu</p> <p>VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů</p> <p>VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů</p> <p>VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod</p> <p>VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování</p> <p>VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, význam a formy voleb do zastupitelstev • lidská práva – ochrana, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti</p> <p>VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • demokracie, znaky demokratické republiky • práva občanů a jejich povinnosti

<p>VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů VO-9-4-10p rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy VO-9-4-10p v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>narušování lidských práv a pomáhající organizace</i>
<p>Člověk jako jedinec</p>	
<p>VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>osobní vlastnosti a dovednosti, plány do budoucna</i>
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost (text i obrázků) • pracuje s textovým editorem, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje • spustí video a vhodně ho komentuje • vytváří tabulky v tabulkovém editoru, z tabulek a grafů vyčte potřebné údaje • pořizuje fotografie a dokáže je podle zadaných pokynů upravit a použít v dokumentu • vytváří myšlenkové mapy v programech, aplikacích a na virtuálních nástěnkách, využívá je k uchopení, zapamatování a opakování vztahů

	<ul style="list-style-type: none"> • vytváří digitální prezentace • pracuje s interaktivní tabulí, popř. v interaktivních programech a aplikacích
--	---

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ – 8. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Člověk ve společnosti	
VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	<ul style="list-style-type: none"> • vztahy mezi lidmi – mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
VO-9-1-04p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití VO-9-1-04p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem VO-9-1-05p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla společenského soužití • komunikace v různých situacích • nepřiměřené chování • vztahy mezi lidmi
Člověk, stát a hospodářství	
VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	<ul style="list-style-type: none"> • hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
VO-9-3-02p stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede	<ul style="list-style-type: none"> • rozpočet domácnosti • role rodinných příslušníků • pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje • nezbytné výdaje

<p><i>hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje</i></p>	
<p>Člověk, stát a právo</p>	
<p>VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady</p>	<ul style="list-style-type: none"> • právní základy státu – složky státní moci, Ústava ČR • právo v každodenním životě – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele</p>	<ul style="list-style-type: none"> • státoprávní uspořádání ČR • instituce státní správy • práva a povinnosti občanů • reklamace výrobku, práva spotřebitele • důsledky protiprávního jednání • komunikace s úřady

<p>VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání</p> <p>VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu</p>	
<p>Člověk jako jedinec</p>	
<p>VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</p> <p>VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek</p> <p>VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání</p> <p>VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí, • osobnostní rozvoj – adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>osobní vlastnosti a dovednosti, plány do budoucna</i>
<p>Mezinárodní vztahy, globální svět</p>	
<p>VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování</p>	<ul style="list-style-type: none"> • evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>VO-9-5-01p uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>práva občanů ČR v rámci EU</i>
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč)

	<p>a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost (text i obrázek)</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracuje s textovým editorem, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje • spustí video a vhodně ho komentuje • vytváří tabulky v tabulkovém editoru, z tabulek a grafů vyčte potřebné údaje • pořizuje fotografie a dokáže je podle zadaných pokynů upravit a použít v dokumentu • vytváří myšlenkové mapy v programech, aplikacích a na virtuálních nástěnkách, využívá je k uchopení, zapamatování a opakování vztahů • vytváří digitální prezentace • pracuje s interaktivní tabulí, popř. v interaktivních programech a aplikacích
--	---

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ – 9. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Člověk, stát a hospodářství	
<p>VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady</p> <p>VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využit</p> <p>VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu</p> <p>VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz</p> <p>VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hospodaření – rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti význam daní • principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu • banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků • majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví

a příspěvků ze státního rozpočtu	
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti</p> <p>VO-9-3-03p ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet</p> <p>VO-9-3-04p uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům</p> <p>VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpočet domácnosti • bankovní účet • hotovostní a bezhotovostní placení • služby bank • sociální péče
Člověk, stát a právo	
<p>VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu</p> <p>VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů</p> <p>VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod</p> <p>VO-9-4-07 provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci</p> <p>VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování</p> <p>VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany</p>	<ul style="list-style-type: none"> • principy demokracie – význam a formy voleb do zastupitelstev • právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů • protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postížitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví • právo v každodenním životě – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady

<p>občanů, uveďte příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uveďte jejich příklady VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání</p>	
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • státoprávní uspořádání ČR • instituce státní správy • práva a povinnosti občanů • role rodinných příslušníků v rodině • komunikace s úřady • reklamace
<p>Člověk jako jedinec</p>	
<p>VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové</p>	<ul style="list-style-type: none"> • osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva

a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány	<ul style="list-style-type: none"> osobní vlastnosti a dovednosti, plány do budoucna
Mezinárodní vztahy, globální svět	
VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	<ul style="list-style-type: none"> globalizace - projevy
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
VO-9-5-01p uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování umí vyjmenovat několik globálních problémů	<ul style="list-style-type: none"> práva občanů ČR v rámci EU globální problémy
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost (text i obrázek) pracuje s textovým editorem, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje spustí video a vhodně ho komentuje vytváří tabulky v tabulkovém editoru, z tabulek a grafů vyčte potřebné údaje pořizuje fotografie a dokáže je podle zadaných pokynů upravit a použít v dokumentu vytváří myšlenkové mapy v programech, aplikacích a na virtuálních nástěnkách, využívá je k uchopení, zapamatování a opakování vztahů vytváří digitální prezentace pracuje s interaktivní tabulí, popř. v interaktivních programech a aplikacích

5.6 Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Fyzika

Chemie

Přírodopis

Zeměpis

5.6.1 Fyzika

Charakteristika předmětu

V předmětu Fyzika je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Obsahem předmětu Fyzika je zkoumání přírodních jevů v závislosti se změnami probíhajícími v prostoru a čase, jako je pohyb tělesa, elektromagnetické a světelné jevy, účinky síly a silových polí, rozpoznávání různých druhů energií a možnosti jejich využití, utváření uceleného pohledu na vesmír a jeho vývoj. Obsah předmětu směřuje k tomu, aby si žáci uvědomili souvislosti mezi jevy probíhajícími v přírodě i možnost pozitivního ovlivňování, které by vedlo k optimálnímu soužití člověka s přírodou. Mezi hlavní cíle patří poznávání přírody, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikace v praktickém životě, rozvíjené dovednosti objektivně pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry. Žáci se učí rozlišovat příčiny fyzikálních dějů a znát souvislosti mezi nimi. Výuka předmětu směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních fyzikálních pojmů a zákonitostí, k řešení problémů a jejich zdůvodňování, k objevování a vysvětlování fyzikálních jevů, k získávání a upevňování dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovených domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz

či závěrů

- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostí mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka předmětu Fyzika přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává a třídí informace a na základě pochopení, propojení a systematizace je využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- samostatně pozoruje a experimentuje, porovnává výsledky, vyvozuje závěry pro využití v budoucnosti
- propojuje poznatky v širším celku a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní a matematické jevy

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- samostatně řeší problémy – vyhledává informace, využívá získané vědomosti, vytrvale hledá konečné řešení
- ověřuje prakticky správnost řešení problému a postupy řešení vhodně aplikuje
- kriticky myslí, je schopen obhájit svá rozhodnutí, zhodnotit výsledky

Kompetence komunikační

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

- upevňuje dobré mezilidské vztahy při práci v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožující život a zdraví člověka
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní

Žák:

- používá bezpečně a účinně pomůcky a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na nové pracovní podmínky
- využívá znalosti a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředním jedná eticky

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- OSV1 Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, cvičení dovedností zapamatování
- OSV3 Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času, plánování učení a studia

Sociální rozvoj

- OSV9 Kooperace a kompetice – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (vedení a organizování práce skupiny)

Morální rozvoj

- OSV10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení a zvládnání učebních problémů,

Environmentální výchova

- EV2 Základní podmínky života – energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, přírodní zdroje, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí
- EV3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí – energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologické zátěže, doprava, globalizace
- EV4 Vztah člověka k prostředí – náš životní styl (energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí), aktuální ekologické problémy, jejich příčiny, důsledky, možnosti a způsoby řešení

FYZIKA – 6. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Látky a tělesa	
F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	<ul style="list-style-type: none"> • stavba látek – částicová stavba, pevné, kapalná a plynné látky • fyzikální veličiny-délka, hmotnost, objem, hustota, teplota, elektrické vlastnosti – základní pojmy • definice, značky, jednotky a jejich převody, výpočty, měření v různých

<p>F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů</p>	<p>podmínkách</p> <ul style="list-style-type: none"> • magnetické vlastnosti látek a těles-magnety, póly, magnetizace, magnetické pole Země
<p><i>RVP Minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>F-9-1-01p změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas</p>	<ul style="list-style-type: none"> • stavba látek – částicová stavba, pevné, kapalné a plynné látky • fyzikální veličiny-délka, hmotnost, objem, hustota, teplota, elektrické vlastnosti – základní pojmy • definice, značky, jednotky a jejich převody • magnetické vlastnosti látek
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří tabulky v tabulkovém editoru, z tabulek a grafů vyčte potřebné údaje • pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje • vytváří myšlenkové mapy v programech, aplikacích a na virtuálních nástěnkách, využívá je k uchopení, zapamatování a opakování vztahů • vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost (text i obr.) • vytváří digitální prezentace • pracuje na interaktivní tabuli, popř. v interaktivních programech a aplikacích (procvičování látky, testování znalostí) – zde také sám jednoduché aktivity do výuky vytváří • využívá slovní mraky pro uvození či opakování učiva, brainstorming

FYZIKA – 7. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Pohyb těles, síly	
<p>F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu</p> <p>F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles</p> <p>F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednic</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pohyb tělesa – pohyb, trajektorie • pohyb rovnoměrný, nerovnoměrný, otáčivý, rychlost, průměrná rychlost, dráha, čas • jednotky, měření, výpočty pohybových veličin • síla-vzájemné působení těles, vlastnosti, těžiště, druhy sil, gravitační síla, třecí síla, výslednice sil, účinky síly, mechanický tlak, tlaková síla
<i>RVP Minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>F-9-2-01p rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu</p> <p>F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů</p> <p>F-9-2-03p rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>pohyb tělesa – pohyb, trajektorie</i> • <i>pohyb rovnoměrný, nerovnoměrný, otáčivý, rychlost, dráha, čas</i> • <i>jednotky, měření, výpočty pohybových veličin</i> • <i>síla-vzájemné působení těles, vlastnosti, těžiště, druhy sil, gravitační síla, třecí síla, výslednice sil, účinky síly, mechanický tlak, tlaková síla</i>
Mechanické vlastnosti tekutin	
<p>F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti kapalin a plynů • hydrostatický tlak • spojené nádoby, hydraulický lis • plavání těles, vztlková síla • Pascalův zákon, Archimédův zákon • atmosféra-složení, vrstvy, atmosférický tlak, proudění, přetlak, podtlak, tlakoměry
<i>RVP Minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>vlastnosti kapalin a plynů</i> • <i>hydrostatický tlak</i>

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>spojené nádoby</i> • <i>plavání těles, vztlaková síla</i> • <i>Pascalův zákon, Archimédův zákon</i> • <i>atmosféra Země</i>
Elektromagnetické a světelné děje	
<p>F-9-6-05 využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh</p> <p>F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami</p>	<ul style="list-style-type: none"> • světlo, stín, zatmění Slunce a Měsíce, optické prostředí, zdroje světla, rychlost světla, zrcadla, čočky, hranoly, zákon lomu a zákon odrazu, optické přístroje, optické klamy
<i>RVP Minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>F-9-6-05p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>světlo, stín, zatmění Slunce a Měsíce, optické prostředí, zdroje světla, rychlost světla, zrcadla, čočky, zákon lomu a zákon odrazu, optické přístroje</i>
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří tabulky v tabulkovém editoru, z tabulek a grafů vyčte potřebné údaje • v textovém či tabulkovém editoru vytvoří jednoduchou úlohu pro spolužáky • pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje • vytváří myšlenkové mapy v programech, aplikacích a na virtuálních nástěnkách, využívá je k uchopení, zapamatování a opakování vztahů • vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost (text i obr.) • vytváří digitální prezentace • pracuje na interaktivní tabuli, popř. v interaktivních programech a aplikacích (procvičování látky, testování znalostí) – zde také sám jednoduché aktivity do výuky vytváří

FYZIKA – 8. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Energie	
F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> • práce, výkon, účinnost, pohybová energie, polohová energie, přeměny energií – formy energie • vnitřní energie, tepelná výměna, teplo, proudění, záření, skupenské změny • zdroje energie, jaderná energie, výroba a využití energie, obnovitelné zdroje
<i>RVP Minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
F-9-4-01p uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců) F-9-4-02p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> • práce, výkon, pohybová energie, polohová energie • vnitřní energie, tepelná výměna, skupenské změny • zdroje energie, jaderná energie, výroba a využití energie, obnovitelné zdroje
Zvukové děje	
F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> • pružná deformace, periodické tlumené kmity, vznik zvuku, zdroje zvuku, šíření a rychlost zvuku, odraz zvuku, frekvence, vlnová délka, ultrazvuk, hlasitost, intenzita, reprodukce zvuku
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka	<ul style="list-style-type: none"> • vznik zvuku, zdroje zvuku, šíření a rychlost zvuku, odraz zvuku, frekvence, ultrazvuk, hlasitost, intenzita, reprodukce zvuku
	Zapojení ICT do výuky <ul style="list-style-type: none"> • vytváří tabulky v tabulkovém editoru, z tabulek a grafů vyčte potřebné údaje • v textovém či tabulkovém editoru vytvoří jednoduchou úlohu

	<p>pro spolužáky</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje • vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost (text i obr.) • vytváří digitální prezentace • pracuje na interaktivní tabuli, popř. v interaktivních programech a aplikacích (procvičování látky, testování znalostí) – zde také sám jednoduché aktivity do výuky vytváří • využívá slovní mraky pro uvození či opakování učiva, brainstorming • virtuální nástěnky využívá pro prezentace (nejen pro myšlenkové mapy)
--	--

FYZIKA – 9. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Elektromagnetické a světelné děje	
<p>F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu</p> <p>F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí</p> <p>F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností</p> <p>F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vodiče, izolanty - vlastnosti, elektrický obvod, základní součástky elektrického obvodu, polovodiče, vlastnosti a typy polovodičů, polovodičové součástky • elektromagnetická indukce, střídavý a stejnosměrný proud, transformátory, spotřebiče, vlastnosti spotřebičů, bezpečnostní předpisy pro práci s elektrickými spotřebiči, elektrický odpor, Ohmův zákon, výkon el. proudu, el. práce, sériové a paralelní zapojení spotřebičů • elektromagnet, elektromotor, elektromagnetické vlny a záření
<i>RVP Minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod</p> <p>F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu</p> <p>F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vodiče, izolanty - vlastnosti, elektrický obvod, základní součástky elektrického obvodu

<i>zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>elektromagnetická indukce, transformátory, spotřebiče, vlastnosti spotřebičů, bezpečnostní předpisy pro práci s elektrickými spotřebiči, elektrický odpor, výkon el. proudu, el. práce</i>
Vesmír	
F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	<ul style="list-style-type: none"> • vznik, vývoj a struktura vesmíru, gravitace, galaxie, hvězdy, planety, měsíce, Sluneční soustava, kosmonautika
<i>RVP Minimální výstupy</i>	Učivo
F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země	<ul style="list-style-type: none"> • <i>vznik, gravitace, galaxie, planety, měsíce, Sluneční soustava, kosmonautika</i>
Energie	
F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> • jaderná energie – jádro, jaderné síly, radioaktivita, ochrana před zářením, jaderné reakce, jaderná energetika
<i>RVP Minimální výstupy</i>	Učivo
F-9-4-02p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> • <i>jaderná energie – jádro, radioaktivita, ochrana před zářením, jaderné reakce</i>
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří tabulky v tabulkovém editoru, z tabulek a grafů vyčte potřebné údaje • v textovém či tabulkovém editoru vytvoří jednoduchou úlohu pro spolužáky • pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje, vytváří digitální prezentace • vytváří myšlenkové mapy v programech, aplikacích a na virtuálních nástěnkách, využívá je k uchopení, zapamatování a opakování vztahů • vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost (text i obr.) • pracuje na interaktivní tabuli, popř. v interaktivních programech a aplikacích (procvičování látky, testování znalostí) – zde také sám jednoduché aktivity do výuky vytváří

5.6.2 Chemie

Charakteristika předmětu

V předmětu Chemie je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Výuka předmětu směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů, k řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích. Žáci objevují a vysvětlují chemické jevy, zdůvodňují vyvozené závěry. Získávají a upevňují si dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami. Žáci jsou při výuce vedeni k objektivnímu a spolehlivému pozorování, k experimentování, vytváření a ověřování si hypotéz. Žáci se učí rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi a využívat poznatků k rozvíjení odpovědných občanských postojů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovených domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka předmětu Chemie přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Žák:

- získává nové poznatky pozorováním, experimentováním a popisem jevů

- vyhledává a třídí informace a využívá je v procesu učení i v praktickém životě
- užívá termíny, znaky a symboly
- používá správné chemické pojmy
- porovnává získané výsledky

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vyhledává potřebné informace k řešení problému buď v učebnici, nebo v další literatuře, případně na internetu
- hledá všechny možné způsoby řešení, při řešení problému logicky uvažuje matematickou metodu, experimentuje
- samostatně řeší problém
- prakticky ověřuje správnost řešení problému, např. pokusem

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky
- využívá informačních, komunikačních prostředků a technologie (tabulky, encyklopedie, internet)
- uvědomuje si svůj podíl na skupinové práci či laboratorní práci a zodpovědnost za výsledky skupiny

Kompetence sociální nebo personální

Žák:

- spolupracuje ve skupině
- je schopen ohodnotit výkon při samostatné nebo skupinové práci
- spolupracuje s druhými při řešení daného úkolu

Kompetence občanské

Žák:

- posuzuje důsledky určitého jevu nebo lidské činnosti z ekologického, ekonomického nebo zdravotního hlediska
- zodpovědně rozhoduje v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- uvědomuje si negativní vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na zdraví lidí
- využívá získané poznatky o škodlivých chemických látkách

Kompetence pracovní

Žák:

- dodržuje základní pravidla bezpečné práce při provádění chemických pokusů
- bezpečně a šetrně zachází s materiály a nástroji

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- OSV1 Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovedností pro učení a studium
- OSV3 Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání, organizace vlastního času, plánování a studia
- OSV7 Mezilidské vztahy – empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc
- OSV9 Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, vedení a organizování práce skupiny

Morální rozvoj

- OSV10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu
- OSV11 Hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování

Environmentální výchova

- EV2 Základní podmínky života – voda, ovzduší, půda, energie a přírodní zdroje

- EV3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství, doprava a životní prostředí, průmysl a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady
- EV4 Vztah člověka k prostředí – naše obec, řešení odpadového hospodářství, náš životní styl

Mediální výchova

- MV1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě

CHEMIE – 8. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Pozorování, pokus a bezpečnost práce	
CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek • zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě • nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek • zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě • nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam
Směsi	
CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení CH-9-2-03 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	<ul style="list-style-type: none"> • látky a tělesa, posuzování látek • skupenské změny • směsi – různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; oddělování složek směsí (usazování, odstředování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace, extrakce, chromatografie) • voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody • čističky odpadních vod

	<ul style="list-style-type: none"> • voda minerální a lázeňství • vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva, smog, inverzní počasí • uchovávání složek vzduchu, • hoření, hašení • první pomoc při popáleninách
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky</p> <p>CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě</p> <p>CH-9-2-04p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • látky a tělesa, posuzování látek • skupenské změny • směsi – různorodé, stejnorodé roztoky; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; • voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody • čističky odpadních vod • voda minerální a lázeňství • vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva, smog, inverzní počasí • uchovávání složek vzduchu, • hoření, hašení • první pomoc při popáleninách
Částicové složení látek a chemické prvky	
<p>CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech</p> <p>CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony • prvky – názvy a značky vybraných prvků • vlastnosti a použití vybraných prvků (obecně + H, O, halogeny, S, C, P, kovy) • PSP - skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo, periodický zákon • elektronegativita • chemické sloučeniny – chemická vazba (typy) • názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin

<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>CH-9-3-02p uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky</p> <p>CH-9-3-02p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal, elektrony prvky – názvy a značky vybraných prvků vlastnosti a použití vybraných prvků (obecně + H, O, halogeny, S, C, P, kovy) PSP - skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo, periodický zákon
Chemické reakce	
<p>CH-9-4-01 rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání</p> <p>CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu</p>	<ul style="list-style-type: none"> chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost, stechiometrické koeficienty faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí</p>	<ul style="list-style-type: none"> chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí
Anorganické sloučeniny	
<p>CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí</p> <p>CH-9-5-02 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi</p>	<ul style="list-style-type: none"> oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů sulfidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných sulfidů halogenidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů pH, indikátory solí kyslíkatých a bezkyslíkatých kyselin – vlastnosti, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných významných solí v praxi, neutralizace

<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí</p> <p>CH-9-5-02p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem</p> <p>- poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • oxidy – vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů • sulfidy – vlastnosti a použití vybraných prakticky významných sulfidů • halogenidy – vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů • kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů • pH, indikátory • soli kyslíkatých a bezkyslíkatých kyselin – vlastnosti, oxidační číslo • vlastnosti a použití vybraných významných solí v praxi • neutralizace
	<p>Zapojení ICT do výuky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří tabulky v tabulkovém editoru, z tabulek a grafů vyčte potřebné údaje, • v textovém či tabulkovém editoru vytvoří jednoduchou úlohu pro spolužáky • pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje • vytváří myšlenkové mapy v programech, aplikacích a na virtuálních nástěnkách, využívá je k uchopení, zapamatování a opakování vztahů • vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost (text i obr.) • vytváří digitální prezentace • pořizuje fotografie a dokáže je podle zadaných pokynů upravit a použít v dokumentu • pracuje na interaktivní tabuli, popř. v interaktivních programech a aplikacích (procvičování látky, testování znalostí) – zde také sám jednoduché aktivity do výuky vytváří. • pořídí a zpracuje krátký videozáznam, který dokáže prezentovat • využívá slovní mraky pro uvození či opakování učiva, brainstorming • virtuální nástěnky využívá pro prezentace (nejen pro myšlenkové mapy)

	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá a vhodně komentuje (vysvětlí) infografiky – vytváří vlastní infografiky • vytvoří poster, nástěnku ve vhodném programu
--	---

CHEMIE – 9. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Organické sloučeniny	
<p>CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití</p> <p>CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy</p> <p>CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uhlovodíky – obecně • uhlovodíky – alkany, alkeny, alkyny, dieny, cyklické uhlovodíky • aromatické uhlovodíky, benzenové jádro • paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva, výhřevnost paliv, rozdělení na paliva přírodní a umělá • uhlovodíky jako motorová paliva • deriváty uhlovodíků – princip vzniku • halogenderiváty, alkoholy, aldehydy a ketony, karboxylové kyseliny a estery, esterifikace
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie</p> <p>CH-9-6-02p vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>uhlovodíky – obecně</i> • <i>uhlovodíky – alkany, alkeny, alkyny, dieny, cyklické uhlovodíky</i> • <i>aromatické uhlovodíky, benzenové jádro</i> • <i>paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva, výhřevnost paliv, rozdělení na paliva přírodní a umělá</i> • <i>uhlovodíky jako motorová paliva</i>
Makromolekulární látky	
<p>CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sacharidy, tuky, bílkoviny • zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů • hormony, enzymy, vitamíny • plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace

<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
CH-9-6-04p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě	<ul style="list-style-type: none"> • sacharidy, tuky, bílkoviny • zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů • hormony, enzymy, vitamíny • plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace
Chemie a společnost	
<p>CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi</p> <p>CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe</p> <p>CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • oxidace, redukce • výroba železa a oceli • koroze, elektrolýza • chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, odvětví chemického průmyslu • chemie ochráncem úrody – pesticidy – insekticidy, rodenticidy, herbicidy, feromony • průmyslová hnojiva • biotechnologie (výroba piva, vína a mléčných výrobků) • zdraví člověka – léčiva a návykové látky, vitamíny • čistota – prací prostředky a detergenty • hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti • chemie a životní prostředí, ochrana přírody
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>CH-9-7-01p uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin</p> <p>CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • výroba železa a oceli • koroze • chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, odvětví chemického průmyslu • chemie ochráncem úrody – pesticidy – insekticidy, rodenticidy, herbicidy, feromony, průmyslová hnojiva • biotechnologie (výroba piva, vína a mléčných výrobků) • zdraví člověka – léčiva a návykové látky, vitamíny • čistota – prací prostředky a detergenty • hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti • chemie a životní prostředí, ochrana přírody

Zapojení ICT do výuky

- vytváří tabulky v tabulkovém editoru, z tabulek a grafů vyčte potřebné údaje,
- v textovém či tabulkovém editoru vytvoří jednoduchou úlohu pro spolužáky
- pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje
- vytváří myšlenkové mapy v programech, aplikacích a na virtuálních nástěnkách, využívá je k uchopení, zapamatování a opakování vztahů
- vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost (text i obr.)
- vytváří digitální prezentace
- pořizuje fotografie a dokáže je podle zadaných pokynů upravit a použít v dokumentu
- pracuje na interaktivní tabuli popř. v interaktivních programech a aplikacích (procvičování látky, testování znalostí) – zde také sám jednoduché aktivity do výuky vytváří.
- pořídí a zpracuje krátký videozáznam, který dokáže prezentovat
- využívá slovní mraky pro uvození či opakování učiva, brainstorming
- virtuální nástěnky využívá pro prezentace (nejen pro myšlenkové mapy)
- vyhledá a vhodně komentuje (vysvětlí) infografiky – vytváří vlastní infografiky
- vytvoří poster, nástěnku ve vhodném programu

5.6.3 Přírodopis

Charakteristika předmětu

V Přírodopisu je realizován celý obsah stejnojmenného vzdělávacího oboru vzdělávací oblasti Člověk a příroda. V osmém ročníku je do předmětu integrován celý obsah tematicky úzce souvisejícího vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Předmětu jsou věnovány v 6., 7. a 8. ročníku dvě hodiny týdně, v 9. ročníku jedna hodina týdně. Hodiny jsou přiděleny z dotace vzdělávací oblasti Člověk a příroda kromě 8. ročníku, kde je druhá hodina přidělena z hodinové dotace vzdělávací oblasti Člověk a zdraví v souladu s integrací vzdělávacích obsahů.

Výuka Přírodopisu se uskutečňuje především formou vyučovacích hodin a dále formou laboratorních a terénních prací. Pro výuku v laboratoři a v terénu jsou větší třídní kolektivy rozdělovány do menších skupin, je-li to potřeba s ohledem na prostorové a materiální podmínky a pro usnadnění individuální práce s žáky. Součástí výuky jsou exkurze a práce na projektech.

Cílové zaměření předmětu

Předmět Přírodopis svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, uvědomovat si užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v běžném životě. Důraz je kladen na vytvoření ucelené představy o vztazích mezi živou a neživou přírodou, na seznámení s mnohotvárnými formami života na Zemi a se stavbou různých organismů. Výuka se zaměřuje se na poznávání přírody jako systému, na chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, na rozvíjení dovednosti objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti i vztahy mezi nimi, klást si otázky a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy. V předmětu Přírodopis žáci poznávají souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principu udržitelného rozvoje, zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování místních i globálních ekosystémů. Významnou součástí pohledu na vztah mezi člověkem a přírodou je uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka.

V osmém ročníku je do předmětu Přírodopis integrována část vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Vzdělávání směřuje – na podkladě poznání stavby lidského těla a procesů v něm probíhajících – především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby rozhodování a chování, které vedou k zachování či posílení zdraví, získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Poznávají základní životní hodnoty, postupně si k nim utvářejí postoje

a jednají aktivně v souladu s nimi. Důraz je kladen na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování rizikových situacích a mimořádných událostech. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků. Cílem vzdělávání je pochopit tělesné, fyziologické a psychické změny spojené s dospíváním, orientovat se v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování v souvislosti s ochranou zdraví, etikou, morálkou, poznávat zdravotní a psychosociální rizika návykových látek, osvojit si a procvičit způsoby bezpečného chování v různých situacích a při komunikaci s neznámými lidmi, utvářet a upevňovat základy odpovědného chování a rozhodování v otázkách partnerství a rodičovství, získávat orientaci v základní péči o děti, o handicapované a nemocné, pochopit význam životního a pracovního prostředí v souvislosti s ochranou zdraví, upevňovat znalosti v poskytování první pomoci, poznávat zdroje informací o zdraví i sportu a osvojovat si způsoby, jak informace získávat, hodnotit a využívat. Žáci se učí poznávat, že zdraví je nejdůležitější životní hodnota.

Vzdělávání v Přírodopisu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování,
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi,
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovených domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby,
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovených hypotéz či závěrů,
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí,
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí,
- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot,
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů,
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí,
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje,
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání,
- v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví,
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím,
- chápání zdravotní, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.,

- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí,

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka předmětu Přírodopis přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení a kompetence k řešení problémů

Žáci

- si při laboratorních a terénních pracích osvojují empirické metody zkoumání (pozorování, měření, experimentování),
- v badatelském vyučování rozvíjejí schopnost formulovat otázky, vybírat a plánovat vhodné metody, kriticky posuzovat výsledky zkoumání a činit z nich závěry,
- hrají didaktické hry digitální i s reálnými pomůckami k lepšímu pochopení a zapamatování pojmů a vztahů,
- navrhují a vytvářejí učební pomůcky, přehledy a myšlenkové mapy,
- připravují referáty a pracují na projektech, při tom vyhledávají informace, porovnávají je, posuzují a uvádějí do širších souvislostí,
- jsou vedeni k rozpoznávání problémů (zde v oblasti životosprávy, čerpání a ochrany přírodních zdrojů a podobných), k uvažování o jejich příčinách a k navrhování řešení s využitím vlastních zkušeností a vědomostí; správnost řešení podle svých možností ověřují,
- provádějí sebehodnocení.

Kompetence komunikativní

Žáci

- prezentují různými formami výsledky své badatelské a tvůrčí činnosti, sledují prezentace spolužáků a v přiměřené míře je hodnotí a diskutují o nich,
- jsou vedeni, aby v diskusi naslouchali druhému a zvažovali jeho argumenty a aby se vyjadřovali věcně, souvisle a logicky správně.

Kompetence sociální a personální

- Žáci pracují ve skupinách.

Kompetence občanské

Žáci

- získávají poznatky o environmentálních problémech globálního měřítka,

- rozpoznávají konkrétní environmentální problém v místě bydliště a na základě svých vědomostí, zkušeností a získaných informací navrhnou jeho řešení,
- pěstují návyky šetření materiálem, vodou a el. energií, třídění odpadu a udržování příjemného, čistého a hygienicky nezávadného prostředí,
- se seznamují s problematikou ochrany zdraví,
- se věnují nácviku základních úkonů první pomoci a chování při některých mimořádných událostech,
- jsou seznámeni se zákonnou povinností poskytnout první pomoc.

Kompetence pracovní

Žáci

- používají vybavení laboratoře a pomůcky pro terénní výzkum,
- při laboratorních a terénních pracích postupují podle návodu, později podle vlastního plánu,
- jsou vedeni k pořádku na pracovišti, k dodržování návodů k použití a k hospodaření s časem.

Kompetence digitální

Žáci

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- OSV1 Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium
- OSV2 Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; moje tělo, moje psychika; co o sobě vím a co ne; můj vztah ke mně samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí

- OSV3 Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání a prožívání
- OSV4 Psychohygienu – sociální dovednosti pro předcházení stresu v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládnání stresových situací (uvolnění – relaxace); hledání pomoci při potížích

Sociální rozvoj

- OSV6 Poznávání lidí – vzájemné poznávání ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech
- OSV7 Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora a pomoc,
- OSV8 Komunikace – komunikace v různých situacích (prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování apod.); dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace
- OSV9 Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních i sociálních dovedností pro kooperaci.

Morální rozvoj

- OSV10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětu, dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů
- OSV11 Hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování

Environmentální výchova

- EV1 Ekosystémy – les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční význam lesa), pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí), vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii), moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého), tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás), lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky), kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)
- EV2 Základní podmínky života – voda (vztahy vlastností vody a života, význam pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení), ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás), půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině, ochrana biologických druhů), energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti způsoby šetření, místní podmínky), přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)
- EV3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství, doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace), průmysl

a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti), odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny, ochrana přírody a kulturních památek) význam ochrany, právní řešení, ochrana přírody při masových sportovních akcích), změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit), dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti)

- EV4 Vztah člověka k prostředí – naše obec – (zajištění ochrany životního prostředí v obci), náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)

PŘÍRODOPIS – 6. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Obecná biologie a genetika	
P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů P-9-1-04 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	<ul style="list-style-type: none"> ● vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; ● viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života P-9-1-04p uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka - má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích - pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka	<ul style="list-style-type: none"> ● vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; ● viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití
Biologie hub	
P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	<ul style="list-style-type: none"> ● houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy ● houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami ● lišejníky - výskyt a význam
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
P-9-2-01p rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků	<ul style="list-style-type: none"> ● houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami</i> • <i>lišejníky - výskyt a význam</i>
Biologie rostlin	
<p>P-9-3-01 (část) odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla - buňky</p> <p>P-9-3-02 (část) vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů</p> <p>P-9-3-03 (část) rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>anatomie a morfologie rostlin (část) – stavba a význam rostlinné buňky</i> • <i>fyziologie rostlin (část) – základní principy fotosyntézy a dýchání</i> • <i>system rostlin (část) – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas</i>
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>P-9-3-02p (část) rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití</p> <p>P-9-3-03p (část) rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>anatomie a morfologie rostlin (část) – stavba a význam rostlinné buňky</i> • <i>fyziologie rostlin (část) – základní principy fotosyntézy a dýchání</i> • <i>system rostlin (část) – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas</i>
Biologie živočichů	
<p>P-9-4-01 (část) porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p> <p>P-9-4-02 (část) rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p> <p>P-9-4-03 (část) odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p> <p>P-9-4-04 (část) zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování</i> • <i>vývoj, vývin a systém živočichů (část) – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí</i> • <i>rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva</i> • <i>projevy chování živočichů</i>
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>P-9-4-01p (část) porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka,</i>

<p><i>živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</i> P-9-4-02p(část) rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce P-9-4-03(část) odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí P-9-4-04p (část) ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p>	<p><i>tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>vývoj, vývin a systém živočichů (část) – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí</i> ● <i>rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva</i> ● <i>projevy chování živočichů</i>
<p>Základy ekologie</p>	
<p>P-9-7-01 (část) uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi P-9-7-02 (část) rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – ekosystémy; na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému P-9-7-03 (část) vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam P-9-7-04 (část) uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému</i>
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>P-9-7-01 (část) uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi P-9-7-02p (část) rozliší ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému P-9-7-03p (část) vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech P-9-7-04p (část) popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky P-9-7-04p (část) pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému</i>
<p>Praktické poznávání přírody</p>	

P-9-8-01(část) aplikuje praktické metody poznávání přírody	<ul style="list-style-type: none"> praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
P-9-8-01p (část) využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu	<ul style="list-style-type: none"> praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy
	Zapojení ICT do výuky <ul style="list-style-type: none"> vytváří myšlenkové mapy v programech, aplikacích a na virtuálních nástěnkách pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje

PŘÍRODOPIS – 7. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Biologie rostlin	
P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	<ul style="list-style-type: none"> anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin fyziologie rostlin (část) – základní principy růstu a rozmnožování system rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů rostlin, jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců význam rostlin a jejich ochrana
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
P-9-3-02p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití P-9-3-02p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování P-9-3-03p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce	<ul style="list-style-type: none"> anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin fyziologie rostlin (část) – základní principy růstu a rozmnožování system rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů rostlin, jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců význam rostlin a jejich ochrana
Biologie živočichů	

<p>P-9-4-01 (část) porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p> <p>P-9-4-02 (část) rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p> <p>P-9-4-03 (část) odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p> <p>P-9-4-04 (část) zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci ● rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, chov domestikovaných živočichů ● projevy chování živočichů
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>P-9-4-01p (část) porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p> <p>P-9-4-02p (část) rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce</p> <p>P-9-4-03 (část) odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p> <p>P-9-4-04p (část) ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci ● rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, chov domestikovaných živočichů ● projevy chování živočichů
Základy ekologie	
<p>P-9-7-01 (část) uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p> <p>P-9-7-02 (část) rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – ekosystémy; na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému</p> <p>P-9-7-03 (část) vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</p> <p>P-9-7-04 (část) uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>

<p>P-9-7-01 (část) uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p> <p>P-9-7-02p (část) rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému</p> <p>P-9-7-03p (část) vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech</p> <p>P-9-7-04p (část) popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky</p> <p>P-9-7-04p (část) pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému
Praktické poznávání přírody	
<p>P-9-8-01 (část) aplikuje praktické metody poznávání přírody</p>	<ul style="list-style-type: none"> • praktické metody poznávání přírody (část) – pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>P-9-8-01p (část) využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • praktické metody poznávání přírody (část) – pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří myšlenkové mapy v programech, aplikacích a na virtuálních nástěnkách • pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje

RVP výstupy	Učivo
Obecná biologie a genetik	
P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	<ul style="list-style-type: none"> dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života P-9-1-04p uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka - má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích - pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka	<ul style="list-style-type: none"> dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení
Biologie člověka	
P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	<ul style="list-style-type: none"> fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka P-9-5-03p popíše vznik a vývin jedince P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	<ul style="list-style-type: none"> fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie
Výchova ke zdraví	
VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky	<i>VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ</i>

i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě

VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví

VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví

VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví

VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví

VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí

VZ-9-1-07 dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky

VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc

VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce

VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím

VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví

- vztahy ve dvojici
- vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity

ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE

- dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny
- sexuální dospívání a reprodukční zdraví

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ

- výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim; poruchy příjmu potravy
- vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota
- tělesná a duševní hygiena, denní režim, ochrana před přenosnými a před nepřenositelnými chorobami
- ochrana před úrazy
- základy první pomoci

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE

- stres a jeho vztah ke zdraví, posilování duševní odolnosti
- autodestruktivní a rizikové chování, zvládání těžkých životních situací
- skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, komunikace se službami odborné pomoci
- bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí,
- manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt
- ochrana člověka za mimořádných událostí – varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace

HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ

- celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie
- podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, odpovědnost jedince za zdraví

<p>VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování</p> <p>VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</p> <p>VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresii</p> <p>VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</p> <p>VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí</p>	
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny</p> <p>VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím</p> <p>VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví</p> <p>VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy</p> <p>VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých</p>	<p><i>VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● vztahy ve dvojici ● vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity <p><i>ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny ● sexuální dospívání a reprodukční zdraví <p><i>ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim; poruchy příjmu potravy ● vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody,

<p><i>možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování</i> VZ-9-1-08p <i>svěří se se zdravotním problémem</i> VZ-9-1-13p <i>dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her, uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy</i> VZ-9-1-14p <i>zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí</i> VZ-9-1-15p <i>uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla</i> VZ-9-1-16p <i>chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel</i></p>	<p><i>hluk, osvětlení, teplota</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>tělesná a duševní hygiena, denní režim, ochrana před přenosnými a před nepřenosiými chorobami</i> • <i>ochrana před úrazy</i> • <i>základy první pomoci</i> <p>RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>stres a jeho vztah ke zdraví, posilování duševní odolnosti</i> • <i>autodestruktivní a rizikové chování, zvládnání těžkých životních situací</i> • <i>skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, komunikace se službami odborné pomoci</i> • <i>bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí,</i> • <i>manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt</i> • <i>ochrana člověka za mimořádných událostí – varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace</i> <p>HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie</i> • <i>podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, odpovědnost jedince za zdraví</i>
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>vytváří myšlenkové mapy v programech, aplikacích a na virtuálních nástěnkách</i> • <i>pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje</i>

PŘÍRODOPIS – 9. ročník	
RVP výstupy	Učivo

Neživá příroda	
<p>P-9-6-01 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek</p> <p>P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody</p> <p>P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Země – vznik a stavba Země ● nerosty – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků ● fyzikální, mechanické, optické a chemické vlastnosti nerostů ● horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků ● vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky (pohyb litosférických desek, sopečná činnost, zemětřesení) ● vnější geologické procesy – příčiny a důsledky (činnost vody, větru, ledovce, zemské tíže, zvětrávání) ● půdy – složení, vlastnosti a význam půdy ● vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí ● podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka ● mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>P-9-6-01p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny</p> <p>P-9-6-02p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů</p> <p>P-9-6-03p na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>Země – vznik a stavba Země</i> ● <i>nerosty – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků</i> ● <i>fyzikální, mechanické, optické a chemické vlastnosti nerostů</i> ● <i>horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků</i> ● <i>vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky (pohyb litosférických desek,</i>

	<p><i>sopečná činnost, zemětřesení)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>vnější geologické procesy – příčiny a důsledky (činnost vody, větru, ledovce, zemské tíže, zvětrávání</i> ● <i>půdy – složení, vlastnosti a význam půdy</i> ● <i>vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí</i> ● <i>podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka</i> ● <i>mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi</i>
Základy ekologie	
<p>P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému</i> ● <i>ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území</i>
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>P-9-7-01p <i>uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</i> P-9-7-02p <i>objasní základní princip některého ekosystému</i> P-9-7-03p <i>vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech</i> P-9-7-04p <i>popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému</i> ● <i>ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území</i>

<i>jejich důsledky</i> P-9-7-04p pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí	
Praktické poznávání přírody	
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	<ul style="list-style-type: none"> ● praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v Přírodopisu	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy</i>
	Zapojení ICT do výuky <ul style="list-style-type: none"> ● vytváří tabulky v tabulkovém editoru, z tabulek a grafů vyčte potřebné údaje ● v textovém či tabulkovém editoru vytvoří jednoduchou úlohu pro spolužáky ● pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje ● vytváří myšlenkové mapy v programech, aplikacích a na virtuálních nástěnkách, využívá je k uchopení, zapamatování a opakování vztahů ● vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost (text i obr.) ● vytváří digitální prezentace ● pořizuje fotografie a dokáže je podle zadaných pokynů upravit a použít v dokumentu ● pracuje na interaktivní tabuli, popř. v interaktivních programech a aplikacích (procvičování látky, testování znalostí) – zde také sám jednoduché aktivity do výuky vytváří. ● pořídí a zpracuje krátký videozáznam, který dokáže prezentovat ● využívá slovní mraky pro uvození či opakování učiva, brainstorming ● virtuální nástěnky využívá pro prezentace (nejen pro myšlenkové mapy) ● vyhledá a vhodně komentuje (vysvětlí) infografiky – vytváří vlastní

	infografiky
--	-------------

- vytvoří poster, nástěnku ve vhodném programu

5.6.4 Předmět: Zeměpis

Charakteristika předmětu

V předmětu Zeměpis je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Zeměpisné vzdělání umožňuje žákům porozumět přírodním faktům a jejich zákonitostem. Žáci si osvojují vědomosti a dovednosti o Zemi, učí se orientovat v mapách a prakticky využívat jejich možnosti, rozumějí některým jevům v přírodě a ve společnosti, vytvářejí si vztah k přírodě a lidské společnosti, jsou schopni respektovat odlišnosti života jiných národů, chápou význam mezinárodní spolupráce. Při výuce poznávají důležité vztahy mezi přírodou a lidskou činností, závislost na přírodních zdrojích a vlivy činnosti člověka na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učivo Zeměpisu postupně seznamuje žáky i s postavením planety Země ve vesmíru, s přírodními podmínkami pro veškeré organismy i pro člověka, rozvíjí trvalý zájem o poznávání vlastní země, zemí našich sousedů i zemí ostatních kontinentů. Společenskovední charakter umožňuje poznat a pochopit problémy růstu populace ve světě, problémy s výživou lidstva či ochranou přírody.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovených domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka předmětu Zeměpis přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá si efektivní způsoby učení
- plánuje a organizuje si vlastní učení
- projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu
- vyhledává informace a na základě jejich pochopení je využívá v procesu učení
- získané informace porovnává s poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- vytváří si komplexní pohled na přírodní, společenské a kulturní jevy
- poznává smysl a cíl učení
- dokáže zhodnotit výsledky svého učení

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni
- přemýšlí o problémech
- plánuje způsob jejich řešení na základě využití vlastního úsudku a zkušeností
- ověřuje prakticky správnost řešení
- myslí kriticky a činí uvážlivá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Žák:

- vyjadřuje své myšlenky a názory
- vyjadřuje se výstižně a souvisle v písemném a ústním projevu
- účinně se zapojuje do diskuse
- obohacuje svůj názor na základě diskuse
- využívá informační a komunikační prostředky
- vhodně argumentuje na základě svých zkušeností
- snaží se kvalitně spolupracovat s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žák:

- podílí se na vytváření pravidel při práci v týmu na základě poznání
- snaží se přijímat nové role v pracovní činnosti

- pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- přispívá k diskusi v kolektivu
- chápe potřebu efektivní spolupráce

Kompetence občanské

Žák:

- váží si vnitřních hodnot druhých lidí
- cení si a chrání tradice, kulturní i historické dědictví
- chová se zodpovědně v krizových situacích
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

Žák:

- používá bezpečné a účinné materiály
- dodržuje povinnosti, pravidla a závazky při pracovních povinnostech
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti, společenského významu i ochrany svého i ostatních

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- OSV1 Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium

Sociální rozvoj

- OSV8 Komunikace – informování vedení dialogu
- OSV9 Kooperace a kompetice – vedení a organizování práce skupiny

Morální rozvoj

- OSV10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- VEGS3 Jsme Evropané – osvojení si vzorce chování evropského občana, utváření pozitivního postoje k tradicím a evropským hodnotám

Environmentální výchova

- EV1 Ekosystémy – les v našem prostředí, vodní zdroje, moře, tropický deštný les, lidské sídlo
- EV2 Základní podmínky života – voda, ovzduší, půda, energie a přírodní zdroje
- EV3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí – vliv zemědělství, dopravy, průmyslu a demografického vývoje na životní prostředí, ochrana přírody
- EV4 Vztah člověka k prostředí – nerovnoměrnost života na Zemi, rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj, naše obec (přírodní zdroje, kultura, ochrana životního prostředí, lidé)

Multikulturní výchova

- MKV3 Etnický původ – odlišnost lidí ale i jejich vzájemná rovnost, základní informace o různých etnických skupinách žijících v České republice a evropské společnosti, různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa
- MKV4 Multikulturalita – multikulturalita současného světa jako prostředek vzájemného obohacování

ZEMĚPIS – 6. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie	
<p>Z-9-1-01 (část) organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů</p> <p>Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy ● geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy</i> ● <i>geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě</i>
Přírodní obraz Země	
<p>Z-9-2-01 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů</p> <p>Z-9-2-02 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas ● krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry,

Z-9-2-03 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	<ul style="list-style-type: none"> ● systém přírodní sféry na planetární úrovni
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
Z-9-2-01p objasní důsledky pohybů Země Z-9-2-03p uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost Z-9-2-03p uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu	<ul style="list-style-type: none"> ● Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas ● krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry, ● systém přírodní sféry na planetární úrovni
Regiony světa	
Z-9-3-01 (část) lokalizuje na mapách světadíly, oceány	<ul style="list-style-type: none"> ● světadíly, oceány
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
Z-9-3-01 (část) lokalizuje na mapách světadíly, oceány	<ul style="list-style-type: none"> ● světadíly, oceány
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace	
Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu Z-9-7-02 (část) aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	<ul style="list-style-type: none"> ● cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů ● ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	<ul style="list-style-type: none"> ● cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy,

	<p><i>hodnocení přírodních jevů a ukazatelů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> vytváří tabulky v tabulkovém editoru, z tabulek a grafů vyčte potřebné údaje pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost (text i obr.) vytváří digitální prezentace pracuje na interaktivní tabuli, popř. v interaktivních programech a aplikacích (procvičování látky, testování znalostí) – zde také sám jednoduché aktivity do výuky vytváří

ZEMĚPIS – 7. ročník	
RVP výstupy	Učivo
<i>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</i>	
Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	<ul style="list-style-type: none"> statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii	<ul style="list-style-type: none"> statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat

Regiony světa	
<p>Z-9-3-01 (část) lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</p> <p>Z-9-3-02 (část) porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</p> <p>Z-9-3-03 (část) zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p>	<ul style="list-style-type: none"> světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>Z-9-3-01p (část) vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány</p> <p>Z-9-3-02p (část) rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů</p> <p>Z-9-3-02p (část) charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států</p>	<ul style="list-style-type: none"> světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace	
<p>Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</p> <p>Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</p>	<ul style="list-style-type: none"> cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	<ul style="list-style-type: none"> cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování

	<p><i>hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů</i></p>
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří tabulky v tabulkovém editoru, z tabulek a grafů vyčte potřebné údaje • v textovém či tabulkovém editoru vytvoří jednoduchou úlohu pro spolužáky • pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje • vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost (text i obr.) • vytváří digitální prezentace • pracuje na interaktivní tabuli, popř. v interaktivních programech a aplikacích (procvičování látky, testování znalostí) – zde také sám jednoduché aktivity do výuky vytváří

ZEMĚPIS – 8. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Regiony světa	
<p>Z-9-3-01 (část) lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</p> <p>Z-9-3-02 (část) porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</p> <p>Z-9-3-03 (část) zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) ● modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>Z-9-3-01p (část) vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány</p> <p>Z-9-3-02p (část) charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států</p> <p>Z-9-3-03p (část) rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) ● modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení

Česká republika	
<p>Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy</p> <p>Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům</p> <p>Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu</p> <p>Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit</p> <p>Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry) ● Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu ● regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>Z-9-6-01p vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy</p> <p>Z-9-6-02p charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu</p> <p>Z-9-6-03p určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy</p> <p>Z-9-6-03p rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost</p> <p>Z-9-6-03p uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva</p> <p>Z-9-6-04p vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry)</i> ● <i>Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu</i> ● <i>regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech</i>

	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří tabulky v tabulkovém editoru, z tabulek a grafů vyčte potřebné údaje • v textovém či tabulkovém editoru vytvoří jednoduchou úlohu pro spolužáky • pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje • vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost (text i obr.) • vytváří digitální prezentace • pracuje na interaktivní tabuli, popř. v interaktivních programech a aplikacích (procvičování látky, testování znalostí) – zde také sám jednoduché aktivity do výuky vytváří
--	--

ZEMĚPIS – 9. ročník

RVP výstupy	Učivo
Společenské a hospodářské prostředí	
<p>Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace</p> <p>Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel</p> <p>Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje</p> <p>Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit</p> <p>Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků</p> <p>Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● světové obyvatelstvo (přirozené a mechanické změny, lidnatost států) rasy, národy, jazyky, náboženství světa ● lidská sídla ● světové hospodářství (primér, sekundér, terciér, kvartér) ● světové zemědělství (rostlinná a živočišná výroba) ● doprava ● služby ● cestovní ruch ● závislá území a nezávislé státy ● hranice ● státní zřízení a politické režimy ● mezinárodní organizace
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>Z-9-4-02p uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● světové obyvatelstvo (přirozené a mechanické změny, lidnatost států) rasy, národy, jazyky, náboženství světa ● lidská sídla ● světové hospodářství (primér, sekundér, terciér, kvartér) ● světové zemědělství (rostlinná a živočišná výroba) ● doprava ● služby ● cestovní ruch ● závislá území a nezávislé státy ● hranice ● státní zřízení a politické režimy ● mezinárodní organizace

Životní prostředí	
<p>Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín</p> <p>Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)</p> <p>Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● udržitelný rozvoj ● přírodní katastrofy a jejich řešení ● přírodní zdroje ● přelidnění a řešení tohoto problému ● sociální rozdělení ve světě ● násilí a terorismus a prevence proti těmto problémům ● oteplování Země ● globalizace
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín</p> <p>Z-9-5-02p uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek</p> <p>Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>udržitelný rozvoj</i> ● <i>přírodní katastrofy a jejich řešení</i> ● <i>přírodní zdroje</i> ● <i>přelidnění a řešení tohoto problému</i> ● <i>sociální rozdělení ve světě</i> ● <i>násilí a terorismus a prevence proti těmto problémům</i> ● <i>oteplování Země</i> ● <i>globalizace</i>
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> ● vytváří tabulky v tabulkovém editoru, z tabulek a grafů vyčte potřebné údaje, ● v textovém či tabulkovém editoru vytvoří jednoduchou úlohu pro spolužáky ● pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje ● vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost (text i obr.) ● vytváří digitální prezentace ● pracuje na interaktivní tabuli, popř. v interaktivních programech a aplikacích (procvičování látky, testování znalostí) – zde také sám jednoduché aktivity do výuky vytváří

5.7 Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Hudební výchova

Výtvarná výchova

5.7.1 Hudební výchova

Charakteristika předmětu

V předmětu Hudební výchova je realizován obsah vzdělávací oblasti Umění a kultura. Ve všech ročnících je v tomto předmětu vyučováno učivo Vokální činnosti, Instrumentální činnosti, Hudebně pohybové činnosti a Poslechové činnosti. Hudební výchova vede žáka prostřednictvím tohoto učiva k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako prostředku komunikace. V počáteční etapě základního vzdělání si klade hudební výchova za cíl vzbudit zájem žáka o setkávání s hudbou a rozvíjet elementární hudební dovednosti. Hudební výchova je charakterizována jako činnostní, tvořivý proces. Základem je hra, která poskytuje prostor pro uplatnění aktivity, spontánnosti i vlastního experimentování. V předmětu Hudební výchova směřuje výuka k rozvoji hudebního sluchu, hudebního a emocionálního citění, k objevování souvislostí mezi slovním a hudebním rytmem a pohybovým vyjádřením, k práci s hudebně nerozvinutými žáky, k postupnému vytváření a upevňování základních pěveckých návyků. Hlavní složkou Hudební výchovy na 1. stupni jsou zpěv a poslech. S výcvikem pěveckých dovedností rozvíjí zpěv hudební sluch, smysl pro čistou intonaci a rytmus. Na 2. stupni se učí žák pracovat se svým hlasem, osvojuje si písně různých hudebních žánrů, poznává hudbu v jejích stylových, žánrových i funkčních podobách. Zpěv by se měl stát prostředkem vyjádření radosti a pohody. Žák by měl mít příležitost uplatňovat své individuální hudební schopnosti a dovednosti. Vzdělávání v tomto předmětu pomáhá žákovi vytvořit si vlastní názory a postoje k hudebnímu umění minulosti i současnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních

- stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka předmětu Hudební výchova přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy

Kompetence komunikativní

Žák:

- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žák:

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešení problém použít
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- OSV1 Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovedností pro učení a studium
- OSV2 Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty)
- OSV4 Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému
- OSV5 Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity

Sociální rozvoj

- OSV7 Mezilidské vztahy – empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc, vztahy a naše skupina, třída
- OSV8 Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělení verbální i neverbální
- OSV9 Kooperace a kompetice – dovednosti navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky

Morální rozvoj

- OSV11 Hodnoty, postoje, praktická etika – analýza vlastních i cizích postojů a hodnot

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- VEGS1 Evropa a svět nás zajímá – naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
- VEGS3 Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace

Multikulturní výchova

- MKV1 Kulturní diferenciacce – poznávání vlastního kulturního zakotvení
- MKV2 Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur)

Environmentální výchova

- EV4 Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 1. období	
RVP výstupy	Učivo
Vokální činnosti	
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase	<ul style="list-style-type: none"> • pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu
HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	<ul style="list-style-type: none"> • hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu • rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty	<ul style="list-style-type: none"> • zpěv jednohlasé písně
HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu	<ul style="list-style-type: none"> • dechová cvičení, vytleskávání říkadel, písní
Instrumentální činnosti	
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	<ul style="list-style-type: none"> • hra na hudební nástroje – reprodukce jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře
Hudebně pohybové činnosti	
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	<ul style="list-style-type: none"> • pohybový doprovod znějící hudby, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance • hudební hry (ozvěna, otázka-odpověď)
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny	<ul style="list-style-type: none"> • taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance • hudební hry (ozvěna, otázka-odpověď)
Poslechové činnosti	

<p>HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</p> <p>HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kvality tónů (délka, síla, výška, barva) • melodie vzestupná/sestupná • hudební styly a žánry (hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.) • hudba vokální, instrumentální a vokálně-instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku</p> <p>- pozorně vnímá jednoduché skladby</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>sluchové činnosti</i> • <i>poslechové činnosti</i>
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce v interaktivním programu - hra na interaktivní hudební a Orffovy nástroje

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 2. období	
RVP výstupy	Učivo
Vokální činnosti	
<p>HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dvojhlas a vícehlas (kánon, lidový dvojhlas apod.), intonace, vokální improvizace (diatonické postupy v durových a mollových tóninách, hudební hry
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>rozšiřuje podle individuálních možností hlasový rozsah</i>
Instrumentální činnosti	
<p>HV-5-1-03 využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hudební doprovod (rytmický doprovod, ostinato)
<p>HV-5-1-05 vytváří jednoduché přehry, mezihry a dohry</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých

a provádí elementární hudební improvizace	skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje	<ul style="list-style-type: none"> doprovází písně jednoduchým rytmem, reprodukuje známé hudební motivy
Hudebně pohybové činnosti	
HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tance, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	<ul style="list-style-type: none"> pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby (pantomima, pohybová improvizace s využitím tanečních kroků)
HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	<ul style="list-style-type: none"> orientace v prostoru (utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách)
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou	<ul style="list-style-type: none"> doprovodí pohybem znějící hudbu ve 3/4 a 4/4 taktu
Poslechové činnosti	
HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	<ul style="list-style-type: none"> hudební formy (rondo, variace)
HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	<ul style="list-style-type: none"> zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy – pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb, správně hospodáří s dechem při interpretaci písní – frázování	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná v proudu znějící hudby některé z hudebních výrazových prostředků, rozliší nejznámější hudební nástroje
	Zapojení ICT do výuky <ul style="list-style-type: none"> práce v interaktivním programu - hra na interaktivní hudební a Orffovy nástroje, tvoření zápisu jednoduchého rytmu a not

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 6. ročník

RVP výstupy	Učivo
<p>HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase</p> <p>HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p> <p>HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě</p> <p>HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p> <p>HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období</p> <p>HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poslouchá hudební ukázky • balet, moderní tance • pozná hudební nástroje • orientuje se v notovém zápisu, nota, pomlka • správné nasazení tónu • rozšiřování hlasového projevu • lidové písně v jednohlase i vícehlase úpravě, dle možností žáka • podle svých možností doprovází na rytmické nástroje • chápe těžkou a lehkou dobu • pantomima • melodram, Z. Fibich, A.Dvořák • balet • polka, valčík • pozná lidovou a umělou píseň • písně jiných národů • opera, opereta, B. Smetana, A.Dvořák • lidová píseň F. Schubert • pohybové vyjádření hudby, improvizace s využitím tanečních kroků • vztah mezi tóny souzvuk, akord • hudební výrazové prostředky a hudební prvky - rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast, gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), rytmické a dynamické změny v doprovodu • interpretace v hudbě - opera, opereta, muzikál, hudební revue

RVP minimální výstupy	Učivo
<p>HV-9-1-01p doprovází písně pomocí <i>ostinata</i></p> <p>HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně</p> <p>HV-9-1-04p – pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu</p> <p>- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru</p> <p>- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poslouchá hudební ukázky • pozná hudební nástroje • orientuje se v notovém zápisu, nota, pomlka • rozšiřování hlasového projevu • podle svých možností doprovází na rytmické nástroje
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost (text i obr.) • vytváří digitální prezentace • pracuje na interaktivní tabuli, popř. v interaktivních programech a aplikacích (procvičování látky, testování znalostí) – zde také sám jednoduché aktivity do výuky vytváří. • pořídí a zpracuje krátký videozáznam, který dokáže prezentovat

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 7. ročník	
RVP výstupy	Učivo
<p>HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v notovém zápisu, rytmus, tempo, dynamika • umí dirigovat v 2/4, 3/4 a 4/4 taktu • tvoří jednoduché doprovody k písním • pěvecký mluvní projev - rozšiřování hlasového rozsahu

<p>při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase</p> <p>HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p> <p>HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě</p> <p>HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p> <p>HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává</p> <p>HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy Umění</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hlasová hygiena • kontrast a gradace v hudbě • lidová a umělá píseň • kánon • etnická hudba • tvoří jednoduché doprovody k písním • taktování, repetice • společenské tance • pantomima • balet • sbormistr, dirigent, správná gesta • hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, lidová a ukolébavka • hudební formy - kánon, fuga, sonáta, symfonie, muzikál • hudba vokální a instrumentální • lidský hlas • J. S. Bach Fuga, A. Vivaldi Čtvero ročních období. W. A. Mozart Malá noční hudba • etnická hudba
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinat</p> <p>HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>poslouchá hudební ukázky</i> • <i>pozná hudební nástroje</i> • <i>orientuje se v notovém zápisu, nota, pomlka</i> • <i>rozšiřování hlasového projevu</i>

<p>HV-9-1-04p - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podle svých možností doprovází na rytmické nástroje • J. S. Bach, A. Vivaldi
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • v textovém editoru vytvoří jednoduchou úlohu pro spolužáky • pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje • vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost (text i obr.) • vytváří digitální prezentace • pracuje na interaktivní tabuli, popř. v interaktivních programech a aplikacích (procvičování látky, testování znalostí) – zde také sám jednoduché aktivity do výuky vytváří

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 8. ročník	
RVP výstupy	Učivo
<p>HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tvoří jednoduché doprovody k písním • pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, mutace

<p>HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p> <p>HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě</p> <p>HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p> <p>HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období</p> <p>HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače • nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) • zná druhy žánrů jednotlivých období nonartificiální hudby - jazz, blues, swing, rythm&blues, rock'n'roll, rock, pop, metal, punk hip hop, rap, house music • orientuje se v období gotiky, renesance, baroka, klasicismu a romantismu • zná hlavní představitele • prezentuje jednotlivé styly na vlastních ukázkách • rozezná hudební nástroje symfonického orchestru
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně HV-9-1-04p - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře • zazpívá lidové a umělé písně • prezentuje jednotlivé styly na vlastních ukázkách
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje • vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost (text i obr.) • vytváří digitální prezentace

	<ul style="list-style-type: none"> pracuje na interaktivní tabuli popř. v interaktivních programech a aplikacích (procvičování látky, testování znalostí) – zde také sám jednoduché aktivity do výuky vytváří
--	--

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 9. ročník	
RVP výstupy	Učivo
<p>HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase</p> <p>HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p> <p>HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě</p> <p>HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p> <p>HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období</p> <p>HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p>	<ul style="list-style-type: none"> tvoří jednoduché doprovody k písním pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, mutace hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) zná druhy žánrů jednotlivých období nonartificiální hudby - jazz, blues, swing, rythm&blues, rock´n´roll, rock, pop, metal, punk hip hop, rap, house music v české hudbě orientuje se v období gotiky, renesance, baroka, klasicismu a romantismu zná hlavní české představitelé prezentuje jednotlivé styly na vlastních ukázkách rozezná hudební nástroje symfonického orchestru
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata</p>	<ul style="list-style-type: none"> hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře zazpívá lidové a umělé písně

<p>HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně</p> <p>HV-9-1-04p - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje jednotlivé styly na vlastních ukázkách
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří tabulky v tabulkovém editoru, z tabulek a grafů vyčte potřebné údaje, • v textovém či tabulkovém editoru vytvoří jednoduchou úlohu pro spolužáky • pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje • vytváří myšlenkové mapy v programech, aplikacích a na virtuálních nástěnkách, využívá je k uchopení, zapamatování a opakování vztahů • vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost (text i obr.) • vytváří digitální prezentace • pořizuje fotografie a dokáže je podle zadaných pokynů upravit a použít v dokumentu • pracuje na interaktivní tabuli, popř. v interaktivních programech a aplikacích (procvičování látky, testování znalostí) – zde také sám jednoduché aktivity do výuky vytváří. • pořídí a zpracuje krátký videozáznam, který dokáže prezentovat • využívá slovní mraky pro uvození či opakování učiva, brainstorming • virtuální nástěnky využívá pro prezentace (nejen pro myšlenkové mapy) • vyhledá a vhodně komentuje (vysvětlí) infografiky – vytváří vlastní infografiky • vytvoří poster, nástěnku ve vhodném programu

5.7.1 Výtvarná výchova

Charakteristika předmětu

V předmětu Výtvarná výchova je realizován obsah vzdělávací oblasti Umění a kultura. Předmět Výtvarná výchova rozvíjí tvořivost a představivost žáků, jejich smyslovou citlivost a podporuje jejich orientaci na ploše i v prostoru. Výtvarná výchova je postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, intuici a invenci. Tvůrčími činnostmi založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace. Výtvarná výchova vede žáka k chápání umění a kultury jako neoddělitelné součásti lidské existence, k rozvíjení tvůrčího potenciálu, k uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince, k obohacování emocionálního života, k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti i minulosti. Žáci si na prvním stupni osvojují pracovní návyky, základní výtvarné techniky a postupy, pomocí nichž se dokáží vyjádřit na dané téma. Na druhém stupni v 6. a 7. ročníku se seznamují se základními pojmy výtvarné tvorby (prvky a typy vizuálně obrazného vyjádření). Formou experimentování objevují žáci možnosti a vlastnosti materiálu. V 8. a 9. ročníku žáci rozlišují a pojmenovávají škálu prvků a typů vizuálně obrazného vyjádření, znají základní pojmy z oblasti výtvarné tvorby, orientují se v dějinách výtvarného umění, vysvětlí principy uměleckých směrů, poznávají a využívají ukázky uměleckých děl, z kterých čerpají inspiraci. Využívají jednoduchých programů počítačové grafiky. Ve všech ročnících pracují žáci s tradičními i netradičními výtvarnými technikami, nástroji a materiály, využívají základní vyjadřovací prostředky kresebných, malířských a grafických technik. Učí se své práce prezentovat, hodnotit a obhajovat. Ve výuce je kladen důraz na tvůrčí činnost, na smysl pro vlastní výraz, uplatňování subjektivity, na smyslovou citlivost a na ověřování komunikačních účinků. Žáci se učí citlivě vnímat okolní svět, vytvářet si vztah k výtvarnému umění a estetickým hodnotám (vkusný, nevkusný, kýč).

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:
- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
  - chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
  - spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
  - uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života

- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka předmětu Výtvarná výchova přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Žák:

- samostatně a tvořivě se projevuje, posuzuje výsledky své práce i práce skupiny
- samostatně experimentuje
- kriticky hodnotí výsledky své práce
- používá získaných informací v praktických činnostech

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- samostatně řeší problémy (volí vhodné způsoby řešení)
- prakticky ověřuje správnosti řešení problému a aplikuje osvědčené postupy při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problému

Kompetence komunikativní

Žák:

- diskutuje

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině
- je ohleduplný a uctivý při jednání s druhými lidmi – v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

Kompetence občanské

Žák:

- zodpovědně rozhoduje podle dané situace
- poskytuje účinnou pomoc dle svých možností
- respektuje naši tradici a kulturní i historické dědictví

- má pozitivní postoj k uměleckým dílům
- má smysl pro kulturu a tvořivost
- aktivně se zapojuje do kulturního dění

Kompetence pracovní

Žák:

- bezpečně používá materiálů, nástrojů a vybavení
- dodržuje vymezených pravidel
- využívá získaných znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- OSV1 Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů
- OSV2 Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samému; moje vztahy k druhým lidem
- OSV5 Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originalita, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality)

Sociální rozvoj

- OSV8 Komunikace – řeč těla, zvuků, slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; cvičení pro sdělování verbální i neverbální (cvičení v neverbálním sdělování)

- OSV9 Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci (dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)

Morální rozvoj

- OSV11 Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí

Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech

- VEGS3 Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace

Multikulturní výchova

- MKV1 Kulturní diferenciacce – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik
- MKV2 Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; uplatňování principu slušného chování; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); tolerance, empatie, umění vžít se do role druhého; osobní příspěví k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

Mediální výchova

- MV1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu k reklamě; hodnotící prvky ve sdělení (výběr záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením
- MV2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje)
- MV4 Vnímání autora a mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu
- MV5 Fungování a vliv médií ve společnosti – role médií v každodenním životě jednotlivce; vliv médií na postoje a chování; vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)
- MV6 Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinaci pro tvorbu komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technické možnosti a jejich omezení
- MV7 Práce v realizačním týmu – utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 1. období	
RVP výstupy	Učivo
Rozvíjení smyslové citlivosti	
<p>VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ</p> <p>VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</p> <p>VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality • jednoduché vztahy mezi prvky (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru • uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření • reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>VV-3-1-01p rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)</p> <p>VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozezná výrazové vlastnosti barvy • výtvarně vyjadřuje linii figury, děje • uplatňuje vlastní zkušenosti, zážitky, fantazii a představivost při výtvarné činnosti • kreslí a maluje na základě vlastního prožitku
Uplatňování subjektivity	
<p>VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby

	<ul style="list-style-type: none"> • typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama • přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje vlastní zkušenosti, zážitky, fantazii a představivost při výtvarné činnosti • kreslí a maluje na základě vlastního prožitku
Ověřování komunikačních účinků	
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	<ul style="list-style-type: none"> • osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, jejich porovnávání s vlastní interpretací • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu), vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření • proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
VV-3-1-01p až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a aplikuje různé výtvarné techniky
	Zapojení ICT do výuky <ul style="list-style-type: none"> • práce v editoru malování - pracuje se základními funkcemi malování

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 2. období	
RVP výstupy	Učivo
Rozvíjení smyslové citlivosti	
VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů	<ul style="list-style-type: none"> • prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvar, barva, objem, povrch, objekt, světlostní a barevné kvality • textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru • teorie barev • malba vycházející ze skutečnosti i z představ s využitím škály barev a odstínů • uspořádání objektů do celku – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření · využívá různé materiály, techniky a formáty • malba, kresba (různými materiály a nástroji, experimentální činnosti), jednoduché grafické techniky (koláž, dekoláž, roláž, proláž, frotáž, gumotisk, vosková rezerva, rezervář zmizíkem, benzínový papír) monotyp • plastické a sochařské techniky
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>VV-5-1-01p až VV-5-1-06p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr</p> <p>VV-5-1-01p rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>nalézá přiměřenou formu k zobrazení dané skutečnosti</i> • <i>uspořádání objektů do celků</i> • <i>práce s linkou, tvarem, barvou</i>
Uplatňování subjektivity	
VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	<ul style="list-style-type: none"> • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností • manipulace s objekty

<p>VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě)</p> <p>VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových neobvyklých pocitů a prožitků volí a kombinuje prostředky a postupy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby • typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, comics • reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická media, reklama • přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>VV-5-1-02p, VV-5-1-03p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – výtvarná tvorba, tiskoviny, televize, film, reklama</i>
<p>Ověřování komunikačních účinků</p>	
<p>VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p> <p>VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<ul style="list-style-type: none"> • osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování • odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých), jejich porovnávání s vlastní interpretací (rozhovory o konkrétních obrazech, sochách a stavbách v okolí) • návštěva výstav, architektonických děl a jejich tvůrčí reflexe • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky a v rámci skupin • proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění • galerie ve třídě • tematicky zaměřené výtvarné soutěže

<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
VV-5-1-05p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla	<ul style="list-style-type: none"> • popíše své vjemy a pocity z vlastních, ostatních a uměleckých děl
	Zapojení ICT do výuky <ul style="list-style-type: none"> • práce v editoru malování - pracuje se základními funkcemi malování

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 6. ročník

RVP výstupy	Učivo
Rozvíjení smyslové citlivosti	
<p>VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazových vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vytváření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prvky vizuálně obrazového vyjádření – linie, tvary; vztahy a uspořádání prvků v ploše • teorie barev • vyjádření emocí, pocitů, nálad a představ • vlastní tvorba
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>VV-9-1-01p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</p> <p>VV-9-1-01p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty na ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní výroby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vlastní tvorba • teorie barev • linie, tvary a objekty • pojmenování, porovnání vlastního tvůrčího záměru
Uplatňování subjektivity	
<p>VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie</p> <p>VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace</p> <p>VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prostředky pro vytváření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru • typy vizuálně obrazových vyjádření – volná malba, animovaný film • přístupy k vizuálně obrazovým vyjádřením – reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>VV-9-1-02 - VV-9-1-04p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie a představ

<p>VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nevhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních</p> <p>VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty na ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní výroby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci</p>	<ul style="list-style-type: none"> • reflexe vlastní práce • uspořádání prostoru
Ověřování komunikačních účinků	
<p>VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření</p>	<ul style="list-style-type: none"> • osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnání, jejich zdůvodňování
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</p>	<ul style="list-style-type: none"> • příprava, realizace a prezentace vlastního tvůrčího záměru
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří digitální prezentace na zadané téma • pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje • pořizuje fotografie a dokáže je podle zadaných pokynů upravit a použít v dokumentu • vytvoří koláž, fotomontáž ve vhodném programu • vytvoří, či zpracuje malbu (obrázek, objekt) v dostupných programech • virtuální nástěnky využívá i pro prezentace (nejen myšlenkové mapy) • vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí a ověří jejich pravdivost (text i obrázek)

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 7. ročník

RVP výstupy	Učivo
<p>VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků</p> <p>VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie</p> <p>VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace</p> <p>VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření</p> <p>VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku</p> <p>VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kresebné studie – linie, tvar, objem • světlostní a barevné rozdíly v ploše • portrét, figura, perspektiva • jednoduché kompozice – řazení, rytmus, kontrast • malba – teplé a studené barvy • příbuzné barvy • míchání barev • malba – objekty • reklama • kombinace a variace vlastní tvořivosti • vyjádření emocí, nálad a představ • umístění postavy v prostoru • obličej, proporce obličeje • využívá různých materiálů a výtvarných technik • volná malba • plastika • prostorové práce

<p>VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření</p>	<ul style="list-style-type: none"> • umělecká díla • subjektivní výtvarné vyjádření reality • lidská figura
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>VV-9-1-01p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</p> <p>VV-09-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci</p> <p>VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních</p> <p>VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uspořádání objektů – plocha, objem, prostor a čas • manipulace s objekty • vlastní tvůrčí činnost • rozvrhne motiv na ploše • vlastní tvůrčí činnost • jednoduché kompozice • míchání barev • malba – teplé a studené barvy • typy vizuálně obrazných vyjádření • volná malba • práce s uměleckými díly
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá a pracuje s jednoduchou technickou dokumentací • vytvoří koláž, nástěnku, tablo, fotomontáž ve vhodném programu

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 8. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Rozvíjení smyslové citlivosti	
<p>VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury • uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu • reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama, kombinace a variace ve vlastní tvorbě • teorie barev • seznamuje se s proporcemi lidské postavy (dospělý, dítě)
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>VV-9-1-01p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru VV-9-1-01p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci</p>	<ul style="list-style-type: none"> • linie, tvary, objemy • teorie barev • lidská postava • vlastní tvorba
Uplatňování subjektivity	
<p>VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností • přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech

<p>VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku</p> <p>VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází přitom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, vyjádření proměn • typy vizuálně obrazných vyjádření – objekty, volná malba, sochařství, plastika, fotografie, komunikační grafika, hračky, ilustrace
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>VV-9-1-01p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</p> <p>VV-9-1-01p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci</p> <p>VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nevhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních</p> <p>VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie a představ • reflexe vlastní práce • uspořádání prostoru • ilustrace, plastika
<p>Ověřování komunikačních účinků</p>	
<p>VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření</p>	<ul style="list-style-type: none"> • osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace • proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislost

<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
VV-9-1-01p <i>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>příprava, realizace a prezentace vlastního tvůrčího záměru</i>
	<p>Zapojení ICT do výuky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • virtuální nástěnky využívá i pro prezentace (nejen myšlenkové mapy) • vytváří digitální prezentace na zadané téma • pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje • pořizuje fotografie a dokáže je podle zadaných pokynů upravit a použít v dokumentu • vytvoří koláž, fotomontáž ve vhodném programu • vytvoří, či zpracuje malbu (obrázek, objekt) v dostupných programech

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 9. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Rozvíjení smyslové citlivosti	
<p>VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prvky vizuálně obrazného vyjádření – textury, kontrast, dynamické proměny, podobnost, struktura • reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama, kombinace a variace ve vlastní tvorbě • zachycení lidské postavy (dospělý, dítě)
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>VV-9-1-01p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</p> <p>VV-9-1-01p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci</p>	<ul style="list-style-type: none"> • linie, tvary, objemy, textury • lidská postava • vlastní tvorba
Uplatňování subjektivity	
<p>VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie</p> <p>VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace</p> <p>VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření</p> <p>VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností • přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech • pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, vyjádření proměn

<p>VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází přitom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</p>	<ul style="list-style-type: none"> • typy vizuálně obrazných vyjádření – objekty, volná malba, sochařství, plastika, fotografie, komunikační grafika, hračky, ilustrace
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>VV-9-1-01p až VV-9-1-06p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nevhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie a představ • reflexe vlastní práce • uspořádání prostoru • ilustrace, plastika
<p>Ověřování komunikačních účinků</p>	
<p>VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření</p>	<ul style="list-style-type: none"> • osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace • proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislost
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</p>	<ul style="list-style-type: none"> • příprava, realizace a prezentace vlastního tvůrčího záměru

Zapojení ICT do výuky

- vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí a ověří jejich pravdivost (text i obrázek)
- pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje
- pořizuje fotografie a dokáže je podle zadaných pokynů upravit a použít v dokumentu
- vytvoří koláž, fotomontáž ve vhodném programu
- vytvoří, či zpracuje malbu (obrázek, objekt) v dostupných programech
- virtuální nástěnky využívá i pro prezentace (nejen myšlenkové mapy)
- vytváří digitální prezentace na zadané téma
- pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje

5.8 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Tělesná výchova

Pohybové aktivity

5.8.1 Tělesná výchova

Charakteristika předmětu

V předmětu Tělesná výchova je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. V hodinách Tělesné výchovy je učivo Činnosti ovlivňující zdraví, Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, Činnosti podporující pohybové učení a Zdravotní tělesná výchova vyučováno ve všech ročnících 1. a 2. stupně přiměřeně věku žáků. Předmět Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je žákův prožitek z pohybu, dobře zvládnutá dovednost kvalitu jeho prožitku umocňuje. Důležité je motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů, každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy, aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků. Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Důležité je odhalovat zdravotní oslabení žáků. Nedílnou součástí tělesné výchovy se stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení. Na 1. a 2. stupni je vzdělávání zaměřeno na rozvoj vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinaci pohybu, na hygienu při tělesné výchově, na bezpečnost při pohybových činnostech, na význam pohybu pro zdraví, na osvojování pohybových dovedností a na činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností. Žáci jsou vedeni ke kladnému vztahu k pohybovým aktivitám a sportu, učí se jednat podle pravidel a v duchu fair-play. V rámci svých individuálních možností jsou vedeni k rozvoji vlastní tělesné i duševní zdatnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka předmětu Tělesná výchova přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Žák:

- Samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problému a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- ověřuje prakticky správnost řešení problému a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problému
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Žák:

- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel spolupráce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektuje různá hlediska
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Žák:

- je schopen vcítit se do situace ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne podle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní a historické dědictví, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Žák:

- používá bezpečně nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové podmínky
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje

Kompetence digitální

Žák:

- používá bezpečně nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, a ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- OSV1 Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovedností pro učení a studium
- OSV2 Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); moje vztahy k druhým lidem
- OSV3 Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání - regulace vlastního jednání a prožívání
- OSV4 Psychohygienu – dobrá organizace času, dovednosti zvládnání stresových situací (uvolnění – relaxace); hledání pomoci při potížích

Sociální rozvoj

- OSV6 Poznávání lidí – vzájemné poznávání ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí

- OSV8 Komunikace - cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování) cvičení pro sdělování verbální i neverbální (cvičení v neverbálním sdělování) specifické komunikační dovednosti; dialog; komunikace v různých situacích; efektivní strategie; asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi

Morální rozvoj

- OSV10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí – problémy v mezilidských vztazích, problémy v seberegulaci

Výchova demokratického občana

- VDO1 Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství; spolupráce školy s institucemi v obci

Mediální výchova

- MV1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 1. období	
RVP výstupy	Učivo
Činnosti ovlivňující zdraví	
<p>TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím</p> <p>TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zásady správného držení těla, průpravná, kompenzační a relaxační zdravotní cviky • příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení • hygiena při TV (vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity, pitný režim) • bezpečnost při pohybových činnostech, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek • poskytnutí první pomoci

<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost</p> <p>TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách</p>	<ul style="list-style-type: none"> • znalost smluvených povelů a signálů při pohybových činnostech • základní zásady bezpečného pohybu a chování při TV a sportu • příprava pro pohybovou činnost (oblečení obutí) • základní hygiena po TV a jiných pohybových aktivitách
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
<p>TV-3-1-02 s ohledem na individuální předpoklady zvládá jednoduché pohybové činnosti, usiluje o jejich zlepšení</p> <p>TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti</p> <p>TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti</p> <p>TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry – netradiční pohybové hry a aktivity s využitím hraček a netradičního náčiní • základy gymnastiky – průpravná cvičení, zvládnutí kotoulu vpřed a nácvik kotoulu vzad, šplh na tyči, rytmické a kondiční cvičení pro děti s hudbou nebo rytmickým doprovodem • základy atletiky – hod míčkem, skok do dálky, rychlý běh • základy sportovních her – manipulace s míčem (házení, chytání, vedení míče driblinkem, nohou) • plavání – výuka plavání ve 2. a 3. ročníku vedena instruktory plavecké školy (hygiena plavání, seznámení s vodou, základní plavecké dovednosti, dopomoc tonoucím) • základní plavecké dovednosti, plavecké techniky, sebezáchova a bezpečnost • učí se spolupráci ve hře, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů v rámci ročníků

Činnosti podporující pohybové učení	
<p>TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> • reaguje na jednoduché povely • zvládá základní organizace prostoru a činnosti (dvojřad, zástup, řad, atd.) • osvojuje si tělocvičné názvosloví • zásady jednání a chování fair play • účast na turnajích a dalších sportovních akcích
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>TV-3-1-05p reaguje na základní povely a pokyny k osvojované činnosti projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech • zásad jednání a chování fair play • znalost základních zdraví prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou činnost

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 2. období	
RVP výstupy	Učivo
Činnosti ovlivňující zdraví	
<p>TV-5-1-01 podílí se na realizaci pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti</p> <p>TV- 5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</p>	<ul style="list-style-type: none"> • samostatná příprava na zátěž • význam pohybu pro zdraví • rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • zdravotně zaměřené činnosti • prevence a korekce jednostranného zatížení

<p>TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečnost při pohybových činnostech, poskytnutí základní první pomoci při úrazu spolužáka
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu</p> <p>TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením</p> <p>TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví • cvičení pro správné držení těla, relaxační cvičení • vhodné oblečení a obuv pro pohybové aktivity • zásady pohybové hygieny a správného držení těla
<p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p>	
<p>TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry, míčové hry podle zjednodušených pravidel a s nimi spojená jednoduchá cvičení, manipulace s různými druhy míčů • základy gymnastiky (akrobacie, šplh na tyči, kruhy, přeskok s odrazem z trampolínky, kladinka) • rytmická a kondiční cvičení (kondiční cvičení s hudbou, jednoduché tance, vyjádření melodie a rytmu pohybem) • průpravné úpoly (přetahy, přetlaky) • základy atletiky (běh na krátké a dlouhé tratě, skok daleký s rozběhem, hod kriketovým míčkem) • turistika a pobyt v přírodě (překonávání překážek v terénu, pohybové hry v přírodě, vhodné chování v přírodě)
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností</p>	<ul style="list-style-type: none"> • základy sportovních her, pohybová tvořivost • pohybové a míčové hry podle zjednodušených pravidel

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>základy gymnastiky (kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou, jednoduchá cvičení na žebřinách, lavičkách, akrobacie, přeskoky – roznožka, výskok do kleku a dřep, cvičení se švihadly)</i> • <i>základy atletiky (běh vytrvalostní, běh v terénu, skok z místa, skok do dálky, hod míčkem)</i> • <i>rytmická a kondiční cviky (jednoduché tance, cvičení s hudbou)</i> • <i>turistika a pobyt v přírodě (vhodné chování v přírodě)</i>
<p>Činnosti podporující pohybové učení</p>	
<p>TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti</p> <p>TV-5-1-06 jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</p> <p>TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojené tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení</p> <p>TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy</p> <p>TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná s předchozími výsledky</p> <p>TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace</p>	<ul style="list-style-type: none"> • posouzení pohybové činnosti své i spolužáků • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky (čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví) • komunikace při TV (základní tělocvičné názvosloví osvojených činností, smluvené povely, signály) • organizace při TV (základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí) • měření výkonů základními pohybovými testy • orientace ve sportovních soutěžích a akcích v rámci nabídek naší a ostatních škol

RVP minimální výstupy	Učivo
<p>TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti</p> <p>TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla</p> <p>zvládá podle pokynů základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • základní tělocvičné povely, pokyny a signály • pravidla osvojovaných pohybových činností a her • koordinace těla • uklidnění organismu po pohybové činnosti

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 6. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
<p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti</p> <p>TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity • gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí • atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí • sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie • přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, • další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)

<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové</p> <p>TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry – s různým zaměřením • gymnastika – akrobacie, přeskočky, cvičení s náčiním a na nářadí • atletika – rychlý běh, běh na dráze a v terénu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí • sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) • další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)
Činnosti podporující pohybové učení	
<p>TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <p>TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p> <p>TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách</p>	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech • pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží • Zapojení informatiky do předmětu: video rozbor pohybových dovedností : sledování sportovních aktivit prostřednictvím chytrých aplikací • zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <p>TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka</p> <p>TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p>	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV, smluvené povely, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech • pravidla osvojovaných pohybových činností • zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech • měření výkonů a posuzování pohybových
Zdravotní tělesná výchova	
<p>ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy • lokální a celková relaxace; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp

<p>ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení ZTV-9-1-03 aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení ZTV-9-1-03p vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení</p>	<ul style="list-style-type: none"> <i>relaxace</i> <i>pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV</i>

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 7. ročník	
RVP výstupy	Učivo
<i>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</i>	
<p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p>	<ul style="list-style-type: none"> pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu

	<ul style="list-style-type: none"> • plavání (podle podmínek školy – zdokonalovací plavecká výuka, pokud neproběhla základní plavecká výuka, musí předcházet adaptace na vodní prostředí a základní plavecké dovednosti) • lyžování, snowboarding, bruslení (podle podmínek školy, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; (popř. další zimní sporty podle podmínek školy) • další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity</i> • <i>gymnastika – akrobacie, přeskočky, cvičení s náčiním a na náradí</i> • <i>atletika – běh, běh na dráze a v terénu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí</i> • <i>sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie</i> • <i>turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty</i> • <i>další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)</i>
Činnosti podporující pohybové učení	
<p>TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p> <p>TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <p>TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p> <p>TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony</p>	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech • organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování • pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží • Zapojení informatiky do výuky: sledování sportovních aktivit prostřednictvím chytrých aplikací: video rozbor pohybových dovedností • zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech • měření výkonů a posuzování pohybových dovedností

TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách	
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>TV-9-3-01p užívá osvojenou odbornou terminologii na úrovni cvičence</p> <p>TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <p>TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je</p>	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV • pravidla osvojovaných pohybových činností – her • zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech • měření výkonů a posuzování pohybových dovedností
Zdravotní tělesná výchova	
<p>ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení</p> <p>ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení</p> <p>ZTV-9-1-03 aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) • uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp • cvičení koordinace a rovnováhy
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení</p> <p>ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení</p> <p>ZTV-9-1-03p vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rotační cvičení; správný dýchací stereotyp • rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; • orientace v prostoru; zraková lokalizace

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 8. ročník

RVP výstupy	Učivo
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
<p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zapojení informatiky do výuky: zachycení sportovních výkonů formou digitálního záznamu • pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity • gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí • úpoly – základy sebeobrany • atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí • sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie • turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody • plavání (podle podmínek školy – zdokonalovací plavecká výuka, pokud neproběhla základní plavecká výuka, musí předcházet adaptace na vodní prostředí a základní plavecké dovednosti) – další plavecké dovednosti, další plavecký způsob (plavecká technika), rozvoj plavecké vytrvalosti • lyžování, snowboarding, bruslení (podle podmínek školy) – běžecké lyžování, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; (popř. další zimní sporty podle podmínek školy) • další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)

<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity</i> • <i>gymnastika – akrobacie, přeskočky, cvičení s náčiním a na náradí</i> • <i>atletika – běh, běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí</i> • <i>sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce</i> • <i>další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)</i>
Činnosti podporující pohybové učení	
<p>TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p> <p>TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <p>TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p> <p>TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p> <p>TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p> <p>TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech</i> • <i>organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování</i> • <i>historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta</i> • <i>pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží</i> • <i>Zapojení informatiky do předmětu: sledování sportovních aktivit prostřednictvím chytrých aplikací</i> : video rozbor pohybových dovedností • <i>zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</i> • <i>měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocení</i>

<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka</p> <p>TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <p>TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka</p> <p>TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je</p> <p>TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p>	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV – smluvené povely, signály, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech • pravidla osvojovaných pohybových činností • zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech • měření výkonů a posuzování pohybových dovedností
Zdravotní tělesná výchova	
<p>ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení</p> <p>ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení</p> <p>ZTV-9-1-03 aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) • lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany steh a ohybačů kyčle; posilování šijového, mezilopatkového, břišního, hýžd'ového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp • rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy • koordinace pohybu; rovnovážné polohy; rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; cvičení s hudebním doprovodem; orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání • pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení</p> <p>ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení</p> <p>ZTV-9-1-03p vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • základní druhy oslabení • správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehů a ohybačů kyčle; posilování šíjového, mezilopatkového, břišního, hýžd'ového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp • rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; • pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 9. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
<p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zapojení informatiky do výuky: zachycení sportovních výkonů formou digitálního záznamu • pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity • gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí • úpoly – základy sebeobrany • atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí • sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie

	<ul style="list-style-type: none"> • turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potraviny, tepla • plavání (podle podmínek školy – zdokonalovací plavecká výuka, pokud neproběhla základní plavecká výuka, musí předcházet adaptace na vodní prostředí a základní plavecké dovednosti) – další plavecké dovednosti, další plavecký způsob (plavecká technika), dovednosti záchranného a branného plavání, prvky zdravotního plavání a plaveckých sportů, rozvoj plavecké vytrvalosti • lyžování, snowboarding, bruslení (podle podmínek školy) – běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity</i> • <i>gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí</i> • <i>atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí</i> • <i>sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce</i> • <i>další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)</i>
Činnosti podporující pohybové učení	
<p>TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p> <p>TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech • organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování

<p>TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p> <p>TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p> <p>TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p> <p>TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží • Zapojení informatiky do výuky: video rozbor pohybových dovedností : sledování sportovních aktivit prostřednictvím chytrých aplikací • zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech • měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocení
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka</p> <p>TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <p>TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka</p> <p>TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je</p> <p>TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p>	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech • pravidla osvojovaných pohybových činností – her • zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech • měření výkonů
Zdravotní tělesná výchova	
<p>ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení</p> <p>ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) • zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp

<p>ZTV-9-1-03 aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy • pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení ZTV-9-1-02 zařazuje do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení ZTV-9-1-03p vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>základní pojmy osvojovaných činností, prevence</i> • <i>lokální a celková relaxace, zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp</i> • <i>rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži</i> • <i>adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému; koordinace pohybu; rovnovážné polohy</i> • <i>pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV</i>

5.8.2 Pohybové aktivity

Charakteristika předmětu

V předmětu Pohybové aktivity je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Vzdělávání je zaměřeno na rozvoj osobních pohybových dovedností a kultivaci pohybu, na poznání vlastních tělesných předpokladů a možností pro aktivní tělesnou činnost, na uspokojování vlastních pohybových potřeb a zájmů, na optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, na regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, na poznávání významu tělesné a duševní zdatnosti po celý život. Žáci se učí vnímat prožitky z vlastní pohybové činnosti. Při pohybových a sportovních hrách se utvářejí a upevňují kladné vztahy. Žáci si osvojují nové pohybové dovednosti, osvojují si dovednosti organizovat pohybové činnosti a činnost v kolektivu, učí se jednat podle pravidel a v duchu fair-play. V rámci svých individuálních možností jsou vedeni k rozvoji vlastní tělesné zdatnosti a k pochopení významu zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní a sociální pohody. Výuka v tomto předmětu směřuje k rozvíjení kladného vztahu k pohybovým aktivitám a sportu.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí

- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka předmětu Pohybové aktivity přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Žák:

- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky a problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí

Kompetence k řešení problémů

Žák

- vnímá nejrůznější problémové situace, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problému a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- ověřuje prakticky správnost řešení problému a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problému
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Žák:

- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel spolupráce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektuje různá hlediska
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Žák:

- je schopen vcítit se do situace ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne podle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní a historické dědictví, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Žák:

- používá bezpečně nástroje vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové podmínky
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje

Kompetence digitální

Žák:

- používá bezpečně nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, a ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- OSV1 Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů a dovednosti pro učení a studium
- OSV2 Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, moje psychika, moje vztahy k druhým, zdravé a vyrovnané sebepojetí
- OSV3 Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání i prožívání
- OSV4 Psychohygienu – sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, dovednosti zvládání stresových situací, hledání pomoci při potížích

Sociální rozvoj

- OSV6 Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě
- OSV8 Komunikace – cvičení pozorování, empatického a aktivního naslouchání, dovednosti verbální i neverbální sdělování, specifické komunikační dovednosti, dialog, komunikace v různých situacích, efektivní strategie, asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace, pravda, lež předstírání v komunikaci

Morální rozvoj

- OSV10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problému a sociálních rolí, problémy v seberegulaci

Výchova demokratického občana

- VDO1 Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy

POHYBOVÉ AKTIVITY – 6. ročník	
RVP výstupy	Učivo
<i>Činnosti ovlivňující zdraví</i>	
<p>TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p> <p>TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kondiční, průpravná, kompenzační vyrovnávací, relaxační cvičení • bezpečnost a hygiena při pohybových činnostech, první pomoc při sportu v různém prostředí v různých prostředích a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění • prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví</p> <p>TV-9-1-03p připraví se na pohybovou činnost a její ukončení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví – rekreační sport • zdravotně orientovaná zdatnost
<i>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</i>	
<p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity • gymnastika – akrobacie, přeskoky • atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem • sportovní hry, herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie • plavání (podle podmínek školy – zdokonalovací plavecká výuka, pokud neproběhla základní plavecká výuka, musí předcházet adaptace na vodní prostředí a základní plavecké dovednosti

	<ul style="list-style-type: none"> • lyžování, snowboarding, bruslení (podle podmínek školy) – běžecké lyžování, lyžařská turistika, netradiční pohybové činnosti
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity • gymnastika – akrobacie, přeskočky, cvičení s náčiním a na nářadí • atletika – běh, běh na dráze a v terénu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí • sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy)
Činnosti podporující pohybové učení	
<p>TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího</p> <p>TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <p>TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče</p> <p>TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony</p> <p>TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p> <p>TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových</p>	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností • organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování • pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží • zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech • měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence,

aktivitách	vyhodnocení
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka</p> <p>TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <p>TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka</p> <p>TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je</p> <p>TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p>	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností • pravidla osvojovaných pohybových činností • zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech • měření výkonů a posuzování pohybových dovedností
Zdravotní tělesná výchova	
<p>ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení</p> <p>ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení</p> <p>ZTV-9-1-03 aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) • lokální a celková relaxace, správný dýchač stereotyp • rozvoj hlavních a pomocných dýchač svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži • adaptace srdečně-cévního a dýchač systému • pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení</p> <p>ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení</p> <p>ZTV-9-1-03p vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné • správný dýchací stereotyp • rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; • adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému • pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • sledování sportovních aktivit prostřednictvím chytrých aplikací: video rozbor pohybových dovedností

5.9 Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Pracovní výchova

5.9.1 Pracovní výchova

Charakteristika předmětu

V předmětu Pracovní výchova je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Předmět postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Žáci se učí pracovat s různými materiály, osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost, jsou vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Na 1. stupni je předmět Pracovní výchova rozdělen na 4 tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů. Na 2. stupni je předmět rozdělen na 6 tematických okruhů: Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů, Provoz a údržba domácnosti, Svět práce.

V 6. a 7. ročníku je časová dotace předmětu 2 hodiny týdně a vyučují se tematické okruhy Pěstitelské práce, Příprava pokrmů, Práce s technickými materiály, Design a konstruování a Provoz a údržba domácnosti. V 8. a 9. ročníku je časová dotace předmětu 1 hodina týdně a vyučují se tematické okruhy Pěstitelské práce, Práce s technickými materiály, Design a konstruování. V devátém ročníku je vyučován také tematický okruh Svět práce. Konkrétní učivo je rozpracováno po ročnících v tematických plánech.

V rámci předmětu Pracovní výchova probíhá také praktická proenvironmentální výchova.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení

- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka předmětu „Pracovní výchova“ přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Žák:

- poznává základní smysl a cíl učení, postupně si vytváří pozitivní vztah k aktivnímu zapojení do praktických činností
- chápe základní informace, umí je vyhledávat a třídit
- samostatně se projevuje, posuzuje výsledky své práce i práce skupiny, kriticky zhodnotí svou činnost a diskutuje o ní

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vnímá problémové situace, rozpozná a pochopí daný problém
- využívá získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- uplatňuje osvědčené postupy při aplikaci nových problémových situací
- je veden ke kritickému myšlení a schopnosti uvážlivých rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Žák:

- rozumí obrazovým materiálům a běžně používaným gest
- snaží se účinně využívat informačních a komunikačních prostředků a technologií
- porozumí různým typům textů a záznamů, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, umí o nich přemýšlet, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení do společenského dění

Kompetence sociální a personální

Žák:

- aktivně spolupracuje ve skupině
- postupně si vytváří kladný vztah k různým pracovním činnostem, které pozitivně ovlivňují kvalitu společné práce
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy

- chápe potřeby efektivní spolupráce s druhými při řešení daného úkolu
- upevňuje dobré mezilidské vztahy

Kompetence občanské

Žák:

- chápe základní ekologické souvislosti
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- zajímá se o ochranu svého zdraví
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, umí poskytnout dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích

Kompetence pracovní

Žák:

- bezpečně a účinně používá materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje vymezená pravidla, povinnosti a závazky
- má pozitivní přístup k výsledkům pracovní činnosti
- rozvíjí svou manuální zručnost
- zodpovědně přistupuje k pracovní činnosti z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- OSV1 Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovedností pro učení a studium

- OSV 2 Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě a moje vztahy k druhým, učení se zdravému a vyrovnanému sebepojetí
- OSV3 Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání, organizace vlastního času
- OSV4 Psychohygiena – dobrá organizace času, dovednosti zvládnání stresových situací, hledání pomoci při potížích, sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích
- OSV5 Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity

Sociální rozvoj

- OSV6 Poznávání lidí – vzájemné poznávání ve skupině
- OSV7 Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc, vztahy a naše skupina
- OSV9 Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci

Výchova demokratického občana

- VDO2 Občan, občanská společnost a stát – práva a povinnosti občana, přijímání odpovědnosti za své postoje a činy

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- VEGS2 Objevujeme Evropu a svět – život Evropanů a styl života v evropských rodinách a vzdělávání mladých Evropanů

Environmentální výchova

- EV1 Ekosystémy
- EV2 Základní podmínky života – voda, ovzduší, půda, ekosystémy, energie, přírodní zdroje
- EV3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství, doprava a životní prostředí, průmysl a životní prostředí, ochrana přírody kulturních památek, změny v krajině, dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti a akce (Den Země)
- EV4 Vztah člověka k prostředí – náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví)

Mediální výchova

- MV1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, chápání podstaty mediálních sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel

PRACOVNÍ VÝCHOVA - 1. období	
RVP výstupy	Učivo
Práce s drobným materiálem	
<p>ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</p> <p>ČSP-3-1-02 pracuje podle návodu a předlohy, slovní rady</p>	<ul style="list-style-type: none"> • modelovací hmota, keramická hlína, modurit, netradiční materiály, papír, karton, textil, drát, fólie, plasty • vyšívání, skládání, stříhání, vystřihování, lepení
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; jednoduchými postupy vytvoří různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</p> <p>ČS P-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • práce s drobným materiálem, papírem a kartonem (stříhání, ohýbání, obkreslování podle šablony, spojování apod.) • práce s textilem, vlnou, přírodninami modelovací hmotou a jinými materiály
Konstrukční činnosti	
<p>ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti montáže a demontáže</p>	<ul style="list-style-type: none"> • stavebnice – konstrukční, plošné
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti montáže a demontáže</p>	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduchá montáž a demontáž
Pěstitelské práce	
<p>ČSP-3-3-01 dokáže pozorovat přírodu, zaznamenává a zhodnotí své výsledky pozorování</p> <p>ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročnou rostlinu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování rostlin, rostlin jedovatých, drogy, pokusy, výsadba • péče o pokojové rostliny, výživa rostlin

<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky</p> <p>ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování ze semen • pěstování pokojových rostlin a péče o ně – zalévání, otírání listů, kypření, přesazování
Příprava pokrmů	
<p>ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování</p> <p>ČSP- 3-4-02 chová se vhodně při stolování</p>	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduchá úprava stolu, výběr a nákup potravin, technika v kuchyni, příprava jednoduché přesnídávky a pohoštění ze studené kuchyně • pravidla správného stolování, používání příborů
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování</p> <p>ČSP-3-4-02 chová se vhodně</p>	<ul style="list-style-type: none"> • připraví stůl, jednoduché přesnídávky a pohoštění ze studené kuchyně • pravidla správného stolování, používání příborů
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytvoří, či zpracuje malbu (obrázek, objekt) v dostupných programech

PRACOVNÍ VÝCHOVA - 2. období	
RVP výstupy	Učivo
Práce s drobným materiálem	
<p>ČSP -5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu</p> <p>ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic</p> <p>ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</p> <p>ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) • lidové zvyky, tradice, řemesla • pomůcky a nástroje, jednoduché postupy práce • organizace práce • bezpečnost práce, poskytnutí první pomoci
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČSP -5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu</p> <p>ČSP -5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii</p> <p>ČSP -5-1-03p volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</p> <p>ČSP -5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném poranění</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) • práce s přírodninami, papírem, korálky, modelínou, keramickou hlinou aj. • druhy pomůcek, nástrojů, náčiní ke zpracování různých materiálů • bezpečnost a uspořádání práce

Konstrukční činnosti	
RVP výstupy	Učivo
<p>ČSP-5-2-01 Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž</p> <p>ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu</p> <p>ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů • práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem • bezpečnost práce, poskytnutí první pomoci
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu, užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečnost a uspořádání práce
Pěstitelské práce	
RVP výstupy	Učivo
<p>ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování</p> <p>ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny</p> <p>ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní</p> <p>ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin • pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina) • pěstování pokojových rostlin • rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie • využití nářadí při práci s rostlinami • bezpečnost práce, poskytnutí první pomoci

<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČSP-5-3-01p <i>dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin</i></p> <p>ČSP-5-3-02p <i>ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování</i></p> <p>ČSP-5-3-04p <i>dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu na zahradě</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zajištění základních životních podmínek rostlin • zajištění základních životních podmínek rostlin • první pomoc při zranění • hygiena práce
Příprava pokrmů	
<p>ČSP-5-4-01 <i>orientuje se v základním vybavení kuchyně</i></p> <p>ČSP-5-4-02 <i>připraví samostatně jednoduchý pokrm</i></p> <p>ČSP-5-4-03 <i>dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování</i></p> <p>ČSP-5-4-04 <i>udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • základní vybavení kuchyně • výběr, nákup a skladování potravin • jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování • technika v kuchyni - historie a význam • bezpečnost práce, poskytnutí první pomoci
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČSP-5-4-01p <i>uvede základní vybavení kuchyně</i></p> <p>ČSP-5-4-03p <i>dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>vybavení kuchyně, nákup a skladování potravin</i> • <i>základní pravidla stolování a prostírání</i>
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří digitální prezentace na zadané téma • vytvoří koláž, fotomontáž ve vhodném programu

PRACOVNÍ VÝCHOVA – 6. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Práce s technickými materiály	
<p>ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň</p> <p>ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí</p> <p>ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost</p> <p>ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku</p> <p>ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plast, papír, vlna...) • pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování • jednoduché pracovní operace a postupy
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň</p> <p>ČSP-9-1-02p řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí</p> <p>ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost</p> <p>ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech</p> <p>ČSP-9-1-05p dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu</p> <p>- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti</p> <p>- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu</p> <p>- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • využití různých materiálů v praxi • organizace práce • kázeň při práci s materiály • pracovní postup a návod na práci

<p>- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu</p>	
<p>Design a konstruování</p>	
<p>ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • stavebnice (elektronické, elektrotechnické) • návod, předloha, náčrt, plán • tvorba konstrukčních prvků • montáž a demontáž • návod, předloha, plán <p>zapojení informatiky do předmětu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá a pracuje s jednoduchou technickou dokumentací (pracovní postupy a návody) • vytváří digitální prezentace na zadané téma • vyhledává instruktážní videa a pracuje podle nich, sestaví dle těchto videí jednoduchý návod
<p>RVP minimální výstupy</p>	<p>Učivo</p>
<p>ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • stavebnice (elektronické, elektrotechnické) • návod, předloha, náčrt, plán • montáž a demontáž
<p>Pěstitelské práce a chovatelství</p>	
<p>ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty</p>	<ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy • zelenina – sadba, podmínky a zásady pro pěstování • okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; jednoduchá vazba • ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin • chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu

<p>ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</p>	
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami</p>	<ul style="list-style-type: none"> • technologická kázeň, zásady hygieny, bezpečnost práce, první pomoc • pracovní postupy při pěstování rostlin, pracovní pomůcky • pěstování zeleniny a okrasných rostlin • chov zvířat
<p style="text-align: center;">Provoz a údržba domácnosti</p>	
<p>ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory • úklid domácnosti, postupy, prostředky • spotřebiče v domácnosti
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>ČSP-9-4-01p provádí jednoduché operace platebního styku ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduché operace platebního styku • prostředky při práci v domácnosti • obsluha běžných domácích spotřebičů • hygienická a bezpečnostní pravidla

Příprava pokrmů	
<p>ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</p> <p>ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy</p> <p>ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti</p> <p>ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu • potraviny – výběr, nákup, skladování • příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní postupy tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů • úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, zdobné prvky a květiny na stole
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</p> <p>ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy</p> <p>ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu</p> <p>ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>kuchyňský inventář a jeho použití</i> • <i>obsluha základních spotřebičů</i> • <i>příprava jednoduchých pokrmů</i> • <i>základní principy stolování</i> • <i>bezpečnost práce a první pomoc</i>
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje • pořizuje fotografie a dokáže je podle zadaných pokynů upravit a použít v dokumentu • vytváří myšlenkové mapy v programech, aplikacích a na virtuálních nástěnkách, využívá je k uchopení, zapamatování a opakování vztahů • pracuje na interaktivní tabuli, popř. v interaktivních programech a aplikacích (procvičování látky, testování znalostí) – zde sám vytváří také jednoduché aktivity do výuky • vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí a ověří jejich pravdivost (text i obrázek)

	<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje • vyhledává instruktážní videa a pracuje podle nich, sestaví dle těchto videí jednoduchý návod
--	---

PRACOVNÍ VÝCHOVA – 7. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Práce s technickými materiály	
<p>ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň</p> <p>ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí</p> <p>ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost</p> <p>ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku</p> <p>ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) • jednoduché pracovní operace a postupy • úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň</p> <p>ČSP-9-1-02p řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí</p> <p>ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost</p> <p>ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech</p> <p>ČSP-9-1-05p dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>pracovní nářadí a nástroje pro ruční opracování, pracovní pomůcky</i> • <i>organizace práce</i> • <i>využití materiálů (dřevo, kov, plasty, papír aj.)</i> • <i>jednoduché technické náčrty a výkresy</i> • <i>zásady bezpečnosti práce</i>

<p>- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu</p>	
Design a konstruování	
<p>ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • stavebnice (konstrukční), sestavování modelů • návod, předloha • první pomoc při úrazu
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • stavebnice (elektronické, elektrotechnické) • návod, předloha, náčrt, plán • montáž a demontáž
Pěstitecké práce a chovatelství	
<p>ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování • zelenina – podmínky a zásady pěstování • okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových rostlin, jednoduchá vazba • ovocné rostliny – způsob pěstování • léčivé rostliny, koření – rostliny a zdraví člověka • chovatelství – chov zvířat v domácnosti

<i>RVP minimální výstupy</i>	
<p>ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin</p> <p>ČSP-9-3-03p používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu</p> <p>ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty</p> <p>ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pracovní postupy při pěstování rostlin • pracovní pomůcky a jejich údržba • chov drobných zvířat • zásady bezpečného kontaktu se zvířaty • technologická kázeň, zásady hygieny, bezpečnost práce, první pomoc
Provoz a údržba domácnosti	
<p>ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu</p> <p>ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • finance, provoz a údržba domácnosti – prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace • elektrotechnika v domácnosti – elektrické spotřebiče, nebezpečí úrazu elektrickým proudem
<i>RVP minimální výstupy</i>	
<i>Učivo</i>	
<p>ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti</p> <p>ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prostředky při práci v domácnosti • hygienická a bezpečnostní pravidla • první pomoc
Příprava pokrmů	
<p>ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</p> <p>ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu • potraviny – výběr, nákup, skladování • příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena

<p>ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</p>	<ul style="list-style-type: none"> • úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kuchyňský inventář a jeho použití • obsluha základních spotřebičů • příprava jednoduchých pokrmů • základní principy stolování první pomoc
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí a ověří jejich pravdivost (text i obrázek) • pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje • pořizuje fotografie a dokáže je podle zadaných pokynů upravit a použít v dokumentu • vyhledává instruktážní videa a pracuje podle nich, sestaví dle těchto videí jednoduchý návod • vytváří myšlenkové mapy v programech, aplikacích a na virtuálních nástěnkách, využívá je k uchopení, zapamatování a opakování vztahů • pořídí a zpracuje videozáznam, s následným rozбором a komentářem • využívá slovní mraky pro uvození či opakování učiva, brainstorming • pracuje na interaktivní tabuli, popř. v interaktivních programech a aplikacích (procvičování látky, testování znalostí) – zde sám vytváří také jednoduché aktivity do výuky • vyhledá a pracuje s jednoduchou technickou dokumentací (pracovní postupy a návody) • vytváří digitální prezentace na zadané téma

PRACOVNÍ VÝCHOVA – 8. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Práce s technickými materiály	
<p>ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň</p> <p>ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí</p> <p>ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost</p> <p>ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku</p> <p>ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pracovní nářadí a nástroje pro ruční opracování, pracovní pomůcky • organizace práce, důležité technologické postupy • využití materiálů (dřevo, kov, plasty, papír aj.) • technické náčrty a výkresy, technické informace a návody • tradice a řemesla • technika a volný čas
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň</p> <p>ČSP-9-1-02p řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí</p> <p>ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost</p> <p>ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech</p> <p>ČSP-9-1-05p dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu</p> <p>- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti</p> <p>- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu</p> <p>- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky</p> <p>- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>pracovní nářadí a nástroje pro ruční opracování, pracovní pomůcky</i> • <i>organizace práce</i> • <i>využití materiálů (dřevo, kov, plasty, papír aj.)</i> • <i>jednoduché technické náčrty a výkresy, technické informace a návody</i>

- <i>dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu</i>	
Design a konstruování	
<p>ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model</p> <p>ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.</p> <p>ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení</p> <p>ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • stavebnice (elektronické, elektrotechnické) • návod, předloha, náčrt, plán • tvorba konstrukčních prvků • montáž a demontáž
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model</p> <p>ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení</p> <p>ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • stavebnice (elektronické, elektrotechnické) • návod, předloha, náčrt, plán • montáž a demontáž
Pěstivelské práce a chovatelství	
<p>ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu</p> <p>ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu</p> <p>ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování – výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy • zelenina – pěstování vybraných druhů zeleniny • okrasné rostliny – pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; jednoduchá vazba • ovocné rostliny – uskladnění a zpracování • léčivé rostliny, koření – rostliny a zdraví člověka; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin</p> <p>ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě</p> <p>ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pracovní postupy při pěstování rostlin • pěstování a ošetřování květin v interiéru • pracovní pomůcky a jejich údržba • technologická kázeň, zásady hygieny, bezpečnost práce, první pomoc

<p>ČSP-9-3-05p <i>dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami</i></p>	
<p>Provoz a údržba domácnosti</p>	
<p>ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory • elektrotechnika v domácnosti – elektrické spotřebiče, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<p>ČSP-9-4-01p <i>provádí jednoduché operace platebního styku</i> ČSP-9-4-02 <i>ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů</i> ČSP-9-4-03p <i>správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti</i> ČSP-9-4-04p <i>dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>jednoduché operace platebního styku</i> • <i>obsluha běžných domácích spotřebičů</i> • <i>prostředky při práci v domácnosti</i> • <i>hygienická a bezpečnostní pravidla</i>
<p>Příprava pokrmů</p>	
<p>ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu • potraviny – skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku • příprava pokrmů – základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů • úprava stolu a stolování – obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole

<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</p> <p>ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy</p> <p>ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu</p> <p>ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>kuchyňský inventář a jeho použití</i> • <i>obsluha základních spotřebičů</i> • <i>příprava jednoduchých pokrmů</i> • <i>základní principy stolování</i> • <i>první pomoc</i>
Práce s laboratorní technikou	
<p>ČSP-9-6-01 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů</p> <p>ČSP-9-6-02 zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl</p> <p>ČSP-9-6-03 vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci</p> <p>ČSP-9-6-04 dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci</p> <p>ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>základní laboratorní postupy a metody</i> • <i>základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky</i>
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČSP-9-6-01p vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu</p> <p>ČSP-9-6-04p dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech</p> <p>ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>základní laboratorní postupy a metody</i> • <i>základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky</i>

Svět práce	
<p>ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí</p> <p>ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • volba profesní orientace – základní principy • sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace • informační základna pro volbu povolání • možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p><i>ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách</i></p> <p><i>ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>volba profesní orientace</i> • <i>sebezpoznávání</i>
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledává instruktážní videa a pracuje podle nich, sestaví dle těchto videí jednoduchý návod • pořídí a zpracuje videozáznam, s následným rozbořem a komentářem • virtuální nástěnky využívá i pro prezentace (nejen myšlenkové mapy) vytváří tabulky v tabulkovém editoru, z tabulek a grafů vyčte potřebné údaje • vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webové prohlížeče) a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost (text i obrázek) • pracuje na interaktivní tabuli, popř. v interaktivních programech a aplikacích (procvičování látky, testování znalostí) – zde sám vytváří také jednoduché aktivity do výuky • vytváří digitální prezentace na zadané téma • pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje • pořizuje fotografie a dokáže je podle zadaných pokynů upravit a použít v dokumentu

PRACOVNÍ VÝCHOVA – 9. ročník	
RVP výstupy	Učivo
Svět práce	
<p>ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí</p> <p>ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy</p> <p>ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání</p> <p>ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce ● volba profesní orientace – základní principy sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace ● informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb ● možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby ● zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, ● pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů ● podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání
<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<p>ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách</p> <p>ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlednutím k potřebám běžného života</p> <p>ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání</p> <p>ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce</i> ● <i>volba profesní orientace – základní principy sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace</i> ● <i>informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb</i>

<p>- byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů - byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby ● zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, ● pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů ● podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> ● vytváří tabulky v tabulkovém editoru, z tabulek a grafů vyčte potřebné údaje ● vytváří myšlenkové mapy v programech, aplikacích a na virtuálních nástěnkách, využívá je k uchopení, zapamatování a opakování vtahů ● vyjadřuje vtahy a procesy pomocí jednoduchých diagramů ● vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webové prohlížeče) a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost (text i obrázek) ● pracuje s textovým editorem, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje ● pracuje s interaktivní tabulí ● pořídí a zpracuje videozáznam, s následným rozbořem a komentářem ● virtuální nástěnky využívá i pro prezentace (nejen myšlenkové mapy) ● vyhledává instruktážní videa a pracuje podle nich, sestaví dle těchto videí jednoduchý návod

5.10 Volitelné předměty

Konverzace v anglickém jazyce

Dramatická výchova

Seminář z matematiky

Výtvarné činnosti

Sportovní aktivity

Přírodovědný seminář

Sborový zpěv

Mediální výchova

Čeština krok za krokem

5.10.1 Konverzace v anglickém jazyce

Charakteristika volitelného předmětu

Volitelný vyučovací předmět Konverzace v anglickém jazyce je vyučován v hodinové dotaci 2 hodiny týdně. Je vyučován v 7. - 9. ročníku. Vzdělávání je zaměřeno na:

- procvičování a prohlubování učiva
- rozšíření jazykového základu pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa
- poznávání života lidí a kulturních tradic anglicky hovořících zemí
- prohlubování mezinárodního porozumění
- snižování jazykové bariéry
- komunikační schopnosti žáků
- rozvíjení dovednosti porozumění mluvenému slovu, psanému textu a aktivnímu použití jazyka
- seznámení žáky s reáliemi anglicky hovořících zemí
- vyhledávání a zpracování informací

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka předmětu Konverzace v anglickém jazyce přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení způsoby, plánuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- uvádí věci do souvislostí, propojuje je do širších celků s různými vzdělávacími oblastmi
- poznává smysl učení, má k němu pozitivní vztah, plánuje si, jak by mohl učení zdokonalit, kriticky zhodnotí své výsledky

Kompetence k řešení problému

Žák:

- vyhledává vhodné řešení problému, nenechá se odradit případným neúspěchem

Kompetence komunikační

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky v písemném i mluveném projevu
- naslouchá promluvám druhých, porozumí jim, zapojuje se do diskuse, obhajuje svůj názor
- rozumí různým typům textu
- využívá získané komunikační dovednosti ke spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině i s pedagogy
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry ve skupině na základě ohleduplnosti, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, poskytne pomoc
- přispívá k diskusi ve skupině i ve třídě, oceňuje zkušenosti druhých lidí
- podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence pracovní

Žák:

- využívá znalosti a zkušenosti získané ve vzdělávacích oblastech v zájmu rozvoje i své přípravy na budoucnost

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do volitelného předmětu

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- OSV1 Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium
- OSV2 Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě
- OSV3 Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání - regulace vlastního jednání a prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení

Sociální rozvoj

- OSV6 Poznávání lidí – vzájemné poznávání ve skupině/třídě; chyby při poznávání lidí
- OSV8 Komunikace – komunikace v různých situacích
- OSV9 Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci

Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech

- VEGS 1 Evropa a svět nás zajímá – zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; naši sousedé v Evropě; lidová slovesnost, zvyky a tradice anglicky mluvících zemí
- VEGS 2 Objevujeme Evropu a svět – mezinárodní setkávání; styl života v anglických rodinách; vzdělávání mladých Evropanů

Multikulturní výchova

- MKV1 Kulturní diferenciacce – poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik
- MKV2 Lidské vztahy – udržovat tolerantní vztahy s jinými lidmi; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; uplatňování principu slušného chování.

- MKV4 Multikulturalita – význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

Mediální výchova

- MV5 Fungování a vliv médií ve společnosti - umožňuje chápat vliv médií na každodenní život
- MV6 Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení

KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE – 7. – 9. ročník	
Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • formuluje plynule svůj názor • přednese předem připravený souvislý projev na zadané téma • jednoduchým způsobem komunikuje plynule a foneticky správně v konkrétních situacích • rozumí jednoduchému a zřetelně vyslovovanému projevu a konverzaci • rozumí obsahu jednoduchých textů a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu • odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu • používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku 	<ul style="list-style-type: none"> • rozšiřování slovní zásoby v daných tématech <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • já a moje rodina • můj kamarád • dům, byt bydlení • denní program • volný čas • sporty a hry • zdraví, nemoci, lidské tělo • cestování • nakupování – móda, jídlo, pití • film, hudba • realie anglicky mluvících zemí <p>Gramatika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • přítomný prostý a průběhový čas • minulý prostý a průběhový čas • budoucí čas – will, be going to
<i>Minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených 	<ul style="list-style-type: none"> • rozšiřování slovní zásoby v daných tématech <p>Tematické okruhy:</p>

<p><i>tematických okruhů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby</i> • <i>rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i> • <i>reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>já a moje rodina</i> • <i>můj kamarád</i> • <i>dům, byt bydlení</i> • <i>denní program</i> • <i>volný čas</i> • <i>sporty a hry</i> • <i>zdraví, nemoci, lidské tělo</i> • <i>cestování</i> • <i>nakupování – móda, jídlo, pití</i> • <i>film, hudba</i> • <i>realie anglicky mluvících zemí</i> • <i>Gramatika:</i> • <i>přítomný prostý a průběhový čas</i> • <i>minulý prostý a průběhový čas</i> • <i>budoucí čas – will, be going to</i>
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost (text i obr.)</i> • <i>vytváří digitální prezentace na zadané téma</i> • <i>pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje</i> • <i>pořizuje fotografie a dokáže je podle zadaných pokynů upravit a použít v dokumentu</i> • <i>pracuje na interaktivní tabuli, popř. v interaktivních programech a aplikacích (procvičování látky, testování znalostí)</i> • <i>pracuje s audiozáznamy</i> • <i>pořídí a zpracuje krátký audiozáznam</i> • <i>používá online slovníky</i> • <i>pracuje v jazykové laboratoři (Robotel)</i>

5.10.2 Dramatická výchova

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Volitelný vyučovací předmět Dramatická výchova je vyučován v hodinové dotaci 2 hodiny týdně. Je vyučován v 7. – 9. ročníku. Vzdělávání je zaměřeno na:

- práci se základními prostředky divadelního sdělení (lidský hlas a tělo), na jejich vědomé používání v procesu dramatické a inscenační tvorby i v běžné komunikaci
- rozvoj psychosomatických, komunikačních a herních dovedností a schopností prostřednictvím tvůrčích aktivit a kolektivní dramatické tvorby
- vyjadřování a prezentaci svých postojů, názorů
- přijímání rolí, zkoumání témat a situací na základě vlastního jednání
- chápání mateřského jazyka jako potencionálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního obohacení
- zvládnutí komunikace v daném kulturním prostředí
- rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku a kultuře
- získání sebedůvěry při veřejném vystupování
- kultivovanému projevu
- rozvoji emocionálního a estetického vnímání
- odpovědnost za společné dílo a týmovou práci

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka volitelného předmětu Dramatická výchova přispívá k utváření a rozvíjení kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Žák:

- rozumí základům herecké a režisérské práce
- pracuje se scénářem, upravuje text
- využívá řeči těla
- pohybuje se po scéně
- chápe nutnost pamětního učení
- improvizuje
- třídí dramatická díla podle žánrů

- recituje poezii s porozuměním

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- rozpozná problém, rychle se rozhoduje a řeší ho
- nenechá se odradit počátečními neúspěchy
- uvědomuje si zodpovědnost za společnou práci
- kriticky hodnotí vlastní výsledky i vystoupení druhých

Kompetence komunikační

Žák:

- vyjadřuje se souvisle, výstižně, s přiměřenou mimikou a gestikulací
- mluví srozumitelně, hospodáří se dechem, silou hlasu a intonací
- naslouchá s porozuměním druhým
- spolupracuje
- rozumí různým typům textů a situací

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry
- neprosazuje se na úkor druhých
- oceňuje úspěchy druhých
- je schopen empatie
- poskytuje pomoc spolužákům, upevňuje dobré mezilidské vztahy

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých
- chrání a rozvíjí naše kulturní dědictví
- projevuje pozitivní vztah k umění a kultuře
- utvrzuje se v kladných morálních a občanských postojích

Kompetence pracovní

Žák:

- chápe nutnost spolupráce v kolektivu
- uvědoměle poslouchá nadřízeného (režiséra)
- tvořivě používá různé materiály (výroba kostýmů, dekorací) a hledá neotřelé využití a inovaci předmětů
- zvyšuje svou výdrž, má smysl pro celek i detail

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Tematické okruhy průřezových témat zařazených do volitelného předmětu

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- OSV1 Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium
- OSV3 Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání; regulace vlastního jednání a prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia
- OSV4 Psychohygiéna – dobrá organizace času, dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění – relaxace); hledání pomoci při potížích
- OSV5 Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivost, schopnosti dotahovat nápady do reality)

Sociální rozvoj

- OSV6 Poznávání lidí – vzájemné poznávání ve skupině/třídě
- OSV7 Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc

- OSV8 Komunikace – cvičení pozorování, empatického a aktivního naslouchání; řeč těla, zvuků, slov; specifické komunikační dovednosti - komunikace v různých situacích; dialog; dovednosti pro verbální sdělování; otevřená pozitivní komunikace
- OSV9 Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci; rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci

Morální rozvoj

- OSV10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí
- OSV11 Hodnoty, postoje, praktická etika – dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

Multikulturní výchova

- MKV1 Kulturní diferenciacce – poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik
- MKV2 Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; uplatňování principu slušného chování
- MKV4 Multikulturní výchova – multikulturní výchova jako prostředek vzájemného obohacování; vstřícný postoj k odlišnostem

Mediální výchova

- MV4 Vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu
- MV5 Fungování a vliv médií ve společnosti – role médií v každodenním životě jednotlivců; vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)

DRAMATICKÁ VÝCHOVA – 7. – 9. ročník	
RVP výstupy	Učivo
DV-9-1-01 uplatňuje kultivovaný, mluvený a pohybový projev, dodržuje zásady hlasové hygieny a správného držení těla	<ul style="list-style-type: none"> • psychosomatické dovednosti – práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace • herní dovednosti – vstup do role, jevištní postava, strukturace herní a jevištní situace

<p>DV-9-1-02 propojuje somatické dovednosti při verbálním a neverbálním vyjádření, na příkladech doloží souvislosti mezi prožitkem a jednáním u sebe i druhých</p> <p>DV-9-1-03 rozvíjí, variuje a opakuje herní situace (samostatně, s partnerem, ve skupině), přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí</p> <p>DV-9-1-04 prozkoumává témata z více úhlů pohledu a pojmenovává hlavní téma a konflikt, uvědomuje si analogii mezi fiktivní situací a realitou</p> <p>DV-9-1-05 přistupuje k dramatické a inscenační tvorbě jako ke společnému tvůrčímu procesu, ve kterém přijímá a plní své úkoly, přijímá zodpovědnost za společnou tvorbu a prezentaci jejího výsledku</p> <p>DV-9-1-06 rozpozná ve vlastní dramatické práci i v dramatickém díle základní prvky dramatu, pozná základní divadelní druhy a dramatické žánry a jejich hlavní znaky, kriticky hodnotí dramatická díla i současnou mediální tvorbu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sociálně komunikační dovednosti - - komunikace v běžných životních situacích, v herních situacích a v situacích skupinové inscenační tvorby, prezentace, reflexe a hodnocení, spolupráce, organizace tvůrčí skupinové práce • náměty a témata v dramatických situacích – jejich nalézání a vyjadřování práce na postavě – charakter, motivace, vztahy • konflikt jako základ dramatické situace – řešení konfliktu jednáním postav • dramatická situace, příběh – řazení situací v časové a příčinné následnosti, dramaturgie literární předlohy • inscenační tvorba – dramaturgie, režie, herecké práce, scénografie, scénická hudba a zvuk • komunikace s divákem – prezentace, sebereflexe • základní stavební prvky dramatu – situace, postava, konflikt, téma, vrchol, gradace • základní dramatické žánry – komedie, tragédie, drama • základní divadelní druhy – činohra, loutkové divadlo, opera, opereta, muzikál, balet, pantomima • současná dramatická umění a media – divadelní, filmová, televizní, rozhlasová a multimediální • vybrané etapy a typy světového a českého divadla • výrazné osobnosti české a světové dramatické tvorby
<p><i>RVP minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>samostatně, s partnerem i ve skupině opakuje herní situace</i> • <i>prozkoumává témata z víc úhlů pohledu, uvědomuje si analogii mezi fiktivní situací a realitou</i> • <i>přistupuje k dramatické tvorbě jako ke společnému tvůrčímu procesu, přijímá zodpovědnost za společnou tvorbu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>psychosomatické dovednosti – práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace</i> • <i>sociálně komunikační dovednosti - - komunikace v běžných životních situacích, v herních situacích a v situacích skupinové inscenační tvorby, hodnocení, spolupráce, organizace tvůrčí skupinové práce</i> • <i>konflikt jako základ dramatické situace – řešení konfliktu jednáním postav</i> • <i>dramaturgie literární předlohy</i> • <i>komunikace s divákem – prezentace,</i> • <i>základní dramatické žánry – komedie, tragédie, drama</i>

<ul style="list-style-type: none"> • <i>pozná základní divadelní druhy a dramatické žánry a jejich hlavní znaky</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>základní divadelní druhy – činohra, loutkové divadlo, opera, opereta, muzikál, balet, pantomima</i> • <i>vybrané etapy a typy světového a českého divadla</i> • <i>výrazné osobnosti české dramatické tvorby</i>
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří tabulky v tabulkovém editoru, z tabulek a grafů vyčte potřebné údaje • vytváří myšlenkové mapy v programech, aplikacích a na virtuálních nástěnkách, využívá je k uchopení, zapamatování a opakování vztahů • vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost (text i obr.) • vytváří digitální prezentace • pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje • pořizuje fotografie a dokáže je podle zadaných pokynů upravit a použít v dokumentu • pořídí a zpracuje krátký videozáznam, který dokáže prezentovat • pracuje s audiozáznamy • pořídí a zpracuje krátký audiozáznam (komentář k prezentaci či interview) • natáčí videa s následným rozborem a komentářem • vytvoří koláž, nástěnku, tablo, fotomontáž ve vhodném programu • používá fotoeditory a aplikace na úpravy fotografií

5.10.3 Seminář z matematiky

Charakteristika volitelného předmětu

Předmět je vyučován v kmenové třídě, případně počítačové učebně. Při výuce jsou používány různé formy práce. Během hodiny používají učitel a žáci dostupné vyučovací pomůcky. Předmět je úzce spjat s ostatními předměty (např. fyzika – převody jednotek, rovnice, lomený výraz, zeměpis – měřítko na mapě, chemie – výpočty z chemických rovnic a ze vzorce, složení roztoků)

Při práci je uplatňován diferencovaný a individuální přístup k žákům. Vzdělávání je zaměřeno na:

- procvičování a prohlubování učiva 8. a 9. ročníku
- problémové a náročnější úlohy
- osvojení pojmů a matematických postupů
- příprava ke studiu na střední škole
- řešení zajímavých a zábavných úloh rozvíjející logické myšlení
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení

Společné výchovné vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka předmětu Seminář z matematiky přispívá k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Žák:

- si vybírá a využívá pro efektivní učení vhodně způsoby, metody, plánuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje je do širších celků a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, vyvozuje z nich závěry pro použití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, kriticky zhodnotí výsledky svého učení, diskutuje o nich

Kompetence k řešení problému

Žák:

- vnímá problémové situace, přemýšlí o příčinách, hledá způsob řešení problému, využívá vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledává informace k řešení problémů, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých řešení
- samostatně řeší problémy, volí vhodně způsoby řešení, využívá logické myšlení, matematické postupy

- ověřuje správnost řešení a osvědčené postupy, aplikuje je při podobných nebo nových situacích, sleduje vlastní pokrok
- kriticky myslí, je schopen se obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuje a vyjadřuje své myšlenky, vyjadřuje se výstižně, souvisle obhajuje svůj názor

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje ve skupině, je ohleduplný při jednání s druhými, upevňuje dobré mezilidské vztahy, poskytne pomoc
- přispívá k diskusi, ke spolupráci s druhými při řešení daného úkolu, respektuje poučení od druhých

Kompetence pracovní

Žák:

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá získané znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje a přípravy pro budoucnost

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do volitelného předmětu

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- OSV 1 Rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium

- OSV3 Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání; organizace vlastního času, plánování učení a studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.

Morální rozvoj

- OSV10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí – problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu, problémy v seberegulaci

Environmentální výchova

- EV4 Vztah člověka k prostředí – náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady), řešením slovních úloh, vytvářením grafů a diagramů je možno realizovat témata, která se zabývají energií, přírodními zdroji, dopravou a ochranou životního prostředí

SEMINÁŘ Z MATEMATIKY – 7. – 9. ročník	
Výstupy	Učivo
Číslo a početní operace	
<ul style="list-style-type: none"> • provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor • modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) • řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů • řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) 	<ul style="list-style-type: none"> • přirozená čísla • desetinná čísla • zlomky • poměr • procenta • mocniny a odmocniny • výrazy

<ul style="list-style-type: none"> • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • rovnice
<i>Minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí vícečiferná čísla, dělí se zbytkem</i> • <i>pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento) čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace</i> • <i>provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla</i> • <i>píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000</i> • <i>používá měřítko mapy a plánu</i> • <i>řeší jednoduché úlohy na procenta - zvládá orientaci na číselné ose</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>přirozená čísla</i> • <i>desetinná čísla</i> • <i>zlomky</i> • <i>poměr</i> • <i>procenta</i> • <i>mocniny a odmocniny</i> • <i>výrazy</i> • <i>rovnice</i>
<i>Závislosti, vztahy a práce s daty</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data • porovnává soubory dat • určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti • vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů 	<ul style="list-style-type: none"> • závislosti a data • diagramy, grafy, vlastnosti závislostí z praktického života • tabulky, grafy • přímá a nepřímá úměrnost • funkce

<i>RVP minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>vyhledává a třídí data</i> • <i>porovnává data</i> • <i>vypracuje jednoduchou tabulku - užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>závislosti a data</i> • <i>diagramy, grafy, vlastnosti závislosti z praktického života</i> • <i>tabulky, grafy</i> • <i>přímá a nepřímá úměrnost</i> • <i>funkce</i>
Geometrie v rovině a v prostoru	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku</i> • <i>charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</i> • <i>určuje velikost úhlu měřením a výpočtem</i> • <i>odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů</i> • <i>využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh</i> • <i>načrtne a sestrojí rovinné útvary</i> • <i>užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků</i> • <i>načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar</i> • <i>určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti</i> • <i>odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</i> • <i>načrtne a sestrojí síť základních těles</i> • <i>načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině</i> • <i>analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>přímka, polopřímka, úsečka</i> • <i>kružnice, kruh, úhel</i> • <i>trojúhelník, čtyřúhelník - vlastnosti</i> • <i>shodnost, podobnost, souměrnost</i> • <i>konstrukční úlohy, množiny bodů dané vlastnosti</i> • <i>Pythagorova věta</i> • <i>prostorové útvary – síť, vlastnosti</i>

<i>Minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce</i> • <i>vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu</i> • <i>provádí jednoduché konstrukce</i> • <i>rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary</i> • <i>sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti</i> • <i>vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce</i> • <i>sestrojí síť základních těles</i> • <i>načrtne základní tělesa</i> • <i>zobrazuje jednoduchá tělesa, umí zacházet s rýsovacími pomůckami</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>přímka, polopřímka, úsečka</i> • <i>kružnice, kruh, úhel</i> • <i>trojúhelník, čtyřúhelníky - vlastnosti</i> • <i>shodnost, podobnost, souměrnost</i> • <i>Pythagorova věta</i> • <i>prostorové útvary – síť, vlastnosti</i>
<i>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</i> • <i>řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>číselné a logické řady</i> • <i>logické a netradiční geometrické úlohy</i> • <i>využití tabulkových editorů, různých zdrojů informací (webový prohlížeč), digitální prezentace, práce v interaktivních programech a aplikacích, práce s převodníky a grafy v digitálním prostředí</i> • <i>problémové úlohy z oblasti učiva 6. - 9. ročníku</i>
<i>Minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>samostatně řeší praktické úlohy</i> • <i>hledá různá řešení předložených situací</i> • <i>aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>logické a netradiční geometrické úlohy</i> • <i>využití tabulkových editorů, různých zdrojů informací (webový prohlížeč), digitální prezentace</i> • <i>problémové úlohy z oblasti učiva 6. - 9. ročníku</i>

Zapojení ICT do výuky

- vytváří tabulky v tabulkovém editoru, z tabulek a grafů vyčte potřebné údaje
- vytváří myšlenkové mapy v programech, aplikacích a na virtuálních nástěnkách, využívá je k uchopení, zapamatování a opakování vztahů
- vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost (text i obr.)
- vytváří digitální prezentace
- pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje

5.10.4 Výtvarné činnosti

Charakteristika volitelného předmětu

Volitelný vyučovací předmět Výtvarné činnosti je vyučován v hodinové dotaci 2 hodiny týdně. Je vyučován v 7. – 9. ročníku.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- vnímání, zachycení a zpracování reálného světa výtvarnými prostředky
- uplatňování a rozvíjení fantazie, představivosti, smyslu pro originalitu, intuice a invence
- na tvůrčích činnostech založených na experimentování
- podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamování s různými výtvarnými technikami a uměleckými díly
- rozvíjení přirozené potřeby vlastního výtvarného vyjádření a kreativních stránek osobnosti
- základní orientaci ve výtvarném umění a estetice
- chápání umění a kultury jako neoddelitelné součásti lidské existence
- obohacování emocionálního života
- rozvoji tvůrčího potenciálu
- chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postoj

Společné výchovné vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka volitelného předmětu Výtvarné činnosti přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Žák:

- samostatně a tvořivě se projevuje, posuzuje výsledky své práce i práce skupiny
- samostatně experimentuje
- kriticky hodnotí výsledky své práce
- používá získaných informací v praktických činnostech

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- samostatně řeší problémy (volí vhodné způsoby řešení)
- prakticky ověřuje správnosti řešení problému a aplikuje osvědčené postupy při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problému

Kompetence komunikativní

Žák:

- diskutuje

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině
- je ohleduplný a uctivý při jednání s druhými lidmi – v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

Kompetence občanské

Žák:

- zodpovědně rozhoduje podle dané situace
- poskytuje účinnou pomoc dle svých možností
- respektuje naši tradici a kulturní i historické dědictví
- má pozitivní postoj k uměleckým dílům
- má smysl pro kulturu a tvořivost
- aktivně se zapojuje do kulturního dění

Kompetence pracovní

Žák:

- bezpečně používá materiálů, nástrojů a vybavení
- dodržuje vymezených pravidel
- využívá získaných znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do volitelného předmětu

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- OSV1 Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů
- OSV2 Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, můj vztah ke mně samému; moje vztahy k druhým lidem
- OSV5 Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality)

Sociální rozvoj

- OSV8 Komunikace – řeč těla, zvuků, slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání
- OSV9 Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci (dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)

Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech

- VEGS3 Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace

Multikulturní výchova

- MKV1 Kulturní diferenciacie – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik
- MKV2 Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; uplatňování principu slušného chování; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); tolerance, empatie, umění vžít se do role druhého; osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

Mediální výchova

- MV7 Práce v realizačním týmu – utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti

VÝTVARNÉ ČINNOSTI – 7. – 9. ročník	
Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • správně užívá techniku malby, míchá a vrství barvy • k tvorbě užívá metody současného výtvarného umění • vytváří společné i individuální kompozice v prostoru – své představy dokáže převést do objemových rozměrů • seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy • správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor	<ul style="list-style-type: none"> • barevné kompozice • malba dle skutečnosti • emocionální malba • akvarel, pastel, grafitti, muchláž, land-art • plastická tvorba – papír, hlína, sádra • kašírování • sádra - odlévání • ubrousková technika • vázaná batika • malba na sklo a porcelán • kompozice • perspektiva • technika kresby – tužka, uhlí, rudka

<ul style="list-style-type: none"> • hledá inspirační zdroje v přírodě • nachází inspiraci v dílech starých mistrů 	<ul style="list-style-type: none"> • práce v plenéru • impresionismus • secese • kubismus
<i>Minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>správně užívá techniku malby, míchá a vrství barvy</i> • <i>k tvorbě užívá metody současného výtvarného umění</i> • <i>vytváří společné i individuální kompozice v prostoru – své představy dokáže převést do objemových rozměrů</i> • <i>seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy</i> • <i>správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>barevné kompozice</i> • <i>malba dle skutečnosti</i> • <i>akvarel, pastel, land-art</i> • <i>plastická tvorba – papír, sádra</i> • <i>kašírování</i> • <i>sádra - odlévání</i> • <i>ubrousková technika</i> • <i>malba na sklo a porcelán</i> • <i>kompozice</i> • <i>technika kresby – tužka</i>
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytvoří či zpracuje/upraví malbu (obrázek, objekt) v dostupných programech

5.10.5 Sportovní aktivity

Charakteristika volitelného předmětu

Volitelný vyučovací předmět Sportovní aktivity je vyučován v hodinové dotaci 2 hodiny týdně v 7. – 9. ročníku.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže způsobené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- využití znalostí a pohybových aktivit z TV
- rozpoznání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností
- odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení
- poznání vlastních pohybových možností
- poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost
- uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů
- optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti
- regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení
- na praktické dovednosti
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem
- preventivní ochranu zdraví
- aktivní zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Společné výchovné vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka předmětu Sportovní aktivity přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace, rozpozná a pochopí problém, promyslí a naplánuje způsob řešení problému
- ověřuje prakticky správnost řešení problému a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problému
- činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Žák:

- účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel spolupráce v týmu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Žák:

- je schopen vcítit se do situace ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne podle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Žák:

- používá bezpečně nástroje vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové podmínky
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje

Kompetence digitální:

Žák:

- používá bezpečně nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, a ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešení problémů použít

- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do volitelného vyučovacího předmětu

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- OSV1 Rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů a dovednosti pro učení
- OSV2 Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, moje psychika, moje vztahy k druhým, zdravé a vyrovnané sebepojetí
- OSV3 Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání i prožívání
- OSV 4 Psychohygiena – sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, dovednosti zvládnání stresových situacích, hledání pomoci při potížích

Sociální rozvoj

- OSV6 Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě
- OSV8 Komunikace – cvičení pozorování, empatického a aktivního naslouchání, dovednosti verbální i neverbální sdělování, specifické komunikační dovednosti, dialog, komunikace v různých situacích, efektivní strategie, asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace, pravda, lež předstírání v komunikaci

Morální rozvoj

- OSV10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problému a sociálních rolí, problémy v seberegulaci

Výchova demokratického občana

- VDO1 Občanská společnost a škola -demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole

Environmentální výchova

- EV4 Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví, rozmanitost vlivu prostředí na zdraví, způsoby ochrany zdraví

SPORTOVNÍ AKTIVITY – 7. – 9. ročník	
Výstupy	Učivo
Činnosti ovlivňující zdraví	
<ul style="list-style-type: none"> • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností 	<ul style="list-style-type: none"> • kondiční, průpravná, kompenzační vyrovnávací, relaxační cvičení • bezpečnost a hygiena při pohybových činnostech, první pomoc při sportu v různém prostředí v různých prostředích a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění • prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení
<i>Minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví</i> • <i>cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>význam pohybu pro zdraví – rekreační sport</i> • <i>zdravotně orientovaná zdatnost</i>
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity</i> • <i>gymnastika – akrobacie, přeskočky, cvičení s náčiním a na nářadí</i> • <i>atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí</i> • <i>sportovní hry, herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie</i> • <i>turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potraviny, tepla</i>

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>plavání (podle podmínek školy – zdokonalovací plavecká výuka, pokud neproběhla základní plavecká výuka, musí předcházet adaptace na vodní prostředí a základní plavecké dovednosti) – další plavecké dovednosti, další plavecký způsob (plavecká technika), rozvoj plavecké vytrvalosti</i> • <i>lyžování, snowboarding, bruslení (podle podmínek školy) – běžecské lyžování, lyžařská turistika</i> • <i>netradiční pohybové činnosti</i>
<i>Minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</i> • <i>posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity</i> • <i>gymnastika – akrobacie, přeskočky, cvičení s náčiním a na náradí</i> • <i>atletika – běh, běh na dráze a v terénu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí</i> • <i>sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty</i>
<i>Činnosti podporující pohybové učení</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího</i> • <i>naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</i> • <i>dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</i> • <i>rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče</i> • <i>sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony</i> • <i>zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</i> • <i>zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech</i> • <i>organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování</i> • <i>pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží</i> • <i>zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</i> • <i>měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocení</i>

<i>Minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka</i> • <i>naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</i> • <i>dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</i> • <i>rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka</i> • <i>sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je</i> • <i>spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech</i> • <i>historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta</i> • <i>pravidla osvojovaných pohybových činností</i> • <i>zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</i> • <i>měření výkonů a posuzování pohybových dovedností</i>
Zdravotní tělesná výchova	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení</i> • <i>zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení</i> • <i>aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)</i> • <i>lokální a celková relaxace, správný dýchací stereotyp</i> • <i>rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži</i> • <i>adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému</i> • <i>pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení</i>
<i>Minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení</i> • <i>zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné</i> • <i>správný dýchací stereotyp</i> • <i>rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži;</i> • <i>adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému</i>

<ul style="list-style-type: none"> • <i>vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení</i>
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • sledování sportovních aktivit prostřednictvím chytrých aplikací: video rozbor pohybových dovedností

5.10.6 Přírodovědný seminář

Charakteristika volitelného předmětu

Volitelný vyučovací předmět Přírodovědný seminář je vyučován v hodinové dotaci 2 hodiny týdně. Je vyučován v 7. – 9. ročníku.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- problémy spojené se zkoumáním přírody
- hlubší porozumění přírodním zákonitostem
- poznávání přírody jako systému, jehož součásti jsou propojeny, působí na sebe a ovlivňují se navzájem
- poznávání a pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka
- vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování
- postupné poznávání složitosti a podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností
- pochopení závislosti člověka na přírodních zdrojích
- vlivy lidské činnosti na životní prostředí a na lidské zdraví

Přírodovědný seminář svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě.

U žáků je rozvíjena dovednost soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy.

Výuka v Přírodovědném semináři je výrazně místně zakotvená. Žáci jsou vedeni k zevrubné znalosti místní krajiny a k poznání, že na místní úrovni se projevují jevy širších měřítek včetně globálních environmentálních problémů.

Ve výuce se ve zvýšené míře uplatňují laboratorní a terénní cvičení.

Učivo předmětu se může aktuálně pozměňovat a doplňovat podle volby žáků, podle témat obsahově blízkých soutěží (typu Biologická olympiáda, Zeměpisná olympiáda, YPEF) a podle zapojení školy do environmentálních a přírodovědných projektů.

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka předmětu Přírodovědný seminář přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, organizuje a řídí vlastní učení
- vyhledává a třídí informace a efektivně je využívá v procesu učení a v praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širšího celku poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává
- poznává smysl a cíl učení, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy
- ověřuje prakticky správnost řešení problému, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problému
- je schopen obhájit svá rozhodnutí, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuje a vyjadřuje své myšlenky a názory
- naslouchá promluvám druhých lidí, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie
- využívá získané komunikativní dovednosti ke spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při plnění daného úkolu

Kompetence občanské

Žák:

- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- OSV1 Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; cvičení řešení problémů
- OSV5 Kreativita – nápady, originalita, tvořivost

Sociální rozvoj

- OSV6 Poznávání lidí – vzájemné poznávání ve třídě
- OSV7 Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc.
- OSV8 Komunikace – komunikace v různých situacích
- OSV9 Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci

Morální rozvoj

- OSV10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládnutí učebních problémů

- OSV11 Hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování; pomáhající chování

Výchova demokratického občana

- VDO2 Občan, občanská společnost a stát – přijímat odpovědnost za své postoje a činy (zejména v ochraně životního prostředí)

Environmentální výchova

- EV1 Ekosystémy – les; pole; vodní zdroje; lidské sídlo; kulturní krajina
- EV2 Základní podmínky života – voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, energie a přírodní zdroje
- EV3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody; změny v krajině
- EV4 Vztah člověka k prostředí – naše obec, náš životní styl; prostředí a zdraví

Mediální výchova

- MV1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – identifikování základních orientačních prvků textu
- MV2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti; identifikace společensky významných hodnot v textu

PŘÍRODOVĚDNÝ SEMINÁŘ – 7. – 9. ročník	
Výstupy	Učivo
Příroda našeho domova	
<ul style="list-style-type: none"> • identifikuje v terénu významné krajinné prvky v širším okolí školy, dovede je vyhledat na mapě, • orientuje se podle turistické mapy, kreslí jednoduché plánky, • pohybuje se s jistotou v místní krajině, dodržuje přitom pravidla ochrany přírody, přiměřeně chrání své zdraví a překonává drobné nesnáze plynoucí z pobytu ve volné přírodě, • nevyhýbá se bližšímu kontaktu s přírodními prvky, o nichž ví, že nejsou nebezpečné, třebaže jsou předsudečně za takové považovány 	<ul style="list-style-type: none"> • topografie naší krajiny • geologický vývoj naší krajiny, minerály a horniny v ní rozšířené • já a můj domov

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí zjednodušeně geologický vývoj širšího okolí školy, doloží jednotlivé etapy vývoje na konkrétních objektech v krajině, rozpozná vybrané horniny a minerály běžné v širším okolí školy vyjádří svůj osobní vztah ke krajině domova, objasní, co na ní shledává přitažlivým a co ne, navrhne, jak o krajinu pečovat 	
<i>Minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<ul style="list-style-type: none"> identifikuje v terénu významné krajinné prvky v širším okolí školy pohybuje se s jistotou v místní krajině, dodržuje přitom pravidla ochrany přírody, přiměřeně chrání své zdraví a překonává drobné nesnáze plynoucí z pobytu ve volné přírodě nevyhýbá se bližšímu kontaktu s přírodními prvky, o nichž ví, že nejsou nebezpečné, třebaže jsou předsudečně za takové považovány rozpozná vybrané horniny a minerály běžné v širším okolí školy 	<ul style="list-style-type: none"> topografie naší krajiny geologický vývoj naší krajiny, minerály a horniny v ní rozšířené já a můj domov
Ekosystémy	
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem ekosystém, rozpozná v terénu vybrané typy ekosystémů a vysvětlí vztahy mezi jejich složkami na příkladu objasní pojem ekologická nika odhadne míru ovlivnění konkrétního ekosystému člověkem, svůj odhad zdůvodní 	<ul style="list-style-type: none"> ekosystém a jeho složky, vznik a antropické ovlivnění vybraných ekosystémů
<i>Minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná v terénu vybrané typy ekosystémů na příkladu objasní pojem ekologická nika 	<ul style="list-style-type: none"> ekosystém a jeho složky, vznik a antropické ovlivnění vybraných ekosystémů
Fenologické jevy	
<ul style="list-style-type: none"> na příkladech vysvětlí vliv střídání ročních období na chování organismů reflektuje estetické proměny krajiny během roku 	<ul style="list-style-type: none"> fenologické jevy sezónní proměny školní zahrady a okolí školy
<i>Minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<ul style="list-style-type: none"> na příkladech vysvětlí vliv střídání ročních období na chování 	<ul style="list-style-type: none"> fenologické jevy

<p><i>organismů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • všimá si estetických proměn krajiny během roku 	<ul style="list-style-type: none"> • sezónní proměny školní zahrady a okolí školy
Naše lesy	
<ul style="list-style-type: none"> • identifikuje vybrané druhy rostlin, živočichů a hub našich lesů, popíše jejich úlohu v ekosystému lesa • popíše ekonomický přínos lesů, • ohodnotí vliv lesních porostů na půdu a klima, • rozpozná v terénu lesní monokulturu a přírodě blízký les, porovná jejich druhovou pestrost, prostorovou stavbu a odolnost vůči škůdcům, • zjednodušeně popíše, jak se les pěstuje 	<ul style="list-style-type: none"> • naše lesy
<i>Minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<ul style="list-style-type: none"> • identifikuje vybrané druhy rostlin, živočichů a hub našich lesů, popíše jejich úlohu v ekosystému lesa • popíše ekonomický přínos lesů, • rozpozná v terénu lesní monokulturu a přírodě blízký les, určí, který typ lesa je odolnější 	<ul style="list-style-type: none"> • naše lesy
Naše zemědělská krajina	
<ul style="list-style-type: none"> • identifikuje vybrané druhy živočichů a rostlin našich luk, polí a zahrad • zjednodušeně popíše způsob pěstování vybraných plodin a chov vybraných hospodářských zvířat, • rozpozná v terénu ornou půdu, trvalé travní porosty, trvalé kultury a rozptýlenou zeleň a porovná jejich vliv na půdu, klima a volně žijící biotu • objasní a na příkladech doloží některé environmentální a etické problémy našeho zemědělství, navrhne možnosti jejich řešení 	<ul style="list-style-type: none"> • zemědělská krajina • zemědělské plodiny a hospodářská zvířata • půda • intenzivní a extenzivní zemědělství, biozemědělství

<i>Minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>identifikuje vybrané druhy živočichů a rostlin našich luk, polí a zahrad</i> • <i>zjednodušeně popíše způsob pěstování vybraných plodin a chov vybraných hospodářských zvířat</i> • <i>popíše některý environmentální/etický problém našeho zemědělství, uvede možné řešení</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>zemědělská krajina</i> • <i>zemědělské plodiny a hospodářská zvířata</i> • <i>půda</i> • <i>intenzivní a extenzivní zemědělství, biozemědělství</i>
Vody a mokřady	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí oběh vody v přírodě • rozpozná v terénu různé typy mokřadů • porovná geologickou činnost vody a kvalitu abiotických činitelů u vybraných typů vod • identifikuje rybí pásma • rozpozná vybrané druhy mokřadních a vodních organismů a popíše jejich ekologické vazby • posoudí kvalitu vody podle bioindikátorů • posoudí vliv vybraných kroků v obhospodařování krajiny na kvalitu podzemní a povrchové vody a na retenční schopnost krajiny 	<ul style="list-style-type: none"> • oběh vody v přírodě • geologická činnost vody • vodní ekosystémy • rybí pásma • bioindikace povrchových vod • vodní režim v naší krajině a jeho změny
<i>Minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>vysvětlí oběh vody v přírodě</i> • <i>rozpozná vybrané druhy mokřadních a vodních organismů a popíše jejich ekologické vazby</i> • <i>ví, že výskyt některých vodních druhů organismů se řídí čistotou vody</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>oběh vody v přírodě</i> • <i>geologická činnost vody</i> • <i>vodní ekosystémy</i> • <i>rybí pásma</i> • <i>bioindikace povrchových vod</i> • <i>vodní režim v naší krajině a jeho změny</i>

Územní ochrana přírody a krajiny	
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí smysl územní ochrany přírody vysvětlí funkci ÚSES, lokalizuje prvky ÚSES v okolí školy uvede příklady chráněných území v širším okolí školy a vysvětlí, co je předmětem ochrany 	<ul style="list-style-type: none"> územní systém ekologické stability zvláště chráněná území Natura 2000
<i>Minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<ul style="list-style-type: none"> <i>zjednodušeně popíše funkci ÚSES</i> <i>lokalizuje prvky ÚSES v okolí školy</i> <i>uvede příklady chráněných území v širším okolí školy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> <i>územní systém ekologické stability</i> <i>zvláště chráněná území</i> <i>Natura 2000</i>
Životní prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná problém životního prostředí ve svém okolí, ve spolupráci s ostatními odhalí jeho příčiny a navrhne řešení 	<ul style="list-style-type: none"> vybraný problém životního prostředí
<i>Minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<ul style="list-style-type: none"> <i>s dopomocí rozpozná problém životního prostředí ve svém okolí, podílí se na návrhu jeho řešení</i> 	<ul style="list-style-type: none"> <i>vybraný problém životního prostředí</i>
Biodiverzita	
<ul style="list-style-type: none"> na příkladech objasní pojmy areál, endemit, kosmopolitní druh, introdukce, reintrodukce a zavlečení biologického druhu a objasní příčiny a důsledky takových jevů, rozpozná vybrané invazivní druhy v naší přírodě a ve světě, uvede možnosti, jak předcházet nežádoucímu šíření cizorodých druhů a jak řešit negativní dopady biologických invazí 	<ul style="list-style-type: none"> rozšíření druhů a biologické invaze
<i>Minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<ul style="list-style-type: none"> <i>vysvětlí pojem areál</i> <i>rozpozná vybrané invazivní druhy</i> <i>posoudí, jestli je šíření cizorodých druhů přínosné, nebo ne</i> 	<ul style="list-style-type: none"> <i>rozšíření druhů a biologické invaze</i>

Zapojení ICT do výuky

- vytváří tabulky v tabulkovém editoru, z tabulek a grafů vyčte potřebné údaje
- vytváří myšlenkové mapy v programech, aplikacích a na virtuálních nástěnkách, využívá je k uchopení, zapamatování a opakování vztahů
- vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost (text i obr.)
- vytváří digitální prezentace
- pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje
- pořizuje fotografie a dokáže je podle zadaných pokynů upravit a použít v dokumentu

5.10.7 Sborový zpěv

Charakteristika volitelného předmětu

Volitelný vyučovací předmět Sborový zpěv je vyučován v hodinové dotaci 2 hodiny týdně pro žáky 7. – 9. ročníku. Výuka probíhá v učebně hudební výchovy. Sborový zpěv mohou navštěvovat i žáci nižších ročníků. Sbor se účastní koncertů, kulturních akcí a soutěží.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- podchycení a rozvíjení zájmu o hudební činnosti
- porozumění základním pojmům v hudební výchově
- práci s hlasem, správné dýchání, hlasovou hygienu
- jednohlasý a vícehlasý zpěv dle individuálních možností a schopností
- hru na doprovodné hudební nástroje
- získání sebedůvěry při veřejném vystupování
- kultivovaný zpěv
- rozvoj pozitivního vztahu k hudbě, kulturnímu dědictví a lidové písni
- rozvoj emocionálního a estetického vnímání

Společné výchovné vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka volitelného předmětu Sborový zpěv přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Žák:

- samostatně a tvořivě se projevuje, posuzuje výsledky své práce i práce skupiny, zpívá dle svých individuálních schopností čistě a rytmicky přesně, orientuje se v notovém zápisu, dbá na správnou hlasovou techniku a dýchání
- postupně rozšiřuje svůj hlasový rozsah

- používá získaných informací v praktických činnostech

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- samostatně řeší problémy (volí vhodné způsoby řešení)
- prakticky ověřuje správnosti řešení problému a aplikuje osvědčené postupy při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problému

Kompetence komunikativní

Žák:

- rozumí různým typům textů a záznamů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině
- je ohleduplný a uctivý při jednání s druhými lidmi – v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

Kompetence občanské

Žák:

- zodpovědně rozhoduje podle dané situace
- poskytuje účinnou pomoc dle svých možností
- respektuje naši tradici a kulturní i historické dědictví
- má pozitivní postoj k uměleckým dílům
- má smysl pro kulturu a tvořivost
- aktivně se zapojuje do kulturního dění

Kompetence pracovní

Žák:

- bezpečně používá nástrojů a vybavení
- dodržuje vymezená pravidla
- využívá získaných znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje

Kompetence digitální

Žák:

- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do volitelného předmětu

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- OSV1 Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů
- OSV2 Sebeznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, můj vztah ke mně samému; moje vztahy k druhým lidem
- OSV5 Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality)

Sociální rozvoj

- OSV8 Komunikace - řeč těla, zvuků, slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání
- OSV9 Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci (dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)

Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech

- VEGS3 Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace

Multikulturní výchova

- MKV1 Kulturní diferenciaci – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik

- MKV2 Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; uplatňování principu slušného chování; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); tolerance, empatie, umění vžít se do role druhého; osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

Mediální výchova

- MV7 Práce v realizačním týmu – utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti

SBOROVÝ ZPĚV – 7. – 9. ročník	
Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti • uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase • orientuje se ve sborové partituře. • rozlišuje kultivovaný projev. Hudební frázi. • chápe základní dirigentská gesta. • interpretuje skladby různých stylů. • spolupracuje ve skupině daného hlasu. • reprezentuje se vhodně na vystoupeních a koncertech. 	<ul style="list-style-type: none"> • využívá základní návyky a dovednosti (správné uvolněné držení těla při zpěvu, správnou dechovou techniku), krátký a dlouhý nádech, dech hrudní a břišní, správně hospodaří s dechem, správně drží tělo v sedě i ve stoje, při vystoupení příchod a odchod z jeviště • zpívá v přirozené hlasové poloze a svůj hlas dle svých možností vylepšuje • uvolňuje mluvidla • využívá škálu hlasových cvičení při rozezpívání • správné vyslovování souhlásek i samohlásek • orientuje se v notovém zápisu vokální skladby, • notový zápis, jako opora při realizaci písně • zná noty – jejich hodnoty, 1. volta, 2. volta, coda, repetice, zná intervaly, jako oporu při zpívání z not • dodržuje dynamiku (od pp do ff, crescendo, decrescendo, ritenuto, accelerando, aj...) • reaguje na nástup a ukončení tónu, gradaci • zpívá lidové i umělé písně v jednohlase i vícehlase (2-4 hlasé) úpravě s instrumentálním doprovodem, skladby s cizojazyčným textem • podporujeme samostatnost a týmovou práci, starší žáci pomáhají mladším s učením textů, respektují při nácviku menší schopnosti mladších žáků, respektují pokyny sbormistra

<i>Minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>využívá své hudební schopnosti a dovednosti</i> • <i>zpívá dle svých dispozic</i> • <i>rozlišuje kultivovaný projev</i> • <i>chápe základní dirigentská gesta</i> • <i>spolupracuje ve skupině daného hlasu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>využívá základní návyky a dovednosti (správné uvolněné držení těla při zpěvu, správnou dechovou techniku), krátký a dlouhý nádech, dech hrudní a břišní, správně hospodaří s dechem, správně drží tělo v sedě i ve stoje, při vystoupení příchod a odchod z jeviště</i> • <i>zpívá v přirozené hlasové poloze a svůj hlas dle svých možností vylepšuje</i> • <i>uvolňuje mluvidla</i> • <i>správné vyslovování souhlásek i samohlásek</i> • <i>podporujeme samostatnost a týmovou práci, starší žáci pomáhají mladším s učením textů, respektují při nácviku menší schopnosti mladších žáků, respektují pokyny sbormistra</i>
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost (text i obr.)</i> • <i>vytváří digitální prezentace</i> • <i>pracuje s audiozáznamy</i>

5.10.8 Mediální výchova

Charakteristika volitelného předmětu

Volitelný vyučovací předmět Mediální výchova je vyučován v hodinové dotaci 2 hodiny týdně. Je vyučován v 7. - 9. ročníku.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- schopnost úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
- rozvíjení schopnosti analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich
- využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů
- osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zvl. zpravodajských)
- získání představy o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně právního kontextu)
- vytváření představy o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě)
- rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci
- rozvíjení komunikační schopnosti, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu
- využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu
- schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu
- rozvíjení citlivosti vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení
- uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění
- rozvíjení citlivosti vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti zejména o menšinách) i jednotlivci
- uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka předmětu Mediální výchova přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Žák:

- zná a využívá různé zdroje informací (knihy, časopisy, internet, televize, rozhlas)
- vyhledává a třídí informace a umí je využít v praktickém životě

- umí užívat správnou terminologii
- umí kriticky hodnotit výsledky svého učení a práce a diskutovat o nich

Kompetence k řešení problému

Žák:

- umí fázovat jednotlivé kroky, práci si rozdělit, určit dílčí cíle a plánovat jejich splnění

Kompetence komunikační

Žák:

- se dokáže před třídou prezentovat mluvenou formou
- umí obhájit vlastní názor

Kompetence sociální a personální

Žák:

- umí jednat s ostatními jako s partnery
- umí požádat ostatní o pomoc a sám ji poskytnout
- v diskusi dodržuje zavedená pravidla

Kompetence občanské

Žák:

- je tolerantní vůči ostatním lidem
- se umí vcítit do situace druhých a respektuje jejich přesvědčení

Kompetence pracovní

Žák:

- dodržuje pravidla a plní si své povinnosti
- využívá získané znalosti a dovednosti při volbě povolání

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešení problém použít

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do volitelného předmětu

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- OSV1 Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium
- OSV2 Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě
- OSV3 Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání - regulace vlastního jednání a prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení
- OSV5 Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity

Sociální rozvoj

- OSV8 Komunikace – komunikace v různých situacích
- OSV9 Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci

Morální rozvoj

- OSV11 Hodnoty, postoje, praktická etika – dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

Výchova demokratického občana

- VDO2 Občan, občanská společnost a stát – přijímat odpovědnost za své postoje a činy (zejména v ochraně životního prostředí)

Mediální výchova

- MV1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – hledání rozdílů mezi různými druhy sdělení; chápání podstaty mediálního sdělení
- MV2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce, rozdíl mezi reklamou a zprávou

- MV3 Stavba mediálních sdělení – příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství; principy sestavování zpravodajství; příklady stavby a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení
- MV4 Vnímání autora a mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu
- MV5 Fungování a vliv médií ve společnosti - umožňuje chápat vliv médií na každodenní život
- MV6 Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení
- MV7 Práce v realizačním týmu – komunikace a spolupráce v týmu, stanovování cílů, časového harmonogramu, delegování úkolů, zpětná vazba

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA – 7 . – 9. ročník	
Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje různé druhy médií • kriticky čte a vnímá mediální sdělení • odlišuje fakta od názorů a hodnocení • interpretuje vztah mediálního sdělení a reality • vnímá autora mediálních sdělení, identifikuje jeho postoje a názory • popíše fungování a vliv médií ve společnosti, faktory ovlivňující média • vysvětlí, jak média mohou vytvářet představu o různých věcech a skupinách • vytvoří věcně správně a komunikačně vhodné mediální sdělení • uvědomuje si nebezpečí internetu • osvojí si pravidla veřejného vystupování a ústního projevu • pracuje v realizačním týmu 	<ul style="list-style-type: none"> • Cíle mediální výchovy • Seznámení s médii, masová média, vývoj médií • Jazykové prostředky v médiích • Zpravodajství • Objektivní a subjektivní sdělení • Stereotypy v médiích • Internet a jeho nebezpečí • Dezinformace • Zpráva • Titulky • Reklama • Rozhovor • Anketa • Média a zábava • Stavba textů, rozbor textů

<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si možnost zapojení do dění ve škole, ve třídě, v obci • učí se týmové práci 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s hlasem, mluvený projev • Vlastní tvorba, práce v týmu
<p><i>Minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>umí vyjmenovat různé druhy médií</i> • <i>snaží se odlišovat fakta od názorů a hodnocení</i> • <i>vnímá autora mediálních sdělení</i> • <i>popíše fungování médií</i> • <i>uvědomuje si nebezpečí internetu</i> • <i>vyjmenuje pravidla veřejného vystupování a ústního projevu</i> • <i>je součástí realizačního týmu</i> • <i>uvědomuje si možnost zapojení do dění ve škole, ve třídě, v obci</i> • <i>učí se týmové práci</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Seznámení s médii, masová média, vývoj médií</i> • <i>Zpravodajství</i> • <i>Autor sdělení</i> • <i>Internet a jeho nebezpečí</i> • <i>Zpráva</i> • <i>Titulky</i> • <i>Reklama</i> • <i>Média a zábava</i> • <i>Práce s hlasem, mluvený projev</i> • <i>Vlastní tvorba, práce v týmu</i>
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří tabulky v tabulkovém editoru, z tabulek a grafů vyčte potřebné údaje • vytváří myšlenkové mapy v programech, aplikacích a na virtuálních nástěnkách, využívá je k uchopení, zapamatování a opakování vztahů • vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí, vyhodnotí a ověří jejich pravdivost (text i obr.) • vytváří digitální prezentace • pracuje s textovým editorem vč. formátování textu, dbá zásad typografie a pravopisu a v plném rozsahu cituje zdroje

5.10.9 Čeština krok za krokem

Charakteristika předmětu

Volitelný vyučovací předmět Čeština krok za krokem je určen žákům 7. – 9. ročníku s OMJ (odlišný mateřský jazyk) a je dotován dvěma hodinami týdně.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- vnímání a postupné osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- individuální diagnostika prostředí, znalostí a dovedností
- rozvoj slovní zásoby a mluvení v běžných situacích, používání frází
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti, začlenění do nové společnosti

Volitelný předmět vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Další cizí jazyk RVP ZV. K výuce cizího jazyka jsou využívány počítačové učebny a kmenové třídy.

Volitelný předmět poskytuje jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí a jejich odlišné kulturní tradice. Vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení způsoby, plánuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- uvádí věci do souvislostí, propojuje je do širších celků s různými vzdělávacími oblastmi
- poznává smysl učení, má k němu pozitivní vztah, plánuje si, jak by mohl učení zdokonalit, kriticky zhodnotí své výsledky

Kompetence k řešení problému

Žák:

- vyhledává vhodné řešení problému, nenechá se odradit případným neúspěchem, snaží se využívat moderní techniky při řešení problémů

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky v písemném i mluveném projevu
- naslouchá promluvám druhých, porozumí jim, zapojuje se do diskuse, obhájí svůj názor
- rozumí různým typům textu
- využívá získané komunikační dovednosti ke spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině i s pedagogy
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry ve skupině na základě ohleduplnosti, přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, poskytne pomoc
- přispívá k diskusi ve skupině i ve třídě, oceňuje zkušenosti druhých lidí
- podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence pracovní

Žák:

- využívá znalosti a zkušenosti získané ve vzdělávacích oblastech v praxi

Kompetence digitální:

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- OSV1 Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium
- OSV2 Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mně, co o sobě víme a co ne, moje vztahy k druhým lidem
- OSV3 Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání a prožívání, plánování učení a studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení

Sociální rozvoj

- OSV6 Poznávání lidí – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech, vzájemné poznávání se ve skupině
- OSV8 Komunikace – dovednosti pro verbální a neverbální sdělování, specifické komunikační dovednosti - monolog, dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení), komunikace v různých situacích, cvičení pozorování, empatického a aktivního naslouchání
- OSV9 Kooperace a kompetence – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci

Morální rozvoj

- OSV10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, dovednosti pro řešení problémů

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- VEGS1 Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů Evropy

- VEGS2 Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa, život Evropanů a styl života v evropských rodinách, životní styl a vzdělávání mladých Evropanů

Multikulturní výchova

- MKV4 Multikulturalita – naslouchání druhým, vstřícný postoj k odlišnostem, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

Mediální výchova

- MV1 Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, hodnotící prvky ve sdělení
- MV4 Vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediálním sdělení

ČEŠTINA KROK ZA KROKEM – 7. – 9. ročník	
Výstupy	Učivo
Poslech s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat 	<ul style="list-style-type: none"> • abeceda, písmo – latinka, výslovnost • představování sebe a druhých • pozdravy • škola a školní pomůcky • barvy • instrukce a lokace ve škole • dny v týdnu, aktivity ve škole • místa a obchody ve městě • rodina a povolání • hodiny, plánování denního programu • volný čas, časové údaje • roční období, měsíce, počasí • jídlo a pití, restaurace, recept • časové údaje - minulost • vzhled a charakter, emoce

	<ul style="list-style-type: none"> • oblečení • časové údaje - budoucnost • bydlení – části domu / bytu, vybavení • u lékaře, lidské tělo, zdravotní problémy
<i>Minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<ul style="list-style-type: none"> • je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka • rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování • rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) • rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) • rozumí jednoduchým pokynům učitele 	<ul style="list-style-type: none"> • abeceda, výslovnost, latinka • představování sebe • pozdravy • školní pomůcky • barvy • základní instrukce ve škole • dny v týdnu, měsíce • hodiny
Mluvení	
<ul style="list-style-type: none"> • se zapojí do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá 	<ul style="list-style-type: none"> • rozhovor při seznamování • rozhovory ve škole a o školních pomůckách • rozhovory o volnočasových aktivitách • rozhovory v obchodě • rozhovory o rodině • rozhovory o denním programu • rozhovory o pocitech • rozhovory o bydlení • rozhovory u lékaře
<i>Minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<ul style="list-style-type: none"> • pozdraví a poděkuje • vyjádří souhlas a nesouhlas • sdělí své jméno a věk 	<ul style="list-style-type: none"> • pozdrav, poděkování • vyjádření souhlasu a nesouhlasu • sdělení jména a věku • základní otázky a situace

Čtení s porozuměním

<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci 	<ul style="list-style-type: none"> • abeceda, písmo – latinka, výslovnost • představování sebe a druhých • pozdravy • škola a školní pomůcky • barvy • instrukce a lokace ve škole • dny v týdnu, aktivity ve škole • místa a obchody ve městě • rodina a povolání • hodiny, plánování denního programu • volný čas, časové údaje • roční období, měsíce, počasí • jídlo a pití, restaurace, recept • časové údaje - minulost • vzhled a charakter, emoce • oblečení • časové údaje - budoucnost • bydlení – části domu / bytu, vybavení • u lékaře, lidské tělo, zdravotní problémy
<p><i>Minimální výstupy</i></p>	<p><i>Učivo</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>abeceda, výslovnost, latinka</i> • <i>představování sebe</i> • <i>pozdravy</i> • <i>školní pomůcky</i> • <i>barvy</i> • <i>základní instrukce ve škole</i> • <i>dny v týdnu, měsíce</i> • <i>hodiny</i>

Psaní

• vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• intonace, pravopis, výslovnost • určování počtu slabik • opis textu • interpunkční znaménka • tvrdé a měkké souhlásky • shoda podmětu s přísudkem • výslovnost znělých a neznělých samohlásek • výslovnost slabik např. bě, pě, vě aj. • výslovnost souhlásek a souhláskových skupin, dvojhlásek aj. • přejatá a cizí slova • vyjmenovaná a příbuzná slova • časování základních sloves • osobní zájmena • slovosled ve větě a otázce • číslovky, datum • rod životný a neživotný • tázací zájmena jak, kde, odkud, kdo, co, jaký • předložky • gramatický rod – podstatná jména • přídavná jména 1.pád • přivlastňovací zájmena • příslovce místa • spojky • časování sloves přítomný čas • pády podstatných jmen • způsobová slovesa • zvrtná zájmena • stupňování • množné číslo a výrazy množství

	<ul style="list-style-type: none"> • zápor • minulý a budoucí čas sloves • rozkaz, prosba, přání, zákaz aj.
<i>Minimální výstupy</i>	<i>Učivo</i>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>jednoduchá písemná sdělení, týkající se jeho osoby</i>
	<p>Zapojení ICT do výuky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledává informace v různých zdrojích (na internetu – webový prohlížeč) a zpracovává je, třídí a ověří jejich pravdivost (text i obrázek) • pracuje s textovým editorem • pracuje na interaktivní tabuli, popř. v interaktivních programech a aplikacích (procvičování látky, testování znalostí) – zde sám vytváří také jednoduché aktivity do výuky • používá online slovníky • pracuje v jazykové laboratoři (Robotel) • vyhledá, spustí a komentuje virtuální prohlídku známých míst

6 Hodnocení výsledků vzdělávání

6.1 Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou

- a) Hodnocení žáka je součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.
- b) Jednou z forem hodnocení žáka je klasifikace, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.
- c) Při hodnocení, při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník (dále jen učitel) posuzuje výsledky práce objektivně, uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi. Dbá těchto pedagogických zásad:
  - neklasifikuje žáky ihned po nepřítomnosti delší než jeden týden
  - účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí
  - zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné
  - před prověřováním znalostí poskytne žákům dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva
- d) Hodnocení chování žáka ve škole i při akcích školy je nedílnou součástí celkového hodnocení žáka.
- e) Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a souhrnná. Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka. Souhrnná klasifikace se uskutečňuje na konci prvního a druhého pololetí.
- f) Při souhrnné klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěm žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech vzhledem k určité indispozici (dlouhodobá nemoc, změny v rodinných poměrech apod.); dále je potřeba při klasifikaci zohlednit případné speciální vzdělávací potřeby žáka a doporučení pedagogicko – psychologické poradny (dále PPP) nebo speciálně pedagogického centra (dále SPC).
- g) Stupeň prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se neurčuje pouze na základě průměru z klasifikace za příslušné období, ale přihlíží se ke snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem.
- h) Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Výjimku tvoří komisionální zkoušky.
- i) Znamky získávají učitelé průběžně během celého klasifikačního období. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřipustné je individuální přezkoušení v kabinetech.

- j) Učitel je povinen vést evidenci klasifikace žáka a mít dostatečné podklady pro jeho hodnocení. Evidenci klasifikace vede prostřednictvím elektronického informačního systému Bakaláři (dále jen EIS BAKALÁŘI).
- k) Žák II. stupně musí být z předmětu vyzkoušen ústně nebo písemně alespoň dvakrát za každé pololetí.
- l) Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek okamžitě. Učitel slovně zdůvodní své hodnocení. Výsledky hodnocení písemných zkoušek, slohových prací oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů.
- m) Kontrolní a písemné práce a další druhy zkoušek se doporučují zadávat častěji a v kratším rozsahu (do 25 minut).
- n) Termín písemné zkoušky, která má trvat déle než 25 minut (kontrolní písemné práce) prokonzultuje učitel s třídním učitelem, který koordinuje plán zkoušení. V jednom dni mohou žáci konat pouze jednu zkoušku uvedeného charakteru. Žáci budou s dostatečným předstihem seznámeni s rámcovým obsahem a přibližným termínem zkoušky.
- o) Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem v EIS BAKALÁŘI tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné apod.). V případě dlouhodobé nepřítomnosti či rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
- p) Souhrnnou klasifikaci uzavírají vyučující na konci I. a II. pololetí v EIS BAKALÁŘI. Třídní učitel odpovídá za to, že jsou zapsány všechny známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření, pochvaly a hodnocení chování žáka.
- q) Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. října dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům, na požádání ve škole také zákonným zástupcům.
- r) Učitelé zajišťují, aby žáci a jejich zákonní zástupci byli pravidelně informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání prostřednictvím EIS BAKALÁŘI. V případě mimořádného zhoršení prospěchu nebo chování žáka je učitel povinen neprodleně prokazatelným způsobem (EIS BAKALÁŘI, zápis do žákovské knížky, osobní pohovor apod.) oznámit tuto skutečnost zákonnému zástupci.
- s) Třídní učitelé (výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučeními psychologických vyšetření, která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů pro klasifikaci. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

6.2 Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků chování žáka získává učitel kombinací sumativního a formativního hodnocení. Využívá zejména tyto metody a formy:

- soustavné diagnostické pozorování žáka
- soustavné sledování výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- didaktické testy, kontrolní písemné práce a praktické zkoušky
- analýzu různých činností žáka a poskytování zpětné vazby žákovi
- konzultace s ostatními učiteli a podle potřeby i s dalšími odborníky (PPP, SPC)
- rozhovory s žákem a zákonnými zástupci

6.3 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- a) Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje jejich sebeúctu a sebevědomí. Nemá nahradit klasické hodnocení žáka pedagogem, ale má doplňovat hodnotící procesy a aktivizovat žáka.
- b) Sebehodnocení je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.
- c) Chyba je přirozená součástí procesu učení a prostředek učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybách s žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozбором chyb žáka.
- d) Při sebehodnocení se žák snaží popsat, co se mu daří, co mu ještě nejde, jak bude pokračovat dál.
- e) Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.

6.4 Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

6.4.1 Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání žáků

- a) Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání žáků je: jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, všestranné.
- b) Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu.
- c) Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.
- d) Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

1 - velmi dobré

2 - uspokojivé

3 – neuspokojivé

- e) Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a volitelných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

1 - výborný

2 - chvalitebný

3 - dobrý

4 - dostatečný

5 - nedostatečný

- f) Při hodnocení žáka se na 1. stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na 2. stupni se použije slovní označení stupně hodnocení.

6.4.2 Kritéria pro hodnocení výsledků

6.4.2.1 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

- a) Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.
- b) Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:
- kvalita výsledků vzdělávání
  - píle žáka a jeho přístup ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon
  - ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů
  - kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti
  - uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských, přírodních jevů a zákonitostí a jiných činnostech
  - schopnost nalézat, třídit a interpretovat informace, včetně využívání ICT
  - kvalita myšlení, především jeho samostatnost, tvořivost, originalita
  - přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu
  - osvojení účinných metod samostatného studia
  - osvojení dovednosti účinně spolupracovat
- c) Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Účelně si organizuje vlastní práci. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost, originalita a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Dokáže pracovat s informacemi a spolupracovat s ostatními. Je schopen samostatně studovat vhodné texty – dokáže se učit.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost, někdy originalita. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty. Při práci s informacemi má drobné problémy, zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje pouze drobnou podporu nebo pomoc.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Má problémy s organizací vlastní práce. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností, při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, neoriginální, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele. Při práci s informacemi má častější problémy, jak při jejich zisku a třídění, ale zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje podporu a pomoc.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Nedokáže si samostatně zorganizovat vlastní práci, vyžaduje výraznou pomoc učitele. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Při práci s informacemi má zásadní problémy, často je nedovede zpracovat. Při spolupráci s ostatními vyžaduje výraznou podporu nebo pomoc ostatních.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických

a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev má vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat. Nedovede pracovat s informacemi, a to i při jejich vyhledávání. Nedokáže spolupracovat s ostatními i přes jejich pomoc a podporu.

6.4.2.2 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

- a) Převahu praktického zaměření mají pracovní vyučování, praktické činnosti (laboratorní práce)
- b) Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného a praktického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:
  - vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem
  - osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce
  - využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
  - aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech
  - úroveň komunikačních dovedností a schopnost pracovat v týmu
  - kvalita výsledků činnosti
  - organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti
  - dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí
  - hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci
  - obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel
- c) Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá teoretické získané poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce, dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá teoretické získané poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálu a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. S pomocí učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a nepřispívá k ochraně životního prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálu a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu

životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek přístrojů, náradí a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

6.4.2.3 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

- a) Převahu výchovného zaměření mají výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná výchova, občanská výchova, pracovní výchova
- b) Žák s částečným uvolněním nebo úlevou doporučenou odborným lékařem se klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.
- c) Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu požadavky učebních osnov hodnotí:
  - stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu
  - osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace
  - poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti
  - kvalita projevu
  - vztah žáka k činnostem a zájem o ně
  - estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti
  - v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná tělesná zdatnost výkonnost, péče o vlastní zdraví
- d) Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 – výborný

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě.

Stupeň 2 – chvalitebný

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný. Využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky. Má zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost a život kolem sebe.

Stupeň 3 – dobrý

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu a život kolem sebe.

Stupeň 4 – dostatečný

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 – nedostatečný

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a život kolem sebe.

6.4.3 Kritéria pro klasifikaci chování

- a) Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují.
- b) Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování školního řádu během klasifikačního období.
- c) Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti, k účinnosti předešlých kázeňských opatření.
- d) Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.
- e) Nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě.
- f) Zákonní zástupci jsou o chování žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
  - průběžně prostřednictvím EIS BAKALÁŘI
  - před koncem každého čtvrtletí
  - okamžitě v případě mimořádného porušení školního řádu

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Žák se opakovaně dopustí méně závažných přestupků proti pravidlům chování a školnímu řádu nebo se dopustí závažnějšího přestupku, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob, má neomluvenou absenci (do 10 hodin).

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Žák se dopustí závažného přestupku proti školnímu řádu nebo pravidlům chování. Svým chováním a jednáním negativně ovlivňuje soužití ve třídě nebo ve škole. Tento stupeň je navrhován za větší počet neomluvené absence (více než 10 hodin). Mezi závažné přestupky patří šikánování (*tj. cílené a opakované ubližující agresivní útoky a mírné formy psychického útlaku, které byly dříve prokázány a znovu se opakují*), krádeže, kouření, užívání nebo distribuce drog, fyzické násilí a porušování školního řádu mající charakter trestného činu, hrubé slovní a fyzické útoky vůči spolužákům a pracovníkům školy.

6.4.4 Výchovná opatření

- a) Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Ředitel školy (dále jen ŘŠ) je žákovi uděluje na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby po projednání v pedagogické radě.

Pochvaly

- b) **Pochvala třídního učitele** se uděluje za výrazný projev školní iniciativy, déletrvající úspěšnou školní práci.
- c) **Pochvala ŘŠ** se uděluje za mimořádný projev lidskosti, mimořádný projev občanské nebo školní iniciativy, mimořádně záslužný nebo statečný čin, dlouhodobou úspěšnou školní práci.

Kázeňská opatření

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

Napomenutí třídního učitele (NTU) – ukládá se za drobné, méně závažné a neopakující se porušení školních povinností a školního řádu.

Důtku třídního učitele (TD) - uděluje ji třídní učitel za opakovaná porušení školního řádu. Její udělení neprodleně oznámí ředitelce školy.

Důtku ředitele školy (ŘD) – uděluje ji ŘŠ na návrh třídního učitele nebo jiného pedagogického pracovníka po projednání na pedagogické radě v případech, kdy dosavadní výchovná opatření nebyla účinná nebo za závažné porušení školního řádu.

Škola neprodleně oznámí uložení výchovného opatření a důvody uložení prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

6.4.5 Celkové hodnocení žáka

a) Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- prospěl/a s vyznamenáním
- prospěl/a
- neprospěl/a
- nehodnocen/a

Prospěl/a s vyznamenáním

Žák je takto hodnocen, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 1 písm. e).

Prospěl/a

Žák je takto hodnocen, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

Neprospěl/a

Žák je takto hodnocen, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí.

Nehodnocen/a

Žák je takto hodnocen, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

- b) Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle odstavce 2 a 4, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v České republice vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost podle odstavce 2 a 4, která ovlivňuje výkon žáka.
- c) Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ve všech povinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák 1. stupně základní školy, který již v rámci 1. stupně opakoval ročník a žák 2. stupně základní školy, který již v rámci 2. stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
- d) Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ŘŠ pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- e) Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ŘŠ pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popř. znovu devátý ročník.
- f) Má-li zákonný zástupce pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ŘŠ o komisionální přezkoušení žáka, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ŘŠ, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
- g) V případě, že se žádost o přezkoušení výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ŘŠ, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ŘŠ, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ŘŠ nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ŘŠ nebo krajského úřadu.

- h) Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval, tomuto žákovi může ŘŠ na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.
- i) ŘŠ může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

6.5 Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s §15 odst. 2, vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, včetně předem stanovených kritérií

- a) Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (klasifikace), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ŘŠ se souhlasem školské rady.
- b) U žáka se speciálními vzdělávacími potřebami rozhodne ŘŠ o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- c) Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka.
- d) Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.
- e) Obsah slovního hodnocení by měl být pozitivně motivační, současně však i objektivní a kritický. Musí obsahovat konkrétní vyjádření toho, co žák v daném vyučovacím předmětu zvládl a v jaké kvalitě. Vymezí další postup rozvoje žáka se zřetelem k vynaloženému úsilí a k individuálním předpokladům žáka pro vyučovací předmět.
- f) V předmětech s převahou výchovného zaměření bude v souladu s požadavky školního vzdělávacího programu hodnocena především tvořivost, dovednost spolupracovat, aktivita v činnostech a vztah k nim, kvalita dovedností, návyků a postojů, schopnost sebehodnocení a hodnocení druhých.

- g) V předmětech naukového charakteru pak kvalita myšlení, samostatnost, tvořivost, přesnost a výstižnost vyjadřování, kvalita a rozsah vědomostí, dovedností, návyků, kvalita výsledků činnosti, dovednost učit se, spolupracovat, úroveň samostatného a tvořivého rozhodování, schopnost hodnocení, zájem žáka.
- h) Ve slovním hodnocení musí být uvedeno, zda žák z daného předmětu prospěl nebo neprospěl.
- i) Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.

6.6 Zásady pro celkové hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení

6.6.1 Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá

Úroveň myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Úroveň vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští	
1 – výborný	užívá vědomostí a dovedností spolehlivě a uvědoměle, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává

5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Píle a zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

6.6.2 Chování

1 – velmi dobré	Žák dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojedinele. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Žák se opakovaně dopustí méně závažných přestupků proti pravidlům chování a školnímu řádu nebo se dopustí závažnějšího přestupku, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob, má neomluvenou absenci (do 10 hodin).
3 - neuspokojivé	Žák se dopustí závažného přestupku proti školnímu řádu nebo pravidlům chování. Svým chováním a jednáním negativně ovlivňuje soužití ve třídě nebo ve škole. Tento stupeň je navrhován za větší počet neomluvené absence (více než 10 hodin). Mezi závažné přestupky patří šikanování (<i>tj. cílené a opakované ubližující agresivní útoky a mírné formy psychického útlaku, které byly dříve prokázány a znovu se opakují</i>), krádeže, kouření, užívání nebo distribuce drog, fyzické násilí a porušování školního řádu mající charakter trestného činu, hrubé slovní a fyzické útoky vůči spolužákům a pracovníkům školy.

6.7 Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

6.7.1 Postup při konání komisionálních zkoušek

- a) Postup při konání komisionálních zkoušek se řídí §52 zákona č. 561/2004 Sb., (Školský zákon) a §22 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání.
- b) Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ŘŠ, je-li ŘŠ vyučujícím, jmenuje komisi krajský úřad.
- c) Komise je tříčlenná (předseda, zkoušející, přísedící)
- d) Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním a vyjádří se slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. ŘŠ sdělí výsledek prokazatelným způsobem žákovi nebo zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení vydá žákovi nové vysvědčení. O přezkoušení se pořizuje protokol, který je součástí dokumentace školy.
- e) Žák může v jednom dni konat přezkoušení pouze z jednoho předmětu.
- f) Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost konat opravnou zkoušku.

6.7.2 Postup při konání opravných zkoušek

- a) Postup při konání opravných zkoušek se řídí §53 zákona č. 561/2004 Sb., (Školský zákon) a § 23 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání.
- b) Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
- c) Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ŘŠ.
- d) Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku.
- e) Opravné zkoušky jsou komisionální. Komise je tříčlenná.

- f) Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ŘŠ, je-li ŘŠ vyučujícím daného předmětu, jmenuje komisi krajský úřad. Složení komise je stejné jako při komisionálním přezkoušení.
- g) Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ŘŠ žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku.
- h) Žák, který po splnění povinné školní docházky nezískal základní vzdělání, může po splnění podmínek stanovených školským zákonem a na základě písemné žádosti jeho zákonného zástupce pokračovat v základním vzdělávání, nejdéle však do konce školního roku, v němž dosáhne osmnáctého roku věku.

6.8 Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) se rozumí žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka.

1. Žáci s SVP mají právo na vytvoření podmínek odpovídajících jejich vzdělávacím potřebám.
2. Při hodnocení žáků s SVP se přihlíží k povaze podpůrných opatření. Vyučující respektují doporučení školského poradenského zařízení (dále ŠPZ) a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení žáků, volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.
3. Podle stupně podpůrných opatření využívá pedagog speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání a hodnocení, kompenzační a učební pomůcky, speciální učebnice a didaktické materiály. V případě doporučení ŠPZ je zajištěn asistent pedagoga.
4. Žákům s potřebou podpůrných opatření ve vzdělávání je v případě potřeby vypracován plán pedagogické podpory (PLPP) nebo na základě doporučení ŠPZ a se souhlasem zákonného zástupce je vypracován individuálně vzdělávací plán (IVP) popř. individuálně výchovný plán (IVYP).
5. Třídní učitelé (výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s výsledky šetření a doporučením ŠPZ, které má vztah ke způsobu hodnocení a klasifikaci žáka.

6. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti zjištěných specifik žáka a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevují obtíže žáka. Vyučující sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

7. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení (např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.), jejichž kritéria respektují charakter obtíží nebo specifik žáka. Hlavním kritériem hodnocení je osobní pokrok žáka, kritéria jsou jasně a srozumitelně formulována.

8. Důraz se klade na formativní hodnocení směřující k zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka.

9. Klasifikace je provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonat.

10. Doporučené postupy hodnocení žáků s SVP:

- *individualizace hodnocení* – rozlišovat práci dle schopností a výkonu konkrétního žáka tak, aby došlo k jeho pozitivní motivaci
- *metody dlouhodobého sledování žáků* – sledování výkonu žáka v průběhu vyučování, jeho připravenost na vyučování, různé druhy prověřování jeho vědomostí, dovedností (písemné, ústní, grafické, praktické, hodnocení portfolia ...)
- *rozšířené formy hodnocení* – postihují nejen znalostní úroveň, ale také informace o průběhu učení, jeho aktuálnímu stavu a kvalitě - slovní hodnocení
- *posílení modifikační funkce hodnocení* – navazuje na podpůrná opatření – modifikace vyučovacích metod a forem

U žáků s SVP rozhodne ŘŠ o použití slovního hodnocení na základě písemné žádosti zákonného zástupce.

Hodnocení žáků s LMD (lehký mentální deficit)

U žáků s LMD lze na doporučení ŠPZ upravit očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření, případně upravit vzdělávací obsah vzdělávacího oboru tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáka a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jeho maxima.

- a) Žák bude vzděláván metodami vhodnými pro vzdělávání žáků dle RVP ZV s minimálními doporučenými výstupy.

- b) Učitel posuzuje individuálně dosažený pokrok u žáka, srovnává výsledky s předchozím obdobím, hodnotí posun vzhledem k jeho individuálním možnostem, nesrovnává žáka s ostatními žáky.
- c) Žáci s LMD jsou hodnoceni podle RVP ZV s minimálními výstupy.

6.9 Hodnocení nadaných a mimořádně nadaných žáků

Za nadaného žáka se považuje žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

1. Na základě doporučení ŠPZ a se souhlasem zákonného zástupce je zpracován pro mimořádně nadaného žáka IVP.
2. Podpůrnými opatřeními jsou úprava organizace vzdělávání, úpravy v obsahu vzdělávání, časové a obsahové rozvržení učiva, způsob zadávání a plnění úkolů, způsob hodnocení, účast žáka na výuce ve vyšším ročníku, rozšíření obsahu vzdělávání nad rámec stanovený příslušným vzdělávacím programem, zadávání specifických úkolů, projektů, účast na soutěžích.
3. Při hodnocení nadaných a mimořádně nadaných žáků je zdůrazňována motivační složka hodnocení. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, jejichž kritéria respektují charakter nadání žáka. Hlavním kritériem je osobní pokrok žáka. Hodnotící kritéria jsou jasně a srozumitelně formulována. V hodnocení se zohledňuje akcelerovaný vývoj nadaných a mimořádně nadaných žáků v práci s učivem. Důraz se klade na formativní hodnocení směřující k zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka.
4. ŘŠ může mimořádně nadaného žáka přeradit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě žádosti zákonného zástupce. Součástí žádosti je vyjádření ŠPZ a registrujícího praktického lékaře. Podmínkou přerazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

Hodnocení individuálně vzdělávaných žáků

- a) Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky.

- b) Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka na konci příslušného pololetí hodnotit, určí ŘŠ pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení proběhlo do 2 měsíců po skončení pololetí.
- c) ŘŠ zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí neprospěl nebo ho nelze hodnotit ani v náhradním termínu.